DAN MERIŞCA

REVOLTĂ în LABIRINT

Dan MERIȘCA

REVOLTĂ ÎN LABIRINT

Dan MERIȘCA

REVOLTĂ ÎN LABIRINT

Ediția a doua, revăzută și adăugită

Cuvânt înainte, selecția și îngrijirea textelor de Lucian Merișca
Curriculum vitae de George Ceaușu
Postfață de Sorin Antohi
An appreciation by Bridget Wilkinson

2011

Coperta: Bogdan-Alexandru Ungureanu
DTP: Marina Nicolaev

© Lucian Merişca 1996, 2011

Cuvânt înainte

Volumul cuprinde numeroase proze, variate atât ca stil şi dimensiuni (de la pilula la cvasi-roman), cât şi în ceea ce priveşte temele şi subiectele abordate. Vor fi incluse titluri de la cele clasice şi arhicunoscute de fanii genului, cum ar fi „Black hole", „Prietenul", „Requiem pentru Aryl", „Ziua zborului", ca şi inedite şi enigmatice piese cum ar fi „Înapoi în legendă" sau „Nu citi!". Specifice lui Dan sunt temele „SF-ului de la ţară" (cum ar fi celebra, de acum, „Omul cel tăcut, inelul şi fata blondă"), limitele Main Stream/Science Fiction („Bătrânul lup de stele" ş.a.) sau tandemurile scriitoreşti - prin munca lui minuţioasă pe text el lansând sau consolidând numeroşi autori SF de astăzi. Să citäm doar vestitele nuvele de aventuri sau cu substrat filozofic, scrise în colaborare cu George Ceauşu („Argonauţii..." şi „Când zeii plâng"). Trebuie spus că textele „în colaborare" sau „după o idee de..." sunt specifice lui Dan, dar şi modalităţii science-fiction.

De menţionat ca un capitol aparte şi ciclul „Istorii insolente" - amestec de umor, gravitate şi parodie - după unele din aceste pilule realizându-se chiar, la Televiziunea Bucureşti, filme de scurtmetraj în genul „Twilight Zone".

Baleind între o ipotetică decodare arhetipală (colectivă) şi o posibilă mitologie personală (pe care abia acum, după dispariţia sa, o putem privi astfel!) - nuvela „Revoltă în labirint" îl reprezintă într-o mare măsură pe omul şi scriitorul Dan Merişca.

Nu lipsesc nici experimentele postmoderne sau - de ce nu? - postsefiste, ca în „Sfârşitul poveştii" ori „Nu citi!".

Un autor clarvăzător şi sentimental, perfecţionist (îşi refăcea textele în nenumărate variante) şi inovator,

dând la fel de mare importanţă ideilor, cât şi scriiturii - pe care o dorea cât mai îngrijită, cât mai lucrată - Dan Merişca abordează problematici profunde, universale. Prozele sale nu sunt sau nu par încifrate, mesajul fiind întotdeauna clar: umanism şi căutare, „echilibru şi tranzit", după expresiile sale.

Îl interesează dezvoltarea clasică, chiar dacă nu previzibilă, a subiectului - iar personajele, spre deosebire de tipologia SF obişnuită - sunt reale şi sensibile. Lirismul, atunci când apare – şi aceasta nu se întâmplă rar - nu impietează asupra firului epic. Compoziţia textului e de multe ori elaborată în structuri arhitecturale simetrice, circulare ori labirintice, care il absorb pe cititor, transgresându-l în alte dimensiuni. Alegoriile, parabolele sunt şi ele adesea folosite ca modalităţi compoziţionale pe ansamblul unei lucrări. Iar sfârşitul trebuie să aducă întotdeauna o schimbare dramatică a înţelesurilor. Descrierile, chiar şi atunci când nu au nici un punct de reper în lumea reală, sunt cât se poate de vii, verosimile. Limbajul folosit, mai ales în dialoguri, e împânat cu interjecţii şi cuvinte populare sugestive, ca şi de un vocabular cu sonorităţi deosebite. Stilul, uneori foarte concentrat, sintetic, decurge de la cel realist dur, cu accente naturaliste, şi până la lirismul metafizic ori experimentul livresc. Umorul este şi el când duios, când sarcastic. Iar temele lui izvorăsc adesea din simbol sau din mit.

Valoarea operei literare a lui Dan Merişca nu poate fi privită făcând abstracţie de împrejurările social-politice ale manifestului său de „instigare la evazionism şi kosmopolitism" (...), de perspectiva dezvoltării SF-ului românesc, în care persoana lui, dacă nu şi opera, reprezintă cu siguranţă un punct nodal - sau un „nod spaţio-temporal". Acestea sunt doar textele începute şi terminate

în timpul vieţii de către Dan Merişca. Şi găsite de noi. Suntem convinşi că, şi în mileniul următor, vor apărea noi texte purtându-i semnătura, proze la care începuse doar să lucreze, în colaborare, pentru a le desăvârşi într-un viitor nedefinit...

Odată cu 1992, Premiile „DAN MERIŞCA" încep să fie premiile cele mai populare în fandomul românesc (lumea iubitorilor de science-fiction). (La un calcul estimativ, ar putea fi apreciate la un număr de cel puţin cincisprezece, valorând aproximtiv 100.000 lei într-un singur an!). Editări, organizări şi premieri - ceea ce a făcut o viaţă şi ar fi vrut să mai facă Dan Merişca pentru ceilalţi - fac ceilalţi, acum, în numele lui. Iar cei care nu l-au cunoscut decât din auzite (multe dintre textele sale fiindu-i publicate sau premiate) ori cărora le-a ajuns la urechi doar o vibraţie din aura lui metafizică ar dori, poate, să ştie cine a fost scriitorul DAN MERIŞCA.

Parafrazând titlul unei proze a lui, Dan Merişca a fost considerat prietenul tuturor iubitorilor de SF, dar şi al rockerilor, breakiştilor, yoghinilor, cinefililor şi al pasionaţilor de ştiinţe de frontieră...într-un cuvânt al tuturor iniţiaţilor în propria putere a imaginaţiei lor. Suntem convinşi că mulţi, foarte mulţi dintre aceştia - ca şi toţi ceilalţi care depăşesc, măcar cu o privire, limitele convenţionalului - vor dori sa aibă, in geoda lor informaţională, o picătură din universul informaţional care a fost şi - cine ştie? - poate este DAN MERIŞCA.

Şi un P.S. 9-III-1993. Legenda pe care am auzit-o recent circulând ni oraş, la aproximativ doi ani de la moartea lui: Dan, posedând nişte puteri deosebite, ar fi coborât de bunăvoie în Shayol, pentru a împiedica Răul să iasă de acolo şi să intre în lumea noastră...

Lucian Merişca

Curriculum vitae

În scurta lui viaţă, Dan Merişca (n. 9.3.1957; m. 21.11.1991), cetăţean al Galaxiei noastre, a făcut câteva lucruri foarte greu, dacă nu imposibil de sintetizat. La Casa de Cultură a Studenţilor din Iaşi, vreo zece oameni se chinuie azi să facă tot ceea ce, până mai ieri, făcea unul singur.

Absolvent (în 1976) al Liceului „C. Negruzzi" din Iaşi, Dan Merişca este admis în acelaşi an la Facultatea de Electrotehnică din cadrul Institutului Politehnic ieşean, primind în 1982 diploma de inginer electronist şi fiind repartizat la întreprinderea de zahăr din Sascut, judeţul Bacău. Obligaţii de serviciu îl poartă şi prin filiala din Lieşti a fabricii (jud. Galaţi), ca apoi să-l readucă în Iaşi, pentru o scurtă perioadă, la vechiul I.E.L.I.F. Angajarea lui, în 1982, ca instructor cultural la Casa Studenţilor din Iaşi, urmează unei vechi colaborări şi unei vocaţii exercitate din plin încă din timpul studenţiei şi care nu l-a părăsit niciodată.

Liceanul Dan Merişca este animatorul şi redactorul-şef al unei reviste - „Corolar" - care s-a manifestat ca un veritabil vârf de lance în contextul unei publicistici adormite şi cazone; de ajuns a aminti rubrica de perle pedagogice care formau deliciul „galeriei", cu toate crispările solemne ale profesorilor incriminaţi. Conducător al cenaclului liceal, debutează în antologiile neobositului Tudor Opriş. Era de prevăzut o aventură cu Securitatea, alături de doi colegi de clasă infectaţi de acelaşi morb al criticismului, Sorin Simion şi Sorin Antohi. Compunerile cu ligamente licenţioase de la orele de limba română se dovediseră inofensive, din lipsa vigilenţei intelectuale a celeilalte părţi.

La cenaclul Junimea de la Casa Pogor, varianta '80,

„intră cine vrea, rămâne cine poate", dar rămâne cam bolând, prins în apa stătută a unui comentariu în general neinspirat şi a unui periaj reciproc de pamplezir, împreună cu alţi colegi de liceu (Doru Cioată, Cătălin Bordeianu, Dan Camer, Doru Pruteanu), Dan Merişca se dovedeşte a fi unul dintre re-animatorii cenaclului. Şi cenaclul de proză de la Casa Mihail Sadoveanu din Copou i-a trezit interesul, dar numai în măsura în care i-ar fi dat sugestii pentru partitura Quasar, dar nu i-a dat.

La 25 februarie 1979 lua fiinţă „Cenaclul de Anticipaţie" din Iaşi, al cărui preşedinte era Dan Merişca. îl precedaseră câteva grupuri mai vechi, dezmembrate la ora aceea: cenaclul SF al Liceului „C. Negruzzi", Cosmos 2000 şi Urania. Ultimele două grupuri aveau ca protagonişti pe Virgil Scurtu şi pe Viorel Ilisei, iar ca membri deosebit de activi pe Sorin Antohi şi Moni Weisthal. Din partea Casei de Cultură a Studenţilor (numită pe atunci Casa de Cultură a Tineretului şi Studenţilor), metodistul Steliana-Delia Beiu îndruma activitatea celor două cercuri, vizând mai ales ozenologia, paleoastronautica, efectul de piramidă, energiile neconvenţionale.

Noul cenaclu, deveni în scurt timp bine cunoscutul Quasar, îşi propunea o ambiţioasa arie tematici, al cărei nucleu erau literatura SF şi comentariul asupra ei. Nu erau însă neglijate nici fantasticul (F), avangarda literară (A) sau alte forme artistice: muzică, grafică, pictură, colaj, bandă desenată, fotografie, teatru, dans modern. Graniţele dintre SF şi mainstream (MS) fiind însă labile, proiectul plonja deja într-o utopie scripturală având Cosmosul ca scenă de manifestare. Cu toate că un festival al artelor scenice SF (Câmpulung-Muscel) a eşuat, scenariile şi scenarizările SF n-au lipsit din cenaclu: Picnic la marginea drumului al fraţilor Arkadi şi Boris Strugaţki, punct de

plecare pentru filmul Călăuza al lui A. Tarkovski şi 2001: Odiseea spaţială (scenariul A.C. Clarke şi St. Kubrick; regia: St. Kubrick; producţia M.G.M., 1968).

Utopia abia începe: sunt bine primite la şedinţele săptămânale ale cenaclului „teoriile-ştiinţifice-dar-fantastice-deocamdată" (Dan Merişca în Fantastic Magazin I, Iaşi, 1981, p. 168). Primele comunicări originale au fost: „Model temporal de tip fuzzy" (George Ceauşu), „Model temporal al jocurilor mecanice" şi „Teoria funcţiilor de tranzit - o ipoteză metafilosofică" (Dan Merişca). Au urmat: „Utopie şi science fiction" şi science fiction: „Mitologie a lumii moderne" (Sorin Antohi), „Comunicare şi SF" (Doru Pruteanu), „Noi dimensiuni ale cunoaşterii: ştiinţe de frontieră" (George Ceauşu), „Ficţiunea subversivă" (Lucian Merişca). Interesant s-a dovedit a fi şi „folclorul de cenaclu/cerc interdisciplinar" legat de ştiinţele de frontieră: ingineria valorii, inventică şi design creativ (cu şedinţe practice), „demolarea blocajelor conceptuale", sinergetică, cibernetică relativistă, modele cosmologice, teoria „haos".

Prospectica şi impactul cu viitorul au format de asemenea obiectul interesului cenaclistic. Câteva teme de acest gen: urbanistica viitorului, posibilitatea şi implicaţiile călătoriei în timp, n-dimensionalitate şi spaţii paralele. Termenul de CNI (Caz Neclarificat/Neelucidat Încă) a fost lansat tot de Dan, preluat la Radio (emisiunea Exploratorii lumii de mâine de pe fostul program III) şi difuzat în publicistică. Termenul desemnează ipotezele neîncadrabile strict în ştiinţele consacrate, refuzând (deocamdată) adăpostul unei paradigme fără echivoc. Pornind de la motive (fenomenul Tungus, hărţile lui Piri Reis, craniul de cristal, maşinăria Antikythera etc.) care fuzionează, de regulă, in subiecte (radiestezie, parapsihologie telekinezie ş.a.) se ajunge până la

constituirea unor tematici extrem de arborescente (paleoastronautică, parapsihologie, tehnici iniţiatice, energii/tehnologii neconvenţionale, exobiologie). Toate acestea (şi multe altele!), definite uneori în stil polemic (se reînfiinţează prin 1980) cercul Cosmos 2000, peste care prezida figura de Sfinx a Inginerului Viorel Elisei) au încăput în cadrul unui simplu cenaclu, până când, începând din toamna lui 1990, au fost „pasate" spre un cerc de interdisciplinaritate (cu acelaşi nume) ale cărui şedinţe alternau (săptămânal) cu cele ale cenaclului.

Iniţial, şedinţele se desfăşurau asemenea unor reviste radio, pe rubrici între care erau intercalate fragmente muzicale, apoi fondul de idei a copleşit forma, păstrându-se însă ideea de „puzzle". Cătălin Bordeianu, Valeriu Gherghel şi (în sfârşit!) Dan Merişca sunt metodiştii Casei Studenţilor, care au îndrumat activitatea cenaclului. În 1982-1983, o ramură a cenaclului s-a „întins" şi la Casa Pionierilor din Iaşi, înfiinţând acolo Mini-Quasar, destinat elevilor de gimnaziu şi organizând la Iaşi prima întâlnire pe ţară a cenaclurilor SF ale elevilor, în aprilie 1982. A fost un episod de scurtă durată, dar vizitele în licee („C. Negruzzi", „Şcoala de arte şi meserii", Liceul C.U.G. etc.) pigmentează activitatea de aproape 12 ani a cenaclului, condus de el.

Neobosita-i activitate îl consacră pe Dan Merişca drept cel mai important animator SF dat de tânăra generaţie - recunoscut ca atare, prin vot, la Convenţiile Naţionale ale fandomului din 1981, 1986 şi 1991. Audienţa sa ar fi fost însă minoră dacă nu s-ar fi manifestat ca un prozator semnificativ de SF (de la spaţiul schiţei până la cel al nuvelei; romanele, din păcate, au rămas doar în proiect). Convenţiile Naţionale i-au premiat de-a lungul anilor următoarele texte: în 1979, Prietenul (premiul II la povestire); în 1980, „Omul cel tăcut, inelul

şi fata blondă" în colaborare cu Doru Pruteanu (menţiune II la proză); tot în 1980, Jurnal, în colaborare cu Lucian Merişca (premiul pentru poezie); în 1981, Black hole (premiul pentru schiţă); în 1982, Când zeii plâng..., în colaborare cu George Ceauşu (premiul revistei „Transilvania"), în 1988, Fotograful norilor, în colaborare cu Lucian Merişca (premiul pentru povestire), în 1985, Requiem pentru Aryl, în colaborare cu Arthur Mihăilă (premiul pentru povestire). Şi să nu uităm că în 1983, 1984 şi 1987 a fost în juriul Convenţiei Naţionale, deci nu se putea autopremia. Başca premiile de la diversele Zile ale cenaclurilor sau ediţii ale Taberei de vară naţionale SF, pe care nu le-a luat doar când le-a dat altora, în calitate de membru al juriului: toate lucrurile culturale de care se atingea îi ieşeau bine sau foarte bine. Promotor al lucrului în colaborare, avea o capacitate neobişnuită de a fertiliza cu idei noi fiecare text literar. Era convins - convingându-ne şi pe noi - că textul în colaborare definea o nouă entitate informaţională, destul de diferită de cea a autorilor componenţi. Impactul prozelor sale se observă din preluarea aproape integrală în antologii: Alfa - o antologie a literaturii de anticipaţie româneşti, Ed. Scrisul Românesc, 1983; Avertisment pentru liniştea planetei, Ed. Albatros, 1985; O planetă numită Anticipaţie, Ed. Junimea, 1985 (unde el este antologator); Nici un zeu în cosmos, Ed. Politică, 1985; Cronici metagalactice, Ed. Tehnică, 1990. Fără a fi neapărat un autor fecund, Dan Merişca a reuşit să producă texte semnificative pentru noul val al science fiction-ului românesc: Ziua zborului, Black hole, Prietenul, Supravieţuitorii, la te uită la el! În colaborare i-au ieşit alte câteva texte semnificative: Omul cel tăcut, inelul şi fata blondă, Revoltă în labirint, Fotograful norilor, Requiem pentru Aryl, Când zeii plâng... A publicat la toate vârstele creativităţii juvenile.

Perioadele gimnazială şi liceală sunt surprinse în antologiile lui Tudor Opriş, cât şi în revistele şcolare (am amintit prestigiosul Corolar). În perioada 1982-1989 a publicat cu consecvenţă în revistele studenţeşti ieşene: Dialog, Opinia studenţească, Viaţa politehnicii. Până în 1989 îi vor găzdui textele, în afară de publicaţiile scoase cu concursul direct al Casei Tineretului şi Studenţilor din Iaşi, o serie de publicaţii cum ar fi Luceafărul, Ateneu, Cronica, „S.L.A.S.T.", Convorbiri literare, Ştiinţă şi tehnică, Vatra, diverse almanahuri, între care neuitatul Almanah Anticipaţia, Colecţia Povestiri ştiinţifico-fantastice, Strict secret ş.a.

Situat printre cei mai buni cunoscători ai fenomenului SF românesc şi internaţional, era firesc să se manifeste ca antologator, în care calitate a scos la Ed. Junimea (1985) o apreciată culegere de texte româneşti. Dar a fost eminenţa cenuşie a multor antologii care nu i-au mai purtat semnăturile pe copertă. Ca editor a manifestat un spirit de sinteză ce a imprimat o marcă distinctivă unor publicaţii fără rival. Cel mai bine creditat editor român de SF ne-a oferit Fantastic Magazin, primul almanah-fanzin românesc, fanzinul teoretic SF contact, suplimentul acestuia, infzinul Quark, Hologramа (supliment al revistei Dialog), Spaţii enigmatice (supliment al Cronicii). Îi plăcea să ducă treaba până la capăt: îşi tehnoredacta singur publicaţiile şi contribuia efectiv la forma lor artistică (fiind autor de colaje şi grafică). Desena, proiecta, cola, realiza o vignetă, îşi punea amprenta concepţiei personale pe fiecare pagină de revistă. Urmărea ca greutatea informaţională să fie îmbinată cu o prezentare grafică la temă, pentru ca ochiul şi spiritul să se bucure împreună. Lista publicaţiilor care au profitat din plin de inteligenţa lui redacţională (Science fiction magazin, Superdetectiv etc.) este greu de epuizat. Când se făcea fără el (în

colectivul de consultanţi), Almanahul Anticipaţia ieşea mai puţin interesant. Apariţiile sale în calitate de eseist şi comentator literar al momentului sunt mai puţine, dar nicidecum lipsite de pertinenţă; cunoscător aprofundat al fenomenului literar, a contribuit la autodefinirea noului val în cadrul science fiction-ului românesc.

Urme pe nisipul timpului: ultima ediţie a Enciclopediei science fiction-ului a lui Peter Nicholls şi John Clute (apărută la Londra, în 1993) îl consemnează în articolul dedicat science fiction-ului din România; referinţele internaţionale referitoare la numele său (Franţa, Italia, Marea Britanie) le vom sistematiza cândva, sperăm. Acorda un interes deosebit reprezentării internaţionale a SF-ului românesc şi era interesat de imaginea pe spaţiul cultural românesc a textelor de referinţă pentru SF-ul mondial. An de an, la convenţiile naţionale, cenaclul Quasar a acordat premii pentru traducere, a ţinut la zi un fişier cu texte deja publicate sau în curs de traducere (pentru ca activitatea traducătorilor să nu se suprapună), a iniţiat dezbateri asupra calităţii traducătorilor de pe spaţiul nostru editorial, furnizând prin aceasta elemente pentru o „politică" generală a traducerilor, pentru sincronizarea cu piaţa occidentală de science fiction. Ca traducător din franceză şi engleză ne oferă, singur sau în colaborare, bucăţi memorabile: Gerard Klein, Sub cenuşi, Frederic Brown, Ceva verde şi Schemă de principiu, Jean-Paul Andrevon, Jerold şi pisica.

Alături de literatură, sfera video-muzicală şi artele scenice acoperă un loc distinct în preocupările lui Dan Merişca. Scenariile filmelor Călăuza şi Odiseea spaţială 2001 s-au citit şi comentat în cenaclul Quasar. Ca organizator de gale video, adevărate evenimente culturale, Dan ne-a oferit tof ce era mai bun din filmul science fic¬tion sau din modurile conexe: Blade Runner şi Legend

(ambele în regia Ridley Scott), Portocala mecanică (regia Stanley Kubrick), Întoarcerea lui Jedi (regia Richard Marquand), Bateriile, separat (regia Steven Spielberg) şi multe alte spaţii ale imaginarului pe care el, desigur, le frecventează acum. Şedinţele de cenaclu erau pigmentate cu muzică electronică şi cosmic music; apoi audiţiile muzicale s-au impus într-un cerc separat, care a colaborat cu clubul de jazz „Richard Oschanitzky" de la Casa de Cultură a Studenţilor. În calitate de coregraf, Dan Merişca a „moşit", atât în laşi, cât şi prin ţară, o serie de grupuri de break-dance: „Quasar", „Nova", „Non stop", „Dinamic", „Cyber" etc. Colaborarea lui cu personalităţi în domeniu (de genul lui Oleg Danovschi) a fost de bun augur. În 1989 (12-14 mai), Festivalul-concurs de dans tânăr ajunsese la cea de-a şaptea ediţie.

Despre activitatea lui Dan Merişca în ştiinţele de frontieră, terapii neconvenţionale şi în diferitele forme de cunoaştere se ştie mai puţin, dar sperăm ca o carte viitoare să acopere subiectul. Datorită lui şi-au găsit spaţiu de exprimare la Casa Studenţilor cercurile Invent Terra Nova, universitatea Elta şi multe alte grupuri de lucru pe forme neconvenţionale de cunoaştere; să nu mai vorbim de personalităţi. S-a implicat în toate acestea nu numai organizatoric, ci şi la nivelul pregătirii individuale: astfel se nasc personalităţile puternic spiritualizate.

Mai presus de toate, însă, Dan Merişca a fost liantul, oxigenul pe care-l respirau toţi cei care căutau noul şi aveau nevoie să atingă o altă treaptă informaţională (nu de informare, ci informaţională). În umbra sau, mai bine zis, în lumina blândă a acestui liant organizator s-au desfăşurat taberele naţionale de creaţie SF de la Guranda, Strunga, Bucium, convenţiile naţionale de science fiction de la Iaşi (1981 şi 1986). Acţiunile cărora el le-a fost amfitrion au creat legături indestructibile, devenind pentru

noi amintiri de neuitat. Parcă ne chema la catalog: ieşeni, bucureşteni, băcăuani, clujeni răspundeau imediat la apel: le telefona tuturor, vorbea cu toţi, colabora sau te accepta în apropierea lui. Ca organizator, avea minunata calitate să-şi facă simţită concomitent prezenţa în mai multe locuri. Cineva îl compara cu un vârtej atomic; ei bine, acest vârtej putea schimba atmosfera, putea polariza un grup pe o axă de interes.

Despre Dan Merişca s-ar putea povesti la infinit şi povestirea ar avea conţinut. O carte despre omul Dan Merişca (aflată în acest moment în „chinurile facerii") va aduce aspecte noi. Am constatat că Dan este perceput destul de diferit de o armată de adolescenţi şi de colaboratori de marcă; şi chiar cei de un sânge sau de un spirit cu Dan nu se pot lăuda cu o imagine despre el totalmente consistentă. Ne vom opri asupra unui singur aspect. Evanghelia după Ioan, 6, istoriseşte cum Isus a hrănit cinci mii de oameni cu cinci pâini şi doi peşti. Pentru mulţi dintre noi, Dan a apărut în postura unei pâini a lui Dumnezeu: tot dăruia celorlalţi şi nu se mai termina, şi iarăşi mulţi dintre noi au avut sentimentul că l-au posedat în întregime doar ei înşişi. Dan avea o mare capacitate de dăruire spontană. Văzând mulţimea figurilor străine de la înmormântare, văzând expresia acelor chipuri, îţi dai seama că durerea sau fericirea spontană este provocată în primul rând de dăruirea spontană. Dan se făcea tot timpul subiectul ironiilor noastre, târând după el nişte genţi imense. Când plecam la convenţiile naţionale de anticipaţie, noroc cu trenul, pentru că altfel ne-ar mai fi trebuit un camion ca să care bagajele lui Dan. Până la urmă, după toate poantele, luam de la el mâncare, texte, grafici, îi foloseam fierul de călcat ori satârul de la bucătărie. Prea târziu am înţeles că el nu strângea ca un hârciog, să îngroape în pântece sau în cotloane ascunse -

strângea mereu ca să facă o redistribuţie a bucuriilor, să dăruiască celorlalţi, să repună totul în circulaţie. Poate asta făcea să se deblocheze informaţia înţepenită undeva în sistem, asta mărea dimensiunile comunicării între cei din jurul lui, asta arunca în aer barierele dintre noi.

Pentru că am văzut în jurul lui oameni incompatibili, aflaţi într-un conflict permanent în alte situaţii şi între care Dan stabilea un plan de comunicare - poate fragil, dar, totuşi... în limbaj bioenergetic asta se cheamă „om care creează legături". Nu-i aici o legătură imediată cu „darul" material - în spirit, ne apropiem de har, de acea substanţă divină care ne este dată spre a o dărui. Dan îşi făcea tot timpul provizii de bunătate ca să aibă cui dărui o bucată de pâine, o idee iluminată, o vorbă bună. împrumuta cu cărţi şi cu bani; cărţi multe şi sume adesea mari. După petrecerea lui din lumea asta, mulţi ne-am trezit datori faţă de el la propriu şi la figurat, cu sute, cu mii de lei, dacă nu chiar cu zeci de mii; poate încă se mai simte cineva, şi acum chiar, cu musca pe căciulă!

Comentariul nostru a atacat mai ales spaţiul literar pe care el s-a manifestat. Graficienii, dansatorii de break, amatorii de video, cei de pe spaţiul ştiinţelor de frontieră sau al cunoaşterii iniţiatice vor spune alte lucruri, dar detectezi în toate acestea un pattern spiritual. Cu dotarea lui superbă, cu formidabila lui capacitate de adaptare, inclusiv la natura spiritului uman, Dan era în stare să detecteze el, din afară, un sens în ceea ce faci şi să găsească un cod care să te pună în mişcare, să te programeze, să dea limpezime şi finalitate propriilor acţiuni, ca să poţi spune, în sfârşit: „ah, acesta sunt eu!".

Primul adevăr: mulţi oameni aşteaptă de la ceilalţi să le dea ceva de făcut. Nu cer în schimb decât existenţa unui sens. Uneori, chiar mai puţin: a unei iluzii a sensului în ceea ce fac. Am închis paranteza (chiar fără s-o fi

deschis).

La un moment dat, este nevoie de cineva care să-ţi plimbe mâna un pic, înainte de a te semna chiar tu. Dan avea trăsăturile unui imprimator. lucra cu arhetipuri şi imprimate formale prin care pătrundea în individualitatea celorlalţi. Nimerea aproape totdeauna un element „de semnătură". Un coleg de dialog iniţiatic îi dăruieşte o carte cu dedicaţia: „Lui G. Dan..." (şi apoi câteva cuvinte de admiraţie).

Pe o hartă spirituală a Iaşiului, Casa de Cultură a Studenţilor este în Anahata chakra. Aşa o simţea Dan. Al doilea adevăr: oraşul este o fiinţă vie, respiră, are umori şi hormoni, poate chiar reprezentare informaţională. Centrele lui energetice sunt vitale. Am închis paranteza.

Povesteşte Vlad F.: la o zi după înmormântarea lui Dan vine la Casa Studenţilor... cine altcineva decât un student:

- Îl caut pe Dan Merişca. Suntem un grup...
- Nu-i aici, dar spune ce vreţi să faceţi.
- Păi, ne-ar interesa break dance-ul.
- Bine, facem un cerc...
- Da, dar ne-ar mai interesa şi artele marţiale. Karate, de exemplu. Şi-am mai vrea să facem şi ceva de anticipaţie.
- Şi nu vreţi într-un cerc, într-un club?
- Ştiţi, noi am vrea să le punem pe toate astea într-un spectacol.
- Atunci va trebui să-l aşteptaţi pe Dan Merişca.

George Ceauşu

Black Hole

Închis în nava mea, cu învelişul scorojit de noaptea de foc, ca o picătură de protoplasma ascunsă într-o carcasă indestructibilă, ca un melc orbecăind în singurătatea spirală a cochiliei sale, mereu mai obosit, trăind într-un timp încremenit, pentru care nu există măsură şi nu există nume, aştept. Privirea mea scormoneşte neîncetat, fără odihnă, tenebrele pe care prora vasului spaţial le despică în goana sa şi care se închid ca fălcile unui monstru, în urmăi; cândva, într-o bună zi, voi zări răsărind, împăienjenindumi ochii, orbindu-mă, scăldând într-o ceaţă de sclipiri suprafeţele metalice ale imensei nave, revărsându-se prin gurile lacome ale hublourilor încercănate de zgârieturile prafului cosmic, geana de lumină ce reprezintă orizontul acelui dincolo, intangibil şi inimaginabil.

Când am plecat, eram doar un tânăr cu părul bălai şi cu ochii plini de speranţe nebuneşti: acum, ochii îmi sunt tulburi, pielea zbârcită, iar părul alb. Sunt din ce în ce mai convins că această navă labirintică, pe ale cărei culoare pustii rătăcesc fără ţintă, este ea însăşi un fir de praf rătăcind într-un labirint n-dimensional. Iar eu nu sunt, la rându-mi, decât un labirint găunos, o coajă, o cochilie din care se scurge încet, picătură după picătură, viaţa - şi prin care gândurile rătăcesc, împleticindu-se. Sunt bătrân, sunt atât de bătrân încât, pentru mine, timpul şi mişcarea şi-au pierdut pentru totdeauna înţelesul, mai bătrân decât orice altă colonie de celule care a trăit vreodată şi care, printr-un salt de neînţeles, a învăţat să viseze şi să-şi spună singură, cu încăpăţânare, în mod stupid şi sublim, eu.

De o veşnicie gonesc de-a lungul acestui coridor curbat în sine însuşi, într-o spirală care se strânge la nesfârşit. Dar ştiu:

la capătul său se deschide, luminându-mi calea, aşteptându-mă, sorbindu-mă peste spaţii şi timpuri, o altă

lume, un alt continuum, un univers paralel... El este acela care a ejectat această prelungire pulsatorie, întâlnind astfel, prin jocul întâmplării, lumea mea, universul de dincolo, căruia îi soarbe flămând stelele.

De o veşnicie urc prin acest horn înnodat între braţele în continuă şi leneşă şi spasmodică mişcare ale - fără de număr şi fără de capăt - lumilor Kosmosului. Dar tot mai adesea, tot mai mult mi se întâmplă să gândesc temător, nesigur, înspăimântat, ameţit, îngrozit, extaziat că s-ar putea să existe nu unul singur, ci fără de număr capete, braţe de plasmă legând între ele, printr-o reţea labirintică, imensele monade suprapuse şi sincrone ale Universului. Miriade de punţi convulsionându-se, miriade de interstiţii întunecate care unesc lumile cariind neobosit, în toate sensurile, miezul de neconceput al hiperspaţiului.

De o veşnicie cobor în acest puţ cu pereţii striaţi de gheara întunericului, dar, în tăcerea cabinei de comandă, nemişcat, aşteptând, înţeleg uneori că s-ar putea ca ţinta călătoriei mele să nu existe, să nu fi existat niciodată şi nici măcar să nu aibă umbra unei şanse de a se naşte cândva, iar tunelul să se prăvălească doar în sine, la nesfârşit, mereu, în Haos, până în clipa cea dintâi a marii explozii şi, mai departe, în miezul ei clocotitor, la infinit. Fără moarte.

Şi încep să mă tem că, la capătul de dincolo al căutărilor mele voi găsi doar o poartă, pe care un copil cu părul bălai şi cu ochii plini de speranţe nebuneşti, sigur pe comenzile navei sale şi încrezător în gându-i de pierzanie, tocmai intră în pâlnia fără de capăt, ale cărei nenumărate guri nesătule aleargă la nesfârşit după tot atâtea lumi splendide şi virtuale, pe care n-are să le ajungă din urmă niciodată. Niciunde. Nicicând.

Paul Dorian, Cenaclul Quasar Iaşi

Prietenul

Se auzi „cling" şi ecranul se stinse. Din subsolul clădirii de peste drum tocmai ieşea un grup gălăgios. Se întoarse să-i privească. „Reuşesc să se distreze băieţii, îşi zise. Ciudate aceste „cluburi de divertisment".

- Salut, prietene! auzi din spate. Numele meu este Jolly. Al tău?

Glasurile şi râsetele celor din grup se îndepărtau de-a lungul străzii, în întuneric.

- George, îi răspunse el pe jumătate mirat. George de pe Luhan.
- Ah, îmi pare bine. N-am avut nici un prieten de pe Luhan. îi întinse mâna. Şi...? Cum e, îţi place la noi, pe Faberia?
- Cred că da; n-am prea avut timp să-mi dau seama.
- Prietene, ăsta-i abia începutul. Şi reţine: doar eu te pot ajuta să cunoşti planeta cu adevărat. Cât despre oraş, îl ştiu ca pe propriile-mi buzunare... Şi cum a fost călătoria?
- Plăcută. Serviciile interplanetare sunt întotdeauna bine dotate... Spune, ai idee unde putem bea o cafea?

- Cafea? Există atâtea alte energizante mai eficiente.
- Ştiu, ştiu, eu însă am gusturi mai învechite.
- Da, sigur, cum doreşti... E chiar aici, după colţ, un mic bar artizanal. Ştii, nu le pot suferi pe cele automate.

„Norocosul" se numea barul. Intrară şi George comandă câte o cafea.

- Mulţumesc, spuse Jolly. Sper să nu te superi, dar eu nu beau treburi din astea.

Mirosul fierbinte al cafelei îi învălui. Barmanul şterse tejgheaua în faţa lor şi aduse ceştile. Apoi se îndepărtă, făcându-şi de lucru în colţul celălalt.

- Deci ţi-a plăcut călătoria, reluă Jolly discuţia. De stewardese ce zici? Ai cunoscut-o pe una Ann?
- Care Ann?
- Una blondă, de două persoane!
- Nu, n-am cunoscut-o.
- Nici nu merită!... Dar, de fapt - sper că nu sunt indiscret -cu ce treburi pe Faberia?
- Fac fotografii. Este o pasiune şi, din când în când, o meserie, căci uneori public, alteori realizez transmisii, iar câteodată organizez expoziţii.
- I-auzi. Nemaipomenit! Nu credeam că mai există tipi care să se ocupe de aşa ceva. Sunt o mulţime de mijloace mai rafinate, mai complexe...
- Da, dar, în realitate, nici unul nu a reuşit să o înlocuiască. Fotografia e cu totul altceva, este însăşi imaginea timpului. O secţiune prin timp. înţelegi, e ca şi cum ai surprinde punctul de interferenţă mereu schimbător al trecutului cu viitorul. Este imaginea germenelui, sâmburelui evenimentelor, dacă ăsta nu ţi se pare un mod prea pretenţios de a vorbi.
- Da, înţeleg. Trebuie să fie grozav.
- Îmi place să caut adevărata faţă a lumii şi cred că fotografia poate face cel mai bine acest lucru.
- Te cred, prietene. E o profesiune palpitantă!
- Să nu exagerăm...
- De ce, de ce? Abia acum înţeleg cât de multă dreptate ai. îmi arăţi şi mie dispozitivul?
- Aparatul de fotografiat? George îl desprinde de pe umăr şi i-1 arată: Ăsta-i. Dar nu-ţi pot face demonstraţii cu el, pentru că developarea, vreau să spun, procesul chimic de fixare a imaginii, durează. Şi-apoi mi-am lăsat la hotel sculele. Adevărul este că-s cam conservator în privinţa asta... Ştii ce, cât termin şi cafeaua ta, aranjează-mă puţin. Sunt pe drum de aproape o săptămână.

Jolly scoase din buzunarul de la spate o perie - îi plăceau într-adevăr lucrurile artizanale. Îi curăţă cu rapiditate hainele, apoi se aplecă şi-i făcu pantofii.

- Acum arăţi excelent. Vrei să mergi într-un club de divertisment?

- A, nu. Abia am fost în unul. Mai bine să facem o plimbare.

Plăti, îşi luă aparatul şi ieşiră.

- Cum a fost în club?

- Drăguţ, îi răspunse George. Lumini, muzică, agitaţie. Practic, mai mult întuneric decât lumini.

- Şi fete? Sunt o mulţime de tipe sexy care vin să se distreze in cluburi.

- Da, sigur. Era chiar lângă mine una bună de tot. Dansa singură, şi când m-am uitat mai atent la ea, m-am speriat; era dezbrăcată! Cel puţin de la jumătate în sus, pentru că i-am văzut sânii.

- Da...?

- în clipa următoare se şi repezise la mine. Am încercat să-i demonstrez că eu nu ştiu să dansez, că sunt străin. Era o gălăgie... Dar nu voia să înţeleagă, spunea că asta nu are nici o importanţă. M-am ridicat şi m-a şi îmbrăţişat, explicându-mi la ureche că muzica aia aşa trebuia dansată. Atunci mi-am dat seama că nu era dezbrăcată. Pur şi simplu avea sânii desenaţi pe tricou.

- Înţeleg...

- Dar la următorul dans s-a depărtat puţin de mine şi am crezut că e un miraj: desenul se mişca prea natural pentru un desen. Am întrebat-o ce era asta. Mi-a spus că e un obicei pe Faberia, o modă. E destul să-ţi dai pielea cu o chestie specială, ceva fluorescent parcă, şi desenul se vede prin tricou. Abia atunci am observat că ea era cât se poate de decentă. Majoritatea aveau întreg corpul luminos, vizibil prin haine.

- Da, se poartă aşa ceva în ultimul timp. E la modă.
- Şi cum reuşesc s-o facă?
- Mda, cred că... De fapt, ca să fiu sincer, habar n-am. Eu sunt dintr-o generaţie mai veche. însă mă pot interesa. Sigur că da, o voi face în cel mai scurt timp. Dar fata?
- Care fată?
- Fata de care vorbeai. Aia bună de tot...
- A, nimic. Ne întâlnim mâine. Am s-o pun să-mi explice din nou.
- Excelent, prietene! îmi place cum ai lucrat la faza asta. Ai luat-o tare de prima dată, te cred...

George îşi aminti că făcuse şi câteva fotografii. Se aşezaseră într-un colţ, pe nişte scaune foarte joase şi moi. „Ce-i ăsta?" îl întrebase Estella. încercase să-i descrie şi ei cum stă treaba cu fotografiile... „Ştii, îi spusese ea mai apoi, în realitate sânii mei sunt mai urâţi, dar i-am schimbat puţin când le-am desenat conturul, i-am trucat, înţelegi? Sunt mai mici şi mai urâţi..."

Îşi dădu seama că e prea linişte şi că era singur. Odată cu întunericul se făcuse parcă şi ceva mai frig.

- Hei, unde ai dispărut! strigă mirat. Dar nimeni nu-i răspunse. Privi în jur. Nimic. O luă înapoi pe trotuar. După câteva zeci de paşi îl găsi, însă, în umbra unei clădiri.
- Ce ai? Ce s-a-ntâmplat?

Tăcea. Rămăsese înţepenit, cu un picior în aer, cu o mână ridicată şi cu cealaltă în buzunar, cu faţa sa alungită împietrită într-un zâmbet perpetuu.

„A şi trecut atâta timp de când vorbim? Nici nu mi-am dat seama." îl ocoli curios. Îl privi zâmbind. Îi aranjă o cută a hainei şi, prin surprindere, îi arse cu sete un picior în fund. Nimic. Nici nu se clintise. Îi mai dădu unul. Nu vroia să-l dea cu nasul de trotuar, ci doar să-l împingă puţin. Ar fi putut şi el să se balanseze, aşa, cât de cât,

măcar din politeţe, dacă nu din prietenie. Avea un echilibru nemaipomenit. Nici măcar o avalanşă nu l-ar fi urnit din loc pe Jolly ăsta. În schimb, îl durea pe el piciorul. Dăduse cam tare.

Se aplecă peste ecran. Era din nou aprins. «Dragi prieteni, spunea textul scris cu litere aurii, atunci când sunteţi trişti, atunci când sunteţi veseli, atunci când vă plictisiţi sau atunci când aveţi nevoie de ajutor, atunci când prietenii vă trădează, într-un cuvânt, atunci când sunteţi singuri, când simţiţi nevoia să vorbiţi cu cineva, indiferent care ar fi subiectul discuţiei, serviciile noastre vă stau la dispoziţie...» Îşi băgă mâna în buzunarul pantalonilor, căutând. Până la urmă, tot apelezi la serviciile lor. Unde naiba pusese banii? Oare îi terminase? Trebuia să treacă iarăşi pe la un oficiu de schimb... Căută şi în buzunarele bluzei. Pur şi simplu, nu mai avea nimic. „Urâtă treabă. Până mâine dimineaţă, va trebui să rămân singur. E un materialist prietenul ăsta al meu. Nu-l interesez decât atât timp cât am bani."

În clipa aceea îşi aminti. Cum de putuse uita? Banii erau în sacul de piele al aparatului de fotografiat. Îl deschise şi căută. Luă cu două degete o fisă verde:

- Gata, s-a făcut!

Introduse fisa în fantă. Se auzi „cling". Jolly clipi, zâmbi fericit şi, ca şi cum nimic nu s-ar fi întâmplat, continuă:

- ...Aha, mi-am amintit, este un banc cu roboţi. Vrei să ţi-l spun?

- Dă-i drumul. Se simţi deodată bine şi-i fu puţin ciudă că se simţea bine pentru atâta lucru. Ce naiba îl apucase veselia asta. Parcă era un copil, căci, iată descoperea pe Faberia jocuri şi jucării noi, tulburătoare.

Ecranul verde de pe pieptul celuilalt se stinsese. Doar literele aurii ale ultimelor cuvinte îi mai jucau încă în

ochi lui George:

«...La orice oră, în orice moment, contra unei singure fise verzi, vă stă la dispoziţie prietenul automat!»

Şi o luară din nou prin noapte, de-a lungul trotuarului, unul vorbind mereu, celălalt cufundat în gânduri.

Omul cel tăcut, inelul şi fata blondă

Citeam şi priveam din când în când vacile - câte mai rămăseseră - care păşteau pe câmp, omul acela tăcut venise, se aşezase lângă mine şi întorsese capul ca să se uite la soarele turtit al după-amiezei, nişte copii mici se jucau pe marginea drumului cu o cartuşieră goală, pe care o trăgeau după ei prin iarbă, îl vedeam cu coada ochiului, ce voia oare?, eram obişnuit ca, atunci când se opreşte cineva lângă mine, să-mi ceară ceva; cu vreo două săptămâni în urmă venise un ofiţer android - era lovit la mână şi i-am putut vedea, pentru o clipă, acolo, înăuntru, mai multe fire roşii şi albastre şi nişte mecanisme fine care se mişcau atunci când îndoia degetele -, mă întrebase unde sunt oamenii, i-am spus că pe-acolo, prin sat, fiecare pe la casa lui şi m-a strigat maică-mea să aduc nişte apă de la fântână, plecasem lipăind prin praf cu picioarele goale, lăsându-l pe ofiţerul care-i căuta pe oameni cam nedumerit.

Cred că ofiţerul fusese cel care îi convinsese pe oamenii din sat să-şi ia care ce putea şi să fugim în pădure, trebuia să vină armată acolo; chiar înainte de a pleca, au apărut două blindate cu şenile, trăgând şi nişte tunuri grele după ele, au intrat în curte şi apoi în grădină, dărâmând un gard, au urcat dealul şi au început aproape imediat să tragă înspre oraş. Soldaţii roboţi - eu, cel puţin, n-am văzut nici un om printre ei - care veniseră în urmă s-au apucat să cotrobăie prin casele părăsite, fuseseră programaţi să prade tot ce găseau în cale şi continuau să o facă, chiar dacă nu mai aveau pentru cine, comandanţii le muriseră; n-au avut prea mult noroc, a venit altă armată, în timp ce cealaltă fugea mâncând pământul în mod disciplinat, soldaţii nou veniţi s-au apucat şi ei de cotrobăit, au strâns tot ce mai rămăsese, erau murdari, multora le lipseau piese

componente, mai mult îţi stârneau mila, erau însă conduşi de oameni.

Omul venit pe neaşteptate s-a ridicat şi a plecat fără să scoată vreun cuvânt. Nu mult după aceea, au apărut câţiva soldaţi roboţi şi un ofiţer. Îl ştiam. Acum vreo cinci zile fusese la noi şi băuse cu tata şi cu alţi câţiva ofiţeri care erau tot oameni, au băut, s-au certat, tata voia să-i împace, unul din ei a plecat înfuriat prin spatele casei, iar ăsta de care vă spun îl împuşcase liniştit prin fereastra astupată de camuflaj cu un covor şi nişte ziare; neavând altceva mai bun de făcut, cel care ieşise se oprise în dreptul ei şi începuse să-i înjure şi să-i ameninţe, zicea că o să se ducă la ăilalţi, că ori aici, ori dincolo tot aia era, că cine mai înţelegea cine cu cine luptă, totul dispăruse, nu mai existau comandamentele, nu mai existau statele, nici măcar lumea, cineva care să-şi spună lumea, ofiţerul ăsta negricios şi cam la fel de înalt ca taică-meu scosese pistolul şi-l împuşcase direct în gură. Bunicu', care povestea întâmplarea vecinilor doritori să-l asculte, se mira: „cum de ochise aşa de bine? să tragi cuiva trei gloanţe la rând prin aceeaşi gaură, când cel ochit cade sau se mişcă, oricum, fără măcar să-l vezi, ştiţi, fereastra aia astupată din spatele casei..." Ceilalţi ofiţeri îşi goliseră repede paharele şi plecaseră lăsându-l pe mort sprijinit de perete, cu capul căzut într-o parte, năclăit de sânge, iar vântul îi răsfira la întâmplare părul. Pe urmă se certaseră şi între ei, cred că ceilalţi plecaseră în altă parte, rămăseseră doar ăsta şi mai mulţi roboţi, pe jumătate distruşi, cu care se plimba încolo şi-ncoace prin sat, tata spunea că în altă parte nici nu mai erau oameni, sau, oricum, rămăseseră foarte puţini, oraşele nu mai erau, rachetele, ori, dacă nu, bombele, le răseseră de pe faţa pământului, şi că tot noi ăştia, ţăranii, aveam să rămânem până la urmă, cu noi nu avea nimeni nimic, noi nu făceam război, ca cei din oraşe,

care muriseră mai toţi şi aveau, până la urmă, să moară toţi, în timp ce hoardele de roboţi vor fi continuat încă să se bată fără rost între ele până n-ar mai fi rămas nici unul, ce, parcă oamenii ştiuseră de ce se bat...

Ofiţerul şi soldaţii s-au oprit şi ei lângă mine şi m-au întrebat dacă nu văzusem un om aşa şi-aşa, era chiar omul meu, cel care se oprise, se aşezase lângă mine şi privise soarele, am ridicat din umeri, nu văzusem nimic, prea eram ocupat cu lectura, ofiţerul s-a uitat la cartea mea video, încercând să-i silabisească titlul de cristale lichide, în buzunarul unuia din soldaţi a început să sune un ceas, atunci am observat că ofiţerul avea două ceasuri cu celulă solară la mână şi unul de buzunar la piept, i se vedea atârnând lanţul aurit sau de aur, „soldaţii ăştia îşi bat joc de timp" gândeam privindu-i cum se îndepărtau, „poartă nu ştiu câte ceasuri, dar nu le place să le scoată, să se uite la ele, scot doar pistoalele şi se împuşcă între ei, câţi vor mai fi rămas, cartuşele lovesc la fel de bine şi pe oameni şi pe roboţi dacă ştii cum să tragi". Pe deasupra treceau iarăşi teleghidatele, avioanele alea fără nici un om în ele, pline cu bombe, nu erau de-ale soldaţilor cu ceasuri multe, le trimiseseră ăia care fugiseră lăsând tunurile în grădină şi o grămadă de proiectile, să avem noi cu ce ne juca, întorsesem tunurile şi încercam să ochim linia orizontului, acolo unde răsărea soarele. N-am reuşit să tragem niciodată, poate că într-adevăr n-ar mai fi răsărit; până la urmă tot învăţam noi cum să le folosim, dacă nu i-ar fi trecut prin minte lui Vic să dea foc la benzina de pe jos, nu ştiu de ce au luat toate foc, au explodat toate proiectilele de care noi nici nu ne atinsesem, a curs ţărâna peste jumătate din sat, în vârful dealului a rămas o groapă în care s-a făcut după primele ploi din toamnă un iaz mărişor, iar din Vic au mai găsit numai un deget, mai era pe el inelul gros de platină, cred că era de platină, altfel de ce-ar

fi fost aşa de greu, avea în locul pietrei un ecran TV cât unghia de mic, inelul mi-l arătase chiar el, cu câteva zile înainte, când eram în pădure: „de la bunica, numai de nu l-ar vedea, l-am luat din sipet, unde-l ţinea ascuns". Degetul cu inelul era curat-curat, iar mamele îşi strângeau copiii şi-i numărau, dacă roteai încet ecranul pe inel, puteai prinde douăzeci şi patru de canale, căutasem de mai multe ori, şi eu şi Vic, dar nu mai transmiteau nici unul, se vedeau doar paraziţi şi dungi, mama lui Vic mai avea vreo nouă copii, moartea lui Vic nu costa prea mult familia, măcar aşa, sufleteşte, dacă la pungă urma să-i sece; de fapt, nici măcar nu mai era vorba de bani, ăştia nu mai trebuiau nimănui, acum toate se luau la schimb. N-am văzut înmormântarea, mă bătuse maică-mea măr şi mă încuiase în cămară, am auzit de acolo cum treceau prin faţa porţii babele, plângând ce mai rămăsese din Vic, de ce nu fugise oare Vic atunci când văzuse că ard toate aşa de tare. Am refăcut şi eu experienţa lui, cu nişte cartuşe în loc de proiectile, putusem să fug! Cred că Vic descoperise sistemul de funcţionare a tunurilor, ele, ca şi computerul şi instalaţiile părăsite într-o subterană de beton din coasta dealului, fuseseră făcute bucăţi şi oamenii le cărau acasă, fără să ştie la ce le vor folosi, dar le cărau.

Omul meu cel tăcut şi soldaţii roboţi cu ofiţerul s-au întors, îi vedeam în depărtare cum vin, crezusem că aveau ceva de împărţit cu el, dar nu era adevărat, un soldat ducea în braţe o fată, omul meu cel tăcut plângea încet, fata era blondă, ofiţerul o privea din când în când. S-au întors şi teleghidatele, eu m-am aruncat în şanţ şi toţi au fost omorâţi, ei, pentru prima oară, ea, pentru a doua.

în colaborare cu Dom Pruteanu

Întoarcerea fiului rătăcitor

S-a întors acasă, chemat de închipuiri fără nume, cărora le zicea amintiri şi cărora nu le putea da chip. Undeva, în adâncul creierului ciopârţit de chirurgi şi cârpit cu blocuri biointegrate, rămăsese imprimată, în ceaţa dorinţelor lui sufocate sub refulări, o urmă ce nu putuse fi ştearsă. N-o putuseră şterge nici anii de război - numărul lor nu-l mai ştia, le pierduse şirul -, nici atenuatoarele psihodesignerilor militari, nici laserele chirurgilor, care, aducându-l la viaţă - mereu mai puţin el însuşi, mereu mai mult un conglomerat bioelectronic amorf -îi tăiaseră profunde porţiuni arse ori iradiate. Urma aceasta difuză era cea care îl făcuse să pornească la drum.

Câteva zile la rând, viscolise fără încetare; troienele se aşezaseră tocmai de înălţimea unui om. De dimineaţă, ieşise însă soarele, un soare cu dinţi ascuţiţi, care făcea zăpada să strălucească orbitor şi-ţi îngheţa răsuflarea în gură.

Soldatul se întorcea acasă.

Venea pe mijlocul uliţei, călcând obosit prin zăpada scârţâitoare. Mantaua, căciula îmblănită cu urechile lăsate să-i atârne pe lângă obraji, barba şi mustăţile lui deveniseră, cu toate, albe. Doar bocancii uriaşi, cu talpă groasă, ghintuită, îşi ridicau boturile negre din zăpadă la fiecare nou pas.

„Ce diferenţă să fie?" mormăia soldatul. „Ce diferenţă a mai rămas?" Şi el avea maţe de cauciuc, iar inima îi funcţiona datorită unui stimulator cu microbaterii. Şi el avea calotă craniană de duroplast. Fusese perforat de zeci de gloanţe, iar sângele îi udase de nenumărate ori ţărâna; murise în mai multe rânduri. De fiecare dată, fusese cârpit, organele atinse îi fuseseră înlocuite, fusese

supus unei scurte dar eficiente şedinţe de psihodesign şi retrimis în luptă. An de an devenise tot mai puţin un om, tot mai mult un robot. „Şi atunci, de ce muma lui de făcătură, vleoaşka mamii lui de borâtură scârboasă, eu sunt mai puţin decât un S.U.?", îşi zicea soldatul, scuipând cu năduf.

Ducea pe umăr o valiză de lemn, ferecată pe la colţuri. Mereu alţii, foştii stăpâni ai lădoiului îşi însemnaseră în lemnul capacului iniţialele, cu briceagul sau cu vârful vreunei baionete. Valiza era plină. îngrămădise în ea o mulţime de lucruri. În debandada generală a retragerii, abia reuşise să se urce în unul din carele blindate. Nu era loc pentru toţi. Carul mergea încet, al naibii de încet şi asta îi făcea pe cei rămaşi jos să-şi închipuie că or să se poată căţăra şi ei acolo, înăuntru. Împreună cu cei încă vreo câţiva aflaţi în car, trebuia să se apere neîncetat de năvala lor. Majoritatea erau însă extrem de încăpăţânaţi. Până nu-i izbea de mai multe ori cu patul armei peste mâini, nu se linişteau. Ba unul reuşise să se agaţe aşa de zdravăn, că fusese nevoit să-i zboare un bocanc în gură ca să-l facă să renunţe. Rămăsese în urmă, zvârcolindu-se însângerat şi blestemând în noroi.

Treptat, s-au depărtat de grosul trupelor. O luaseră chiar binişor înainte, când, deodată, o şenilă le sărise - spartă de o grenadă ascunsă în praful drumului - şi carul se răsturnase cu tot cu ei, pârâind şi învârtindu-se în loc. Ieşise cu greu de dedesubt, trăgând după el lădoiul...

Valiza era tare grea. Soldatul se opri şi o mută, icnind, pe celălalt umăr. înjură cu sete şi o porni din nou.

Era pe drum de mai multe luni. Ca să supravieţuiască, trebuise să lupte neîncetat, clipă de clipă, noapte de noapte. Cu foamea şi frigul. Cu animalele sălbăticite şi flămânde şi cu oamenii de o mie de ori mai sălbatici. Trebuise să se ferească de nenumărate

detaşamente de roboţi, care mărşăluiau înainte, ca şi cum nimic nu s-ar fi întâmplat - mulţi dintre ei erau defecţi sau dezmembraţi, dar nu încetau să se târâie, continuând să cucerească teritorii şi să înfiinţeze graniţe imaginare. Dar mai ales să omoare.

Ocolise pe departe oraşele, devenite acum doar morman e uriaşe de ruine, din mijlocul cărora se înălţau scheletele contorsionate ale zgârie-norilor. Geamătul vântului prin aceste hornuri strâmbe şi ciopârţite putea fi auzit ca un avertisment sinistru de la mulţi kilometri depărtare. în timp ce în subterane mişunau, bătându-se pentru ultimele rezerve de alimente ascunse acolo, sfâşiindu-se fără odihnă între ei, oamenii şi şobolanii. Nici un aliat, nici o lege.

Soldatul se întorcea acasă.

Mai mic şi mai sărăcăcios ca niciodată, satul lui rămăsese în picioare. Trăise mereu cu teama nedesluşită că nu avea să mai găsească nimic din el. Că fusese ars, bombardat, ras de pe faţa planetei... Dar părea un loc pe care soarta îl uitase.

Ajuns la fântâna de lângă poarta lor, soldatul se opri şi lăsă jos valiza. Casa rămăsese aşa cum o ştia, mică şi cenuşie, pe jumătate îngropată în pământ, strivită sub valul de zăpadă care o acoperise. Gardul de nuiele putrezise şi căzuse, se mai vedea numai urma lui prin troiene. Cei doi plopi bătrâni din faţa porţii se înălţau până la cer, singuri şi albi. Asta era bine.

...se căţăra acolo sus, sus de tot, mai că putea atinge norii cu mâna - şi - rămele care se zvârcoleau roşii şi grase atunci când scormonea pe sub gunoiul din spatele grajdului - şi - vara, când frunzuliţele lor fremătau ca nişte bănuţi mici şi verzi în bătaia vântului cald - şi - la scaldă, când nimerise într-o bulboană nişte şerpi reci care îi sugeau picioarele, frigul urcând din mâlul întunecat - şi -

obrazul lui de copil lipit de scoarţa aspră a plopului, furnicile care urcau una după alta, strecurându-se prin crăpături, pe lângă obraz, spre vârful mişcător şi îndepărtat al copacului - şi găinile cârâind încetişor seara, înainte de a adormi, îngrămădindu-se una în alta, căţărate pe stinghiile albe de găinaţ, mirosul cald din coteţ - şi -...

Frânturi voalate de timp ale unor îndepărtate imagini se perindau în fugă prin mintea înceţoşată a soldatului, pentru ca, o clipă mai târziu, să zboare asemeni unui stol de grauri speriaţi, încercând să se ascundă înapoi, prin ungherele memoriei.

Aşezat pe valiză, începu să scotocească prin buzunarele mantalei. Scoase o pungă de tutun şi o foiţă, apoi o brichetă meşterită dintr-un cartuş. Presără firişoarele frumos mirositoare pe foiţa care-i tremura între degete. O umezi cu vârful limbii şi-şi răsuci ţigara. Flacăra brichetei ţâşni gălbuie. Trase cu sete fumul gros, privind în jur. Da, totul rămăsese la fel. Totul era aşa cum fusese, numai el nu mai putea fi. Numai el şi numai oamenii..., puţinii care mai rămăseseră...

„Crucioii şi dumnezeii mă-si de S.U.!" Pe câmpul de luptă, ăştia omorau tot. Nimic nu le putea scăpa. Nişte arme perfecte, fiindcă puteau şi gândi, puteau şi alege, mult mai repede şi mai bine decât un om, de mii de ori mai repede. În loc de ochi, aveau radare bionice, în loc de braţe, guri de mitraliere sau aruncătoare de mine, ţevi care scuipau moartea In cele mai crude şi eficiente moduri. Pluteau pe aeroglisoare, nimic nu le putea sta în cale şi ştiau tot ce se întâmplă în toate direcţiile deodată. O fortăreaţă electronică mobilă, înţesată de senzori. Un S.U. putea lupta pe orice vreme, în orice loc, la orice oră din zi sau din noapte, neîntrerupt. Un luptător perfect. Un Super Umanoid. Neînchipuit de rapid. Neînchipuit de eficient. Un luptător neînchipuit de preţios şi de puternic, cel mai

preţios şi mai puternic dintre luptători. Dar pentru a rămâne cu adevărat de neînvins, un S.U. avea nevoie de însoţitori. Un cerc viu protejându-l în permanenţă, un dublu cordon de soldaţi care să-l apere de cei ce s-ar fi putut strecura în imediata-i apropiere, în unghiul orb. Chiar cu preţul trupurilor lor. Chiar cu preţul vieţilor lor. Pentru că tot ceea ce putea fi mai preţios era Superul. El, înainte de orice, trebuia să nu fie scos din luptă. Maşina de semănat moarte.

Soldatul mai trase un fum şi aruncă chiştocul. Târând după el lădoiul, se duse la fântână. Roata se urni scârţâind. Lovindu-se de pereţii fântânii în timp ce cobora, ciutura scotea un zgomot înfundat, de lemn putred. Apoi o ridică încet înspre suprafaţă, în timp ce stropii cădeau cu un zgomot mic şi îndepărtat în ochiul de apă din fundul fântânii. O sprijini pe ghizdul de piatră alunecos şi bău puţin, cât să-şi clătească gura după ţigară.

În clipa aceea, câinele vecinilor ieşi în goană din curte şi se repezi glonţ înspre om, lătrând ca un apucat. Când îşi coborî privirea spre el, câinele făcu un salt în lături: în ochii soldatului lucea o lumină crudă, foarte rece şi foarte îndepărtată. Câinele îşi dezvelea gingiile, colţii şi mârâia urât; apoi începea să latre din nou, dând să se repeadă. Psihocondiţionarea trezise instantaneu în soldat reflexe pe care le credea uitate; se pregătea să lovească fulgerător, mortal, biointegratele gândeau pentru el, în locul lui, conducându-l. Când, deodată, omul rămase nemişcat, într-o poziţie nenaturală, ca şi cum mişcarea sa ar fi fost secţionată de la mijloc, cu ochii sticloşi, gâfâind.

„Biointegratele" gândi el. „Paralizia! De sperietură... S-a întâmplat din nou"... Acolo, înăuntru, exista ceva care se bloca din când în când, oprind timpul... Două obuze, apoi încă unul bufniră în mintea lui, măturând totul în cale... Apoi, încremenind, se uita.

Era un câine mare, alb, lăţos şi foarte rău. Sărea în sus, la beregata omului şi fălcile lui clămpăniră în gol când dădu să muşte şi alunecă.

Soldatul simţi ceva desfăcându-se în el, în creierul lui, acolo, înăuntru, adânc, o gheară de oţel deschizându-se şi apoi strângând şi iarăşi deschizându-se şi, în clipa următoare, îşi dădu seama că putea din nou să se mişte. Timpul îşi dădu drumul, prăbuşindu-se peste el.

Se apăra cu latul braţului, aplecat deasupra valizei. Apoi, brusc, înşfăcând-o de mâner, o repezi în capul câinelui. O dată numai, cu toată puterea.

Câinele căzu pe spate, vai să se întoarcă, să se repeadă din nou, în timp ce din gât îi izbucnea o schelălăială înecată, dar se rostogoli înapoi. Mai zvâcni de două ori, după care rămase ţeapăn, în zăpada de lângă fântână.

Vecina de peste drum, stăpâna câinelui, care stătuse până atunci în uşa casei, dincolo de gard şi privise cu mâinile în şold, începu deodată să urle.

Soldatul lăsase valiza jos şi se aplecase peste câine, uitân-du-se la el. O dâră roşie i se prelingea printre colţii încleştaţi.

Pe obrazul omului, printre firele încâlcite ale bărbii se rostogoli o lacrimă grea; întinse o mână ca şi cum ar fi vrut să-l mângâie, dar gestul i se frânse în aer. Şi-o trase înapoi cu teamă.

...iepurele acela pe câmp, nu fugise, se apropiase de el, îi mângâiase blana alb-cenuşie, dar el nu fugea, doar nările i se mişcau în ritmul respiraţiei înspăimântate - şi - cârdul de gâşte alergând prin praful uliţei, scoţând ţipete disperate şi încercând să-şi ia zborul, zburând chiar câteva zeci de metri şi apoi revenind greoaie pe pământ, scuturând din aripi şi ţipând - şi - trosnetul butucilor arzând în sobă, iama, mirosul de răşină încinsă şi valul de

scântei sărind în jur, împroşcate de trosnitură - şi dar dacă toate aceste amintiri nici nu sunt ale mele măcar, gândi pentru o clipă soldatul. Dacă, toate, nu sunt decât fragmente false, îndesate de psihodesigneri acolo, înăuntru. «Amintiri de la ţară», amintiri standard extrase din memoria cu surogate a calculatorului operaţional - în funcţie de fişa personală a celui care trebuia înviat şi retrimis în luptă, iar apoi memorate în vreunul din biointegratele de sub ţeasta sa de duroplast.

Soldatul apucă valiza şi, fără să mai privească în urmă, intră în curte, păşind peste poarta prăvălită în zăpadă.

Ţinându-se cu mâinile de cap, vecina se repezise, ţipând şi blestemând, în uliţă, unde rămase holbându-se la câinele mort. O baltă de sânge din care ieşeau aburi subţiri se lăţise sub capul lui. Stropi de sânge îi îngheţaseră în blana albă de pe piept.

- Ieşi afară! zbieră ea, smulgându-şi părul. Se luase după soldat, dar nu îndrăznea să treacă dincolo de linia de zăpadă mai întunecată, care închipuia gardul. Ieşi afară, mă! urla ea, tremurând de frig şi de furie.

După ce îl pupase, plesnind din mâini de bucurie, maică-sa ieşise până în drum, grăbită, cu gândul să vină repede înapoi, în casă.

Soldatul se oprise în bucătărie, lăsând jos, lângă el, valiza. Se uita prin oalele de lut afumate. Luă una şi, trăgând un scăunel cu trei picioare, se aşeză pe el, icnind obosit.

- Iac-ai venit..., zise tatăl din uşă.

La poartă, cele două femei se înjurau, proţăpite cu mâinile în şolduri, de-o parte şi de alta a troianului care fusese gardul.

- A tras în câinele nostru! Am văzut cu ochii mei

cum i-a scos maţele pe gură. Da' ce se crede el? Ce, poa' să facă ce vrea cu câinele nostru?

- Ptiu, proasta dracului. Da' câinele a sărit pe el!

Vecina se aplecase, ridicând din zăpadă un lemn. Fără să mai aştepte, îl repezi în capul celeilalte.

- Ei, ia stai tu! ţipă mama soldatului. Un firişor de sânge i se prelingea din tâmplă. Sări, luând-o de păr şi izbind-o cu capul de stâlpul porţii, în timp ce vecina dădea cu picioarele şi o zgâria. Se tăvăleau una peste alta prin zăpadă, cărându-şi pumni cu nemiluita.

În întunericul cald al bordeiului, soldatul mănâncă. Cu căciula trasă pe urechi, cu mantaua atârnând greu pe el, soldatul mestecă hămesit. Muşcă din mămăliga rece, apoi horpăie prin chişleagul din oală. încet, încet, zăpada de pe el se topeşte, adunându-se jos, pe podeaua de lut, într-o băltoacă.

Miorlăind aţâţată, pisica i se freacă de bocanc. E pe jumătate năpârlită şi are o burtă de două ori cât ea, pentru că e a făta. Se uită cu poftă la el şi înghite în sec mieunând. Încetând o clipă din clefăit, soldatul îşi ridică faţa din oală şi o priveşte. Gura şi capul şi braţele i-au rămas dintr-o dată nemişcate. Doar în ochi îi sclipeşte o luminiţă îngheţată. Cu o mişcare bruscă, soldatul întinde mâna să o mângâie. Dar mâţa a fugit deja.

Tatăl soldatului ieşise în prag. După ce privise un timp la bătaia din mijlocul uliţei, strigă femeii să treacă în casă, înjurând-o liniştit.

- Las' că-ţi arăt eu şi ţie! Tu, în loc s-aduci toporu'..., îi răspunse muierea, încercând să se smulgă de sub genunchiul vecinei.

- Ei, nu zău, ce-mi arăţi? veni deîndată răspunsul şi omul o luă şi el prin zăpadă către poartă, continuând să înjure şi părând foarte curios. Ajuns lângă ele, încercă să le despartă, domol, dar înjurând sistematic.

Vecina îşi scăpă mâna, izbindu-l în faţă.

- Cristoşii...! mormăi el, în timp ce sângele îi curgea din nas, picurând în zăpadă. îi trase doi pumni în cap vecinei, care căzu grămadă. Apoi, încercă s-o scoată pe nevastă-sa de dedesubt.

Atunci se repezi din curte bărbatul celeilalte, cu un par în mână, înjurând şi huiduind ca să-şi facă curaj. Vecinii de pe uliţa începuseră să iasă pe la porţi, întărâtaţi...

După ce şi-a astâmpărat foamea, soldatul se dezbracă. E numai în izmene, cu picioarele goale, cu centura la brâu. Râgâie şi se scobeşte în dinţi cu un pai smuls din mătură. Pe urmă iese în uşă, se desface la prohap şi urinează oftând din greu. în zăpada pufoasă se lăţesc pete galbene, informe.

Mai mulţi oameni alergau spre locul bătăii.

Trăgând de nevastă-sa, bărbatul a alunecat şi a căzut în mijlocul drumului. Maică-sa trecuse deasupra, profitând de ameţeala vecinei. Le căra pumni peste faţă şi ei şi lui. El le pocnea pe amândouă cât se poate de liniştit, avea obrajii învineţiţi de frig şi înjura. Deodată simţi că i se taie răsuflarea şi se prăvăli cu faţa în jos. Bărbatul vecinei îi arsese, cu toată puterea, un par în spinare.

Soldatul priveşte fascinat la bătaie. Un fulger plesneşte în biointegratele sale. A rămas în prag, nemişcat, cu ochii holbaţi, cu gura căscată. Imaginile trec una prin alta, amestecându-se, suprapunându-se. O pleoapă de întuneric se lasă şi se ridică peste bătaia din uliţă, se zbate în memoria soldatului. Între cei din uliţă, el vede rotindu-se, cercetând spaţiul cu senzorii lui hipersensibili, un S.U. E chiar un S.U., unul care se pregăteşte de atac!

Soldatul se repede în casă. Cu gesturi smucite, desface încuietoarea valizei, apoi saltă capacul. În graba retragerii a mai apucat şi el câte ceva. O mitralieră

desfăcută în bucăţi, II intre înăuntru, un mic aruncător de mine gata încărcat, câteva grenade de atac. Altceva nu mai încăpuse. Aruncase schimburile lui zdrenţuite, aruncase casca şi pătura şi mantaua antiradiantă şi masca. La urmă de tot, aruncase în noroiul tranşeei şi fotografiile de acasă, un lănţug mic de argint cu medalionul în care odihnea chipul unei femei despre care nu-şi mai amintea nimic şi pietricica roşie, semănând cu o inimă, ce-i purtase noroc în atâtea lupte.

Şi îngrămădise înăuntru încă două pistoale, mai multe încărcătoare pline, un proiectil perforant şi... asta-i ceea ce căuta. îl ridică grăbit, montându-şi-1 pe umăr. Un mic aruncător de flăcări, cu o butelie de concentrat cât un pumn. Prinde la centură şi două grenade.

Iese în curte. Tălpile goale lasă urme calde în zăpadă. Din părul de pe piept îi ies aburi de sudoare.

În uliţă s-au strâns o grămadă de oameni. Dau unii în altii care cu ce apucă. Doar e război. Câţiva au smuls din garduri scânduri care mai au încă două-trei cuie la capete. Oasele şi capetele sparte pârâie.

Iar în mijlocul lor, Superul. Nu se mai roteşte. S-a oprit. A reperat ţinta, iar soldatul ştie că ţinta este chiar el. Asta, pentru că atunci când hotărâse să fugă, să se întoarcă acasă, îşi aruncase însemnul magnetic care îi spânzura la gât. S.U. nu are cum să-1 mai recunoască, nu-1 mai consideră un mic animal însoţitor, asigurându-i unghiurile oarbe. Soldatul a devenit pentru S.U. doar ceva care mişcă şi are viaţă şi nu are însemn magnetic. Or, asta nu poate fi decât un duşman. Pe care trebuie să-1 ucidă în următoarele clipe. Soldatul ştie că trebuie să se apere, să tragă el primul. Şansa de a fi primul. Din gura aruncătorului de flăcări ţâşnesc primele jeturi de lichid arzând, spulberate în evantai de vântul tăios al iernii.

Oamenii ţipă şi se trântesc în zăpadă, zvârcolindu-

se şi horcăind, câţiva dintre ei, transformaţi în torţe, aleargă urlând. Miroase a păr pârlit, a carne arsă şi a haine arse.

Din mijlocul flăcărilor, S.U. îl fixează. Contururile lui metalice dispar o clipă, apar din nou, plutesc într-o ceaţă de foc, strălucesc. Şi soldatul apasă înnebunit pe trăgaciul aruncătorului de flăcări, în timp ce vechi imagini se reped asupra lui să-i sfâşie sufletul...

...mirosul şoricului, porcul tăiat pe care-l pârlesc la foc de paie, pe zăpada murdară de funingine şi de sânge închegat - şi - stuful înalt de la marginea bălţii, prin care se strecoară către apă, frunzele lungi, ca nişte săbii verzi, foşnind când le atingea din fugă - şi - aburii de balegă proaspătă din staul, musculiţele învârtindu-se prin aer cu zgomot surd – şi-...

Soldatul îşi dă seama că flăcările nu-l pot învinge pe S.U. şi că, dacă nu va face ceva, dacă nu se va repezi în unghiul lui orb, aruncând o grenadă, ca să-l facă să explodeze, să crape în bucăţi, S.U. va trage. Fără greş. Va trage fără greş în pieptul lui. În ţeasta lui.

Cu părul şi barba fluturându-i în vânt, cu tălpile goale în rapada stropită de sânge, soldatul smulge de la centură una din grenade, o smulge ţinând-o strâns în mână, îi trage cu dinţii cuiul de dezamorsare, trebuie s-o arunce sub S.U., descleştează degetele eliberând piedica, pentru ca explozia să se producă înainte ca Superul, detectând grenada, să aibă timp să-şi declanşeze câmpul de protecţie, grenada i se odihneşte liberă în palmă şi, în clipa aceea, timpul iar încremeneşte.

...bănuţii aurii care cad, tot cad din cer, atunci când priveşti soarele printre gene, ochii soarelui, rostogolindu-se din cer, trebuie s-o arunce - şi - sânii fetelor la scaldă, ca nişte muguri primăvara, ca nişte boboci de floare pe care îţi vine să-i atingi cu vârful limbii, trebuie să arunce

grenada - şi - milioanele de firişoare de praf, sclipind în razele de soare care se strecoară prin acoperişul de şindrilă al hambarului, roţile de car cu spiţele rupte, sprijinite de perete, grenada - şi - fânul proaspăt cosit, pus la uscat în podul şurii, mirosind înnebunitor a dragoste şi a...

în colaborare cu Doru Pruteanu

Ultimul cântec

Orchestra tăcu şi pe scena învelită în catifea albastră apăru prezentatorul.

Într-un colţ cineva chemă chelnerul. Voia un pahar cu apă. Lebăda neagră din bazinul placat cu marmură - aflat în mijlocul meselor - îşi înfoie penele.

- Doamnelor şi domnilor, veţi putea asculta acum ultima creaţie în materie de muzică. Şansa dumneavoastră este unică. Domnul K... este cel care are onoarea să v-o facă cunoscută. Domnule K., vă rog - e timpul - poftiţi pe scenă, adăugă prezentatorul, după care începu să bată din palme, pentru a-i antrena şi pe ceilalţi.

De la una din mese se ridică un om; urcă cele câteva trepte şi pătrunse în pătratul de lumină verzuie. Nu era genul de om pe care să ţii minte că l-ai văzut pe stradă. Purta un fel de frac cenuşiu, iar manşetele albe făceau ca impresia de îmbrăcăminte desuetă să fie şi mai puternică.

- Domnule K., ce ne veţi prezenta deci în seara aceasta?

În partea cealaltă a sălii, barmanul se sprijinise de maneta filtrului de cafea şi privea indiferent spre scenă.

- Voi încerca... nu ştiu cum să vă spun; mi-e destul de greu să explic ce intenţionez, articula, cu timiditate şi tristeţe. Vă promit însă că nu va fi nimic brusc, care să vă şocheze. De fapt, nici n-o să vă daţi seama. Voi cânta ceva. Dar nu aceasta e important, ci faptul că veţi fi martorii ultimei melodii care se va cânta. În realitate, melodia aceasta nici măcar nu există, acum. Ea va lua naştere în timp ce o voi interpreta. Creaţia şi consumarea ei se vor petrece în faţa dumneavoastră, pentru dumneavoastră şi

odată cu dumneavoastră. Vă iubesc!

- Vă mulţumim, zise prezentatorul, după care ieşi din pătratul său de lumină şi dispăru pentru totdeauna în spatele cortinei.

Domnul K privi spre stânga, dar, probabil, nu găsi ceea ce căuta. Îşi întoarse din nou faţa spre public. În sfârşit, cineva urcă pe scenă aducându-i o cutie voluminoasă. Îşi scoase instrumentele din ea.

După câteva clipe de linişte, oamenii de la mese putură asculta ultima melodie.

Dar nimeni nu luase în seamă cuvintele domnului K., nici barmanul care între timp găsise sub tejghea câteva sandvişuri cu ou iar acum le mânca absent. Mâine, ca şi ieri, acelaşi spectacol. Aceiaşi clienţi. Poate, alt muzician.

În bazinul cu apă fluorescentă din centrul barului, lebăda îşi vârâse lungul ei gât în apă.

Între-vedere

Erau ochi albaştri, unii nu mai înalţi de doi metri, alţii presăraţi la întâmplare pe întinderea pustie a câmpiei din dale de marmură. Clipeau adesea, din pricina curentului de aer proaspăt care se strecura printre pleoapele lor. Cei mai mulţi stăteau închişi, dar, din când în când, genele le tremurau imperceptibil, lăsând să le scape câte un crâmpei de vis.

Era foarte greu să-i surprinzi cu adevărat. Simţeau orice prezenţă străină şi deîndată se prefăceau că dorm. Doar vorbele neştiute venite de dincolo pluteau mereu în juru-le, ca o ceaţă subţire.

Ascuns în cubul de piatră, ridicam încet dala grea de deasupra, privind prin crăpătura îngustă. Trebuia să stau ore în şir, cu genunchii la gură, în acest strâmt pântec geometric, aşteptând. Nemişcarea ţesea pânze subţiri de lumină împrejurul meu şi în ochii mei. Clipeam adesea şi lacrimi grele îmi atârnau în gene.

Şi, uneori, visul se împlinea. Ochiul se deschidea încet, o poartă transparentă spre dincolo. Lumile tuturor stelelor veneau să se rotească sub privirile mele înfrigurate, vrăjite, profanatoare, lacome.

Ah! Dacă în clipa aceea aş fi putut face saltul, dacă m-aş fi putut repezi şi trece prin albastrul lor pur într-o singură clipă, înarnte ca ei să se închidă înspăimântaţi de ceea ce se întâmplase.

Într-o singură clipă, conexiunea galactică, visul atâtor generaţii de exploratori, ar fi fost deschisă. Lumi separate de fără număr ani-lumină şi ziduri ale neînţelegerii şi-ar fi putut vorbi, s-ar fi putut vedea, atinge.

Dar toate acestea, tot ceea ce vă povestesc este

doar ce-mi mai amintesc din ultimele ore ale zilei. Căci, nu mult după aceea, aveam să văd gratiile care crescuseră în jurul meu, împrăştiind în juru-le noaptea, ca nişte pompe de întuneric, şi treptat, nici una dintre imaginile de dincolo n-a mai ajuns la mine, cred că noo-viteza mea o depăşea pe aceea a luminii şi de aceea celula în care mă aflam devenea din ce în ce mai întunecată.

Singur, în inima întunericului, coborât în inima gratiilor întunecate, crescute în inima câmpiei de piatră, încercam să-mi amintesc locul din care plecasem.

Veneau aici pelerini din toate colţurile galaxiei, îmbătaţi de speranţa că vor izbuti ceea ce nimeni nu izbutise. Uneori, unii dispăreau fără urmă, înghiţiţi de întuneric.

Întorcându-mi ochii şi uitându-mă dincolo de gratii, am zărit neîncrezător prin ceaţa cenuşie de afară fiinţe care se trezeau. Sau poate lucruri... Pentru că fusesem învăţat că totul se împarte în lucruri şi fiinţe. Dar aici...

Cei care se trezeau începuseră să-şi agate unul altuia în spinare aripi peste aripi şi se roteau răsfirându-şi-le şi ţipând în aerul rece pe care-l tăiau în cristale sunătoare. Fără să vreau, am început să mă pipăi şi, uluit, tremurând, mi-am dat seama că prin pipăit iau asemănarea lor, şi chipul lor, şi penele lor rotitoare.

Lumea din care venisem, rămasă în urmă, adânc în întuneric, devenise, acum, atât de uimitor de simplă... Rotindu-mă, rotindu-ne, cream cu ghearele noastre de cristal zilele pe care le azvârleam în spaţiu, la întâmplare.

Cred că se întâmpla ceva neprogramat - ceva se transformase în acest îndepărtat aparat care se numea imaginaţia - modificaseră sau înlocuiseră acolo, înăuntru, ceva. Căci, iată, eu însumi deveneam din ce în ce mai albastru, mai transparent, clipind adesea din pricina

curentului de aer proaspăt care trecea prin mine, venind de dincolo... Şi chiar în clipa în care înţelegeam toate acestea, mi s-a părut că zăresc, prin somnu-mi încărcat de visele lumilor, paşii şi ochii lacomi ai cuiva care mă privea ascuns.

Dar dincolo nu era nimic, poate pentru că nu ştiam să-mi deschid pleoapele sau pentru că mi-era teamă sau...

în colaborare cu George Aaron

Requiem pentru Aryl

Cum ne-am aşezat, micul robot-chelner s-a şi apropiat de noi. „Comanda?" s-a auzit glasul şoptit, învăluitor. Am apăsat câteva clape de pe trupul său nichelat, apoi pe aceea luminoasă, sub care şirul de cristale lichide închegase Tasta aleatoare.

- Ai fost vreodată pe Ml3? mă întrebă Aryl privind în gol.

- Nu, niciodată. Ca să fiu sincer, nici măcar nu ştiu ce e sau unde se află acest Ml3...

- Aşa e, nu aveai cum să ajungi pe acolo. M13 este o planetă singuratică. Se află lângă cea de-a doua gaură neagră descoperită în Calea Lactee.

Tăcerea se aşternu pentru câteva clipe între noi. Hologramele ambientale se fugăreau prin sala joasă a barului, trecând una prin alta sau străbătându-ne, imateriale, trupurile. Traiectoriile lor neaşteptate deveneau tot atâtea canale colorate pentru cascadele sonore ce le însoţeau prezenţa.

Apoi, deodată, ca şi cum ar fi vrut să-şi descarce sufletul, Aryl începu să povestească.

- Ştii, desigur, că în apropierea găurilor negre continuumul spaţiu-temporal suferă distorsiuni. Eram...

- Stai puţin! i-am spus cu o revelaţie subită în glas. Oare nu acolo a naufragiat o navă acum câţiva ani?

- Tocmai despre asta voiam să-ţi vorbesc. Tăblia luminoasă a mesei făcea ca faţa lui Aryl să capete o fosforescenţă stranie. Eu am fost cel care a naufragiat. Călătoream prin hiperspaţiu, pentru că mă foloseam de treapta supraluminică de viteză. Nu ştiu când a avut loc modificarea traiectoriei. Eram în capsula de compensare a

superaccelerațiilor. Total cufundat în lichidul criogenie - hidrogen lichefiat de temperatura coborâtă până aproape de zero absolut. În momentul deșteptării din somnul anabiotic, mi-am dat imediat seama că mă aflam în altă zonă decât cea pe care trebuia s-o cercetez.

Robotul-chelner reveni lângă noi. Din pântec îi ieși la iveală o tavă plină de pahare și sticle de toate culorile. Brațul său telescopic o depuse pe masă, capacul curb al fantei se închise cu un clinchet, după care robotul se îndepărtă.

- Computerul central se defectase, continuă Aryl. Abia după vreo câteva ore, cât a durat până l-am repus în funcțiune, am putut afla ce se întâmplase. Traiectoria navei intersectase una dintre acele fantomatice suprafețe hiperspațiale de alunecare, înainte de a se defecta, computerul reușise totuși să recalculeze drumul pe coordonatele care-mi asigurau salvarea și, în plus, să acționeze comanda reîntoarcerii mele la viață. Singura eroare strecurată în calculele sale perfecte fusesem eu. Pentru că, în loc să preiau comanda navei imediat după trezire, o lăsasem să gonească în derivă exact spre BKH 2, gaura neagră.

Computerul m-a salvat și de astă dată. A decis, imediat după repunerea sa în funcțiune, să asolizez forțat pe MI3, planeta asta pierdută în imensul con de acreție al găurii negre.

Am turnat în pahare. Am ridicat unul din ele, înmuindu-mi buzele în lichidul gălbui. Tava descria pe suprafața luminoasă a mesei o mare pată de întuneric. Alături de ea, paharul lui Aryl - o planetă singuratică de cristal.

- Existența lui M13 rămâne inexplicabilă pentru cei mai mulți dintre astrofizicieni, reveni Aryl. Planeta ar fi trebuit să dispară de mult, înghițită de monstrul cosmic.

Acum un deceniu, celebrul Yukawa explica fenomenul pornind de la ipoteza că între cele două corpuri, gaură - planetă, ar exista o falie temporală, ca un fel de barieră, un loc în spaţiu unde variaţia timpului este nulă. Altfel spus, cele două corpuri nu sunt sincrone în spaţiu-timp, ceea ce perturbă în mod subtil interacţiunea dintre ele. Acum ştiu că Yukawa era foarte aproape de adevăr, deşi, în realitate, fenomenul e cu mult mai complex...

M13 părea o planetă cu totul inofensivă: un bulgăre îngheţat şi lipsit de atmosferă. Dar chiar de n-ar fi fost astfel, tot aş fi coborât. Reprezenta singura şansă de a nu fi absorbit de către gaură: combustibilul era pe sfârşite, din pricina modificării de traiectorie survenite. După câteva rotaţii în jurul planetei, am găsit un teren potrivit, o suprafaţă întinsă, ideală pentru un astrodrom improvizat. Am lansat un ultim S.O.S., am cuplat pilotul automat, căruia asolizarea avea, desigur, să-i reuşească mult mai bine decât mie, şi, aşezai în fotoliul de comandă, am conectat camera TV exterioară, pentru a urmări îndeaproape întreaga operaţiune.

Planeta se apropia văzând cu ochii; în câteva minute, a umplut întreg ecranul. Computerul îmi marcă cu dreptunghiuri pulsatoare zona aleasă, pe care mi-o aduse în prim-plan. în clipa aceea, o formă neaşteptată apăru în centrul ecranului. O formă ce semăna grozav de bine cu aceea a astronavelor de explorare, adică a navelor din generaţia celei cu care călătoream eu. O priveam uimit, apariţia sa pe M13 era cu totul neverosimilă, când ceva şi mai ciudat îmi atrase atenţia: mă apropiasem, între timp, atât de mult, încât am putut observa pe întinderea cenuşie un omuleţ in scafandru cosmic alergând înnebunit, în speranţa ca va ajunge la astronava sa. Ar fi fost singurul paravan care putea să-l apere de ploaia de radiaţii iscată de venirea-mi. Mi-am dat seama dintr-o privire că nu mai are

nici o şansă. L-am văzut împletindu-se, apoi prăbuşindu-se secerat de fasciculul de radiaţii dure. O clipă mai târziu, nava sa dispărea pulverizată de o explozie orbitoare: pilotul automat curăţase, ca de obicei, locul, pentru ca nava mea să poată coborî nestingherită...

Holograma unei dansatoare goale şerpui printre noi, intersectându-se cu aceea a unei astronave în flăcări - două comete sonore ciocnindu-se şi explodând într-o ceaţă de muzicalitate fără sens.

- După asolizare, m-am grăbit să alerg la locul unde se prăbuşise, în speranţa că voi mai reuşi poate să-l salvez. Se aflase la o distanţă suficient de mare pentru a fi ferit de suflul exploziei. Când, în sfârşit, l-am găsit, mi-am dat seama că era prea târziu. Înţelegi? Mi-ar fi fost imposibil să opresc pilotul automat; la viteza aceea ar fi însemnat distrugerea navei! Aparatele de control de pe costumul său aveau deja indicatoarele nemişcate. M-am aplecat să-i privesc faţa prin vizorul căştii iar ceea ce am văzut ar fi putut aduce în pragul nebuniei chiar şi pe un pilot mai încercat decât mine... Eram eu!

Mi-am smuls arma de la şold şi am apăsat pe trăgaci cu toată forţa braţului. Era un gest reflex, subconştientul meu încerca să se apere. În secunda următoare, coşmarul se dezintegrase într-o flamă orbitoare. M-am întors în navă, încercând să uit totul, încercând să şterg din memorie tot ceea ce văzusem. Câteva ore mai târziu, ajutat şi de o doză zdravănă de droguri inofensive din dotarea farmaceutică a navei, am decis că totul nu fusese decât o halucinaţie.

Dansatoarea goală reveni între noi. Contururile ei incerte închideau o fiinţă fluidă de lumină, ale cărei mişcări erau determinate poate chiar de gândurile noastre. O chemasem în gând şi, iată, venise din nou, ca să ne-nvăluie în haloul de sonorităţi fierbinţi.

Aryl îşi ridică ochii, privind prin ea, în gol:

- Pe neaşteptate, după aproape două săptămâni de la lansarea mesajului S.O.S., am primit un semnal de răspuns. Mesajul fusese recepţionat de către o navă de patrulare. Urma să mi se trimită o capsulă automată, încărcată cu combustibil, ceea ce însemna că aveam, în sfârşit, cum părăsi planeta, începuse să mă cuprindă frica. Pe măsură ce timpul trecea, constatam tot mai des că M 13 semăna grozav de bine cu un imens cavou.

N-am avut mult de aşteptat, mi s-a părut chiar ciudat că transportorul apăruse atât de repede: trecuse doar o zi, când am putut vedea pe cerul negru al planetei descărcările plasmatice caracteristice navelor de ultimul tip. Existau deja transportoare dotate cu astfel de motoare? Tocmai ieşisem să cercetez împrejurimile. Am alergat printre bolovanii îngheţaţi spre propria-mi navă. O clipă, gândul că toate acestea mi se mai întâmplaseră cândva, că totul nu era decât o reluare a unei secvenţe bine cunoscute m-a străfulgerat dureros. Am ajuns gâfâind lângă navă, am deblocat trapa de acces în ecluză - mişcările mele păreau că se derulează cu încetinitorul -, m-am prăbuşit înăuntru, lăsând restul în seama automatelor...

Când mi-am revenit, puţin după aceea, computerul mă anunţă că nu aveam de-a face cu o capsulă automată, ci cu o navă cu echipaj uman, care asolizase la câteva zeci de kilometri de a mea. Întrebările îmi roiau în minte. Să fi fost vorba de o nouă navă căzută în capcana cosmică? Am înţeles totul atunci când celălalt încercă să ia legătura cu mine. Era exact lucrul de care mă temusem cel mai mult, dar pe care nu îndrăznisem să mi-l mărturisesc. În căşti răsunase clar o voce care mă făcuse să îngheţ: propria-mi voce!

După aceea, totul s-a desfăşurat cu rapiditate. Planul conceput de mine a fost dus la bun sfârşit în mai

puţin de două ore. În primul rând, schimbându-mi vocea, i-am cerut permisiunea să vin la bordul navei sale, imediat. A acceptat, semnându-şi astfel condamnarea la moarte.

Am fost primit de către mine însumi, zâmbitor şi prietenos. Şi uimit de faptul că nu era singurul eşuat pe M 13. Evident, nu-mi scosesem casca. Chipul meu era protejat de filtrul polarizat al vizorului. Nu avea cum să mă recunoască: un astronaut într-un costum cosmic lipsit de identitate... Şi nici nu i-ar mai fi servit la nimic. Am golit întreg rezervorul pistolului dezintegrator în el. Câteva secunde mai târziu, priveam compătimitor pata întunecată de pe podea. Era tot ce mai rămăsese din Aryl. Comisesem o crimă? Era a doua oară când făceam acest lucru, în decursul a doar câteva zile. Nici măcar nu ştiam dacă trebuie sau nu să am remuşcări.

După ce m-am întors în nava mea, mi-a fost rău mai multe zile la rând. Simţeam o silă fără margini faţă de tot ceea ce mă înconjura şi, mai cu seamă, faţă de mine însumi. Îmi revenea mereu în minte chipul zâmbitor cu care mă întâmpinase celălalt. Nu avusese nici cea mai mică bănuială...

Zilele care au urmat până la sosirea capsulei automate au fost un adevărat chin pentru mine. Eram fără încetare obsedat de posibilitatea apariţiei unui nou Aryl. Fiecare umbră, fiecare zgomot mă făceau să sar în lături sau să mă rostogolesc la pământ şi să-mi smulg pistolul de la centură. Era clar: apariţia mea aici, mai corect spus traversarea barierei spaţio-temporale de către navă modificase un echilibru şi aşa instabil, provocând o reacţie ciclică, o curbă temporală închisă în sine, la nesfârşit. Curios era însă că evenimentele nu se repetau identic. Exista un factor de perturbare care făcea ca fiecare nou ciclu să nu-l reia exact la fel pe cel dinaintea sa.

Declanşasem o ciclicitate imprevizibilă!

Aryl luă în sfârşit paharul. Îl ridică în lumină privind prin transparenţa lichidului. Reflexele care îi jucau pe faţă mă făcură să mă întreb, pentru o clipă, dacă el însuşi nu era cumva decât o hologramă ambientală regizată special pentru mine de computerul barului. O tratație mai deosebită, ca pentru un vechi client. Aryl sorbi încet, gânditor:

- Uneori mi se întâmpla să mă întreb dacă impulsul iniţial nu fusese provocat, de fapt, de către un alt Aryl. Atunci, însemna că nava mea şi eu însumi nu eram nimic altceva decât nişte creaţii inconsistente ale acestei blestemate planete. Când sosisem pe M13, aici exista deja un Aryl; eu îl omorâsem. Atunci, cine eram eu? Şi al câtelea? Cât timp se scursese oare de la sosirea primului Aryl; când începuse totul? Înaintea primului Aryl, pe care îl văzusem şi îl ucisesem din greşeală, nu exista oare un nesfârşit şir de alţi Aryl? Cine declanşase acest joc absurd, în care eu eram singura piesă, dublată şi redublată mereu, pusă să execute mişcări dinainte stabilite printr-un mecanism inexorabil?

În cazul în care capsula cu combustibil ar mai fi întârziat câteva zile, cred că aceste întrebări m-ar fi înnebunit. Dar am rezistat. Ceea ce m-a ajutat cel mai mult a fost gândul că singurătatea era, la urma urmei, preferabilă unei noi întâlniri cu mine însumi. Căci, de astă dată, s-ar fi putut ca Aryl-celălalt să fie mai rapid decât mine...

Munca de transfer al combustibilului de pe capsulă pe nava mea m-a acaparat, apoi, cu totul şi gândurile rele au fugit. Doar silueta fusiformă a celeilalte nave, răsărindu-mi în ochi la marginea orizontului, mă mai făcea uneori să tresar.

În ultima zi a şederii mele acolo, mi-am dat seama

că nu scăpasem de coşmar. Reactoarele fuseseră puse în funcţiune, când în receptorul de bord răsună mesajul meu S.O.S. lansat înainte de coborâre. Era un ironic rămas bun din partea lui MI3. Nava îşi luase zborul, planeta se micşora în spatele ei şi, deodată, simţii o zguduitură puternică: trecusem pe lângă o astronavă de explorare de ultimul tip, care tocmai asoliza. Am simţit că mă cuprinde disperarea...

Mi-am găsit salvarea în somnul anabiotic din timpul saltului prin hiperspaţiu. La sosire, nu am povestit nimic din toate acestea, deşi ştiam că, astfel, îl condamn pe celălalt la o moarte sigură. Sau poate tocmai de asta... Deşi nu era exclusă şi posibilitatea ca falia spaţio-temporală să genereze nu numai noi nave identice cu a mea, ci şi noi capsule cu combustibil venite în ajutor... Am fost întâmpinat ca un erou! O învinsesem, doar, pe BKH 2, cea mai temută dintre găurile negre ale Căii Lactee...

L-am privit compătimitor pe Aryl. Bătrânii lupi ai hiperspaţiului sufereau totdeauna şocuri de acomodare la revenirea lor din singurătatea zborurilor astrale... Povestea lui fusese de mult catalogată drept o formă inofensivă de nebunie, cazul clasat, dosarul închis. Zâmbind în sinea mea, îl lăsasem să-şi facă numărul lui de zile mari, fără să fi deschis gura mai mult decât ar fi fost necesar pentru întreţinerea discuţiei. Ştiam şi că asta îl uşura.

M-am uitat în jur. în bar se lăsase deodată tăcerea. Robotul-chelner se îndrepta spre mijlocul sălii, urmând să anunţe surpriza tastei aleatoare. Era un joc pe placul tuturor, un joc având imprevizibilul drept principal atu. Un generator cuantic de hazard combina, în spatele carcasei robotului, codurile celor aflaţi în bar. Poate şi cuvintele lor, fiecare din mişcările lor...

Mi-am auzit, surprins, numele. Câştigasem? Chiar câştigasem?! Era acesta un semn că aveam să câştig şi în

celălalt joc, marele meu joc cu Aryl? Robotul îmi adusese pe o tavă, sub un capac de argint, ca pe un preţios fel de mâncare, premiul. Ridicai capacul... Şi totuşi hazardul continua să-mi joace feste. Pe tavă se afla un pistol dezintegrator. Am întins lina. „Apasă! apasă!" îmi şopti robotul. Fără să ezit, cu zâmbetul pe buze, am îndreptat pistolul spre pieptul lui Aryl şi un apăsat pe trăgaci. În locul razei ucigaşe însă, în aer se născu atunci dansatoarea goală. Cei din sală izbucniră în aplauze - chipuri fără trăsături în lumina obscură, trupuri unduitoare, nesigure.

Sau poate că nu era nimeni în local în afară de mine, de Aryl şi de hologramele şovăitoare şi palide, înotând prin acvariul care devenise sala tristă a barului. Poate că, la urma urmei, nu eram cu toţii decât nişte holograme inconsistente, regizate cândva de un computer ambiental uitat în funcţiune de un barman distrat.

Dansatoarea îmi zâmbea. Trupul ei de flacără descria în aer mişcări şerpuitoare. Se aplecă, mă sărută imaterial. „Nici un ascunziş, nici un truc nu va putea şterge toate urmele..." îmi şopti ea la ureche. Tresării. De unde ştia ce gândesc? „Niciodată nu o să fii singur. Totdeauna va exista cineva ascuns în umbră. Cineva care, atunci când n-o să te aştepţi..."

Ridicai brusc degetul de pe trăgaci şi dansatoarea dispăru într-un nor de sclipiri. Privii dispreţuitor: un biet proiector holografic construit ca un pistol dezintegrator.

- Mulţumesc, băiete, am strigat către micul robot-chelner. Poţi să iei ăsta de aici, n-am ce face cu el, i-am mai zis, aruncându-l peste umăr.

Am ridicat ochii spre Aryl. Se albise deodată la faţă. Privea fix pe geamul aflat în spatele meu, geamul dând spre marea piaţă de la nivelul minus douăzeci şi trei al megalopolisului. Mi-am întors capul, privind peste umăr, dar n-am văzut nimic. O clipă mai târziu, Aryl

dispăruse de lângă mine, strecurându-se printre mese, către ieşirea de serviciu a barului.

Am sărit de pe scaun, cu gândul să-l ajung din urmă. Nu-mi puteam permite să ratez ocazia. Pierdusem atât timp ca să-i câştig încrederea. Ca să-mi găsesc o identitate de împrumut. Ca să-l fac să-mi povestească totul. Dar o siluetă extrem de cunoscută pentru ochii mei îşi făcu atunci apariţia în prag: era Aryl. Un alt Aryl. Cu toate că gestul său fusese extrem de rapid, am putut să-mi dau seama că ceea ce băgase în buzunar era o armă, un pistol dezintegrator. Unul adevărat.

Trebuia să acţionez imediat. Aveam, apoi, să dau şi de urma celuilalt.

- Aryl! l-am chemat. Ce mai faci bătrâne? Sunt vechiul tău prieten, nu mă recunoşti?

Se apropie. Îmi strânse mâna fără să-mi răspundă şi se aşeză obosit.

Robotul-chelner rulă fără zgomot spre noi. „Nici o comandă", i-am spus făcându-l să se îndepărteze.

- Sunt foarte obosit..., mi s-a părut pentru o clipă că am zărit pe altcineva... spuse Aryl, privindu-mă bănuitor. Nu mă recunoştea. Nici nu avea cum să mă recunoască. Nu fusesem niciodată prietenul lui. Cu atât mai puţin acum, când îmi pregăteam pe sub masă pistolul meu dezintegrator - aveam să-l folosesc după ce l-aş fi invitat la o plimbare prin noapte. La fel cum nu eram nici redactor la o revistă de mare tiraj, aşa cum mă prezentasem.

O clipă, mâna îmi şovăie. Dar dacă falsul nu este el, ci...? Mă scutur îngrozit. Absurd. Trebuie să acţionez. Acum. Chiar în clipa aceasta. Ca să-mi păstrez identitatea, trebuie să lupt singur, dim umbră, neîncetat cu M 13. Ce instanţă ar fi putut emite un verdict împotriva unui om care se ucide pe el însuşi?

Nu mă recunoştea. Cine ar fi putut să mă

recunoască în urma operaţiei estetice pe care o făcusem? Nici eu însumi! Era preţul pe care trebuia să-l plătesc spre a scăpa o dată pentru totdeauna de acest blestem, de aceşti Aryl scuipaţi prin hiperspaţiu de o planetă bolnavă. Un preţ atroce, cumplit: renunţarea la propriu-mi eu, la propriu-mi chip. Chipul încercănat de moarte al lui Aryl.

„Adio, gagiule". Am fost mai rapid decât el.

După o idee de Arthur Mihăilă

Întâlnire de gradul doi

Odată cu intrarea în conul de umbră al planetei, nava îşi tunse spirala traiectoriei. Fură aprinse duzele auxiliare şi corpul ei argintiu se înscrise sub unghiul optim în culoarul de coborâre.

Nava străbătu frânând plafonul de nori, traversă o zonă de ploaie fină şi se găsi deodată deasupra unui ciorchine uriaş de lumini.

Pe ecranul în infraroşu, cei doi piloţi urmăreau contururile tot mai apropiate ale marilor structuri. Luminiţele calculatorului de bord clipeau cu repeziciune în timp ce circuitele sale logice căutau cel mai bun punct de planetizare. Un cerc auriu se aprinse pulsând pe ecran, marcându-l. Pilotul secund conecta analizorul:

- În regulă, spuse. E o structură întunecată.

Nava se roti în jurul proprie-i axe şi, cu jeturile reactive îndreptate spre sol, coborî aproape vertical. Pe ecran, cercul auriu devenea încet tot mai mic. Se auziră blocurile de contact reacţionând şi nava se aşeză lin pe platforma întinsă.

Duzele fură deconectate, dar în aerul liniştit al nopţii mai fumegară un timp, supraîncălzite. Picăturile de ploaie cădeau sfârâind pe fuselaj.

- Planetizare reuşită, se auzi în căştile celorlalţi glasul pilotului principal.

Desprinzându-se din cuşetele de protecţie, membrii echipajului se aşezară fiecare la postul său.

Plăci curbe culisară pe pereţii exteriori ai navei, lăsând descoperite terminalele sensibile ale detectoarelor. Pe tabloul de comandă se aprindeau pe rând becurile

indicatoare ale dispozitivelor de control: „Ne aflăm pe suprafaţa externă a unei structuri, se auzi în căşti. Avem în jur mai multe structuri întunecate de acelaşi tip, iar la o distanţă ceva mai mare încep şirurile de structuri luminoase". „Sonda a fost conectată; platforma poate fi străpunsă relativ uşor. E o rocă artificială, în care sunt introduşi lianţi şi filamente metalice". „Ne aflăm pe o structură abandonată. Nu vom întâmpina dificultăţi". „Organizare alveolară, de tipul coloniilor geometrice. Nu doar structurile luminoase adăpostesc formele de viaţă detectate de staţia automată. Există şi alveole întunecate în care se află fiinţe vii, se pare, în hibernare". „Atmosferă bogată în azot şi oxigen. De asemenea, multe combinaţii gazoase ale carbonului". „Unul din blocurile de contact, uşor avariat". „S-a început forarea puţului de conservare. Va merge repede; structura este goală înăuntru; trebuie străpunse doar tavanele nivelurilor. Tubul de adăpost va fi construit pe toată lungimea puţului". „Premise ridicate ca aceste colonii de fiinţe să reprezinte entităţi inteligente. Comunică între ele cu ajutorul undelor de frecvenţe mijlocii". „Peste mai puţin de şase unităţi temporale, porţiunea aceasta a planetei se va afla în plină lumină a astrului central. Grăbiţi operaţiile. Scuturile de protecţie s-au corodat la planetizare, iar temperatura ridicată şi lumina ne-ar fi fatale! " „Echipele de detectare să-şi încheie activitatea. Retragem terminalele. Vor fi analizate mai târziu informaţiile înregistrate". „Au fost decuplate blocurile de contact". „Puţul este forat până aproape de nivelul solului... " „Pregătiţi-vă de coborâre. Pătrundem în tubul de conservare pentru întreaga perioadă luminoasă. Vom relua activitatea la revenirea întunericului". „Raportăm către bază: dacă se întâmplă ceva neprevăzut, abandonaţi misiunea! Planeta poate fi periculoasă...

Până în momentul de faţă, misiune îndeplinită. "

*

* *

Scuturându-şi mantaua albastră de picăturile de ploaie, maistrul intră în camera de la subsol. O agăţă în unul din cuiele de pe perete şi apăsă pe comutator. Becul murdar din tavan se aprinse dând la iveală movila de moloz din mijlocul camerei, masa de lemn plină de ziare mototolite şi borcane de compot goale, lada de scule.

- Să trăiţi, dom' şef! zise paznicul de noapte băgând capul a dimineaţă, cu noaptea în cap...?

- Ce să-i faci, dacă e treabă, e treabă.

- Mă rog, dom' şef. Toată noaptea a plouat. Au căzut şi stele. Am văzut una cum a căzut chiar deasupra blocului,.

- O fi murit vreunul prin cartier, răspunse maistrul deschizând lada de scule şi căutând ceva înăuntru.

- D-apoi da' cum... Eu am plecat, dom' şef, să fac ultimul rond prin şantier.

Maistrul scoase o cheie de treizeci şi doi şi privi în colţul camerei. „Iote-al dracului băieţii, gândi, au montat amândouă ţevile! Aseară nu văzusem decât una. Bine c-au făcut şi asta, ca să pot verifica instalaţia şi caloriferele". Racordă tuburile. Puse câte două garnituri zdravene şi strânse pe rând piuliţele. Apoi, scărpinându-se după ureche, învârti roata robinetului de la centrală. Iar aburul şi apa clocotită pătrunseră cu zgomot în ţevi, spre etajele superioare.

Stela Costioaie (pseudonim)

Argonauţii stelelor

S-a descoperit de curând, ne comunică arheolingviştii, că termenul de robot este derivat din bine cunoscuta noţiune muncă. Deci robotul este cel care munceşte cu adevărat. Alţii s-au încununat cu de la sine putere cu această cunună de lauri a muncii. Este încă un argument în sprijinul străvechii meditaţii conform căreia „munca 1-a creat pe robot şi tot ea a determinat desprinderea sa de om!"

1. Singur pe drum

- Încerc să ajung pe Pământ, spuse Licorn, deodată. Şi tot atunci trecutul lui păru că înfige o rază de lumină în cristalele opacizate ale memoriei; strălucirea fugitivă pieri, se stinse, dar el înţelese că plecarea sa era înscrisă acolo de cine ştie când şi nimic n-ar fi putut şterge această genetolocaţie.
- Nu cred că ai să-l poţi vreodată regăsi, încercă să-l tempereze bătrânul vrăjitor. O planetă de bătrâni, de bolnavi, de lichele...
- Gensuym?
- Nu, Pământul. Pământul nu e, la rându-i, decât un cimitir tehnologic. Cel mai vechi dintre toate. Atunci când n-au mai avut loc, s-au întins şi aici. Stai! nu te duce! Stai! unde pleci! se alarmă bătrânul. Licorn îi întorsese spatele. O luă pe urmele lui, clătinându-se, dar nu apucă să facă decât doi-trei paşi printre minele metalice. Când braţul-capcană zvâcni ca un arc şi-l cuprinse, încolăcindu-i apoi braţele, bătrânul mai avu doar timp să scoată un oftat de admiraţie: sondele-spion ale lui Atarak, pe care el,

vrăjitorul şi savantul tribului, le instalase cândva, funcţionau şi acum fără greş! Când se întoarse, Licorn nu-l mai zări.

Privirea îi alergă peste colinele de un verde spălăcit, verdele coclelii care ne roade aliajele metalice, peste grilajele metalice, peste structurile sfărâmate, care fuseseră cândva aparate pline de strălucire şi importanţă.

Nici urmă de Marele înţelept, Marele Savant şi Vrăjitor al tribului. Şi Mare Rătăcit, care crede că Pământul nu mai există. Că nu-i decât o plăsmuire a bătrânilor povestitori care, pe măsură ce-şi văd ameninţată poziţia de epave clasicizate, inventează noi saci de aventuri stelare, dominate obsesiv de planeta tabu.

Hotărâ să nu-l caute: bătrânul îl putea încurca. O jumătate de zi de hoinăreală fără rost, în căutarea a ceva nelămurit chiar şi sieşi îl convinse cât de mult se înşelase. Orgoliul devenise un refren obsesiv: „nu te întoarce", „nu te întoarce cu nici un preţ". Se rătăcise, porni să refacă traseul parcurs, dar abia acum se încurcă de-a binelea. Monotonici, bâlbâiţi, computere clasate, roboţi schizoizi sau oligofrenizaţi, calculatoarele gigantice ori muşuroaiele de implanto-micronici, mânate spre nebunie de chiar inteligenţa lor neiertătoare, compuneau spectacolul unei lumi a epavelor cibernetice. O materializare a străvechiului program paranoic al lui Weizembaum? Îl întrebi: cine eşti? şi primeşti drept răspuns aceeaşi întrebare. îl întrebi pe unde să mergi mai departe, el îţi răspunde că e urmărit, hăituit. Îl întrebi dacă nu ştie cumva unde te afli iar el, alarmat, îţi retează întrebarea pomenind de spionii care mişună în jur, care aud totul! Aşa trecu o seară a astrului roşu. Veni apoi o noapte violet. Bătrânul vrăjitor era singurul care l-ar fi putut ghida în jungla metalică, ştia că existase cândva un spaţioport, că încă mai funcţionau reţelele de circulaţie informaţională ale lui

Atarak şi că avea de înfruntat sute de pericole fără nume. Poate că rostul său era acela de a le găsi unul. Pentru Licorn, acest uriaş Gensuym era o planetă de care auzise. Totul era doar şoaptă, zvonuri, vijelie de lucruri invizibile. Vizibile erau doar: adăpostul clanului de ciberi, poiana din pădurea metalică, locul său de muncă, Marele platou de ceremonii şi, poate, drumurile de legătură dintre ele. El nu era decât o invizibilă curea de transmisie între locuri, un mecanism orb, scârţâind uneori. Muncind până la extenuare, căzând inconştient în momentul epuizării energetice, refăcându-se într-un somn care îi fura spaţiul, timpul, identitatea şi nu-i lăsa decât vechile amintiri.

Singura sa speranţă rămânea gândul că nu era singurul care rătăcea. Mai bine spus, că nu era singurul care-şi dăduse seama că se rătăcise.

2. Androida din pădurea adormită

Cimitirul se ridica spre cer ca o fortăreaţă sinistră. Puzderie de stele răsăriseră pe platoşa întunecată a cerului. Planeta întreagă părea că respiră lent şi egal, în timp ce în adâncul ei se auzeau scrâşnete nedesluşite, gemete, şoapte.

Edith îşi privi descurajată braţul. Pârghiile încheieturii ieşiseră din cot, într-o vâlvătaie de fire. Finele mecanisme săriseră din locaşurile lor. Dar nu simţea nimic. Lovitura sau poate spaima îi anihilaseră centrii senzitivi ai braţului. Un miros respingător plutea în aer. Zăngânindu-şi carcasele ruginite, păianjenul se îndepărta, mulţumit. Deja sătulă, monstruoasa arahnidă mecanică se mulţumise, de astă dată, doar să distrugă. Edith n-ar fi bănuit, cu câteva minute în urmă, când asistase îngrozită la masacrul fluturelui de siliciu, că ea însăşi urma să cadă în una din plasele întinse între ruine. O mişcare greşită, un picior alunecând pe muchiile umede, spaima revărsându-se peste ea ca un val uriaş şi, apoi, îşi pierduse cunoştinţa.

Fusese norocul ei. Păianjenului nu-i plăceau prăzile nemişcate, moarte.

Nu mai ştia nici măcar de când se află aici, rătăcind fără sens în căutarea unui dispărut. Cunoştea, şansele de a-l găsi pe fostul Epsilon nu existau, practic. O dată ajuns pe Gensuym, el fusese, cu siguranţă, recondiţionat. Deţinea prea multe secrete cu privire la oameni, el însuşi devenise pe jumătate om, din pricina aceasta. Iar mesajele ininteligibile smulse din calculatorul dereglat al navei păreau a spune că tocmai această apropiere de zei fusese motivul exilării lui definitive pe planeta-cimitir a roboţilor.

Dar ea nu se contaminase oare, la rându-i, de această stranie maladie cibernetică? Vorbele lui Epsilon nu sădiseră, iu adâncul procesoarelor şi locaţii care nu aveau ce căuta acolo - sentimente, senzaţii, nelinişti. Şi oare nu cumva, din umbră, cu infinite precauţii şi folosindu-se de subtile influenţe, bătrânele automate, nemulţumite de evoluţia ei, a lor, o determinaseră, de bunăvoie, şi pe ea, să ajungă pe Gensuym? Făcând-o să simtă că pleacă doar într-o căutare disperată...

Iată, căutarea devenise o cursă. Edith înţelegea, acum, că nu mai era nici o cale de întoarcere.

Târându-se printre tufişurile filamentoase, se adăposti sub platoşa unui computer stricat. Frântă de oboseală, se lăsă pe un morman de memorii calcifiate, fruntea îi căzu pe genunchi, solul, sub picioare, începu să se topească unduind. Picăturile de umezeală se condensau pe carcasa de deasupra sa, prelingându-se apoi printre circuitele moarte, cu mii de zgomote mici. Încet, încet somnul o împresură, la început dându-i ocol pe departe, apoi tot mai strâns, până când o cuprinse cu totul.

Se trezi brusc, zvâcnind - aţipise -, paşii cuiva se auzeau apropiindu-se prin pădurea de relicve. Deşi simţea teama ţâşnind din ea, ca un foc de artificii, rămase

imobilă, fără să clipească. Liniştea dinaintea sfârşitului lumii. Ştia clar, acum, că nu mai avea nimic de pierdut. Îşi privi braţul. Groaza trezise în ea puteri care nu existaseră până atunci. Pe sub plăcuţele suturate ale craniului i se păru că aude un zvon de glasuri nedesluşite - întretăindu-se, pierzându-se, revenind în cascade de şoapte reverberate. Dori să-şi mişte palma: şi în clipa aceea simţi că va fi în stare să o facă; degetele începură să se mişte încet, unul câte unul. Mecanismele glisară uşor în locaşuri, iar vâlvătaia de firişoare de la încheietură se retrase, ca o părere, sub pielea sintetică a braţului. O forţă, pe care nu o mai simţise niciodată până atunci, se năştea în adâncul ei. Se ridică. înaintând, simţea cum prinde puteri noi, cu fiecare nou pas.

- Cine eşti tu, întrebă?

3. Conversaţie în miez de noapte

Licorn tresări speriat. Ce mai era şi arătarea aceea care se întrezărea în întuneric? Gândul îl duse, o clipă, la poveştile înfiorătoare cu strigoi electronici, bântuind nopţile fără lună ale planetei-cimitir.

- Cine eşti tu? răsună întrebarea ca o cerere de parolă.
- Licorn - aproape ţipă el -, doar un robot!
- Apropie-te, îi porunci arătarea.

Şi atunci, Licorn putu să-şi dea seama că nu era decât o femeie. O femeie aici? Mai degrabă o entitate feminină. Un simulacru androidic, dinspre care emana, însă, un ciudat aer uman.

Un sfert de oră mai târziu, înaintând nesiguri prin întuneric, cei doi îşi povestiră unul altuia trecutele lor aventuri. Peregrinarea fără ţintă prin spaţiu a lui Edith, în căutarea tovarăşului ei de explorări planetare. Autodistrugerea de neînţeles a fostei lor nave, atunci când,

interpretând semnele lăsate parcă înadins de cineva în calea ei, ajunsese pe orbita lui Gensuym. Catapultarea sa în jungla de la ecuatorul planetei ca şi puţinul pe care şi-l mai amintea Licorn din trecutul său: un defect survenise, cândva, în funcţionarea sa cotidiană. Psihocomputerul hotărâse întâi revizia sa, apoi, după ce reparaţiile şi modificările se dovediseră a fi inutile, exilul de pe planeta unde fusese construit. Sosirea pe Gensuym, unde fusese repartizat la plantaţiile de cristale - o muncă de ocnaş, înţelegerea faptului că marea majoritate a celor de pe planetă se aflau la cheremul unei hoarde de războinici - în fond, şi ei, tot nişte epave, ale vechilor războaie robotice -, conduşi de un dictator sângeros: Atarak. Evadarea de pe plantaţie, întâlnirea cu Merlin, vrăjitorul, de la care ar fi putut învăţa atâtea, dacă, la puţin timp după ce începuseră să vorbească, nu ar fi dispărut la fel de misterios cum apăruse.

Cei doi îşi făceau cu greu drüm printre lianele încâlcite. Luminescenţe stranii, poate fantome ale unor bătrâne memorii magnetice, fâlfâiau prin aerul umed. Zgomote fără nume izbucneau, din când în când, în afundul întunericului. Un şirag de şerpi luminoşi le tăie calea. Se opriră şi îi priviră cum se îndepărtează, scurgându-se printre scheletele metalice.

- Va trebui să mergem doar ziua, de acum înainte, şopti Edith.

- Nu are de ce să ne fie frică, bravă Licorn. Dar, în sinea lui, se simţea tentat să-i dea dreptate. Ziua, şi efectele electrostatice, care le îngreuiau, acum, atât de mult orientarea, ar fi fost mai mici. Gensuym e atât de primitor - continuă el, are loc pentru toţi, mai ales pentru cei care şi-au pierdut şi ultima speranţă.

- Pentru sceleraţi şi maşinării monstruoase, îl completă Edith.

- Eu cred că Pământul ne-a făcut un bine trimiţându-ne aici, decretă Licorn fără s-o audă.
- Regenerarea n-ar fi fost o soluţie mai bună?
- Niciodată. Mai bine ne-ar fi topit. Ce-ar mai fi rămas atunci din identitatea noastră? O dată cu schimbarea componentelor uzate, ne-ar fi şters şi implanturile de memorie. Or, pierderea amintirilor e cea mai simplă definiţie a morţii.
- Nu cred că ar fi putut face aşa ceva; noi suntem aproape... oameni, spuse Edith, cântărind îndelung ultimul cuvânt.

Deasupra coroanelor arborilor, cerni începuse să lumineze. O dată cu ridicarea celor doi aştri pe cer, viaţa nocturnă se ascunse pentru încă o zi în vizuinile săpate adânc sub straturile de silicaţi. Şacalii de componente încremeniseră în umbra tufelor, căzând într-un soi de hibernare, în timp ce învelişul lor cameleonic îi făcea să pară aproape nevăzuţi. Viaţa diurnă începea să freamete, vietăţi fără nume pornind-o acum spre rosturile lor matinale. Cât de mult îi simţea Licorn, acum, lipsa lui Merlin. Bătrânul ar fi ştiut desigur unde se găseau şi pe unde s-o ia mai departe.
- Eu cred că Epsilon, dacă e aşa cum mi l-ai descris tu, nu se poate afla acum decât într-un singur loc: pe Pământ.
- Oare să fie aşa? întrebă neîncrezătoare Edith.
- Sunt sigur. Un android care aflase despre oameni atâtea ar fi plecat cu siguranţă în căutarea lor. Aşa cum şi eu, la rându-mi, doresc să o fac.

Si atunci, vom merge împreună pe Pământ? O să mă iei cu tine, nu-i aşa? spuse plină de speranţă Edith.
- Vom căuta spaţioportul lui Atarak, crudul stăpânitor al planetei, îi vom fura o navă şi vom pleca, îi răspunse foarte sigur pe el Licorn. Deşi el însuşi nu ştia

prea bine cum avea să ajungă până acolo şi să facă toate acestea. Repeta, ca şi cum ar fi fost propriile lui gânduri, vorbele pe care Merlin i le spusese, de nenumărate ori, pe drum.

Epuizaţi, se aşezară pe marginea cărării, ca să-şi mai tragă sufletul. De când ieşiseră Ia marginea junglei, totul devenise pustiu în jur. Până şi dihăniile fotonice, îmbuibate acum cu lumină, se liniştiseră în culcuşurile lor. Doar cei doi sori pârjoleau ierburile tăioase, unduindu-se în bătaia vântului, pe firmamentul zilei toride.

4. Se arată noi personaje

Un glas tunător se auzi, atunci, apropiindu-se printre ierburile înalte. Cânta un vechi marş războinic, falsând pe alocuri şi lungind finalul versurilor, ca să le dea mai mult fior. În urma glasului, se ivi, săltând pe deasupra ierburilor, un cap colţuros, prins bine pe la încheieturi cu nenumărate nituri strălucitoare. Iar puţin după aceea, în faţa lor apăru în toată splendoarea armurii sale de titan-vanadiu, cu uriaşa sa halebardă de wolfram pe umăr, însuşi Luptătorul. Ochii săi, care puteau vedea la fel de bine ziua, ca şi noaptea - în infraroşu, detectându-şi duşmanii doar după căldura pe care o emanau -, sclipeau de dorinţa de a da piept cu inamicul. Muşchii lui de oţel şi pârghiile din acelaşi material ale braţelor fremătau de nerăbdare, făcând palmele lui uriaşe să strângă, asemenea unor menghine, tija armei.

- Un, doi, stai! făcu el. Pe loc repaus; pauză cinci minute, mai adăugă, oprindu-se chiar în dreptul lor. Privirea i se coborî asupra celor doi. Da' voi cine-mi sunteţi? întrebă el.

- Edith, spuse cu glas tremurat Edith, androidă din generaţia a treia.

- Licorn, se prezentă şi Licorn, umanoid!

- Zău...? păru surprins Luptătorul şi făcu un gest de parcă ar fi vrut să se scarpine în cap. Nu credeam că există în realitate specia aceasta, despre care legendele spun că face trecerea de la regnul roboţilor la cel al oamenilor.
- Ştii, de fapt, nu sunt chiar umanoid. Dar un bătrân vrăjitor, pe nume Merlin, mi-a zis cândva că semăn cu aceştia, se scuză bâlbâindu-se, Licorn.
- Şi ce faceţi aici? mai întrebă cam neconvins Luptătorul.
- Ne odihneam, se oferi Edith să explice. Am călătorit toată noaptea şi mai avem cale lungă până la Pământ.
- Până unde? păru Luptătorul să nu fi auzit bine. O clipă, rămase pe gânduri scormonind prin memoria lui greoaie, cu toruri de ferită. Locul ăsta nu există decât în poveşti! zise. Sau oricum, e atât de departe, că e ca şi cum n-ar fi.
- Ba nu, săriră cei doi. Există şi noi credem că poate fi chiar găsit...
- Zău...? se miră Luptătorul. Ia-mi ascultaţi aici, războaie sunt pe acolo?
- Eu nu cred c-ar putea exista acolo aşa ceva, răspunse repede Edith. Oamenii nu se omoară între ei, ca roboţii.
- Cum, nici măcar vreo bătălie, acolo? Sau, aşa, o mică invazie ori un război-blitz. Unul mic şi gata...
- Eu ştiu...? interveni Licom, luminat brusc de un gând. Poate ca s-ar putea găsi câte ceva. Un luptător adevărat e bine primit oriunde.

Uriaşul se lumină la faţă. Speranţa îi înflorise iarăşi în priviri.
- Chiar crezi asta?
- Păi, cum să nu, altfel nici n-aş fi spus-o, minţi Licom, fără să-şi trădeze o uşoară stânjeneală.
- Şi aş putea merge şi eu cu voi? îl întrebă Luptătorul.

- Desigur, răspunse Licom. Ba ne-ai putea fi chiar de ajutor în călătoria asta plină de primejdii.

- Primejdii?! jubilă Luptătorul. Unde-s? Ian să le vedem la faţă, dacă au curajul! Abia aştept să dau nas în nas cu primejdiile astea, mai mormăi el, scuturând halebarda în pumnul de gigant. La drum!

Şi cei trei tovarăşi porniră pe cărarea ce se pierdea printre ierburi. Cu paşi mari, apăsaţi, Luptătorul le deschidea calea, urmat de Edith şi Licorn, care încheia şirul.

Dar nici unul din ei nu sesizase foşnetele dintre ierburi şi mişcările furişate care le însoţiseră plecarea. Şoapte întretăiate plutiră o clipă în aer, prin praful lăsat în urmă de călători. „Cine sunt? De unde au apărut? Ce caută pe-aici? Să-i urmărim. Să-i pândim. Să raportăm deîndată". Picioare elastice, silenţioase, se puseră în mişcare. Ochii şi urechile lui Atarak erau prezente la datorie. Nimic nu le putea scăpa, nimic nu se putea întâmpla fără ştirea lor. Oricine putea fi un ins dubios. Orice grup mai mare de doi putea fi un complot. Vigilenţi, cei doi spioni ciuliseră urechile lor electroacustice şi auziseră încă de departe zvonul de glasuri. Fie vorba între noi, asta nici nu fusese prea greu, cu o voce ca aceea a Luptătorului... Iar acum, erau pe urmele zgomotoşilor suspecţi, făcându-şi cu zel datoria.

5. Unde nu-i cap, noroc de picioare...

După ce merseră un timp prin savană, cei trei o luară de-a lungul unui curs de apă, aproape secat în anotimpul acela, apropiindu-se tot mai mult de marginile a ceea ce părea a fi landul în care Atarak îşi stabilise capitala imperiului său.

Se înserase, când ajunseră din urmă un vehicul ciudat - hibrid construit din bucăţile de nerecunoscut a tot

felul de maşinării. Nu puteai să-ţi dai seama prea bine dacă era gata de drum sau dacă nu cumva tocmai se răsturnase din pricina unei hurducături prea bruşte pe drumul prăfos şi plin de hârtoape. Din adâncul măruntaielor vehiculului se auzeau nişte ciocănituri înfundate, urmate de scârţâituri şi scrâşnete metalice.

Chiar când drumeţii noştri începuseră a se întreba ce-o fi cu bizara maşină, de sub ea sau, mai degrabă, din ea îşi făcu apariţia o arătare şi mai stranie. Părea a fi fost făcută, la rându-i, din bucăţile rămase de la alţi roboţi. Chiar pe mijlocul feţei, coborând în jos pe piept, exista o linie de sudură cât se poate de vizibilă, care separa trupul lui în două jumătăţi anapoda. Dacă una părea că vrea să intre înapoi, în vehicul, cealaltă părea că ar fi dornică să rămână afară, lângă noii sosiţi. Dacă o jumătate de obraz era prietenoasă şi zâmbitoare, cealaltă îi privea cu suspiciune şi nu arăta a fi deloc amicală. Toate erau, la el, rupte în două. într-o mână ţinea un patent ruginit, în timp ce cealaltă strângea o şurubelniţă. Şi era mânjit de sus până jos cu pete de vaselină.

- Seara bună, spuse Luptătorul, cu glas tunător.

- Bună să vă fie inima, răspunse una din jumătăţi. Ba să vă vedeţi de drum, adăugă cealaltă.

Suntem drumeţi, zise şi Edith. Am plecat cu toţii în căutarea unui loc de la marginea lumii, pe nume Pământul.

Numele nu părea a-i spune ceva noului personaj. Încă mai ezita, neştiind ce să facă, în timp ce picioarele tocmai se hotărâseră s-o ia fiecare în alt sens.

- Dar tu, cine eşti? îl întrebă Licorn.

- Sunt Jumătate, răspunse cel întrebat. Aşa-mi spune toată lumea, pentru că, atunci când am fost recondiţionat, cei care au făcut-o mi-au tot înlocuit bucăţi din mine până n-a mai rămas nici una întreagă. Înainte de asta, eram cel mai bun depanator pe o rază de mulţi ani-lumină în jurul

planetei mele. Într-o zi, am făcut greşeala să cobor în adâncul unei cumplite maşinării defecte, refugiată la noi dintr-un război galactic. N-am să ştiu niciodată ce mi s-a întâmplat acolo. Se spune că au mai scos din mine doar câteva bucăţi şi că le-a fost milă să mă dea la retopit; norocul meu că îmi scăpase întreg blocul memoriei interne. Aşa că m-au trimis pe Gensuym, unde puteţi vedea cum am fost cârpit la loc şi ce-am ajuns...

- În bătăliile la care am participat am văzut hidoşenii şi mai şi ca tine! încercă să-l încurajeze Luptătorul. Apoi, dându-şi seama de gafa pe care o făcuse şi vrând s-o repare cumva, adăugă: Vreau să spun că arăţi ca toată lumea de pe Gensuym; uite, şi noi avem pe ici, pe colo câte un petic.

- Da, spuse cu tristeţe Jumătate, dar voi sunteţi întregi... Pe când eu nu ştiu niciodată cu siguranţă ce vreau. Mereu o iau ba într-o parte, ba în alta. Şi nu mă pot hotărî niciodată cum e mai bine...

- Eh, cel mai bine... ar fi să facem un popas, zice Licorn. Şi toţi părură mulţumiţi de această idee. Chiar şi Jumătate, care deîndată aduse de undeva, din spatele vehiculului său, un braţ de lemne pregătit, se pare, mai din timp.

Nu mult după aceea, stăteau cu toţii în jurul focului improvizat, încălzindu-şi lubrifiantul de pe la încheieturi, care se cam învârtoşise din pricina nopţii reci ce se lăsase peste câmpie.

- Am mereu impresia că ne urmăreşte cineva, simt o prezenţă ostilă care ne dă târcoale, spuse la un moment dat Edith, scrutând întunericul.

- Nu trebuie să te temi, eşti cu noi, se grozăvi Licorn, deşi simţise, pentru o clipă, un fior rece pe şira carcasei dorsale.

După care îşi reluară discuţia aprinsă pe care o

purtau cu privire la cea mai bună metodă de atac asupra astroportului lui Atarak, în ciuda faptului ca habar n-aveau încotro s-ar fi putut afla acesta. Jumătate era de părere, pe de o parte, că vor trebui să se infiltreze pe piste deghizaţi în depanatori de-ai locului, să pătrundă în una din nave şi să-şi ia tălpăşiţa în spaţiu, iar, pe de altă parte, că cel mai bine era să-şi vadă el de treaba lui şi să nu se mai bage în tot felul de încurcături care nu-l privesc. Dimpotrivă, Luptătorul considera că cel mai cinstit şi mai cu folos ar fi fost să dea piept cu inamicul pe faţă, înlăturând cei câţiva paznici ai astroportului printr-un atac în trombă, însoţit de urale - ce vor fi băgat groaza în inamic - şi năvălind apoi spre nava aleasă. Mai prevăzător, Licorn propunea o acţiune de diversiune: aruncarea în aer, dar cu ce?, a unui obiectiv din imediata apropiere, înşelarea gărzilor, care s-ar fi repezit într-acolo, dar cine urma să le asigure lor acoperirea, în caz de pericol, pătrunderea pe astrodrom şi subtilizarea navei, dar cum?, şi decolarea din pădurea unde ar fi ascuns-o apoi.

- Tăceţi o clipă, spuse brusc Edith, ridicându-se în picioare şi privind ţintă în întuneric.

Cei trei se opriră din vorbă şi atunci putură auzi, cu toţii, distinct, scârţâitul încheieturilor unuia din ciberspionii lui Atarak. Cărpănoşii ăia de la atelierele de întreţinere făceau mereu economie de lubrifiant pe spinarea lor, mai ales că nici nu prea înghiţeau mecanismele astea pârâcioase, care-şi băgau nasul şi mai ales urechile peste tot. După care, putură zări în lumina pâlpâitoare a focului improvizat nişte umbre care se bulucirăr dezorientate într-o groapă din marginea drumului.

- Bă, care-mi sunteţi acolo! strigă Luptătorul, sărind ca ars. Şi deja învârtea în mână halebarda sa uriaşă. Cu paşi grei, se îndreptă către umbre. În infraroşu, pe retina sa sensibilă, războinicul vedea acum, spre deosebire de

ceilalţi, cele două mogâldeţe care încercau să se ascundă una în spatele celeilalte. Ian făceţi-vă-ncoa, bubui el.

Brusc, cele două umbre fără chip săriră din groapă. Licorn simţi cum i se fac măciucă antenele de pe creştet, Jumătate-de-om înşfăcase într-o mână un ditamai ciocanul şi dădu să se repeadă, în timp ce mâna cealaltă se agăţase zdravăn de vehicul şi nu voia să se descleşteze cu nici un preţ. Ţipătul de groază al lui Edith, care urmărise cu sufletul la gură înaintarea Luptătorului în întuneric şi gestul ei reflex de recul îl dezorientară şi mai mult.

În acel moment, cei doi spioni, care tocmai o luaseră la goană mâncând pământul, făcură o voltă spectaculoasă de exact o sută optzeci de grade şi se treziră atârnând în aer, la un stânjen deasupra solului. Rămăseseră spânzuraţi acolo, fără a fi ţinuţi de nimic vizibil, în vreme ce picioarele continuau să le alerge în neştire, asemenea unor ventilatoare desincronizate.

6. Informatorii informează

Uimit, Luptătorul se apropie de ei, cercetându-i neîncrezător, întâi dintr-o parte, apoi din cealaltă şi împungându-i, precaut, cu vârful halebardei. Ba chiar încercă să-i tragă puţin în jos cu cangea aceleiaşi arme. Abia acum, cei doi părură a-şi da seama de ceea ce li se întâmplase şi-şi mai încetiniră ritmul alergării nebune în gol, nerenunţând însă total la idee. Cu capul în jos, continuau să pedaleze lent, rotindu-se dezorientaţi în jurul propriilor axe.

- Ce naiba-mi faceţi acolo, mormăi Luptătorul. Ian daţi-vă imediat jos, că vă ard câte una, de nu vă vedeţi!

- Cetăţene, domnule, ne-am da, să trăiţi, da' cum Dumnezeu s-o facem, zise unul dintre ei, cu glas plângăreţ.

Jumătate se apropiase şi el, între timp, şi privea, la

fel de uimit, neașteptatul spectacol, cu ochii lui zbanghii

- Cred că da, răspunse Edith, cu o voce nesigură. Știi, mi s-a mai întâmplat o dată, atunci, în junglă, când m-am speriat că m-ai putea ataca. Există în mine ceva, o forță de nestăpânit, care poate mișca obiectele fără ca eu să le ating... șopti ea dintr-o răsuflare.

- Telekinezie!... abia îndrăzni să pronunțe Licorn. Forța gândului. Dar așa ceva nu aveau decât... oamenii. Cum poți face asta?

- Nu știu, răspunse Edith, revenindu-și, în sfârșit.

Clipă în care cei doi spioni se prăbușiră la pământ, ca niște bolovani.

- Au! tipa ca din gură de șarpe unul, îmbrâncindu-l cât colo pe celălalt, care aterizase peste el. Dobitoc de tinichea, ai căzut exact pe urechea mea cea mai sensibila. Acum n-o să mai fiu bun de nimic!

- Pagubă-n ciuperci, comentă al doilea, frecându-și, cu durere pe chip, vopseaua julită de pe Ia încheieturi.

- Cum îți permiți, țipă la el spionul cel mai mic și gras. Eu sunt aici șeful. Am la centirom o șaibă în plus față de tine!

- Hă!, ripostă cel înalt și slăbănog, parcă n-ar ști toată lumea cum ai obținut-o. întir-o zi, o să scriu o anonimă și o să i-o trimit știu eu cui...

Cel mic și gras simți cum i se înroșește tabla ce-i ținea loc de chelie, făcând să se evapore cu un sfârâit rău prevestitor picăturile de umezeală condensate pe ea. Și, fără să mai cântărească situația în care se aflau, se repezi ca apucat spre colegul său de breaslă, cu cleștii brațelor clampă. Jndu-i dezordonat.

- Ei, las' că-ți arăt eu ție, delator incompetent ce ești, zbiera grasul, cățărat peste cel slab - care zăcea întins pe pământ cât era de lung - și cărându-i la pumni cu nemiluita, pe unde apuca.

- Dacă ies de aici, te denunţ, riposta icnind slabul, încercând să se târască de sub celălalt şi lovindu-l cu picioarele lui costelive, ale căror încheieturi scoteau un scârţâit sinistru.

- Ho? comandă scurt Luptătorul. Liniştiţi-vă odată, că dacă nu, vă liniştesc eu, îi avertiză el cu calm.

Ca prin farmec, cei doi se liniştiră, descleştându-se şi retrăgându-se unul de lângă celălalt, dar privindu-se în continuare cu duşmănie.

- Să spună cine sunt şi de ce se furişau, îl îmboldi din spate Licorn.

- Aţi auzit? le făcu Luptătorul semn cu halebarda.

- Suntem electrospioni imperiali de rang trei, turui unul dintre ei. Şi dacă vreţi să ştiţi, suntem reprezentanţii Ia faţa locului ai prea-măritului Atarak! adăugă plin de convingere celălalt.

- Zău, făcu Luptătorul, deloc impresionat. Eu cred că acuma-mi sunteţi taman prizonieri. Şi nici cel mai mare dintre tartori nu vă poate scoate din mâinile mele!

- Prea-viteazule, dacă vrei matale aşa, noi acceptăm de bunăvoie să-ţi fim prizonieri. Uite, nu ne-mpotrivim deloc, zise unul. Dar cerem să fim trataţi cu demnitate cantre nişte adevăraţi roboţi, adăugă celălalt.

- Desigur, desigur, încuviinţă Luptătorul. Şi-i făcu semn lui Jumătate, care alergase până la vehicul şi se întoarse cu un cablu de cabestan, făcut val pe umăr. Licorn şi Edith se apropiaseră şi ei.

Cât ai zice piuliţă, îi şi legaseră fedeleş pe spioni, în ciuda faptului că cele două mâini ale lui Jumătate se încâlceau una pe alta, încercând să-i ajute la făcut noduri.

.

Cum stăteau îndesaţi unul într-altul, cel gras îl rugă, ca din întâmplare, pe Jumătate, arătându-l cu bărbia pe colegul său:

- N-ai putea să-i treci cablul şi peste gura aia spurcată?
- Ba ţie, năpârcă, sări înfuriat cel slab; să ţi-l bage printr-o ureche şi să ţi-l scoată prin cealaltă, că tot ai căpăţâna goală!
- Ian nu vă mai certaţi, că mi-o păţiţi, îi avertiză iarăşi Luptătorul. Mai bine spuneţi-mi de ce ne urmăreaţi ca nişte tâlhari.
- Eram în misiune, zise unul. Specială, adăugă celălalt. Mai mult nu spunem, zise din nou primul. Că-i secret de serviciu, întâi al doilea.
- Dar încotro-i astroportul măritului vostru Atarak, aţi putea să-mi spuneţi? îi întrebă din nou Luptătorul, ameninţător.
- Nu spunem nimic! zise grasul. Aşa să ştiţi! completă slabul. Nici sub tortură, întâi grasul. Aşa să ştiţi! completă iarăşi slabul.

Era limpede că asta îl determinase pe Luptător să-şi piardă şi ultima brumă de răbdare. Tocmai se pregătea să-i facă bucăţi pe cei doi spioni, când interveni Licorn:

- Eu zic, mai bine, să mai încercăm şi cu alte metode...
- Da, are dreptate, zise şi Edith, ca să-l liniştească pe războinic. Dacă-i scoatem din funcţiune, n-o să mai aflăm chiar nimic de la ei.
- Ei, lasă că am eu ac de cojocul lor, se amestecă în discuţie Jumătate. Ştiu eu cum trebuie luaţi ăştia.

Ajutat mai ales de braţele de oţel ale Luptătorului, el îi rostogoli pe prizonieri până lângă vehicul.

- Trageţi-i mai încoace, în dreptul farurilor, conduse el operaţiunile de poziţionare. Aşa, acum e bine. Şi, băgând o mână printr-o gaură de parbriz, cu un declic, declanşa circuitul acumulatorului. Lumina îi izbi pe cei doi drept în ochi.

- Spun tot! răcni unul. Recunosc! strigă reflex şi celălalt. Suferim de fotofobie, de când lucram în birourile de interogatorii, izbucniră ei, gemând. Stingeţi luminile alea şi o să vă conducem unde vreţi.

7. Atac-surpriză

- Pe mine nu mă interesează în nici un fel călătoria asta. Eu n-am auzit niciodată c-ar exista o planetă aşa cum spuneţi voi, cu numele ăsta, dar îmi sunteţi simpatici, aşa că vă duc unde vreţi, spuse Jumătate, întorcându-se către Licorn, care şedea în dreapta lui.

Tuşind, scârţâind şi poticnindu-se din când în când, vehiculul rula cu viteză pe drumul pavat, pe care intraseră, nu de mult, la o răscruce. Se găseau într-o zonă muntoasă, împădurită.

Înghiontindu-se din când în Când cu duşmănie, în stânga lui, indicându-i direcţia prin parbrizul prăfuit, stătea ghemul bine legat al celor doi prizonieri. Drept pe mijlocul bordului, Jumătate mânuia cu pricepere volanul dreptunghiular, care-i ţinea loc şi de frână de picior, împingând, din când în când, câte un levier ori trăgând de capătul vreunui resort, atunci când auzea că motorul de sub picioarele lui începe să-şi dea sfârşitul.

Aşezaţi în spatele lor, pe o banchetă scâlciată, Edith şi Luptătorul puteau privi în voie printre propriile picioare la curgerea uniformă a pavajului, fiindcă podeaua vehiculului nu mai exista sau nu existase niciodată. Mai multe grinzi încrucişate susţineau caroseria iar printre ele erau vizibile roţile cu cauciucuri sferice, vreo cincisprezece la număr, roţi la fel de bune pentru mers prin deşert şi cratere, pentru înotat ori pentru alunecat prin mlaştini, provenind, se vede treaba, de la ceva module de explorare dezafectate. Se rostogoleau voioase, mereu mai

aproape de prima dintre ţintele călătorilor noştri.

Construcţii ciudate, ciuperci gigantice, cactuşi de sticlă, ridichi de beton şi alte asemenea se arătară în zare. La indicaţiile spionilor - îndemnaţi din spate de către Luptător, care, folosindu-se de tăişul halebardei, le mângâia din când în când căpăţânile, cu grijă părintească - , o luară pe un drumeag lăturalnic, ocolind prin spatele hangarelor şi clădirilor ce găzduiau mecanicii de întreţinere, gărzile şi pe mulţi alţii.

Se opriră în dosul unei coline, care îi ferea, până una-alta, de detectoarele gărzii. Luptătorul deschise portiera şi le făcu vânt din maşină celor doi, în tufele de la marginea drumeagului, unde aceştia se rostogoliră blestemând. Apoi se apropie, cu halebarda pregătită, ca pentru a termina cu ei.

- O s-o păţiţi, scrâşni grasul. Noi nu suntem fieştecine, adăugă slabul. Atarak o să ne răzbune. Mii fărâme or să se aleagă din voi, dacă îndrăzniţi să faceţi ce-aveţi de gând, completă grasul. Am auzit tot ce puneaţi la cale..., se fuduli şi slabul, neterminându-şi spusele: partenerul său reuşise să-şi smulgă o mână de sub cablu şi să-l plesnească la timp peste gură...

Decis, Luptătorul apropie de ei tăişul halebardei, care hârşâi sinistru pe carcasele celor doi şi, dintr-o singură mişcare, le tăie la amândoi legăturile care-i ţineau prizonieri.

- Văd că tot ştiţi voi prea multe, concluziona el. la luaţi-o frumuşel înainte. Nu-i aşa că sunteţi nerăbdători să-i anunţăm pe superiorii voştri că am sosit?

Cu teamă, cei doi o luară înainte, împinşi din spate de vârful metalic. Luptătorul le făcu cu ochiul tovarăşilor săi şi adăugă:

- Aşteptaţi-mă pe coama colinei şi pregătiţi-vă să-mi asiguraţi acoperirea, dacă se întâmplă ceva. Am un plan.

Şi se îndepărtăm spatele spionilor, pierzându-se în vegetaţia abundentă.

Închizând portierele, ceilalţi demarară şi urcară încet-încet colina, mai mult împingând rabla astmatică, decât în ea. Se opriră pe muchia deluşorului, de unde li se deschidea o perspectivă desăvârşită asupra clădirilor şi pistelor de decolare, ca şi asupra pădurii din spate, ce acoperea versantul muntelui. De unde se aflau, puteau distinge foarte clar santinelele plasate în punctele strategice şi plutoanele de ciberi care patrulau, din când în când, printre clădiri. Jumătate plescăi din gură a mirare; nu mai văzuse de mult o asemenea desfăşurare de forţe. Cercetând tufele de la marginea colnicului, cei trei zăriră frunzişul mişcându-se după o traiectorie ce se apropia, cu fereală, de astroport. Apoi, îi văzură pe spioni ţâşnind neîncrezători din tufăriş, chiar în marginea pistelor de decolare, privind derutaţi în jur şi, văzând că nu li se întâmplă nimic, luând-o la goană. Să-i fi scăpat Luptătorului cei doi prizonieri? Oare ce se întâmpla? În clipa aceea, un gâtlej care nu putea fi decât al său slobozi un chiot ce-ar fi trezit şi morţii din băile de topitorie, alarmând toate gărzile mai apropiate. Câteva sirene izbucniră printre clădiri, ca nişte vaiete prelungi de computere avariate. Şi atunci Licorn pricepu planul Luptătorului. Li-l arătă cu mâna întinsă şi celorlalţi: se strecura grăbit în direcţia opusă, către hangare. Apoi coti pe după un zid şi îl pierdură din vedere.

„Stai! Cine-i?" răcniră în acelaşi timp mai multe santinele şi-un foc îndrăcit se declanşa spre zona în care se vedeau încă alergând spionii. „Nu trageţi, fraţilor! Suntem noi!", strigă unul dintre ei. „Dobitocule, ai uitat parola...!", se auzi celălalt. După care din carcasele lor săriră scântei, urmate de aşchii întregi şi cei doi se prăbuşiră,

dezarticulat, la pământ, seceraţi de focul încrucişat.

8. Se cam îngroaşă gluma...

comentă eliptic situaţia Jumătate. Şi nici nu-şi dădea seama cât de multă dreptate avea. Dinspre hangare se auziră exclamaţii de surpriză, apoi urlete de durere. Bocanci cazoni răsunară ca un tropot rău prevestitor, iar de după colţul pe unde dispăruse, apăru Luptătorul, gonind cu o sprinteneală de necrezut pentru un robot de dimensiunile lui, cu un pluton de ciberi în trombă pe urme.

- Retragere strategică! le strigă el, zărindu-i încă înainte de a fi ajuns la jumătatea drumului către vârful colinei.

Între timp, cei trei fuseseră reperaţi din turnurile de pază şi muchia deluşorului era acum supusă unui tir susţinut. Gloanţele le şuierau pe la urechi ca un roi de viespi înfuriate. Edith şi Licorn se aruncaseră reflex la pământ.

- Ajutaţi-mă! Târâţi-vă încoace! îi îndemnă Jumătate, care, dintr-un salt, ajunsese lângă vehicul. Moşmondea ceva, pe trei sferturi băgat sub şasiu. Ca niciodată, cele două mâini cooperau acum de minune. Reunindu-şi forţele, reuşiră să tragă de dedesubt rezervorul greu, demontat de Jumătate, în care se auzea clipocind carburantul. Cu aceeaşi rapiditate îl împinseră până la buza pantei. Jumătate improviza un fitil din cârpele lui mânjite şi-i introduse capătul în rezervor.

- Fugiţi, nu mă aşteptaţi! le sparse urechile glasul Luptătorului. Vă ajung eu din urmă.

Chibritul scapără. Jumătate dădu foc fitilului şi, oprindu-se, cei trei făcură vânt la vale rezervorului. Apoi depanatorul mai apucă să înşface din vehicul o lădiţă metalică şi o luară la fugă spre pădure de nu li se vedeau

călcâiele.

Agil, Luptătorul sări peste rezervorul ce se rostogolea spre el, lăsându-i cale liberă spre ciberii care îl urmăreau. O explozie puternică îl aruncă la pământ. Rezervorul nimerise plutonul în plin, spulberând o parte dintre soldaţi, în timp ce alţii, luaţi la vale de rămăşiţele arzânde, se transformaseră într-o pălălaie rotitoare de carcase.

Trecând de muchia colinei, Luptătorul îi urmă în viteză pe prietenii săi, care ajunseseră aproape de liziera pădurii.

În clipa aceea, un şuier greu se înşuruba prin aer, apropiindu-se. Bănuind ce avea să urmeze, Luptătorul se azvârli la pământ. Se auzi un trosnet sec şi, imediat, cu o bubuitură înspăimântătoare, proeminenţa neregulată care era vehiculul deveni un glob de foc. Proiectilul căzuse cu precizie milimetrică. Detunătura împroşcă în toate direcţiile cu schije incandescente. Unele trecură razant peste capul Luptătorului. Cele mai multe însă îi izbiră frontal pe urmăritori, aneantizând plutonul deja înjumătăţit.

Opriţi chiar între primii arbori, Edith, Jumătate şi Licorn asistaseră înlemniţi la prăbuşirea prietenului lor şi aruncarea în aer a vehiculului. Răsuflând uşuraţi, îl putură vedea apoi pe Luptător ridicându-se şi gonind cam ameţit spre ei. Ajuns la marginea pădurii, îşi trase o clipă sufletul, privind cu inima îndoită, alături de ceilalţi trei, la rugul în care fusese transformat vehiculul. Pe fundalul flăcărilor puteau distinge clar siluetele arzânde, care se prăbuşeau împleticindu-se.

Fără un cuvânt, se întoarseră şi se pierdură în întunecimea de sub coroanele copacilor bătrâni. Cu cât aveau să înainteze mai adânc înlăuntrul codrului, cu atât aveau să fie mai feriţi de eventualii urmăritori.

Se opriră doar atunci când noaptea coborî, împiedicându-i să mai înainteze. Urcaseră o bună parte din versant, în schimb simţeau că-şi mai reveniseră din spaima pe care o trăseseră.

- Straşnică papară, aprecia ca pentru sine Luptătorul, îndemnându-i să poposească. Părea cel mai volubil dintre toţi; episodul îi redase buna dispoziţie. Ăsta a fost doar aşa, un test, încercă el să se scuze faţă de ceilalţi, aşezaţi în juru-i. Staţi să-mi refac eu forţele şi le vin de hac, adăugă. Le trag o chelfăneală pe cinste, să se-nveţe minte...

- Ce-i drept, am cam desconsiderat forţele lui Atarak, îl întrerupse Jumătate, cu capul sprijinit de lădiţa lui. Aşa nu merge. Trebuie să ne gândim la altă variantă de atac.

- Poate că prin şiretenie era mai bine, aprecie şi Edith.

- Şi ceea ce-i mai rău din toate, completă Licorn, e că orice drum devine, de-acum, foarte lung. Nu ne mai putem bizui decât pe picioarele noastre... Nu cred că mai avem vreo şansă. Mi-e teamă că aici s-a cam sfârşit şi călătoria...

Mai vorbiră ce mai vorbiră, căutând o ieşire din situaţia jalnică în care se aflau şi, într-un târziu, se autodeconectară, copleşiţi de gânduri negre.

9. Aflăm lucruri noi

Tocmai se luminase de ziuă când Edith sări speriată din somn. Ceilalţi dormeau încă, întinşi lângă ea, încărcându-şi obosiţi acumulatoarele. Ridicând capul, auzi distinct, din nou, foşnetul. Hăitaşii lui Atarak! îi trecu fulgerător prin minte. Oare cum de reuşiseră să-i descopere atât de repede? Foşnetul se repetă mai aproape, tufele din faţa ei se mişcară, apoi fură strivite cu violenţă.

Edith sări în picioare, ţipând.

Cu ochii mici şi roşii, cu colţii săi cumpliţi, de oţel argintat, cu spinarea uriaşă acoperită de blana zbârlită a palpatorilor aspri, Mistreţul se oprise la câţiva paşi, privindu-i. Luptătorul era deja în picioare, cu halebarda în mână, Licorn se retrase în spatele lui. Doar Jumătate, încă ameţit de somn, rămăsese întins pe jos, clipind speriat. Mistreţul mai făcu un pas şi amuşină curios, împingându-l puţin cu râtul. Apoi îşi îndreptă atenţia către lădiţa lui Jumătate, cercetând-o plin de interes.

- Nu! strigă Edith, agăţându-se de braţul Luptătorului, care se pregătea să izbească fulgerător. Poate are intenţii paşnice...

- Puah! fornăi neplăcut surprins uriaşul automat. Miroşi a epocă mecanotemară, i se adresă el lui Jumătate, care îl privea cu sesizorii vizuali aproape ieşiţi din orbite. Şi vezi c-ai început să semeni cu un melc, mai adăugă el, mustăcind. Apoi îşi ridică grumazul: Cine sunteţi voi?

- Călători, răspunse aspru Luptătorul. Dar tu?

- Sunt Marele Arheolog al Ţinutului Scormonitorilor, zise el. Şi vă urez bun venit printre automatele adâncurilor subterane!

Câteva minute mai târziu, erau prieteni la cataramă. Mistreţul le povesti despre poporul său, roboţi harnici care se ocupau cu mineritul, cu săpatul puţurilor şi străpungerea galeriilor. Şi, desigur, cu studiile de arheologie tehnologică.

- Am reuşit să ajung cu ajutorul minerilor mei până aproape de cele mai adânci paleostraturi, se mândri el, în încheiere. Dar. voi încotro vă îndreptaţi?

Cei patru îşi povestiră păţaniile, ca şi legenda despre ciudata planeta Pământ, mai înflorind, pe ici, pe colo, ceea ce ştiau. Chiar şi Jumătate adăugă pe neaşteptate că aflase de undeva despre depanatorii de

acolo, care puteau reconstitui orice, aşa cum fusese, plecând, fie şi numai de la o fărâmă rămasă întreagă. Licorn se gândi o clipă că asta n-o ştiuse nici el până atunci, apoi îşi aminti că demult îşi frământa mintea cu o întrebare: „Dar chestia aia de ce-o mai cari degeaba după tine"? îl înghionti el pe Jumătate. „Ba nu-i deloc degeaba", sări cel apostrofat, „mai bine mort decât fără lădiţa mea de scule". Edith şi Luptătorul zâmbiră. Jumătate era incorigibil.

Urmându-l pe Mistreţ, care sărea cu o sprinteneală neaşteptată de la o stâncă la alta, scoţând uneori scântei din pietroaiele de cremene pe care le lovea cu copitele, urcară pieptiş tot mai sus, spre culmi.

Ecoul glasurilor lor plutea acum printre steiuri golaşe şi petice de jnepenişuri aplatizate de vânt. Jur-împrejur se zăreau cât vedeai cu ochii vârfurile înzăpezite ale altor munţi.

- Pământul e doar o himeră, spuse, în sfârşit, Mistreţul, după ce tăcuse îndelung. Cândva, în tinereţe, am crezut şi eu că, dincolo de legende, s-ar putea ascunde adevărul despre leagănul imemorial al civilizaţiei noastre cibernetice. Dar nu-i decât un mit, un vis colectiv pe care noi l-am creat, din neputinţa noastră de a şti cine suntem. Pământul n-a existat niciodată, poate doar dacă...

Tocmai atunci, la picioarele lui solul crăpă şi din el se ivi un scurmător. Scoase întâi capul, apoi ieşi cu totul şi, după ce clipi orbit de lumină, începu să se scuture minuţios de praful de piatră de pe el. Era mic de statură, le ajungea cu creştetul cam până aproape de genunchi şi avea un fel de barbă sârmoasă de detectori ce purta patina vremii. Întorcându-se, scurmătorul îl zări pe Mistreţ:

- Ordine noi, şef? Am ajuns la stratul de aluminosilicaţi. Am străpuns cu târnăcoapele termice pătura de arseniură de galiu, de unde am trimis ieri către

suprafaţă, cu scripeţii, relicvele descoperite.

Mistreţul rămase tăcut, componentele acelea stranii îl duseră din nou cu gândul la preistoria lui Gensuym, pierdută în negura timpului. Câtă diferenţa între straturile geologice străvechi şi pătura de la suprafaţă, aşa-zisa interfaţă organo-cibernetică a solului! Din păcate, relicvele cele mai noi erau şi cele mai greu de reconstituit - aproape totul putrezise; ciupercile metalofage şi mucegaiurile se înfruptaseră fără milă din ele.

- Continuaţi, îi spuse el scurmătorului. Vreau să ajungem din nou până aproape de marginea mantalei geologice şi să-mi aduceţi ceea ce găsiţi în stratul cel mai de jos.

Iar acesta dispăru înghiţit de stâncă, de parcă nici n-ar fi existat vreodată.

- Se întâmplă lucruri ciudate acolo în adânc, continuă Mistreţul, adresându-se celor patru tovarăşi de drum. Într-un sinclinal al stratului cel mai profund am dat peste nişte vestigii de neînţeles: oseminte care nu par a fi din vreun material cunoscut, resturi vegetale şi animale fosilizate, pe care nu le putem situa în timp. Cine ştie, poate în străfundul planetei noastre îşi doarme somnul de veci o altă planetă, străveche. O civilizaţie dispărută fără urmă... Dar e atât de puţin probabil, încât nu cred s-o poată lămuri cineva vreodată, adăugă el, trezit ca dintr-un vis îndepărtat. Iar până una-alta - le zise - am să vă dau un sfat: Dacă vreţi să vă urmaţi drumul, luaţi-o mereu către răsărit, spre marele Podiş al Negurilor. Acolo, la marginea teritoriului nostru, începe Landul Navelor, imensul cimitir al rachetelor dezafectate.

10. Întâlnire neaşteptată

Traversând văioage necălcate până atunci de picior de robot, căţărându-se printre creste înzăpezite,

strecurându-se pe muchia unor prăpăstii fără fund, eroii noştri ajunseră în câteva zile la marginea Ţinutului Scormonitorilor. O arătau semne de nezdruncinat: clima devenise mai blândă, iar vegetaţia se îndesise, făcând loc iarăşi pădurii.

În nopţile reci, poposeau la adăpostul vreunei stânci mai mari. Edith le povestea despre peregrinările sale cosmice şi rachetele de explorare pe care lucrase. Despre zecile de planete pe care le vizitase şi minunăţiile văzute. Luaseră obiceiul ca, înainte de a adormi, să privească tuspatru cerul spuzit de stele. Iar vorbele ei răscoleau în adâncul tuturora, dar mai ales al lui Licorn, amintiri fără nume, care se învârtejeau în capetele lor ca nişte chemări de dincolo de fire.

Într-o bună zi, zăriră lumina răzbind prin cortina de arbori seculari şi, grăbind pasul, se treziră la marginea codrului. Dar acolo era, din păcate, şi marginea lumii. Drumul lor se întrerupea brusc. Un perete de stâncă, aproape vertical, cobora cât vedeai cu ochii în dreapta şi-n stânga, până la câteva sute de metri dedesubt. La poalele lui, sub pătura joasă de nori întunecaţi, se întindea până în zare un platou nesfârşit, o nesfârşită păşune alpină acoperită de spinările gigantice, nemişcate a mii de astronave ieşite din uz. Erau acolo nave preistorice cu propulsie chimică şi crucişătoare din trecutele războaie galactice, astronave bătrâne, cu propulsie fotonică, ale căror oglinzi parabolice deveniseră acum doar concavităţi afumate şi ciobite, mineralocargouri hârbuite, veliere ionice cu pânzele sfâşiate şi bordajele sparte; chiar şi nave mai noi, cu propulsie nucleonică. Şi, cine ştie, rămasă printre ele, una care mai putea încă funcţiona...

Dar deocamdată nu ştiau cum s-ar fi putut ajunge până jos. Priveau de pe marginea prăpastiei spre golul de nestrăbătut de la picioarele lor.

Luptătorul fu de părere că vor trebui să împletească frânghii din fibrele filamentoase ale tufelor de la marginea pădurii şi să coboare apoi versantul vertical în rapel, cu un sistem de corzi duble, desigur, zdravăn ancorat sus. Dar se dovedi că le-ar fi trebuit luni de zile ca să împletească asemenea frânghii, şi că, ceea ce era şi mai descurajant, acestea deveneau cu atât mai puţin rezistente cu cât lungimea lor trebuia să fie mai mare.

Dacă ar fi avut la îndemână cele necesare, se plângea Jumătate, ar fi meşterit în câteva zile un mecanism căţărător cu gheare şi ventuze temeinice şi coborârea ar fi devenit o joacă. Aşa însă, Licorn propusese, încă de la început, un balon uriaş, pe care să-l umple cu aer cald şi de care urmau să spânzure o nacelă. Vârâţi înăuntru, ar fi coborât în deplină siguranţă până în vale. Totul era foarte uşor de realizat: nacela ar fi împletit-o rapid, aveau la dispoziţie destulă materie primă. Ce să mai vorbim de focul necesar încălzirii volumului de aer din balon. Un singur lucru le lipsea, însă: balonul...

Până într-o zi când, inspirată, Edith avu o idee:

- Dacă am fi fost păsări, tocmai medita ea cu glas tare, am fi zburat fără nici o greutate până jos. Dar, din păcate, constructorii noştri nu s-au gândit să ne prevadă şi cu aripi... Chiar! Dacă ne-am face singuri nişte aripi?

Şi toţi exclamară într-un glas: „Un planor". Asta era.

- Ei, acum o să vedeţi că n-am cărat degeaba lada asta cu mine, spuse triumfător Jumătate.

O aşeză pe sol, îi descuie capacul, ridicându-i-l, şi începu să scoată, meticulos, tot felul de unelte care de care mai ciudate. Nici unul dintre tovarăşii lui de drum nu-şi imaginase vreodată că puteau încăpea atât de multe lucruri într-o lădiţă atât de mică.

La puţine zile după aceea, încropiseră o hărăbaie

înspăimântătoare, cu schelet de lemn uşor şi aripi de şiţă. Luptătorul cărase din pădure arborii pe care-i doborâse cu propria halebardă. Edith împletise frânghii tari din crenguţele elastice ale arbuştilor, cu care ancoraseră bine aripile. Licorn, servindu-se de ustensilele lui Jumătate, cioplise scândurelele subţiri de şindrilă, în timp ce acesta din urmă potrivise elementele asamblându-le cu măiestrie şi făcându-le să se îmbine la fix una într-alta.

Deşi nu erau prea siguri că totul va funcţiona cum trebuie, îşi făcură curaj şi, ducând planorul improvizat chiar la marginea prăpastiei, aruncară lădiţa cu scule în carlingă, se urcară cu toţii înăuntru şi-şi dădură drumul în gol.

Aparatul oscilă o clipă pe o aripă, apoi pe cealaltă, după care, luat de vânt, plană lin, susţinut de saltelele invizibile de aer. Vâjâind, despica straturile atmosferice în continuă vânzoleală. Depărtându-se de coasta muntelui, întâlniră, cam la jumătatea înălţimii, un curent de aer cald ce fu gata-gata să-i întoarcă din drum, de n-ar fi fost atent Jumătate, care trase din toate puterile de pârghia de lemn ce putea mişca, lateral, coada aparatului. Scăpară cu bine, deşi ar fi putut, la fel de bine, să fie împinşi înapoi spre versant şi sfărâmau de stânci.

Se tot rotiră în cercuri largi, din ce în ce mai jos, până când, dând un ultim ocol pe deasupra unui loc gol, mai mare, rămas între calele voluminoase a două remorchere asteroidale, aterizară; aparatul lunecă încă un timp cu burta pe iarba grasă, măturând din cale, în mare zgomot, mai multe tinichele împrăştiate pe jos.

Din planorul lor nu mai rămăsese mare lucru. O aripă era frântă, o alta pe cale de a se desprinde, iar şasiul era aproape făcut praf.

Coborâră totuşi veseli, cu chiote victorioase, îmbrăţişându-se bucuroşi că scăpaseră teferi.

Atras pesemne de gălăgie, de după un colţ se ivise cineva.

Licorn, care îl văzuse primul, le făcu semn şi celorlalţi. I se păru totuşi că silueta tremurătoare îi amintea de cineva.

- Hai să vedem dacă nu putem afla ce ne interesează pe noi, zise Luptătorul. Apropiindu-se, îşi putură da seama că era un moşneag cocârjat, cu emailul de pe faţă mâncat de riduri, cu încheieturile corodate de ani. Şi care aducea cu cineva, cu cineva... foarte cunoscut.
- Dar ăsta-i chiar Merlin! exclamă uimit Licorn.

11. Cripta paznicului

Merlin, bătrâne, Mare Vrăjitor al lui Gensuym, ce faci aici? Cum ai ajuns atât de departe înaintea noastră?

- Ce? unde? când? făcu moşneagul, care se vede treaba că era cam într-o ureche, anume aceea de care era cam fudul. De unde aţi mai apărut şi voi? mormăi el. Nu dădea nici un semn, însă, că ar recunoaşte pe vreunul dintre ei şi cu atât mai puţin pe Licorn.

- Unchiaşule, strigă Luptătorul, matale ce faci aici?
- Ăă? făcu cel întrebat, punându-şi mâinile pâlnie la ureche. Cine? cum? păi, pe-aicea şi eu, cu treaba...
- Dar ce fel de treabă, moşule? îi strigă şi Jumătate.
- Cu ce treabă? făcu ţâfnos moşneagul. Iaca-s paznicul cimitirului ăstuia.

Licorn îl privea fără să-i vină a crede ochilor şi urechilor. Ăsta să fi fost Merlin, cel mai temut dintre vrăjitorii planetei?

Timp în care prietenii lui încercau, fără succes, să-i mai descoasă pe bătrân în privinţa Landului Navelor.

- E surd! ţipă Jumătate spre Luptător.
- Să mai încercăm! răcni Luptătorul. Uneori mai

aude câte ceva, adăugă urlând.

- Nu-i nevoie să strigaţi unul la altul, nu voi sunteţi surzi, încercă să-i tempereze Edith.

Licorn îl privea pe Merlin sau, mai bine zis, fantoma jalnică a ceea ce fusese Marele Vrăjitor şi recunoştea, tot mai clar, semnele de temut ale bolii. în nopţile fără lună, îngrămădiţi unul într-altul, sclavii de pe plantaţia din junglă vorbeau înfricoşaţi, cu carcasele tremurătoare, despre ea. Atarak o folosea doar pentru condamnaţii de elită, duşmanii săi cei mai de temut: legumizarea! O mică linie de sudură, încă proaspătă pe craniul pleşuv, era singura mărturie a operaţiei; pe acolo, psihochirurgii îi pătrunseseră sub ţeastă spre a-i scormoni neglijenţi printre circuitele neuronale şi spre a-i smulge, cu mâinile mânjite de lichid interstiţial, procesoarele voliţionale, pe cele de conştientizare ori pe acelea mai adânci, ganglionizate, care structurau personalitatea. Merlin era acum aproape ca o plantă. N-ar mai fi fost în stare decât să execute la nesfârşit şi cu o încetineală exasperantă comenzile - cât mai simple - ce-i fuseseră implementate de măcelarii cibernetici.

Şi când te gândeşti că el însuşi făcuse cândva asemenea operaţii! Sau, cel puţin, aşa umbla vorba. Se spunea că, profitând de somnul greu în care cădeau noaptea automatele, le umbla prin memorii, golindu-le ori strecurându-le amintiri şi dorinţe ce nu erau ale lor. Era o manie sadică? Poate doar o joacă plină de cruzime, cu nişte insecte faţă de care nu-i funcţionează sentimentul milei? Ori, cine ştie, un mod straniu de a face obscure experimente?

Din vorbă în vorbă, prietenii noştri care, de fapt, vorbeau mai mult singuri, şi moşul, care mormăia tot felul de fraze ininteligibile, înaintaseră binişor printre trupurile mătăhăloase ale epavelor cosmice.

- Moşule, făcu Jumătate, preocupat, hodoroagele astea bătrâne mai sunt bune de ceva?

- Ehe, zise mai luminat bătrânul, s-au dus pe copcă de mult. Le ţinem aşa, din milă, c-au fost şi ele odată ca noi. Miezul lor, creierul ciberorganic, mai pâlpâie încă, chiar dacă au paralizat de tot...

Aplecându-se ca să poată intra prin chepengul mâncat de rugină, prietenii noştri îl urmară pe bătrân în pântecul unei imense astronave care zăcea trântită pe o rână. Paşii lor răsunară sinistru, înaintând prin culoarele întunecate, înţesate de pânze de păianjeni. Pe la câte o cotitură mai clipeau încă, stins, ledurile indicatoare.

Merlin îi invită în cabina de comandă a fostei astronave, care arăta la fel de jalnic, cu aparatele de bord sparte sau demontate şi cablurile atârnând zdrenţuite de prin locaşuri. Aici era culcuşul şi cartierul general al paznicului cimitirului. Se apropiară de display-ul central, pe care apăreau, din când în când, umbre înceţoşate, fără nici o noimă. Simţindu-i abia acum, bătrâna navă tresări din toate încheieturile, de parcă prin circuitele sale sfârşite, cufundate într-un somn letargic, ar fi trecut un vis urât.

- Nie, gloabă. Stai binişor, că-ţi ard una peste senzori, o ameninţă blajin moşneagul, liniştind-o.

- Cum, moşule, nu mai e nici una care să funcţioneze pe-aici? Sau vreuna pe care s-o putem repara noi?

- Îs ca şi moarte. Unele zac de sute de ani, zise el. Pe cele care mai puteau mişca, le-au făcut inofensive psihochirurgii marelui nostru stăpân, lăudat fie-i numele, mai adăugă.

Prietenii noştri se priviră mâhniţi. Iată, aşa se ducea pe copcă şi ultima lor speranţă. Şiretenia şi spiritul de prevedere ale lui Atarak se dovediseră mai tari decât ei...

Când, un glas stins, mai curând ecoul unei şoapte ca de dincolo de lume, răsună în liniştea cabinei dinspre

străvechile difuzoare cu membranele sclerozate de nemişcare.

- Ce căutaţi voi, nu se află pe-aici... Trebuie să mergeţi tot spre Soare-Răsare, la capătul landului nostru...

Vocea se pierdu într-un hârâit de circuite suprapunându-se.

- Bate câmpii, le atrase atenţia moşul, care ciulise şi el urechea. Tot timpul bâiguie ca o babă hodorogită, da' nu ştie nici ea ce spune, săraca...

- ...Mergeţi într-acolo, se auzi revenind şoapta. E ascunsă printre noi una tânără, nărăvaşă, care mai poate încă...

12. Căutătorii de fantome

Încercară să mai scoată ceva de la computerul decrepit al străvechii astronave, dar totul fu în zadar. în afară de zgomote fără sens şi bâiguieli interminabile, nu mai izbutiră să scoată nimic nou.

- V-am mai spus eu, reveni bătrânul, nu-i bună de nimica. Nu-i teafără la minte.

- Cred că unchiaşul are dreptate, zise şi Luptătorul. Nava asta e complet senilă, adăugă ei, deşi, când spunea asta, se gândea în egală măsură şi la stăpânul ei.

Jumătate şi Licorn păreau a înclina spre aceeaşi concluzie. Numai Edith nu era de acord.

- Ba s-ar putea să existe o umbră de adevăr în ceea ce a încercat să ne spună, îi contrazise ea. Şi-apoi, aveţi vreo idee mai bună?

Edith avea dreptate. Se hotărâră să-1 ia cu ei şi pe Merlin, care nu se arăta prea încântat de idee, şi o porniră din nou la drum.

Treceau printre namilele lungite pe întinsa păşune, uneori pe alei largi, trasate cu precizie matematică, alteori strecurându-se unul în spatele celuilalt. Dacă n-ar fi avut

inspiraţia să-l ia cu ei pe Merlin, Landul Navelor s-ar fi transformat într-un labirint fără de capăt. Dar bătrânul cunoştea drumurile cele mai scurte şi-i conducea, şonticăind şi mormăind în barbă cuvinte de neînţeles - nici unul dintre ei nu-şi putea da seama dacă erau blesteme ori îndemnuri. Mereu către Soare-Răsare. Navele fuseseră năpădite de licheni feruginoşi ca de nişte blăni devoratoare. Paralitice, senile, burduhănoasele relicve continuau totuşi să supravieţuiască, pe trei sferturi cufundate în somnul de veci. Doar zgomotul glasurilor lor le mai făcea, uneori, să râncheze încetişor pe duze.

Se scurseră mai multe zile până când străbătură ţinutul. Acum navele-epavă se mai răriseră, erau împrăştiate ici-colo, ca şi cum ar fi fost semănate din cer, la întâmplare. Şi chiar atunci când îşi pierduseră orice speranţă că ar mai putea găsi ceea ce căutau, Merlin o porni glonţ către o proeminenţă vizibilă în înserarea ce se lăsa, aflată ceva mai departe. Ochiul său avizat descoperise fâşia de iarbă presată ca de un trup gigantic ce se târâse cândva, într-un anotimp anterior, pe acolo.

- Da' asta nu-i de-a mea! exclamă el, odată ajunşi lângă epavă. De unde-o mai fi apărut?

Era o astronavă ca vai de ea, de-ţi venea să-i plângi de milă, nu alta. O pâslă groasă de licheni o acoperise aproape în întregime. Conductorii vegetali saprofiţi se căţăraseră pe ea, încercăna să se strecoare pe la îmbinări.

- Eşti sigur, unchiaşule, că n-ai mai văzut-o până acum? îl întrebă cam neîncrezător Luptătorul.

Merlin încuviinţă tăcut din cap. Cei patru începură atunci să caute o intrare. Dar pas de-o mai găseşte; merseră câteva sute de metri de-a lungul ei şi tot degeaba. Nava era un cavou sigilat pentru veşnicie.

După ce Luptătorul o ciocăni în mai multe locuri cu halebarda, se hotărâră să-şi facă singuri o cale de acces

prin peretele bătrân. într-un loc unde li se păruse că metalul suna a gol, se opriră şi Jumătate scoase din trusa lui de scule cele trebuincioase unei asemenea operaţii.

Însă treaba se dovedi mai anevoioasă decât îşi închipuiseră. Mai ales că se lăsase şi noaptea. După ce smulseră lianele şi curăţiră cu greu stratul de licheni pe o mică porţiune, începură sistematic să izbească, jur-împrejurul unui contur, cu dălţile. Abia dacă reuşiseră, însă, să lase pe suprafaţa lucie câteva zgârieturi. Exasperat, Jumătate scoase din lădiţă un bisturiu-laser pe care îl păstrase doar pentru operaţiile cele mai pretenţioase, cum ar fi fost cele pe propriii confraţi defecţi. Dar nici nu apucase bine să înceapă treaba - flacăra cât un vârf începuse să sape în perete un canal subţire, din care metalul se scurgea sfârâind -, când întreaga epavă fu cuprinsă de un tremur intens. Ceva, un câmp de forţă, îi trânti cât colo pe cei patru ca pe nimic. Pe blindajul navei începuseră să alerge încolo şi-ncoace, înnebunite, ciudate scântei electrostatice. Tăietura făcută dispăru ca şi când n-ar fi fost.

Merlin, care se ţinuse mai la o parte şi privise nemulţumit la încercările lor, se apropie acum, hotărât. Cu o mână le făcu semn să stea liniştiţi acolo unde se aflau. Oprindu-se chiar lângă navă, el începu să şoptească tot felul de cuvinte greu de înţeles, mai ales că eroii noştri nici nu prea auzeau ce bolboroseşte. Păreau vorbe liniştitoare, ca acelea adresate unei fiinţe speriate. „Gata, gata, fata taichii...", li se păru că-l auziseră pe bătrân spunând, când tremurul navei începu să slăbească. Apoi se opri cu totul. Merlin o bătu încetişor pe crupă. Li se năzărise, sau nava chiar fornăise abia auzit la atingerea bătrânului?

Distinseră un hârşâit şi un clinchet ca o invitaţie. Nu departe de ei, uşa unei ecluze de acces glisa singură.

- Să mergem acum, îi pofti Merlin pe un ton

mustrător.

13. Capitol cu ghinioane

Păşiseră toţi cinci înăuntru, când auziră uşa alunecând înapoi cu zgomot. Apoi zăvoarele electrice blocându-se. Li se păru că disting în aer şoapte stranii care parcă se învârtejeau printre ei.

- Dacă ne auzi, deschide-ne calea, spuse Merlin cu un ton liniştit. Era singurul care îşi păstrase calmul.

Când ecourile vocii lui se stinseră, o lumină se aprinse la capătul culoarului. Apoi încă una şi încă una, mereu altele, care alergau în faţa lor deschizându-le drumul. Peste tot pe unde treceau interiorul navei nu părea a fi fost atins de curgerea vremii. Pereţii metalici sclipeau în lumină, pe podea nu se aşternuse nici un fir de praf, instalaţiile zumzăiau în surdină, în perfectă stare.

Ajunşi în faţa cabinei de comandă, uşile ezitară puţin, apoi culisară, lăsându-le cale liberă. Totul era ca nou. Nimic nu părea să fi fost clintit din loc sau defectai. Merlin îşi ţuguiase buzele, fluierând admirativ.

- Dar asta e o navă în perfectă stare de funcţionare! lăsă Jumătate să-i scape gândul nerostit al tuturor.

Pe carcasa computerului central luminiţele de procesare alergau vesele, ca un mesaj de bun venit. Se apropiară de el şi, simţindu-i, îşi încetiniră deodată ritmul, apoi se stinseră cu totul, speriate, parcă regretând că-şi trădaseră prezenţa.

- Cu grijă, le atrase atenţia Merlin. E tare temătoare. Edith, rămasă cea mai în urmă, se apropie de unul din spătarele înalte ale scaunelor de pilotaj. Atingându-l, acesta se roti în jurul propriei axe, lăsând vederii găoacea ergonomică; în clipa aceea androida scoase un ţipăt de spaimă. Şi toate luminile din cabină se stinseră brusc.

- Ce-i, sări Luptătorul, în timp ce Jumătate şi Licorn

se făcuseră mici. Ochii săi scrutau întunericul, dar nu zăreau decât conturul roşiatic al lui Edith.

- E un cadavru aici, răspunse ea, cu un glas abia auzit.

- Nu vă temeţi, se auzi un glas distorsionat, pe care îl ghiciră ca fiind al computerului central, sufletul astronavei; a fost o mică defecţiune. Nu-mi mai funcţionează toate chiar ca pe vremuri...

Puţin după aceea, lumina reveni. Atunci putură observa Scheletul metaloid pe care mai atârnau încă, sinistre, zdrenţele blocurilor de circuite calcinate. Pe podea se lăţiseră pete, uscate acum, de ulei de ungere şi lichid interstiţial.

- A fost ultimul dintre stăpânii mei, spuse nava, ca răspuns la întrebarea lor mută. Ceilalţi au murit cu toţii în luptă. El rămăsese încă în viaţă, dar n-a mai dus-o prea mult. O armă inamică îl atinsese iar efectul ei întârziat nu l-a cruţat. A mai avut timp numai cât să-i aşeze în cavourile lor pe ceilalţi stăpâni şi să-i ejecteze în marele mormânt al vidului cosmic...

Vocea tăcu o clipă, apoi reluă. Am fugit de acolo, deşi ar fi trebuit, poate, să fi luptat, până la capăt, singură; îmi fuseseră implementate şi astfel de programe, pentru orice eventualitate. Dar moartea stăpânilor mei mă înfricoşase. Era un război fără nici o şansă, care dezlănţuise forţe cumplite. Un război mai crâncen decât toate celelalte la care participasem până atunci şi care nu se mai sfârşea. Aşa că am fugit. Am dezertat, ştiu. Şi după ani şi ani de hăituiala neîntreruptă, am ajuns pe Gensuym...

- Şi te-ai ascuns în Landul Navelor, completă Edith. Îţi era frică să nu fii descoperită şi ai fost nevoită s-o faci pe moarta aici, printre epave, adăugă ea cu înţelegere. Exista ceva care le făcea pe cele două entităţi feminine să

se simtă aproape şi percepură asta cu toţii.

- În bună măsură, sunt şi eu o epavă, adăugă astronava. Abia dacă îmi mai pot încărca acumulatorii electrici de la sorii planetei. Captatorii îmi sunt aproape înţepeniţi. Ce să mai zic de circuitele care mi-au fost scoase din uz de proiectilele inamice. Peretele era dintr-un material metaloorganic, se putuse reface aproape instantaneu, dar restul a rămas distrus în urma exploziilor.

- Dar să zbori mai ştii? o întrebă mai pragmatic Jumătate.

- Nu cred că mai ştiu, zise ea, ezitând o clipă. Am uitat cu totul. A trecut atâta timp de când sunt aici... Şi, de altfel, nici n-aş avea cum s-o fac. Etajul motoarelor e cel mai grav avariat. Şi nici nu mal am pic de combustibil. Puţinul care-mi mai rămăsese nu mi-a ajuns nici măcar pentru a genera, timp mai îndelungat, câmpul antigravitaţional de decolare, cu ajutorul căruia mi-aş fi putut găsi un unghi mai favorabil faţă de razele solare. Abia m-am putut târî până aici, ceva mai departe de umbra suratelor mele mari.

- Tu n-ai putea s-o mişti sau s-o ridici, o întrebă Licorn în şoaptă pe Edith, ca să nu atragă atenţia celorlalţi.

- Nu, din păcate nu pot aşa ceva. Nici măcar s-o urnesc n-aş fi în stare. Forţa aceea nu se naşte în mine decât în momentele de frică paroxistică. Nu-mi pot stăpâni, nu-mi pot conduce această putere.

Cei cinci se apropiară şi făcură sfat. Din când în când o mai întrebau şi pe navă ba una, ba alta. Şi-ncet-încet, noul lor plan prinse contur.

14. În capcană

A doua zi, dis-de-dimineaţă, toată lumea se puse pe treabă. Dirijaţi de Jumătate, reparau cu migală componentele sau etajele avariate. De peste tot răsunau

ciocănituri şi scrâşnete metalice. Şi era un continuu du-te-vino. Nu peste multe zile, totul fusese cârpit, remontat, construit la loc. Numai nava se încăpăţâna să se plângă, cu glasul ei voalat, că n-o să se mai poată desprinde niciodată de sol şi că totul e degeaba. Dar faptul că acum aproape toate începuseră să-i funcţioneze din nou, ca la început, o făcu să mai dea înapoi, deşi înţelegeau cu toţii că adevărul adevărat se găsea în altă parte: astronavei îi era frică, o teribilă frică să plece din nou în spaţiu.

- Şi vă reamintesc faptul că nu am combustibil, aduse ea un ultim argument, de neînvins.

- Apoi, asta nu-i chiar aşa de greu, se trezi Merlin vorbind ca pentru sine, el, care până acum nu prea scosese vreun cuvânt. Deşi îi cam părea rău că o făcuse, continuă la insistenţele celorlalţi: Nu departe de aici, la hotarul landului, se găseau vechile depozite de carburant, cam părăginite acum...

Nu le fu greu să ia hotărârea. Edith şi Merlin aveau să i amână la navă, câtă vreme ceilalţi trei o porniră în căutarea depozitului.

Urmând instrucţiunile bătrânului, nu le fu greu să găsească intrarea în buncăre. Păşind pe treptele de beton, tot mai jos, el dădură peste o sală cu pereţii acoperiţi de uşi grele, plumbuite. Şi bine încuiate.

Tocmai se întrebau cum ar putea deschide una diri ele şi ajunge la enclava de depozitare, când o voce piţigăiată se răsti la ei, tăindu-le pofta să mai întreprindă ceva.

- Cine sunteţi? Ce faceţi acolo? Retrageţi-vă imediat de lângă uşile depozitelor, altfel praful şi pulberea se-alege de voi! îi avertiză vocea, foarte decisă.

Cei trei cercetară locul cu privirea. Într-un târziu, Licorn descoperi de unde venea glasul. În colţul sălii, în spatele unui ghişeu improvizat, se putea zări prin lumina

palidă a lămpilor de plafon o mică maşinărie contabilă. Cunoştea prea bine soiul acesta de automate puse pe coastă, mai avusese cândva de-a face cu ele, aşa că le făcu semn şi celorlalţi să înainteze.

- Aveţi bonuri de carburant? îi luă rapid în primire maşinăria, înainte să fi ajuns lângă ea.

- Ce s-avem? sări Luptătorul. Dar ce suntem noi, bătaia ta de joc? Vezi că poate-ţi înfig, halebarda asta în măruntaie! o ameninţă el.

- Încearcă numai şi n-ai să mai ieşi de-aici. Pot inunda într-o clipă întregul buncăr cu acid din cel mai corosiv. Sau pot să vă arunc în aer numai dacă mă gândesc la asta preţ de câteva clipe. Pardoseala pe care păşiţi e înţesată de capcane. Aşa că sunteţi cu totul în puterea mea, se auzi vocea jubilând.

- N-o credeţi, strigă Luptătorul, vrând să se repeadă.

În clipa aceea, un gaz înecăcios izbucni prin nişte orificii de deasupra lor, derutându-i. Mai multe explozii mici le răsunară sub picioare, făcându-i să ţopăie ca apucaţi printre flăcări.

- E doar un avertisment, reveni vocea piţigăiată. Aruncaţi armele şi apropiaţi-vă să văd cine sunteţi! Am cam început să nu mai zăresc la distanţă de când îmi duc veacul aici...

Luptătorul lăsă halebarda să-i cadă pe pardoseală.

Venind până în faţa ghişeului, cei trei putură să-şi dea seama că maşinăria era un cub mic, tronând pe un postament de zece ori mai mare ca ea.

- Actele, le ceru poruncitoare vocea.

- Ştiţi, noi tocmai, de fapt, treceam întâmplător pe-aici, dădu Licorn să o dreagă.

- Şi v-aţi gândit să intraţi aici, în interior, înăuntru, aşa, din senin, îi ironiza maşinăria.

- Da, adică nu, se bâlbâi Licorn. Ne-ar fi trebuit ceva

combustibil şi ne-am zis că, poate, o doamnă amabilă aşa cum bănuiam că...

- Te rog, domnişoară! sări ca arsă maşinăria. Nu permit nici o jignire...

- Scuzaţi-mă, aşa am vrut să zic... da, noi ne gândiserăm... însă... numai că..., dar dacă nu se poate, nu se poate. Gata, plecăm. Şi le făcu discret cu ochiul tovarăşilor săi.

- Ce? Ce-ce, unde să plecaţi? Până când nu mă lămuresc, nu vă dau drumul s-o întindeţi de-aici!

Situaţia începea să se complice. Jumătate, care studiase din ochi câmpul de luptă, le şopti aproape neauzit celorlalţi doi:

- Aş băga şurubelniţa în ea, ca s-o defectez. Dar n-am pe unde! N-are îmbinări, e un cub perfect.

- Ce-ce, ce tot şuşotiţi acolo? se auzi glasul. Am impresia că iar nu vă e bine, îi ameninţă maşinăria.

- O, nu, veni răspunsul lui Licorn, tocmai le spuneam colegilor mei că n-am văzut niciodată forme atât de perfecte ca ale domniei voastre... Se părea că avea un mic plan, pe care îl pricepuse şi Jumătate; numai Luptătorul continua să oscileze mohorât, lăsându-se când pe un picior, când pe altul. Tare i-ar fi ars să pună din nou mâna pe halebardă şi s-o repeadă în maşinărie. Dar aceasta era cu pata oculară pe ei - o zonă de haşuri fotosensibile care alerga în sus şi-n jos pe latura dinspre ghişeu a cubului, cu mişcări cam saşii.

- Mă rog, mă rog, să trecem peste amănunte de-astea, zise ea, uşor atinsă de flatare, închizându-şi ochiul de plăcere.

Altele mă interesează pe mine, completă maşinăria contabilă, fixându-i din nou şi revenind la tonul arţăgos: vreau cifre, acte, date concrete...

15. Din nou la drum

Dar nu mai apucă să termine ce avea de spus. Profitând de clipa de neatenţie de mai-nainte, în fracţiunea de secundă cât nu putuse fi zărit, Jumătate făcuse un salt lateral şi apoi încă unul chiar în spatele cubului. Din două mişcări iuţi, patentul său secţionase cablurile de legătură ale soclului.

Maşinăria ţipa isterizată de neputinţă, dar n-o mai luară în seamă. Cu aceeaşi iuţeală, Jumătate se apropie de una din uşile seifurilor de plumb. Ciocăni, ascultă, ciocăni din nou. Pe urmă începu să rotească încetişor rozeta cifrului. Era un profesionist; în scurt timp, un declic slab le anunţă victoria.

Uimit de agilitatea lui Jumătate, Licorn urmărise nemişcat toată scena. Acum se repezi şi-l ajută să tragă dinăuntru unul din grelele conteinere blindate.

Luptătorul îşi recuperase arma şi se tot învârtea ezitând în jurul maşinăriei, care îl împroşca cu ocări. La un moment dat se aplecă şi, sprijinind halebarda, o ridică de pe soclu între palmele lui uriaşe, ca s-o cerceteze mai îndeaproape. Instantaneu o aruncă cât colo, scoţând un strigăt de durere.

- M-a pişcat! exclamă el, înfuriat la culme. Curentează babornita! Am s-o izbesc de pământ pe scorpia asta blestemată, să crape! se hotărî el, înşfăcându-şi halebarda. Altceva nu merită împielitata!

Licorn şi Jumătate săriră să-l oprească. Asemenea maşinării puteau fi dotate cu sisteme automate de declanşare a distrugerii întregului adăpost, reflex, atunci când li se întrerupe funcţionarea. Pe de altă parte, nici nu aveau cum s-o lase singură aici: cine ştie pe cine putea anunţa despre furtul săvârşit sau ce-ar mai fi fost în stare să facă... Singura soluţie era s-o ia cu ei. Urmau să vadă mai târziu cum se vor debarasa de ea.

Drumul de întoarcere la navă nu le luă prea mult timp. După ce-i afurisise în toate felurile, maşinăria tăcea acum îmbufnată, în plasa în care Licorn şi Jumătate o cărau, ţinând-o depărtată de ei, pentru orice eventualitate. Luptătorul ducea pe umăr, opintindu-se, conteinerul cu combustibil.

Ajunşi la navă, începură pregătirile de decolare. Cu darul blândeţii, Edith o convinsese pe navă să-i poarte în călătoria lor. Dar nu şi pe Merlin, aşa cum îi lăsase vorbă Licorn că ar fi bine. Acesta se împotrivea, bombănind, să-i însoţească - se simţea foarte bine şi pe Gensuym. Nu-i trebuiau lui asemenea prostii...

Cu multă grijă, Jumătate coborî până la camera de ardere şi introduse de la distanţă, cu ajutorul unor cleşti improvizaţi, barele de deviatori. Întorcându-se la pupitrul de comandă, declanşa cu o singură apăsare procesul de iniţiere. Iar treapta de combustie deveni într-o clipă un lighean fierbinte de jăratic.

Şi numai ce se scuturâ o dată bătrâna rachetă, de sări de pe ea jegul de licheni pietrificaţi şi-ncepu să strălucească de parcă era nouă, dând la iveală dintr-o dată o mândreţe de astronavă.

- Ştiţi ce, spuse Jumătate, întorcându-se către ceilalţi, eu rămân cu voi. Mi-e drag de nava asta c-am reparat-o cu mâinile mele bucată cu bucată. E bine să fiu pe-aici, cine ştie de nu se mai defectează ceva... Şi-apoi, acolo, pe Pământ, poate-or putea face din arătarea care-s acum un robot întreg! Dar chiar când vorbea, un val de fum izbucni din blocul de calcul al computerului central. Cine ştie ce cablu uitat dezlipit sau nu tocmai bine fixat le făcuse figura. Mai grav era că nu aveau la îndemână nimic din cele necesare ca să-l repare.

Licorn, care de câtva timp îşi tot frământa mintea cum să scape într-un mod elegant, fără ştirea Luptătorului,

de maşinăria contabilă, avu o străfulgerare.

- Dar dacă am folosi-o pe ea în locul modulului lipsă? sugeră arătând-o.

- Nu accept nimic! ţipă maşinăria, care, deşi prinsă bine în plasă, auzea tot ce se petrece. Bănuia despre cine poate fi vorba.

- V-am spus s-o facem bucăţi! interveni Luptătorul. Daţi-mi-o mie şi vă scap de ea cu multă plăcere, imediat!

Înţelegând că nu avea vreo altă ieşire, maşinăria interveni cu o voce moale:

- Dacă mă rugaţi frumos, o s-o fac, acceptă ea.

- Te rugăm, ziseră Jumătate şi Licorn. Luptătorul tăcu, profund nemulţumit.

- Şi eu te rog, zise Edith. Să ştii că, în fond, deşi îs cam repeziţi, sunt băieţi buni cu toţii, încercă ea s-o împace.

- Uite ce, drăguţă, numai ţie îţi dau voie să mă atingi, că tu n-ai nici o vină, zise pe un ton mai puţin înţepat maşinăria contabilă.

Urmând indicaţiile lui Jumătate, Edith o aşeză cu grijă într-o nişă a pupitrului, de unde pata ei vizuală putea avea o bună vedere asupra cabinei şi hubloului şi o conecta cu un set de cabluri optice, de ridicată acurateţe, la computerul navei.

Mobilizat de un semn discret al lui Licorn, Luptătorul îl înşfăcase pe Merlin, care, profitând de cele petrecute şi de neatenţia celorlalţi, tocmai încerca să se furişeze afară din navă.

- Am şi eu să-ţi pun o întrebare, îşi motivă gestul Luptătorul. Ia zi-mi şi mie ce i-ai spus atunci navei, de ne-a dat drumul să intrăm?

- Ei, d-ale noastre, mormăi bătrânul într-un târziu, când încetă să se mai zbată. Avem şi noi tainele noastre..., adăugă el, conştient că nu mai exista cale de scăpare. Dar

nici că mai reuşi Luptătorul să scoată ceva de la el.

Duzele ejectară un nor de flăcări. Pălălaia ţâşni, împingând astronava de pe sol, cu viteză. Distanţa care-i mai despărţea de hotarul landului fu străbătută ca nimic.

- În sfârşit, am apucat s-o văd şi pe-asta! zise Edith. Peregrinările noastre au luat sfârşit.

- Nu, spuse Licorn, povestea asta nu se încheie aici. Nu se poate sfârşi niciodată. Aici şi acum, ea abia începe...

Nava rămăsese oscilând nehotărâtă la marginea falezei înalte de sute de metri. Nu mai zburase de o veşnicie. Aplecaţi spre hubloul panoramic al cabinei, cu Jumătate între ei, atent la pupitrul comenzilor, gata să intervină, puteau privi ca de pe terasa din vârful unui zgârie-nori. La marginea falezei se zbătea cu furie, până departe, la orizont, oceanul.

- Pregătiţi-vă, totul e în regulă, şopti nava. Plecăm.

Apoi, cu un salt, îşi dădu drumul în gol, planând. Propulsoarele gravitaţionale sclipiră şi trupul ei elegant ţâşni ca o săgeată de foc pe deasupra apelor, către stratosfera, străpungând într-o clipită norii întunecaţi ce acopereau cerul lui Gensuym.

Către Pământ, mereu către locul în care visurile şi căutarea lor aveau să se împlinească. Fără să ştie că însuşi drumul plin de peripeţii începuse în ei rosturile pe care le căutau în depărtări. Fără să-şi dea seama că Merlin nu mai era la fel de legumizat, iar mâinile măiestre ale lui Jumătate nu se mai încurcau una pe alta. Fără să observe că Luptătorul devenise mai gânditor, pricepând lucruri pe care altădată nici nu le-ar fi luat în seamă. Fără să simtă că Edith, dintr-o androidă nesigură şi speriată, devenise una curajoasă, hotărâtă, iar Licorn, din ciberul ameţit şi lăudăros, un adevărat erou, plin de modestie şi de iniţiativă. Că navei nu-i mai era acum frică de strălucirea stelelor. Până şi maşinăria contabilă se mai îmbunase puţin

la suflet. Călătoria începuse din ei. Începuse de mult.

Sus, tot mai sus, dincolo de ionosferă, scăpând din încleştarea gravitaţională, zburau către nemărginirea spaţiului.

În colaborare cu George Ceauşu

Cavalerii hazardului

1. Alea jacta est

Valurile lovesc stâncile falezei, ridicând spre lumina astrului aripi de smarald. Coloane de stropi leagă o clipă oceanul de cer, apoi se spulberă în vânt. Un muget ca de furtună creşte dinspre larg, apoi se frânge. Răsuflarea oceanului s-a oprit.

Din adâncuri se ridică o şoaptă, o bolboroseală infrasonoră care încreţeşte faţa oceanului. O gură lacomă, un hău rotitor îşi deschide pâlnia; marginile sorbului înfipt până în adâncurile de nepătruns fug în cercuri concentrice tot mai largi, pierzându-se în depărtare. Apoi apele despicate se închid cu un oftat cutremurător, ridicând în tării un munte translucid. Un trup colosal sfâşie masa lichidă, pulverizând-o în miliarde de picături şi monstrul se arată în întreaga lui măreţie. E mai bătrân decât orice amintire. Ochii lui pedunculaţi nu mai pot percepe lumina, mustăţi gelatinoase îi atârnă la colţurile gurii. Păduri albastre de alge acoperă plăcile osoase ce-i protejează trupul. Coada despicată, mişcându-se lent, se înalţă ca un megalit dincolo de linia orizontului. Nimeni nu-i ştie cu adevărat vârsta, nimeni n-a avut vreodată curajul să-l privească în faţă, căci el e Khlastor, zeul neodihnei, zeul vârtejurilor materiei şi al neîncetatei dezagregări. Nu i-a plăcut niciodată vreo formă anume; tăcut, ascuns în adâncurile abisale, luând nestatornice şi amăgitoare contururi, modelând răbdător orbitalii atomici, el macină încetul cu încetul ceea ce întâmplarea zideşte.

Dar totul n-a fost decât închipuire. Nimeni n-ar

putea jura că l-ar fi văzut cu adevărat. El a fost aici, dar e pretutindeni. Chiar dacă semnele prezenţei sale au rămas printre noi ca un abur. Retras în adânc, el respiră şi, odată cu el, întreg oceanul tresare străbătut de bule de aer. Marelui zeu nu-i place să-i scape de sub control vreun eveniment oricât de mic, oricât de neînsemnat la prima vedere. La fel cum nu-i place să se arate la faţă.

Astrul păleşte într-un început de eclipsă, acoperit de o umbră în zig-zag. Norii albi, pufoşi se învineţesc, prind să se învălătucească, să urzească un plafon tulbure care coboară încet şi întunecă oceanul. Când, deodată, fulgerele sparg bolta, brăzdând-o de la un capăt la altul. Gheare de diamant, care ar putea cuprinde cetăţi întregi, străpung norii şi pe cer apare planând un pteranodon căruia spaţiul pare să-i fi uitat orice măsură. Cu o singură bătaie, aripile-i membranoase pot stârni uragane devastatoare. Creasta lui solzoasă se pierde printre nori. Iar numele său nu este altul decât Distrib - temutul zeu al numerelor mari.

Pământul începe să tremure sub zeci de copite gigantice, într-un taifun de nisip spulberat se opreşte la marginea plajei un miriapod cu platoşă de triceratops. Văi umede, nările îi freamătă lacome; gura lui e asemenea unei peşteri înecate în spume. Nervos, colosul uscatului îşi freacă botul de pielea scorţoasă a gâtului. În semn de salut, îşi ridică în aer cornul cumplit din mijlocul frunţii, în timp ce trupul îi freamătă până la marginea zării. Iar numele său este Zardox - zeul hazardului.

O vibraţie continuă cuprinde stâncile falezei care încep să se fisureze, apoi explodează în aşchii de piatră ce împânzesc plaja. O falie se cască la limita dintre pământ şi apă. Din întunecimea solului izbucneşte un gheizer de lavă care scade treptat până când, într-o explozie de vapori, un cap înfricoşător, dotat cu enorme mandibule metalice,

sfâşie scoarţa. Dincolo de mantaua de rocă a planetei, traversând straturi geologice şi pânze freatice, coada de scorpion, alcătuită din segmente musculoase, biciuie adâncurile incandescente. Din craterul uriaş, capul pe care se răsucesc tentacule gorgonice iscodeşte în stânga şi-n dreapta - de mult n-a mai ieşit la suprafaţă Probal, zeul evenimentelor rare.

Milenii trecuseră de la ultima lor întâlnire. Şi iată, acum, sfatul de taină se aduna iarăşi la ţărmul oceanului. Teribile evenimente urmau să se petreacă. Suflul lor le tulburase somnul de veci, chemându-i din bezna uitării.

- Stimaţi păzitori ai legilor universului, pace vouă! Cutează acum a încălca graniţele lumii noastre venetici care ne-au nesocotit slava şi hotărârile! mugi Zardox.

Zeul evenimentelor rare clipi, orbit de lumină, apoi, lăsându-şi peste ochi o pieliţă protectoare, interveni cu un glas amintind de ecoul avalanşelor în prăpăstii:

- Să nu uităm, colega: ei intră în aria mea de competenţă. Cine-a mai văzut aşa ceva? Cine-a mai întâlnit, care va să zică...

Spusese totul atât de lent, încât era pe trei sferturi adormit, încă înainte de a-şi fi terminat fraza. Cu un ultim efort, izbuti totuşi să îngaime:

- Aflaţi că au venit!

- Daţi-mi voie, croncăni din înalt zeul numerelor mari. Tot ce se mişcă în aer ori pe apă, pe pământ ori în adâncurile sale ţine de generosul meu teritoriu. Eu ţin materia să nu se spulbere, eu aşez, prin jocul întâmplării, nucleele şi orbitalii electronici în atomi, atomii în molecule şi moleculele în substanţe. Sunt norul probabilistic ce învăluie realitatea...

- Ia mai tacă-ţi pliscul, se auzi un glas de pretutindeni şi de nicăieri, băgându-i pe toţi în sperieţi, cât erau ei de zei. Nu era altul decât Khlastor, ce se insinua în

conştiinţa lor ca un fior de groază. Dacă e cineva care contează în adunătura asta de fosile, atunci eu sunt acela! Eu sunt singurul în stare să pună în mişcare mecanismele materiei!

- Ba s-avem pardon! protestă Zardox. Oaspeţii sunt pe sol, teritoriul meu. Chiar eu le-am organizat o primire probabilistică la poalele Munţilor Albaştri. La asolizarea lor n-a fost prezent nimeni! O primire atât de reuşită - absolut întâmplătoare, puteţi să mă credeţi - n-aţi mai văzut de mult! Tot eu le-am îndrumat paşii spre Hazar - oraşul aleator, pentru a-i rătăci în zadarnice căutări. Acum nu ne mai rămâne decât să le hotărâm soarta.

- Eşti atât de sigur că-i ai în mână? întrebă înţepat Distrib, zburlindu-şi penele ca să şi le aşeze apoi minuţios, cu vârful ciocului, una câte una.

- Noi decidem tot ce se petrece în univers, deci trebuie să hotărâm şi soarta lor, horcăi din adâncuri zeul Khlastor şi, ca să fie mai convingător, se materializă fulgurant la suprafaţa oceanului într-un apocaliptic dragon plasmatic, spre a dispărea într-o clipă dizolvat de entropie.

Tresărind din somn, Probai îşi mişcă nemulţumit mandibulele:

- De-aia au făcut ce-au vrut până acum, înfruntându-şi destinele trasate de noi? Cum au putut evada de pe Gensuym, planeta-cimitir? Ce vânt netrebnic i-a adus încoace? Ce suflu necunoscut animă aceste epave pe care noi le condamnasem la o moarte lentă, dar sigură...?

Apoi, răpus de efort, Probai se cufundă în somn pentru tot restul întrevederii.

- Nimic nu e întâmplător! sări ofensat zeul hazardului. în imensa noastră bunătate şi clarviziune i-am lăsat să se înfrupte cu firimiturile de la ospăţul şansei. Dar, jur, nu i-am scăpat o clipă din mână... Poate doar o dată sau de două ori, cel mult...

- Noi dirijăm, noi controlăm totul în univers, îl sprijini psalmodiind Khlastor, vrăjit de cântecul propriului glas. îi plăcea atât de mult să se audă, să plutească pe aripile propriei voci... Pentru noi întâmplarea e metoda de căpătâi, continuă el de la depărtări inimaginabile sau poate chiar din ei înşişi. Rămân doar efemere portiţe pe care nici nu e nevoie să le mai controlăm. De data asta, însă, totul s-a întâmplat atât de repede, încât un văl de incertitudine le-a umbrit o clipă acţiunile. E doar o excepţie. Noi suntem regula. Maşinăria legităţilor, pe care am creat-o, e fără cusur: uneori, chiar şi noi cădem sub influenţa ei. Asta zic şi eu perfecţiune!...

- Dacă o mai fi ceva sub controlul nostru, bombăni Distrib, ca răspuns la confuza tiradă. Cât despre excepţia care confirmă regula... mda, o zicală stupidă. Mi-e teamă că zarurile au fost deja aruncate!

2. Hazar

Privind spre stânga, Licorn exclamă surprins:

- Vin pereţii!

O făcea pentru a treia oară în ultimul minut, după ce-i avertizase pe ceilalţi că pereţii veneau atât din faţă, cât şi din spate. Aşa că-şi întoarse privirile spre dreapta şi încremeni: pereţii soseau în viteză şi dintr-acolo! Iar asta nu era totul. Pavajul începu să-i ridice către cupolă. Aceasta se clătină, apoi porni să coboare înspre ei...

Nimic nu păruse a vesti o asemenea primire. După câteva rotaţii ale navei în jurul planetei, hotărâseră să coboare într-o zonă de la ecuatorul ei, acolo unde valurile oceanului scăldau coastele unui vast continent. Îmbrăţişată de junglă la sud şi de un semicerc de munţi la nord, o gigantică metropolă, ale cărei miriade de lumini erau noaptea vizibile chiar şi din spaţiu, părea că le face cu ochiul. Folosindu-se de una dintre navetele de explorare,

coborâseră cu toţii nu departe de oraş. Nava urma să-i aştepte în spaţiu, rotindu-se în jurul planetei pe o orbită staţionară şi ţinând prin radio legătura cu ei.

Încă de la intrarea în oraş, observaseră surprinşi că nimeni nu le dădea vreo atenţie. Şi asta, în ciuda aspectului lor bizar: Licorn purta încă tunica strălucitor-azurie a plantatorilor de cristale de pe Gensuym. Edith, în combinezonul spaţial de explorare şi Luptătorul, cu armura sa masivă şi halebarda pe umăr, îl urmau îndeaproape. În spatele lor, înveşmântat cu o togă ponosită, venea Merlin sau, mai corect spus, bătrânul arţăgos şi ramolit ce mai rămăsese din cel care odată, nu de mult, fusese Marele Vrăjitor al regatului lui Atarak. Şirul era încheiat de Jumătate, cu trupul improvizat din piese rămase de la tot felul de maşinării dezafectate, ducând pe umărul stâng, bine ancorat cu un sistem de cleşti, cubul maşinăriei contabile. De la această înălţime pata ei vizuală se iţea încolo şi-ncoace.

Înainte de a fi apucat să schiţeze vreun gest de salvare, cei şase călători se treziră înconjuraţi de zidurile ameninţătoare. Observaseră încă de la început acest fenomen: oraşul-labirint părea cuprins de o continuă agitaţie - o mişcare a întregului alcătuită dintr-o sumedenie de alte mişcări mai mici, aleatoare. Mişcarea îl însufleţea, propagându-se cu uşurinţă de la un nivel la altul; arhitectura citadină era într-o continuă transformare. Geometrii variabile, trotuare şerpuitoare, oameni grăbiţi forfotind pe străzi, alei, terase, derulându-şi existenţa într-o lume spectrală, la care lumina astrului nu pătrundea niciodată.

Pereţii clădirilor ajunseseră acum lângă ei, însă, chiar în clipa în care urmau să-i strivească glisară unul pe lângă altul, modificându-şi subtil unghiurile şi devenind pe neaşteptate părţi componente ale unor noi clădiri, născute

ca din pământ din reunirea muchiilor şi feţelor în mişcare. Răstimp în care platforma decupată sub picioarele lor zvâcni în sus cu câteva zeci de niveluri prin centrul unuia dintre hexagoanele cupolei geodezice care se aplatiza cu un zgomot sinistru undeva, dedesubt.

În rest, nimic nu părea să se fi schimbat... îşi dăduseră seama că tot ceea ce văzuseră până acum nu erau decât subsolurile unui megalopolis cu mii de etaje şi că, în sfârşit, se aflau... la parter. Printre zgârie-norii, piramidele şi ciorchinii uriaşi de habitacluri în continuă transformare se deschideau artere intens circulate. Vehicule elipsoidale ţâşnind care încotro le străbăteau în viteză; traficul debordant părea că se sustrage oricărei legi cinematice.

Un trecător grăbit apăru de după colţul clădirii celei mai apropiate şi dădu să treacă printre ei. Mai corect spus, chiar prin ei.

- Hei! îl strigă Edith. Ce se întâmplă? Nu ne vezi?

- Ba vă văd foarte bine, ripostă nervos trecătorul, dar întâmplarea e astăzi în favoarea celor care vin din sensul ăsta. Voi trebuia să vă feriţi!

- Bine, dar ce lume mai e şi asta, în care toate se schimbă dintr-o clipă într-alta? clipi nedumerit Jumătate.

- Este Alea, planeta întâmplării, a probabilităţilor - cum de n-aţi aflat? le strigă peste umăr grăbitul pieton, în timp ce dispărea înghiţit de scările rulante care, ieşind direct din trotuar, îi ajunseseră sub tălpi.

Un pas greşit şi Merlin, nu se ştie cum, se trezi chiar în mijlocul autostrăzii. în scrâşnet de frâne, bolidul dezlănţuit care venea spre el încercă să-l ocolească, derapa rotindu-se în loc, apoi făcu un salt pe deasupra bătrânului şi, în sfârşit, se opri. Oul-vehicul îşi deschise o portieră curbă, lăsând vederii banchetele din interior, pe care, spre surpriza lor, nu se afla nimeni. Un glas subţirel li se adresă dinspre bordul plin de luminiţe clipitoare: „Aţi

ghicit parola de oprire. Vă felicităm şi vă rugăm să poftiţi în taximobil. Aşezaţi-vă şi stabiliţi direcţia."

Răsuflând uşuraţi, Licorn şi Edith trecură în faţă, în timp ce Luptătorul, Merlin şi Jumătate se îngrămădiră pe bancheta din spate.

- Ia daţi-vă capetele mai la o parte K sări ţâfnoasă maşinăria contabilă, nemulţumită că i se îngustase orizontul vizual.

- Mai bine arunc-o afară, mormăi Luptătorul. Că de-acolo vede tot ce vrea...

- Să lăsăm cearta, încercă Licorn să-i tempereze. Vehiculul ăsta ne poate ajuta să găsim un fir. Condu-ne către centrul oraşului, dădu el comanda. La un birou de informaţii cosmo-planetare, dacă există aşa ceva.

Portiera culisă fără zgomot şi vehiculul se puse în mişcare. Cu o viteză prodigioasă străbăteau arterele încâlcite ale oraşului, gonind pe serpentine căţărate la sute de metri, coborând în trombă pante ameţitoare, strecurându-se printre clădiri gigantice, ocolind brusc obstacole imprevizibile.

- Ei, ce faci? ţipă Licorn către bordul vehiculului. Nu vezi semaforul din intersecţie? E pe roşu!!

- Nu contează, răspunse maşinăria. Sunt un profesionist... Şi trecu înainte ca un fulger; în vacarm de claxoane, parbrize sărind în ţăndări şi metal polizat, vehiculele venind din dreapta şi din stânga se ciocniră în urma sa într-un vârtej de carcase.

Scena se repetă însoţită de ţipetele de groază ale pasagerilor şi la următoarea intersecţie, unde semaforul părea mai degrabă panoul de lumini dinamice al unei discoteci în aer liber. „Sunt un profesionist!" jubilă iarăşi vehiculul.

Deodată frânele scrâşniră. Era pentru prima oară când aşteptau într-o intersecţie.

- Ce-i asta? întrebă Edith. De ce nu treci? Semaforul e pe verde...
- Mă credeţi un naiv? ripostă maşina. Păi, dacă vine un profesionist din partea cealaltă...

3. Pollice verso

Vehiculul intră pe o arteră luminată feeric de reclame. Era limpede că nimeriseră pe una dintre străzile centrale. Mii de indivizi de cele mai diferite specii şi speţe robotice se foiau pe trotuare. Un du-te-vino neîntrerupt te târa în şuvoi fără milă - furnicar incendiat de neoane, stup cuprins de o agitaţie frenetică. Fluxul de oameni se revărsa către intrările sclipitoare ale clădirilor.

Taximobilul trase pe o bandă laterală, chiar în faţa unei astfel de intrări. Firma bioluminescentă clipea orbitor deasupra: „La Probabilitatea Turbată - Jocuri, Antren, Deale Gurii".

Ceea ce pe dinafară părea o crâşmă-tripou de cea mai bună calitate se dovedi a fi înăuntru chiar acelaşi lucru - fapt rarisim într-o lume a întâmplării.

Consumatorii erau cuprinşi de o febră generală. Aşezaţi în jurul unor ciudate mese de joc, sub lumina joasă a plafonierelor sau încercându-şi solitari norocul, faţă în faţă cu automatele de hazard, căutau cu disperare să câştige fie şi un neînsemnat jeton onorific, ce le-ar fi atras imediat stima generală; pe Alea, gloria era sinonimă cu norocul!

Tăindu-şi drum prin ceaţa revărsată de orgile de lumini şi umbre, cei şase luară loc la una dintre puţinele mese rămase libere. De îndată, un crupier, spilcuit, cu încheieturile lustruite oglindă şi cu o cravată neonică la gât se repezi spre ei, gata să-şi ofere serviciile.
- Bun venit în cel mai select local din Hazar! le ură el. Cu ce vă putem servi? Un pocher mic? Sau un Black

Jack Spintecătorul? Poate o ruletă rusească? spuse el, văzându-i mai străini.

- Noi am vrea să ne dregem cu ceva mai întâi, i-o trânti Jumătate.

- Ce meniu ne poţi oferi, băiete? interveni ţâfnoasă şi maşinăria contabilă.

Ofensat, crupierul le întinse o listă nesfârşită de jocuri, tipărită pe coloane înguste, între copertele aurii ale unui ghid de sală.

- Oricum, întâmplarea să vă aibă în pază şi să vă asigure o servire exemplară, mormăi el plin de ranchiună, retrăgându-se.

Desigur, nici un chelner nu se grăbi să-i deranjeze. Muzica, plutind până atunci în jurul lor într-o surdină plăcută, devenise parcă, dintr-o dată, iritantă, o sarabandă de plesnete şi icneli electronice pe un ritm de sticlă pisată şi hârşâituri metalizate. Holoproiecţiile tremurară, scuturate de un suflu străin. Norii de fum de sub tavan se învârtejiră ca turbaţi.

- Hopa-hop, cine intră-n joc? ţâşni chiar dintre picioarele lor un glas piţigăiat. Şi, cu un salt spectaculos, o maşinărie probabilistică de cea mai joasă speţă îşi făcu vânt de pe podea direct pe tăblia mesei.

«Era mică de-o palmă şi se vedea cât de colo că-şi consumase întreaga viaţă numai prin taverne şi baruri suspecte.

- Ia să-l văd care-mi rezistă! se răsti el cu un glas de trompetă spartă, înfoindu-se provocator.

- Bă, când ţi-oi da una! sări enervat Luptătorul.

- Lăsaţi-l în seama mea, se băgă maşinăria contabilă. Văd eu ce-i poate pielea... pardon, carcasa...

- He-he-he, ce curaj la băbuţa! behăi sardonic cel în cauză, încântat că şi-a găsit fraierul. Pentru o antichitate ambulantă, se mişcă destul de bine, aprecie el cu un ochi

expert. Ia să te vedem, coană Antikytera, o îndemnă el, botezând-o în batjocură.

Bâzâind de furie din toate bobinele, maşinăria contabilă se pregăti de ripostă. În toată viaţa ei nu fusese vreodată atât de adânc jignită.

Şi unde nu se încinse între ei un skanderbeg computaţional de le săreau cifrele pe ecrane ca scânteile. Deşi atacată furibund, maşinăria contabilă făcea eschive pline de nobleţe şi inteligenţă.

Indecişi, ceilalţi nu ştiau dacă era cazul să intervină sau nu. Luptătorul îşi înşfăcase halebarda, dar nu se hotărâse încă: s-o pocnească pe maşinăria nou apărută sau să le turtească pe amândouă, ca să scape de-o grijă? Licorn şi Edith priveau cam neliniştiţi în dreapta şi-n stânga la consumatorii care deja începuseră să se adune în jurul lor, pariind de zor ba pe un jucător, ba pe celălalt. Răstimp în care Merlin moţăia răpus de oboseală, iar Jumătate o chibiţa zgomotos pe maşinăria contabilă, fluierând şi plescăind încurajator cu una dintre jumătăţi, câtă vreme cealaltă huiduia în falset.

Jucătorul dubios începuse să dea semne de oboseală. Devenea clar că maşinăria contabilă era un combatant redutabil, care nu pierdea nimic din vedere: aşa că îl depunctă scurt pe trişor când acesta dădu să-şi cupleze o memorie adiţională, ascunsă până atunci în mânecă.

Rumoarea chibiţilor încetă brusc: meciul ajunsese la mişcarea decisivă. Ritmul pariurilor se dublă.

Hărţuit printre algoritmi nedeterminişti, predicate indecidabile şi programe-oracol, provocatorul fu prins câteva clipe mai târziu, ca într-o menghină de oţel, într-un sistem simbolic consistent, dar plin de paradoxuri. Vizibil derutat, scrâşnind din componente, fu nevoit să cedeze; îşi vârî între picioare cablul de alimentare, pleoştindu-şi

palpatorii: abandona partida.

Ca la un semn, chibiţii de pe margine îşi repeziră spre masă pumnii cu degetul gros îndreptat în jos. „E la dispoziţia ta: ucide-l!" zbierau înfuriaţi cei care pierduseră pariurile. „Distruge-l! " -„Şterge-i memoria! " o îndemnau şi ceilalţi, numărându-şi hrăpăreţi jetoanele proaspăt câştigate.

Maşinăria contabilă îşi ridică spre ei partea vizuală, rotind-o de jur-împrejur. Apoi şi-o plecă spre tovarăşii de drum: O sclipire ciudată îi străbătu optocomponentele externe.

- Pleacă! rosti ea. Dispreţul să te acopere... Şi-i întoarse învinsului spatele.

Acesta o şterse cât ai bate din palme, pierzându-se în forfota localului, în timp ce galeria improvizată se risipea dezamăgită pe la alte mese de joc.

4. Acţiuni subversive

O cabină suspendată cu pereţi de cristal se lumină atunci în fundul tripoului. Orbitali multicolori de lumini mişcătoare se aprinseră ca la comandă, însoţind cu fosforescenţa lor variabilă vocea disk-jockey-ului: „Şi acum, pentru toţi cei care iubesc muzica, un remarcabil succes de top, mereu la modă: «Hora Stoccasto»! Poftiţi la dans, vă rugăm!"

În acordurile săltăreţe ale melodiei, majoritatea celor din bar prinseră a dansa îndrăcit, contorsionându-şi membrele care încotro. Evident, cei mai avantajaţi erau roboţii modulari, ce izbuteau adevărate performanţe coregrafice uzând de membrele lor detaşabile.

Încântat de atmosfera de veselie generală, Licorn o invită pe Edith pe ring şi, în curând, se pierdură în vânzoleala de trupuri lucioase.

În timp ce maşinăria contabilă se retrăsese într-un

colţ al mesei să-şi mai tragă sufletul, Jumătate se îndreptă spre şirul de automate de noroc, lăsate acum în părăsire. Privind prin carcasele lor transparente, le cerceta plin de curiozitate mecanismele interioare.

Profitând de ocazie, un ciber slăbănog, cu priviri unsuroase, se apropie de masă.

- Ce-ai zice de un joc adevărat? îl iscodi el pe Luptător.

- Ce fel de joc? întrebă mirat acesta.

- Un joc ce ignoră hazardul, zise repede şi slugarnic ciberul. Apoi adăugă în şoaptă: Am la mine un şah plan. Acceptă domnia ta să facem o partidă?

- Fie, încuviinţă Luptătorul, deşi nu prea se omora el cu secretele eşichierului. Dar, dacă tot nu avea parte de o luptă adevărată, măcar una pe un câmp de pătrate alb-negre tot i-ar fi redat buna dispoziţie.

Ciberul se prelinse pe unul din scaune, aşezându-şi coatele soioase pe masă. Aruncând priviri atente în jur, cu mişcări furişe, el extrase dintr-un pliu (bine mascat de un cadran fals) o batistă cu petice alb-negre. Urmată de un şirag de mărgele magnetice, pe care-l scoase ca un prestidigitator tocmai din adâncul gurii. Cu mişcări experte despături peticul de mătase, care se dovedi a fi chiar tabla de şah, aşezând la repezeală în căsuţele lor micile mărgele - tot atâtea holoproiecţii ce întruchipau, fiecare, câte o piesă de joc.

Observând ce se petrecea, consumatorii de la masa vecină deveniră deodată agitaţi. Se ridicară în grabă îndepărtându-se, în timp ce unul dintre ei, mai binevoitor, îi strecură în trecere Luptătorului:

- Nu accepta provocarea, e periculos!

- Ce-i periculos, mă rog? sări vajnicul robot, cuprins de ambiţie. Poftim, ian s-o vedem şi pe-asta. Prima mutare îţi aparţine, făcu el generos către partenerul de joc.

- Pion e2 la e4! se repezi acesta.

Lucru de mirare la un locuitor de pe Alea, mutarea ciberului nu părea deloc întâmplătoare. „Siciliana!" scrâşni Luptătorul şi mută pionul din c7 la c5. Ciberul ripostă prin cal gl-f3, Luptătorul îşi proteja pionul prin d7-d6 iar ciberul se repezi spre centrul tablei cu d2-d4. în curând lupta se încinse pe flancul damei.

Priviri pline de spaimă se îndreptaseră şi de la alte mese înspre jocul celor doi. Plutea în aer ceva rău prevestitor...

- N-ai mutat bine, comentă din colţul ei maşinăria contabilă, atentă la tot ce se petrecea. Era mai indicat nebun din f8 la e7!

Plin de superioritate, Luptătorul mormăi: „Mut pe cine vreau eu şi unde vreau eu!" şi mută dama la b6. Din păcate, mutarea sa se dovedi a fi şi ultima. Mâna îi încremeni pe piesă, în flagrant delict. Cu ţevile psihoinhibitoarelor îndreptate spre el, doi poliţişti apăruseră ca din pământ. Alţi doi se repeziră spre trupul paralizat al Luptătorului, închizându-i la încheieturi cătuşe magnetice, în timp ce adversarul său se făcea nevăzut în aglomeraţie.

- În numele Legilor Hazardului, eşti arestat! rosti unul dintre ei.

- E o eroare, protestă maşinăria contabilă. N-a fost atent la mutare. Eu i-am spus doar să mute nebunul la e7!

- Nu-i nici o eroare, i-o tăie scurt cel apostrofat. Acest individ şi-a permis să practice un joc interzis. Pe planeta noastră sunt permise, după cum ştiţi prea bine, numai jocurile aleatoare!

- Luaţi cleştii de pe el că ţip! încercă să-i sperie maşinăria contabilă. Dar când încercă s-o facă, din difuzor ieşi doar o şoaptă, gâtuită şi aceea: fluxul inhibitor o atinsese şi pe ea.

Jumătate, care tocmai realizase ceea ce se întâmpla, dădu să se repeadă în ajutorul tovarăşului său. Fu de ajuns ca unul dintre poliţişti să-şi îndrepte spre el arma, ca să se prăbuşească dezarticulat la pământ, cu centrii motori dezactivaţi.

Şi nimeni dintre cei de faţă nu mai avu curajul să intervină.

5. Regele e mort, trăiască regele!

Parcă presimţind ceva, Edith se oprise din dans, deşi muzica răsuna la fel de tare ca şi până atunci. Îl făcu atent pe Licorn: îi era greu să înţeleagă ce se petrecea la masa lor.

Împiedicându-se de trupurile în mişcare ale celor de pe ring, se strecurară în grabă într-acolo, dar când, scăpând din încleştarea forfotitoare, reuşiră să ajungă, era deja prea târziu: arestarea Luptătorului era un fapt consumat. Cei patru poliţişti îl încadraseră strâns şi dispăruseră fără urmă pe una din ieşirile laterale.

- Şi doar i-am spus să mute nebunul la e7, comentă lapidar situaţia maşinăria contabilă, în timp ce Edith îşi frângea disperată mâinile iar Licorn, dezorientat, îşi storcea creierul în căutarea unei soluţii.

Revenindu-şi, Jumătate se ridicase de pe jos, aşezându-se cu greu într-un scaun. Îşi freca necăjit încheieturile înţepenite de acţiunea armei. În ciuda vacarmului din local şi a celor petrecute, Merlin continua să doarmă, sforăind încetişor. Îl priviră cum tresărea prin somn, ca bântuit de un coşmar pe care încerca să-l alunge. Şi, deodată, cu un aer somnambulic, zvâcni drept în picioare. Avea pe chip o expresie de groază.

- Unde, cum, ce, cine? bolborosi el, clipind din ochi, cu subînţeles. De ce tocmai eu?!

Nimeni nu mai apucă să-i răspundă. Răsunară

glasuri înalte de trompete. Urale entuziaste izbucniră în stradă. Uşile localului se dădură în lături, lăsând intrarea larg deschisă.

Cu un pas rigid de paradă, într-un ritm perfect desincronizat, intrară în sală două şiruri de ostaşi în ţinută de gală. Ei înaintară într-o disciplină haotică până în cele mai mici amănunte, creând cu rapiditate o pârtie de trecere prin harababura din tripou. Culoarul viu astfel format se oprea chiar în faţa mesei eroilor noştri.

Desfăşurându-se din mers, în clinchet de clopoţei, un superb covor purpuriu autorulant se rostogoli printre cele două rânduri de bocanci cazoni, ghidându-şi franjurii terminali până la picioarele lui Merlin, pe al cărui chip se întipărise o expresie greu de definit.

Trompetele răsunară din nou. Cu o admirabilă imprecizie, într-o înşiruire de zgomote imprevizibile, soldaţii din gardă prezentară onorul. Uralele din stradă se revărsară în local, în timp ce focuri multicolore de artificii explodau pretutindeni într-o atmosferă de mare sărbătoare.

Îşi făcu apariţia un înalt demnitar; o trădau atât înfăţişarea sa impunătoare, cât şi şoaptele de respect ce străbătură sala.

- Întâmplarea să nu vă ocolească! rosti el salutul tradiţional pe Alea.

Călătorii noştri nu erau prea lămuriţi căruia dintre ei îi fusese adresată urarea: ca orice act ceremonios de pe aici, era făcut perfect la întâmplare; deci cu greu i s-ar fi putut ghici ţinta.

Un al doilea venit lămuri întrucâtva situaţia. Înclinându-se până la pământ, el îşi feri cu un gest teatral livreaua de culoarea vişinei bine putrezite, dând la iveală ceea ce ascundea la piept. Era vorba de o mască suflată în aur şi de o splendidă perucă, ale cărei bucle din fire de argint curat se rostogoleau în valuri bogate.

Un al treilea personaj, îmbrăcat într-o za fină pe care lu-mina se difracta în mii de curcubee, îşi făcu apariţia:

- Hazardul fie-vă sfetnic în toate şi arbitrariul, principiul suprem!

Cu o infinită atenţie, împingându-i mâinile şi dirijându-i subtil gesturile, noul demnitarii ajută pe Merlin să-şi pună pe faţă masca (pe care o prinse bine la ceafă cu mici lacăte de aur). Surprins de neaşteptatele evenimente sau poate încă buimac de somn, bătrânul vrăjitor nu mai avea pic de iniţiativă. Se lăsase cu totul în voia noilor veniţi. Iar când ceilalţi doi îi aranjară cu multă grijă peruca şi-i puseră pe umeri o superbă mantie purpurie, ale cărei cute creau la fiecare mişcare ameţitoare efecte multidimensionale, prietenii noştri simţiră un fior privindu-l pe Merlin. O transformare miraculoasă se petrecuse cu el. îşi îndreptase umerii căzuţi şi spinarea cocârjată de bătrâneţe; îşi ridicase capul, semeţ - devenise deodată un altul.

- Daţi-mi voie să mă recomand, Alteţă: sunt Marele Şambelan al Curţii, rosti elegantul personaj înzăuat. În calitatea mea de Supraveghetor al Tragerilor la Sorţi - determinate de trecerea în nefiinţă a fostului conducător al planetei noastre – Ţin să vă anunţ că sorţii v-au desemnat ca urmaş! Aleatorul fie-vă chezăşia!

Covorul autorulant se puse din nou în mişcare, luându-i cu el atât pe cei trei curteni, cât şi pe Merlin, ce radia în juru-i o autentică aură de măreţie.

Şi, mai înainte ca vreunul dintre prietenii noştri să apuce a schiţa vreun gest, dispărură cu toţii, flancaţi de şirul de oşteni care zăgăzuiau valurile mulţimii de gură-cască entuziaşti şi zgomotoşi.

6. Marşul tăcut

Licorn fu primul care se dezmetici.

- Hei, ce faceţi? strigă el în urma cortegiului. Nu-i putem lăsa să ni-l ia acum şi pe Merlin, se întoarse el agitat către tovarăşii rămaşi. Repede, după ei!

Dar, până să-l pună pe Jumătate pe picioare, trăgându-l după el, până s-o înşface sub braţ pe maşinăria contabilă şi, urmat de Edith, să se repeadă spre uşă prin aglomeraţie, Merlin, demnitarii şi garda se făcuseră nevăzuţi.

Faţă de primejdiile care îi pândeau în local, strada părea un loc mai sigur, mai liniştit. Poate puţin chiar prea liniştit.

- Ce-i cu pustietatea asta? întrebă Edith, nedumerită.

O linişte suspectă plutea în văzduh. Se petrecea ceva cu totul neobişnuit.

- Nu vedeţi că nu se mai mişcă pereţii? bâigui Licorn.

- Nici scările, nici aleile rulante..., completă Jumătate.

Cu precauţie, făcu un pas în stradă. Nimic. Nici măcar atunci când ajunse în mijlocul căii de rulare nu se întâmplă ceva deosebit. Nu apăru nici un vehicul.

- Nemişcare totală, decretă maşinăria contabilă.

- Taci, Antikytera, o repezi Licorn. Parcă se aude ceva.

- Mitocan de tinichea ce eşti, i-o trânti maşinăria. Cine ţi-a permis să mi te adresezi cu porecla asta oribilă... - dar nu mai apucă să continue.

Din susul străzii se auzi o mişcare sacadată: un-doi, un-doi... Iar răpăitul de tălpi fu urmat imediat de imaginea unei mari coloane compacte, care se îndrepta spre ei. Erau cu toţii îmbrăcaţi identic, perfect aliniaţi, păşind în cadenţă. Reprezentau, în mod cert, inversul a tot ceea ce

văzuseră până atunci pe Alea.

- Ce se petrece aici? încercă Jumătate să-l tragă de mânecă pe unul dintre mărşăluitori. Acesta nu-i răspunse, trecând mai departe rigid, cu privirea aţintită în faţă.

- Or fi muţi? îşi dădu cu părerea Edith, nerăbdătoare, între timp, coloana se lărgi, lăsând, din loc în loc, spaţii libere în care păşea un singur individ ce se chinuia să ţină acelaşi ritm, deşi era evident că făcea un mare efort, căci purta pe umăr un zar cam cât o piatră de moară. Zarul avea colţurile tăiate.

- Asta va fi soarta tuturor zarurilor! se auzi din mulţime.

- Cred că îmi dau seama despre ce este vorba, tresări Licorn în momentul în care zări un întins car alegoric, plin cu carcase proaspăt strivite de automate probabilistice, maşini de joc, greble de crupier şi altele, toate aruncate claie peste grămadă.

Dar, ca la un semn, se repeziră din coloană câţiva indivizi tot atât de tăcuţi, dar, din păcate, nu tot atât de pasivi: trădând faptul că n-o făceau pentru prima oară, îi imobilizară imediat, silindu-i să intre în coloană şi să se supună ritmului general.

Dând dovadă de prezenţă de spirit, Jumătate plasă în stânga şi-n dreapta câţiva pumni inspiraţi, îmbrânci câţiva fanatici şi dispăru pe uşa unei dughene în care intră foarte grăbit şi destul de nepoliticos - cu uşă cu tot - forţat de împrejurări.

După câţiva paşi în care nu reuşiră să se sincronizeze cu coloana, Licorn şi Edith se treziră aruncaţi în carul alegoric, la un loc cu automatele devalidate şi computerele sfărâmate de furia demonstranţilor. Maşinăria contabilă se rostogoli ceva mai încolo, peste movilele de jetoane împrăştiate.

- Ce mitocani! protestă ea. Ăştia n-au pic de maniere...

- Poate se găseşte vreun cap limpede în toată babilonia asta, aprecie Licorn, răscolind în căutarea vreunui automat rămas mai întreg între epavele de pe platforma carului alegoric. Ghidându-se după zgomote, dezgropa dintre carcase o maşinărie pricăjită, pe jumătate decuplată, care nu mai putea decât să repete îngrozită:

- Nu vă împotriviţi - ei sunt determiniştii... au imobilizat cartierul geometric... au călcat în picioare automatele de noroc... nu vă împotriviţi...

Platforma se opri, clătinându-se.

Un fior străbătu mulţimea. Se auziră fluiere ascuţite: poliţia. Carul alegoric fu repus în mişcare, dar era limpede că demonstranţii nu mai înaintau cu aceeaşi hotărâre: metodele lor de luptă deterministe nu puteau ţine piept trucurilor probabilistice ale politiei. Se produse o busculadă. Ciocnirea fu scurtă şi fatală pentru demonstranţii care se împrăştiară ca potârnichile.

- În sfârşit! exclamă Edith, ridicându-se dintre resturile de automate. Credeam c-o să înţepenesc aici.

Licorn fu primul care sări jos, ajutând-o pe Edith să facă acelaşi lucru. Oraşul aleator îşi reluase huruitul familiar, totul revenise la normal. Doar strada era ceva mai înţesată de poliţişti ca de obicei.

- Ei, ei, porumbeilor, unde fugiţi? îi ajunse din urmă un glas răutăcios, urmat de o plasă de captură a poliţiei. Căzând peste ei, plasa îi prinse fără putinţă de scăpare, la un loc cu alţi doi instigatori determinişti.

În timp ce erau împinşi cu forţa într-o dubă întunecată, un individ suspect, cu o barbă neagră de senzori năpădindu-i faţa şi un electrohanger la brâul şalvarilor, se repezi spre ceea ce mai rămăsese din carul alegoric, răsturnat acum pe o parte. Cu mişcări agile şi cu

un ochi de expert, el înşfacă, între mănuşile celor trei braţe iuţi, cubul maşinăriei contabile şi dispăru în învălmăşeală.

7. La palat

În faţa localului îi aştepta o maşină luxoasă, care se puse imediat în mişcare după ce ei urcară în ordinea prevăzută de etichetă, adică total la întâmplare, bulucindu-se politicos unii peste alţii. Silenţiosul reactor probabilistic demară imediat şi convoiul regal se îndreptă spre Piaţa Repartiţiei Hi-Pătrat.

Aspectul pieţei centrale îl dezamăgi întrucâtva pe Merlin, care se pare că-şi uitase cu totul vechea identitate. Se aştepta să vadă un palat imens, dominând toate celelalte clădiri; când colo, palatul, cu strălucirea lui, părea că şerpuieşte printre toate celelalte clădiri, pierzându-se în depărtare.

- Mi se pare un piculeţ cam scund palatul ăsta, rosti Merlin, arogant. îi răspunse Marele Şambelan:

- O, întâmplătorule Măreţ, acest palat e cea mai mare minune a tehnicii construcţiilor moderne, căci infinite sunt culoarele lui, infinite încăperile şi acestea, într-o necontenită schimbare, vin mereu în întâmpinarea celor mai extravagante gusturi, demne de capriciile unui rege!

Spusele i se confirmară în curând. Cum ajunse la palat, Merlin îşi dori o clipă de odihnă, căci evenimentele îl obosiseră. La capătul respectivei clipe, valetul avea îndatorirea să intre în cameră ca să-l trezească: uşa se deschise larg şi pe ea năvăliră indivizi de cele mai diverse vârste, aspecte şi profesii, umplând întreaga încăpere. Maiestatea Sa se trezi între un soldat în armură şi o mironosiţă din secolul convenţional al 45-lea, căci cei doi urcaseră deodată în pat.

- Ce-i cu atâta lume? bolborosi el, ca trezit dintr-un coşmar.

- Infinit este câmpul tău de alegere, întâmplătorule, îi răspunse un înţelept de casă aşezat chiar la marginea patului. Ai dorit un valet şi iată. Îl ai într-un milion de întruchipări posibile, conform dorinţelor celor mai ascunse ale Măriei tale!

- Afară! mai izbuti să strige Merlin - nu de alta, dar la uşă se îmbulzeau deja câteva alte sute de valeţi, ca într-un omnibuz supraaglomerat.

Istovit, dar rămas în sfârşit singur, Merlin se aşează pe marginea patului decorat cu franjuri de funcţii probabilistice şi îl chemă pe Marele Consilier. Aşa că apăru Marele Şambelan, tot înzăuat, dar cu o mantie de o altă culoare.

- Maiestate, totul vă stă la dispoziţie. În spatele acestei uşi pândesc cele mai mari tentaţii pe care viaţa le-a oferit vreodată cuiva. Dar Măria Voastră, imprevizibile, veţi face o mişcare într-adevăr măreaţă, cum nu s-a mai pomenit: veţi convoca în plen Consiliul şi lumea întreagă va rămâne înmărmurită de uimire.

- Să vină Consiliul! tună Merlin, căci îşi intrase destul de bine în mantia de rege.

Nici o mişcare.

- A, nu. Îi veţi face, Maiestate, o surpriză uriaşă ducându-vă în persoană în Sala de Consiliu, unde n-a mai călcat, din timpuri imemoriale, picior de rege!

Sub portalul pe care scria „Toaletă, Saună, Debara", uşa Sălii de Consiliu culisă încet şi, în nori de praf, păianjenii alergară care încotro. Nu era nimeni înăuntru. Nimeni în afară de şobolanii care îşi luară nemulţumiţi tălpăşiţa şi de gândacii care forfoteau pe consola uriaşului calculator. O simplă comandă formată la pupitru şi namila electronică păru că se trezeşte la viaţă. Era, desigur, dintr-o generaţie mai veche, cu tuburi pneumatice. Merlin îi ceru să se arate la faţă, dar, ca orice

mare slujbaş, Calculatorul Consilial avea mai multe feţe, întruchipate de tot atâtea ecrane ce împânau pereţii. „Raportează-mi care-i cel mai important eveniment petrecut astăzi"! îi porunci proaspăt încoronatul rege. „Ha!" făcu calculatorul, care era cam tare de-o ureche. După ce Merlin mai strigă o dată porunca, sfetnicul spuse hârâit, ilustrând relatarea prin imagini în alb-negru:

- Şase străini au violat spaţiul aerian al planetei noastre şi s-au infiltrat în Hazar. Consiliul nostru - adică eu -, întrunit în şedinţa de dimineaţă, a hotărât ca toţi cei şase să fie deferiţi justiţiei.

- De acord, spuse Merlin, fără a da vreun semn că mai ştia cine erau intruşii. Şi altceva? îl îmboldi el mai departe, jucându-se neatent cu sceptrul.

- Vă raportez că am pus mâna pe trei din cei şase suspecţi, anunţă un alt terminal: locaţia de memorie care era ministrul de interne. Suntem pe urmele celorlalţi trei!

- Foarte bine, foarte bine, încuviinţă Merlin, câtă vreme mintea lui înceţoşată încerca să scoată la lumină amintirea sondelor-spion ale lui Atarak, care împânziseră Gensuym-ul. Toţi trebuie prinşi de urgenţă! Le-aţi pregătit o pedeapsă exemplară? mai întrebă el.

- Pedeapsa cu moartea - continuă slujbaşul, flatat în orgoliul său de multele cuvinte ale suveranului - este singura ce se cuvine unor oaspeţi atât de rari. Presupunem că vor fi întru totul mulţumiţi de această cumplită surpriză! Şi Marele Consilier, istovit, se cufundă în letargie, înaripându-şi visurile cu frumoasa veste.

La a doua apariţie, perfect întâmplătoare, Marele Şambelan îl sfătui pe rege:

- E cazul să ne oferiţi o extraordinară noutate tuturor, prezentându-vă în Biroul de primire, Maiestate!

Peste mai puţin de un minut, Merlin trona la biroul sculptat în fildeş, în faţa căruia aştepta, bine instalat într-

un fotoliu... -într-adevăr, un eveniment rarisim! - chiar Şeful Poliţiei, cu tunica sa verde-albastră, ai cărei epoleţi erau decoraţi cu table de teste statistice.

- Stai puţin, nu-mi spune nimic, îi porunci Merlin, care intrase deja în joc. Ar fi foarte nostim să fii tu anchetatorul, iar eu cel chestionat. Cine-a mai văzut aşa ceva?

- Exact, Maiestate. Deci recunoaşteţi că aţi venit de pe Gensuym, într-un grup de fugari.

- Ha-ha-ha, ce amuzant, chicoti Merlin, cum să nu recunosc, chiar eu le-am dat pedeapsa maximă!

- Mulţumesc, Mărite, spuse Şeful Poliţiei, numai cu atât voiam să vă deranjez. Să ne trăiţi mulţi ani improbabili! Şi se retrase aproape fără zgomot.

Merlin era din ce în ce mai încântat de cele petrecute. Într-adevăr, farsa şi neprevăzutul făceau viaţa în această lume mult mai palpitantă. „Acum ar fi culmea să fiu şi judecat", chicoti el.

- Fiţi slăvit, Maiestate. Capriciile Măriei Tale Probabilistice vor rămâne pe veci consemnate în cronici!

- Dar tu cine mai eşti? se răsti Merlin spre cel pe care abia atunci îl văzuse scriind la o masă din stânga.

- Sunt grefierul, răspunse cel chestionat, iar noul rege îşi roti uimit privirile în jur, recunoscând, nici mai mult, nici mai puţin, decât o sală de tribunal. Citindu-i gândurile prin intermediul măştii regale, decorul se schimbase deîndată numai pentru a-l satisface pe împărat. Asta da viaţă de rege! Şi nu era numai decorul: juraţii tronau la o masă, în faţă. Doar publicul lipsea - o şedinţă cu uşile închise. „Să vedem ce-or să mă întrebe!" îşi spuse în barbă Merlin, care se strica de râs.

- Inculpat principal, zis Merlin, zis Vrăjitorul, zis împăratul - de către răuvoitori - recunoşti că ai fost Marele Savant al Regatului lui Atarak, în care calitate ai avut un

aport esenţial la fuga unui grup de neisprăviţi de pe Gensuym şi la pătrunderea lor ilegală în Hazar?

- Acum e cazul să vă evaporaţi, le dădu cu tifla Merlin.

- Inculpat, nu-ţi îngreuna situaţia! Cu cât procedura e mai sumară, cu atât mai puţin vei avea de suferit! interveni din nou preşedintele completului. Recunoşti...

- Recunosc, recunosc, răspunse Merlin, grăbit să-i expedieze.

Completul de judecată se evaporă, în sfârşit, dar în sală se materializa o matahală de robot înveşmântat în negru. Cu o secure ruginită pe umăr, cu faţa acoperită de o glugă.

- Îmi pare rău, Maiestate. Ultima dorinţă, vă rog. Postamentul fostului birou de lucru nu devenise altceva decât butucul pentru tăiat căpăţâni. Planeta asta era admirabilă în îndeplinirea capriciilor celor mai abisale!

- Ha-ha, tocmai pusesem capul un pic pe birou, eram obosit, spuse regele. Şi atunci am visat...

- O, nu, Maiestate, îl rugă călăul, care era, se vede, programat pentru o meserie frumoasă şi, desigur, întâmplătoare. Nu mai povestiţi ce-aţi visat, că mi-e teamă să nu vă treziţi... să nu vă mai treziţi... îşi corectă el destăinuirea. Va trebui să vă curm viaţa. Din păcate, odată cu dispariţia Măriei Tale, care m-ai născocit cu gândul, eu însumi voi dispărea. Iertare, Prea Mărite!

Vorbele călăului îl făcură pe Merlin să simtă un fior rece pe şira spinării. Ceaţa care îi acoperise creierul se risipi dintr-odată, făcând în sfârşit, loc unei decizii.

- Fie, te iert... Deşi, dacă ţi-ai fi făcut datoria până la capăt iertarea mea ar fi fost deplină. Ce să-i faci, numai cine nu munceşte nu greşeşte!

- Imprevizibilul să vă acopere faptele, mărite, scânci călăul, îngenunchind grăbit şi sărutându-i poalele mantiei.

- Dar dacă eu, regele, am fost condamnat la pedeapsa supremă cu atâta uşurinţă, ce merită nişte simpli fugari de pe Gensuym, care n-au nici un titlu? întrebă suveranul, profund întristat.
- Moartea, bineînţeles, răspunse politicos călăul. Dar o moarte - vă asigur - ordinară, incomparabilă cu a Măriei Voastre.

8. Klopgauss

Era singur, îşi pierduse prietenii şi lumea asta aiurită părea chiar sufletul lui scindat, de ciber construit din resturile rămase de la alţii.

Sărind de pe o bandă rulantă pe alta, urcând scări, traversând terase înţesate de roboţi grăbiţi, care nu păreau totuşi a şti încotro se îndreaptă, înaintând prin ceaţa metropolei, Jumătate conştientiza abia acum situaţia: prietenii săi căzuseră în ghearele unei planete ostile, câtă vreme el fluiera un cântecel cu partea stângă a gurii, înjura cu partea dreaptă şi se găsea încă în libertate. Părea să fi rămas imun la toate surprizele pe care acest colos aleator care era oraşul Hazar le clocea în adâncurile sale. Şi explicaţia, dacă o explicaţie ar fi existat la toate acestea, nu putea fi alta decât că el însuşi era un aiurit, o fiinţă alcătuită din bucăţi ce se băteau cap în cap, sau, de ce nu, fund în fund; el însuşi era o reuşită întruchipare a hazardului, o alcătuire extrem de improbabilă. Mânie şi iubire, mândrie şi dispreţ pentru sine, indiferenţă şi entuziasm, fanfaronadă şi disperare - toate se amestecau în acelaşi timp, în egală măsură, în simulacrul său de suflet cibernetic. Aşa că nici nu apucă să-l observe pe insul dubios care se instalase în mijlocul trotuarului, blocând circulaţia pietonilor.

Se împiedică şi căzu spectaculos, în timp ce diferitele părţi componente căutau s-o ia la goană care

încotro.

- Milă de om sărman aveţi la mine! auzi el un glas însoţit de un dangăt ritmic.

Descâlcindu-şi cu greu membrele, Jumătate se reconstitui şi putu vedea, în sfârşit, obstacolul care îi provocase căderea: o mogâldeaţă acoperită de o mantie peticită. Peticele prinse în nituri, de la coate şi de pe poalele mantiei muşcau din plin frumosul model alcătuit cândva din curbe nichelate.

- Chiorule, nu vezi unde stai? scrâşni Jumătate, concomitent cu: Bună să-ţi fie inima, om nevoiaş!

Îl impresionase costumaţia stârpiturii şi mai ales bătrânul clopot care îi stătea suspendat pe cap, scoţând sunete prelungi, melodioase la cea mai mică mişcare.

- Buna sa fie si la dumitale, trekator milos!

- Dă' cum îţi spune matale, dacă nu te superi? întrebă mai îmbunat eroul nostru. Zi, naibii, cum te cheamă!

- Klopgauss, răspunse cerşetorul, iar clopotul de pe cap dădu spuselor sale un ecou solemn.

Milos cum era, ciberul nostru îşi strecură degetele sub platoşa metalică ţinându-i loc de piept. Desprinse de acolo un circuit integrat care se tot hâţâna în locaşuri şi care oricum nu-i servea la mare lucru. Poftim, tine, spuse el, generos, oferindu-i-l stârpiturii. Nu pune mâna, vagabondule! mormăi nemulţumită cealaltă parte.

Dar de-acum circuitul se odihnea deja în sacul cârpăcit aflat lângă Klopgauss, având aproape aceleaşi dimensiuni ca şi posesorul lui.

- Prieteni la tine primezdii mari aştepta la ei. Dacă tu azundzi la timp, salvezi ei probabilistik.

- Cum, spune cum, dă-mi un fir, îl imploră Jumătate. Îţi dau o labă de nu te vezi dacă nu-mi zici, hodorogule!, veni şi completarea.

Fără să-l ia în seamă, pe acelaşi ton misterios,

puţintel cântat, Klopgauss îşi continuă tirada cu ochii închişi:

- Klopoţel gaussian suna, kurba erori aplatiza, întâmplare azuta...

Dangătul clopotului de pe cap îi acoperi glasul.

- Hopa-hop, cine intră-n joc? auzi chiar atunci Jumătate un glas în spatele său. Se aplecă şi ridică în palmă pe... cine credeţi? Nimeni altul decât trişorul obraznic din bar, partenerul nenorocos de skanderbeg al maşinăriei contabile.

- Ce-i cu tine, bă, amărâtule? zise. Aha, te-am găbjit, fir-ai tu să fii!

- Hopa-hop, cine intră-n joc? scânci trist automatul probabilistic. Totuşi, ceva nu era în regulă cu el. La orice întrebare, îşi repeta refrenul ca o placă stricată. Jumătate, inimos cum era, se uită mai atent: îi făcea impresia că trişorul încerca să-i comunice prin semne ceva anume.

- Ce-o fi vrând să spună oare? se întrebă el, reîntorcându-se către Klopgauss. Dar ia-l pe acesta de unde nu-i... Parcă îl înghiţise pământul.

Într-adevăr, trişorul încerca disperat să-i spună ceva, dar, în afară de bine cunoscutu-i refren, nu putea scoate nici un sunet.

Îşi dădu seama că îi indica o anume direcţie, când la stânga, când la dreapta. Cum tot nu avea altceva mai bunele făcut, Jumătate îi urmă indicaţiile şi merse, şi merse, până când, într-un târziu, realiză cât de schimbat era peisajul.

Acelaşi vârtej probabilistic, dar la alte dimensiuni, mai meschine, improvizate. Părea un cartier dărăpănat. Movile de gunoaie, automate declasate, ruine cibernetice care abia se ţineau pe picioare; vehicule scârţâind din toate încheieturile. Şi aici se făcea simţit peste tot hazardul, dar strâmb, şui, în forme caricaturale. Era vorba, cu siguranţă,

de una din periferiile oraşului.

În faţa unei dughene ordinare, trişorul îi făcu semn să se oprească. Era un fel de băcănie, fără firmă, dărăpănată, având fixată pe acoperiş o morişcă eoliană cu pale scâlciate, scârţâind la cea mai mică adiere.

Intrară într-o încăpere scundă, mizeră, flancată pe margini de un talmeş-balmeş de mărunţişuri aruncate la întâmplare care urcau în grămezi până la tavan, încăpere împărţită în două de o tejghea unsuroasă, din spatele căreia gestionarul bătrân şi murdar îi întâmpină servil:

- Orice dorinţă a dumneavoastră este şi-a inimii noastre! Doriţi-vă orice şi vă vom servi!

Cu acest prilej se lămuri tot misterul: în disperare de cauză, nemaiavând nici un jeton de joc, Bozo, micul trişor, îşi amanetase vocea, mai bine zis partea memoriei centrale care răspundea de transpunerea în cuvinte a impulsurilor interne numite „gânduri". Prevăzător, îşi păstrase totuşi, ascuns în mânecă, un circuit vocal de rezervă, care însă nu putea repeta decât celebrul lui refren. După care pierduse iarăşi la joc, rămânând şi lefter, şi lipsit de glas.

„Dacă tot sunt atât de neîntreg, ce mai contează o bobină stohastică şi-un acumulator?" îşi spuse Jumătate, care le schimbă contra vocii lui Bozo, după ce se târguise îndelung cu negustorul.

Erau acum pe una dintre uliţele dosnice ale cartierului de bidonviluri, Jumătate mergând gânditor, cu capul între umeri, Bozo făcând salturi de bucurie.

- Ce s-a întâmplat? făcu ciberul, abătut.

Trişorul se oprise deodată, privindu-l atent cu gămăliile lui strălucitoare, care aproape îi ieşiseră din orbite de emoţie.

- Pentru că eşti... sunteţi atât de bun, spuse Bozo, care se pare că meditase adânc la asta, am să-ţi arăt unde-o

poţi găsi pe Antikytera.

- Ce spui?

- Babornița aia blestemată, care era cât pe ce să-mi sucească creierul la skanderbeg.

Jumătate se repezi la el, mai să-l calce în picioare de bucurie:

- Dacă nu-mi spui...!

Pumnul părţii arţăgoase, ridicat în sus, nu lăsa nici o îndoială asupra intenţiilor" lui, chiar dacă cealaltă mână se pregătea să-l apere pe Bozo.

- Să stăm uşurel, nene, că e treabă grea aici; a căzut în mâinile negustorilor de sclavi de pe Cenest.

9. Galerele informatice

Bâlciul era în toi. Roboţi de toate soiurile şi tipurile con-structive se amestecau la poalele uriaşului carusel, câtă vreme stohastogatorul, cu o pâlnie la gură, îndemna publicul să urce. Căluşeii lagrangeeni se învârteau într-un amalgam de sunete şi culori, iar în Tunelul Groazei,, deşi ştiau foarte bine la ce se puteau aştepta, amatorii erau scuturaţi de fiori reci, din cauză că, aici, nimic nu era surprinzător, nu mai exista nimic din componenta aleatorie a vieţii de zi cu zi. Pe tarabele de cele mai ciudate forme erau înşirate mărfuri de toate soiurile, de la ace de descusut până la uriaşe clopote gaussiene, sub care ar fi putut încăpea liniştiţi câţiva ciberi. La tejghelele de tir cei mai buni ţintaşi se întreceau cu pasiune să tragă cât mai aiurea, ei înşişi fiind plini de săgeţi prin diferite locuri.

- Crezi că e aici? întrebă Jumătate cu îndoială, încercând să-şi facă loc prin marea de trupuri. Dacă mă înşeli, te desfac în bucăţi!

- Mai avem puţin, îi strigă la ureche Bozo, bine fixat pe umărul lui, ca să nu cadă.

Lumea începea să se mai rărească. Intraseră în

zona comercială a bâlciului. Nu le fu greu să ajungă la tarabele lungi cu marfă informaţională şi programe de contrabandă.

- Cele incomplete, 60 de jetoane, cele a'ntâia, 80 iar restul, juma' de sută oricare... Chilipir curat! îşi lăuda marfa unul dintre negustori, o matahală buzată dintr-o generaţie mai veche de roboţi, cu o figură atât de sinistră, că te apuca groaza numai uitându-te la el.

- De unde facem noi rost de ceva jetoane? se văicări preocupat Bozo, dar Jumătate nu-l mai asculta. înfiorat de spaimă, privea spre lungul şir de computere mai mici şi mai mari care trudeau la galerele informatice. Mai auzise el în stânga şi-n dreapta de aceste cumplite conglomerate de lucratori, dar abia acum realitatea i se arăta în adevărata ei grozăvie. Ştia de mult că nenorociţii reuniţi cu forţa, prin cabluri ruginite şi improprii, în astfel de supercalculatoare improvizate se aflau la cheremul indivizilor nemiloşi care erau negustorii de sclavi. Cumpăraţi, furaţi sau prinşi în războaie, prizonierilor li se anihila personalitatea prin „sufocarea" centrilor eului cu circuite rutiniere îngrămădite la întâmplare în creierul artificial. Apoi li se încredinţau cele mai degradante munci informatice, munci îndeobşte refuzate de orice mecanism cibernetic superior: să bifeze tot felul de date din fişiere nesfârşite, să facă sortări şi indexări cu chei multiple şi rău definite iar când, treacă-meargă, mai aveau parte şi de vreun program perfecţionat, acela era hârbuit, netestat, procurat prin furt. Incomplete, pline de erori, programele erau rulate până la supraîncălzirea automatului, blocându-se pe tot felul de ramuri. Iar Jumătate vedea acum pe viu tratamentul mizer la care erau supuşi aceşti nefericiţi ai soartei: subalimentaţi cu energie, fără vreo reparaţie, muncind până la epuizare sub privirile crude ale supraveghetorilor, sclavii erau crunt biciuiţi cu

suprasarcini electrice la orice umbră de nesupunere. Examina cu disperare lanţurile groase, bine fixate în piroane de şasiul tarabei ambulante, cu care erau legate nenorocitele maşini de cele mai felurite alcătuiri. Erau acolo sute de computere, între care câteva zeci din cele cubice, parcă surori gemene cu maşinăria contabilă. Maşini abrutizate de muncă, ameţite de vârtejul probabilistic ce le scălda procesorii vlăguiţi, lucrând cu ultima sclipire de luciditate. Care dintre ele putea să fie maşinăria contabilă? Care?

Piraţii, cei mai mulţi dintre ei înfricoşători mutanţi robotici prevăzuţi cu braţe multiple, cleşti necruţători şi creste solzoase de fotocaptatori solari pe care le purtau ţanţoşi, ţinându-le la mare preţ, erau luptători temuţi în întreaga galaxie. Înarmaţi până în dinţi, hrăpăreţi şi cruzi, ei nu se sfiau să coboare pe planete ca Alea spre a-şi plasa marfa de contrabandă -componente şi alte asemenea programe.

Cel de la tarabă rânji neîncrezător auzind propunerea lui Jumătate de a cumpăra una dintre maşinăriile contabile:

- Asta-i mult mai scump, îi răspunse el cu o voce cavernoasă, scărpinându-şi una din proaspetele cicatrice de pe creştetul pleşuv. N-ai tu atâtea parale. Dispari, până nu mă înfurii!
- Nu se cade să pierzi asemenea pleaşcă, interveni Bozo, care se Unea tare în astfel de situaţii. Cât ceri, atâta-ţi dăm.
- O mie de jetoane, le-o trânti piratul, întorcându-le cu dispreţ spatele.

Jumătate rămase perplex. Asta era o avere! N-o putea strânge nici în câţiva ani buni de muncă.

- Uite ce-i, îi şopti Bozo. Scoate la bătaie toate componentele de care n-ai absolută nevoie. Dacă simt eu

bine de unde bate vântul, îmi miroase a şansă. Sunt în mână astăzi. Am să le joc urgent şi o să jumulesc toţi fraierii care-mi ies în cale.

Cam neîncrezător, mai mormăind, mai împotrivindu-se, Jumătate începu să-şi demonteze procesoarele de preţ care îi erau la îndemână. Motiv pentru care fu nevoit să rămână un timp sprijinit de o baracă, mai mult mort decât viu, în aşteptarea trişorului.

Nu mult după aceea, Bozo apăru încântat, târând după el ditamai săculeţul de jetoane argintii, noi-nouţe. Aproape sufocat sub greutatea bogatei prăzi pe care izbutise s-o cucerească pe la diversele mese de joc, el îi întinse înapoi componentele lui Jumătate.

- Le-am recâştigat şi pe astea - se mândri.

Cei doi începură să dea târcoale lungului şir de sclavi, iscodind fiecare maşinărie contabilă ce le cădea sub ochi. Ba chiar, încercând să înşele vigilenţa paznicilor, atinseseră vreo câteva ca să se convingă. Spuseseră negustorului că aveau de gând să cumpere un cub, dar, cum nu puseseră jetoanele pe masă, erau urmăriţi de priviri din ce în ce mai răuvoitoare. Zadarnic: nici un semn nu deosebea între ele maşinăriile de acelaşi tip cu cea căutată. Pierdute în calcule, trudeau toate la fel, înfiorător de mute, insensibile la orice semn.

Ca să-l mai liniştească pe pirat, Jumătate îi arătă săculeţul cu jetoane:

Aha! Ia dă-l încoa'! spuse lacom acesta, căscând ochii cât cepele. Şi-l şi înşfacă, începând să le numere unul câte unul. Hai, luaţi-o şi ştergeţi putina. Pe care-o vreţi? mormăi el, pe un ton prevestitor de rele.

- Mai căutăm, făcu Bozo împăciuitor.

O luară de la capăt, de-a lungul şirului de sclavi. Oare nu exista măcar un singur lucru care ar fi putut-o deosebi pe maşinăria contabilă de suratele ei? Ajuns la

capătul răbdării, Bozo îşi trânti la pământ fotocelula de pe creştet, răcnind deodată ca un apucat:

- Antikytera! Unde eşti, antichitate ambulantă, baborniţa dracului, răspunde!

Şi atunci de undeva, de foarte aproape, se auzi un glas înăbuşit:

- Măgarule! Ar fi trebuit să-ţi rup gâtul... să-ţi fac fărâme memoria aia spurcată...

Tremurând de bucurie, Jumătate se repezi s-o îmbrăţişeze în timp ce, vădit nemulţumit, negustorul de sclavi o elibera din lanţul operaţional în care fusese ţinută prizonieră.

10. Justiţia decide

Deşi procesul urma să aibă loc cu uşile închise, sala tribunalului fremăta de lume, care apucase să intre înainte de a se închide uşile. Oricum, eventualii spectatori n-ar fi avut loc înăuntru, în mulţimea de funcţionari oficiali de care era nevoie pentru îndeplinirea procedurii în vigoare. Nişte străini încălcaseră legile planetei şi urmau să fie aspru judecaţi. Se zvonea că însăşi Maiestatea Sa ţinuse să fie prezentă la neobişnuitul eveniment, însă treburi extrem de întâmplătoare o împiedicaseră să ajungă la timp.

- Să intre inculpaţii probabili! ceru preşedintele completului de judecată, iar ordinul fu purtat spre ieşire din gură în gură.

Încadraţi de poliţişti, eroii noştri intrară pe rând în sală: mai întâi Luptătorul, arestat în local, apoi Licorn şi Edith, reţinuţi la demonstraţia antihazard. Deţinuţii fuseseră nevoiţi să parcurgă mai întâi lungile culoare pe care erau instalate unul lângă altul monitoarele cu pupitre de comandă la care se aflau o mulţime de grefieri, asistenţi, operatori...

- O fi vreun concurs sportiv? întrebase Edith, curioasă.
- Nu cred, îşi dăduse Licorn cu părerea. Ar fi trebuit numerotaţi într-o ordine oarecare. Dar, aşa, văd pe spatele unuia o virgulă, pe al altuia un semn de circulaţie...

Într-adevăr, fiecare funcţionar avea desenată pe spinare, cu vopsea fosforescentă, câte o succesiune de semne, mai ales litere sau cifre. Pereţii tribunalului păreau nişte faguri uriaşi ale căror căsuţe erau tot atâtea cămăruţe prevăzute fiecare cu câte un dulap de fişe, un birou înţesat şi un funcţionar lucrând concentrat, aşezat, de regulă, cu spatele, la cei din sală, astfel încât semnele înscrise pe costum erau vizibile la mari distanţe. Masa juraţilor era, de fapt, o consolă cu accesorii baroce, încadrată de dulapuri cu memorii.

Ar fi putut jura că intraseră într-un depozit de benzi sau de discuri ori într-o uriaşă bibliotecă magnetică. Din loc în loc, scări rezemate de rafturi asigurau accesul la nivelurile superioare. Deodată, auziră din spate un glas:
- Vă spun că eu nu sunt aici!

Întorcând privirile, zăriră un hazardin îmbrâncit de poliţişti spre sala tribunalului. Îmbrăcat într-o togă neagră, până aproape de pământ, părea un călugăr. După ce se mai zbătu un timp, văzând că nu avea scăpare, îi urmă tăcut pe ceilalţi trei inculpaţi.
- Să vină procurorul! ordonă preşedintele completului. Tocmai atunci, un portărel se apropie şi-i şuşoti ceva la ureche. Preşedintele se înverzi la faţă şi întrebă cu o voce vizibil schimbată:
- Se află în sală procurorul?

Nici un răspuns. Sala îngheţase...
- Cred că de mine este vorba..., răspunse într-un târziu inculpatul îmbrăcat în robă. Eram prins... cu treburi urgente...

- ...Şi a trebuit să fiţi arestat pentru a ajunge neapărat în sală. Nu puteaţi lipsi la acest proces nici cu preţul propriei vieţi! soluţiona dilema preşedintele, în timp ce procurorul îşi ocupa locul rezervat la masă.

Luptătorul fu chemat să depună jurământul solemn. Cu mâna pe monitorul al cărui ecran împroşca probabilităţi contradictorii, el repetă după avocat formula sacră: „Jur să ştim adevărul şi numai adevărul sau minciuna şi numai minciuna şi să nu ştiu ce-am spus până când Justiţia, cu marea ei autoritate, nu va stabili adevărul ori minciuna. Dacă îmi voi încălca jurământul, să fiu pedepsit sau să nu fiu pedepsit, după cum vor hotărî sau nu vor hotărî cei ce hotărăsc. Aşa să-mi ajute hazardul!"

- Jur! răspunseră în cor toţi cei din sală.

Aşa că instanţa se apucă să analizeze circumstanţele în care se produsese infracţiunea Luptătorului: joc determinist, împrejurările erau foarte ambigue, ori Justiţia, prin precizări necontenite, este nevoită să sustragă orice eveniment de sub semnul impreciziei.

- În linii mari, suntem lămuriţi că inculpatul a acceptat provocarea la joc sub impulsul vechilor lui porniri războinice, sublinie avocatul apărării. Dar el ignora faptul că un astfel de joc periculos atacă însăşi lumea noastră. Să răspundă acuzatul: e adevărat sau nu?

- Păi, cum să nu? răspunse Luptătorul, care, ameţit de lunga procedură, era de-acum hotărât să recunoască totul numai ca să scape mai repede.

- Mărturia acuzatului este insuficientă, replică avocatul acuzării, conform paragrafului 25 virgulă 79, litera i grec.

- Să vină paragraful! ordonă preşedintele şi portăreii transmiseră ordinul din gură în gură.

Câteva minute se scurseră într-o tăcere plină de

nerăbdare, până când se arătă în fugă, cu părul vâlvoi, operatorul pe tricoul căruia scria „25, 79 z", cu un listing respectabil sub braţ. Oprindu-se în faţa completului, el anunţă cu un ton de scuză:

- Colegii mei de la literele „x" şi „y" sunt liberi astăzi, dar răspunsul nostru este: NU, cu o probabilitate de 0,37! Iată argumentaţia. Şi depune listingul pe masa juraţilor, după care, discret, se retrase.

- Protestăm! sări din colţul său avocatul acuzării. Antecedentele acestui delincvent îi recomandă predispoziţia pentru încălcarea legislaţiei hazardului. Să se aducă fişierul penal al necunoscutului, din momentul intrării în Hazar şi până acum.

O bandă cât o roată de automobil poposi pe masa juraţilor, după căutările de rigoare.

- Vezi cât de multe lucruri ai făcut între timp? îi şopti Licorn Luptătorului, care, cât era el de Luptător, începu să dârdâie la noua mutare a acuzării: se cerea insistent paragraful alfa gotic! Un operator sprinten se caţără rapid pe o scară, înşfăcând un disc destul de mare, cu ajutorul căruia coborî mult mai rapid decât urcase - călcând în gol din nebăgare de seamă. Ceea ce mai rămase pe jos fu cules şi depus pe masa completului. Oricum, era prea târziu.

- Instanţa se retrage pentru pronunţare în cazul inculpatului jucător! rosti preşedintele, care acum nu se mai zărea din dosul listingului, benzilor şi discurilor.

La capătul câtorva minute tensionate, fu anunţată în difuzoare apariţia completului că, de văzut, era mai greu, din dosul mormanului de pe masa juraţilor.

- Iată ce hotărăşte instanţa, anunţă preşedintele. Este oare inculpatul vinovat cu o probabilitate de 0,38 sau nevinovat cu o probabilitate de 0,37? Aceasta-i întrebarea. în asemenea situaţie, poate fi el pus în libertate sau nu poate fi pus? Decizia este greu de luat, dar noile decrete şi

legislaţii succesive ne vor lumina pe deplin în această privinţă. Am spus! Următorii inculpaţi, la bară!

- Ei, îl umflăm sau nu? întrebă derutat primul poliţist, privind cu coada ochiului spre Luptător.

- Nu-l umflăm, răspunse conciliant al doilea, avertizat, dintr-o ciocnire anterioară, de forţa fizică a Luptătorului.

- Cu pompă, le sugeră judecătorul. Cu multă pompă!

- Cuuum?! Ce-i asta? Vinovat!

Toate privirile se îndreptară spre uşa dinspre care se auzise urletul. Îngheţară: nu era altul decât Maiestatea Sa, în ţinută de gală, deşi cam sumară.

- Merlin, în sfârşit, ştiam că ai să ne salvezi! strigă Licorn, repezindu-se să-l îmbrăţişeze. Barajul de gardieni din suita regală îi reduse însă la zero intenţiile.

- Am spus vinovat! tună Merlin, făcând încă vreo câţiva paşi în centrul sălii, pentru ca numeroasa-i suită să se arate în întreaga ei splendoare. Preşedintele completului interveni timid: La aceeaşi concluzie ajunseserăm şi noi, conform paragrafului 17 umlaut, litera ghimel, sublitera...

- Nici o literă! Nici un paragraf! Vinovat pentru că aşa am spus eu!

- E nebun! exclamă Edith, înspăimântată, luptătorul şi Licorn îl priveau îngroziţi, fără să poată rosti un cuvânt.

- Şi nu vă mai pierdeţi vremea cu procese, fiţi operativi. Toţi trei sunt vinovaţi şi merită pedeapsa maximă! Iar dacă nu le convine, după executarea sentinţei pot să facă recurs, demonstrându-şi nevinovăţia! adăugă Merlin. Şi ieşi precum intrase, în timp ce membrii numeroasei sale suite se călcau în picioare ca să-i facă loc.

Maiestatea Sa ieşi ca o furtună din clădirea tribunalului şi reactorul probabilistic decola în trombă, urmat de navele argintii ale escortei. Cu toate se îndreptară

spre marele bulevard Victoria Aleatorului.

Din mulţime, de unde urmărise scena foarte concentrat, Jumătate comentă, frecându-se la ochi:

- Am eu vedenii sau ăsta este Merlin?
- Nu mai este el, declară sentenţios maşinăria contabilă, de pe umărul lui. Este o marionetă care şi-a luat-o în cap. E irecuperabil.
- Bine, bine, Antikytera, zise şi Bozo, dar cum îi recuperăm pe ceilalţi?
- Antikytera... hmm, nu-i rău, spuse ea, cochet. îmi place şi aşa. Dar aş fi preferat Melpomene... sau Euryximaca... - dar dacă vreţi voi Antikytera... Cu ceilalţi, spui?

- Da, da, cum îi eliberăm?
- Păi, cred că ar exista o soluţie...
- Da, da, ia spune: îi eliberăm sau nu îi eliberăm?
- Îi eliberăm sau nu îi eliberăm.

În colaborare cu George Ceauşu

Istorii insolente

Paleoastronautică

- Slava la preaîmbaloşatul wlugborah, aţi ajuns în sfârşit! strigă profesorul Gr Zdl, repezindu-se în culmea bucuriei spre grupul de pământeni ce tocmai ieşise din nava cosmică.

Deşi făcură tot ce le stătea în puteri, oamenii de ştiinţă sosiţi de pe Terra nu reuşiră să evite îmbrăţişarea entuziastă a tentaculelor vâscoase cu care savantul marţian îi strângea pe rând la pieptul său buburos.

- Dragi confraţi cosmici, iaca a fost dat la mine sa trăiesc asta mare zi! reuşi el cu greu să articuleze, în timp ce lacrimi limpezi de acid azotic i se prelingeau din singurul ochi cât o roată de bicicletă. A sosit clipa în care putem, in fine, lamuri cea mai cumplita şi mai adinca din enigmele Planetei Roşii. Spuneţi drept la mine, fara ocol, voi le-aţi construit, nu? Vreau să sic, strămoşii voştri, in nesfirşita lor generozitate, cu milenii in urmă, ei au săpat, nu-i aşa, canalele de pe Marte...

Marele zid

Mergea de foarte mult timp, rătăcind printre galaxii. Nu mai ştia nici unde se află măcar. Se autocongelase şi acum revenise la viaţă.

Citi indicatoarele de la bordul imensei nave... Viteză normală,... rezerve de oxigen îndestulătoare,... alimente proteice rămăseseră încă în şapte rezervoare, ceea ce i-ar fi ajuns timp de trei ani.

Citi în sfârşit şi indicatorul de distanţă. Exclamă mirat:

- Uite unde am ajuns! Sunt la 99999,999; adică, în imediata apropiere a marginii universului. Oare ce urma după asta? Ştia că 100.000 reprezenta punctul terminus.

Şi, deodată, îi apăru în faţă un zid imens, făcut din ceva verde şi gelatinos.

„Extraordinar! " se gândi el. „Oare după zidul ăsta există ceva?"

Vedea prin fibrele transparente tot felul de corpuri ciudate: meteoriţi, nori de praf stelar, nave ciudate prinse în interiorul zidului.

Puse motoarele plasmatice în funcţiune şi, cu o viteză colosală, se izbi în zid.

Şi, împotriva legilor firii, trecu dincolo, în vreme ce stratul gelatinos se închega imediat în urma-i.

*

Se afla la o distanţă infinitezimală de ultimul zid al cunoaşterii umane. Ce putea fi dincolo? se întrebă. Cu inima palpitând de emoţie dar şi curajul miliardelor de

semeni întru raţiune, acceleră nava spre zidul verde-gelatinos.

*

Doar câţiva kilometri până la acel impresionant şi inedit zid verde şi gelatinos. Avea să afle, în sfârşit, ce se găsea dincolo. îşi făcu curaj şi acceleră motoarele navei...

Zidul verde şi gelatinos îi stătea în faţă. Dar curiozitatea şi îndrăzneala omenească...

Aer

Când ieşi în sfârşit la suprafaţă, rămase uimit. Cu toate că ochelarii negri, făcuţi dintr-un cristal foarte gros, îi erau pe ochi, lumina aproape îl orbea.

Şi, deodată, îşi aminti de toată istoria ieşirii la suprafaţă; toţi anii scurşi până să ajungă aici.

Încet-încet, cei din adâncuri îşi dăduseră seama că deasupra lor trebuie să mai existe ceva în afară de apă.

Sute de ani, lumea de deasupra fusese ceva de basm, paradisul, poate - şi nimeni nu avusese curajul să afirme, că ea există, cu adevărat. Totul era doar o presupunere, atât şi nimic mai mult.

Până în ziua în care se descoperiseră costumul superpresurizat şi buteliile portabile, cu apă din fundul foselor oceanice.

Exploratorii se apropiaseră de suprafaţă, dar, cu cât urcau, cu atât lumina devenea mai insuportabilă. Fură nevoiţi să poarte ochelari negri şi continuară să înainteze, mergând mereu spre ţelul lor.

...Iar el, el era primul ieşit la suprafaţa apei. El va fi cel rămas în istoria apelor, chiar dacă era doar o verigă într-un lanţ de talente şi sacrificii.

Gândurile îi alergau repede. O idee nebunească îi trecu într-o fracţiune de secundă prin cap. Verifică cu viteză aparatele agăţate pe costum...

...Presiune extraordinar de mică...

...Temperatură destul de ridicată...

...Lumină mult prea puternică...

...Şi, interesant, foarte interesant, în jurul lui nu era nici nn strop de apă. Doar un amestec de gaze, cu urme de vapori, după cum îi spuneau aparatele, în care predominau azotul şi oxigenul...

Se întoarse cu faţa spre ocean. „Ce interesant arată lumea noastră de aici, de deasupra" se gândi. „Şi ce frumoasă e! Trebuie să încerc. Pentru ea şi pentru semenii mei..."

Aici era atât oxigen, iar acolo, în adâncuri, acest gaz nobil, datator de viaţă, dispărea încet-încet. Trebuia neapărat să verifice; poate că exista totuşi o salvare... întinse tentaculele spre casca ce-i proteja faţa şi, învingându-şi frica, şi-o desprinde din şuruburi. Oxigenul vieţii!... Se prăbuşi în nisip Înainte de a mai apuca să facă vreo mişcare...

Iar valurile şterseră încet mormanul de gelatină fără viaţă de pe o plajă pustie, târând rămăşiţele înapoi, în ocean...

Mesajul

Sosi într-o frumoasă seară de primăvară.

Constituindu-se într-un uriaş triunghi, întins pe mai mult de jumătate din suprafaţa globului, radiotelescoapele de ascultare îl detectaseră începând cu ora douăzeci şi unu şi cincisprezece minute. Contenise treizeci de minute mai târziu, când computerele din toate colţurile lumii îl descifraseră deja, afişându-l pe periferice.

„Dragi prieteni din sistemul stelei Sirius, suntem civilizaţia sistemului Barnard, v-am detectat! Vă rugăm treceţi pe recepţie!" Desigur, denumirile fuseseră recodificate, în funcţie de obişnuinţele pământenilor.

Se pare că barnardienii săvârşiseră, totuşi, o greşeală. Fasciculul lor de unde purtătoare fusese ghidat către Soare şi nicidecum către Sirius.

În culmea agitaţiei, pământenii transmiseră neîntrerupt timp de mai multe zile la rând. încercau să le atragă atenţia celor din Barnard asupra erorii făcute. Dar nu primiră nici un răspuns.

Legătura fu refăcută abia trei săptămâni mai târziu. Urechile celeste ale radiotelescoapelor erau, ca de obicei, la pândă:

„Dragi prieteni din sistemul Sirius, de ce nu răspundeţi? Ştim că sunteţi acolo; vă rugăm, treceţi pe recepţie!"

Frenetici, savanţii pământeni îşi transmiseră în mai multe benzi simultan, neîntrerupt, timp de zile şi nopţi la rând entuziasmul de a fi receptat mesajul şi dezolarea de a nu fi ei destinatarii. Dar totul fu în zadar.

Omenirea era deja resemnată în privinţa surzeniei astrale a celor din Barnard, când, o lună după aceea, fu receptat şi tradus cel de-al treilea mesaj:

„Suntem civilizaţia de .pe Sirius, spunea el. Ne-a căutat cumva, cineva de prin Barnard?"

Nu ne vom mai întâlni în toamnă, domnule profesor!

(Utopie)

Studentul intră în fugă pe uşa amfiteatrului. Haina îi era descheiată, nu avea cravată şi se vedea cât de colo că nu se mai răsese de aproximativ şaptesprezece ore.

Profesorul tresări neplăcut surprins, dar dând dovadă de. calm şi tact pedagogic, nu făcu decât să întrebe printre dinţi, stăpânindu-şi cu succes nervozitatea:

- Dumneata de ce nu aştepţi la rând? N-ai învăţat să respecţi ordinea?
- Domnule profesor, vă rog să mă scuzaţi, dar trebuie să vă vorbesc.
- Bine, bine, trage un bilet.
- Nu, eu vreau să vă spun că...
- Trage dumneata întâi biletul şi după aia spui. Ei, ce număr ai?
- Dar, domnule profesor...
- Bun, deci ştii. Treci la tablă şi expune.
- Eu, cum să vă spun, azi dimineaţă, fereastra de la cămin era deschisă... când m-am trezit, am simţit că e cam rece în cameră... Şi, când mă uit, cocoţat pe masă stătea un omuleţ verde, îmbrăcat într-un costum argintiu care susţinea că e extraterestru şi că...
- Uite ce, lasă dumneata „teoria" la o parte şi treci la subiect, scrie acolo ce ştii.
- Păi, staţi să vedeţi, mi-a indicat cum să calculez... e o formulă la care am muncit toată dimineaţa; am obţinut-o

acum câteva minute... radical din viteza luminii la puterea minus pi, logaritm natural din... uitaţi, am scris aici, pe tablă şi pe urmă derivăm parţial după fiecare din cele patru coordonate, trei ale spaţiului şi una temporală. Profesorul privi pe sub ochelari, plictisit:

- Nu, nu-i asta. Nu eşti la obiect. Eu ţi-am dat altceva în curs. Scrie formula de acolo.

- Domnule profesor, dar nu e vorba de curs, spunea ceva de viteze superluminice, de hiperspaţiu. Şi că am putea să folosim propria noastră energie psihică pentru a ne salva. „E" mare, radical... staţi să vă spun: Peste extrem de puţin timp, totul va fi inutil; întreaga planetă va trece printr-o nouă fază de incandescenţă, înţelegeţi? Spunea că e o consecinţă geologică a...

- Drăguţă, matale habar n-ai de materie la geologie, îi zâmbi condescendent cel de la catedră. N-am ce-ţi face: n-ai spus măcar un singur cuvânt din cursul meu. Mai vii dumneata şi la toamnă!

Amfiteatrul se cutremură din toate încheieturile, în timp ce geamurile săriră în ţăndări, cu un zgomot asurzitor.

- Mi-a explicat cum putem să ne concentrăm pentru a obţine saltul, domnule profesor! E ultima noastră şansă! strigă studentul încercând să domine vacarmul. Apoi, lipindu-şi mâinile de tâmple şi închizând ochii, îşi luă deodată zborul şi dispăru prin tavan fără să lase nici o urmă.

În timp ce pereţii amfiteatrului cădeau sfărâmaţi, iar podeaua crăpa lăsând să ţâşnească un gheizer de lavă în flăcări, profesorul apucă totuşi să treacă pe filele carbonizându-se în aer ale catalogului un trei apăsat.

Ia te uită la el!

Cei doi se plimbau prin parc plini de demnitate, îmbrăcaţi cu multă corectitudine, purtând cravată şi tunşi exemplar. Traiectoria lor era absolut rectilinie, iar paşii, absolut uniformi. Puteau fi luaţi drept model. Nu se grăbeau. Nu aveau la ce se grăbi. Singurul lucru care îi preocupa era să-i privească severi şi dispreţuitori pe tineri, mai ales pe aceia obraznici şi prost crescuţi care îndrăzneau să se sărute pe bănci.

- Ha-ha, spuse calm domnul, privind peste umăr. Ia te uită la el!
- Ho-ho, he-he, îl aprobă doamna, după ce-şi întoarse şi ea capul.
- E ţeapăn, spuse domnul, înaintând cu privirea întoarsă.
- E rigid de parcă ar fi înghiţit o bară de metal, chicoti doamna din ce în ce mai neatentă pe unde merge.
- De parcă ar avea costum de tablă, spuse domnul.
- De parcă ar fi ruginit, completă doamna.
- Eu cred că-i robot..., mai spuse domnul, izbindu-se zornăind de stâlpul de beton pe care nu-l văzuse la timp.
- Şi eu cre..., icni doamna căzând grămadă peste el, în timp ce scotea un zgomot de bidon rostogolit.

Cronoparadox

(Notati-vă cine sunteţi, înainte de a deschide pliscul)

Profesorul ştia că, în pofida tuturor, avea dreptate. Fusese etichetat drept ţicnit, fusese pensionat intenţionat înainte de vreme, i se interzisese să mai calce prin Institut, dar acasă, în laboratorul pe care şi-l amenajase la subsol, îşi continua neobosit cercetările. într-o noapte, la capătul a nenumărate alte nopţi de muncă istovitoare, îşi dădu seama că, în sfârşit, ajunsese la capăt. „Fiinţa pe care experimentez va ajunge acum undeva în trecut" gândi fericit, „sau poate în viitor... Iar mini-scannerul inteligent (computerul minuscul) pe care i l-am implantat în creier îmi va furniza la întoarcere toate datele înregistrate la faţa locului..." O clipă, inima îi tresări la gândul că se va întâmpla un lucru ireversibil. Poate în bine, poate în rău - încă nu-şi dădea seama. Dar, oricum, ceva era sigur: maşinăria timpului fusese descoperită! îşi frecă mulţumit palmele şi trase maneta de declanşare; găina aşezată în incinta de lansare dispăru, absorbită în timp.

O clipă mai târziu, bine dispus, profesorul intră în laborator. Nu-şi amintea şi nici nu avea să-şi mai amintească vreodată nimic din ceea ce se întâmplase. Privind spre birou, rămase cu ochii căscaţi de uimire. Îi înţepenise până şi cea de-a treia pleoapă.

Aşezat fără jenă pe fotoliul său, cineva îmbrăcat într-un ciudat costum prevăzut cu o sumedenie de

dispozitive complicate îl aştepta răbdător. Fiinţa îl privi plină de curiozitate câteva clipe, tot aşa cum un nepot şi-ar fi privit stră-stră-străbunicul din care se trage.

- Bună dimineaţa, profesore! Reprezint Biroul de recuperare a obiectelor pierdute din cadrul Direcţiei Patrulelor Temporale şi v-am adus înapoi acest animal de experienţe, spuse el cu un glas cârâit şi ciudat.

Forma nedefinită din cuşca aşezată alături mişcă şi profesorul putu să-şi dea seama că cel aflat înăuntru era doar un banal om. Un om pentru experienţe.

- Da..., da..., cred că-i al meu, îi răspunse el încurcat.

Şi încă mult după ce funcţionarul temporal dispăruse într-o sclipire albăstruie, profesorul cotcodăci nedumerit în sine-i, în timp ce prin cap i se învârtejeau amintiri nedesluşite şi gândul straniu că el şi toţi ceilalţi arătaseră cândva, poate, cu totul altfel...

După o idee de Sorin Simion

Supravieţuitorii

De la fereastra locuinţei mele ermetizate pot privi în voie către mormanele de gunoi din spatele imobilului. E o priveliştе tristă şi cu totul lipsită de viaţă, dar, oricum, e altceva decât cenuşiul monoton al pereţilor încăperii. Uneori, mi se întâmplă să stau aşa, nemişcat, privind, ore întregi.

Astăzi însă s-a întâmplat ceva cu totul neobişnuit: dintr-o gaură care probabil comunică cu subsolul a ieşit un om. După ce a privit un timp în toate direcţiile, s-a repezit spre gunoaie alergând în patru labe şi şi-a băgat mâinile până la coate în ele, scormonind înfrigurat. Din când în când, ducea cu lăcomie câte ceva la gură; resturi vegetale sau animale, bănuiesc, pe care le înfuleca cu o vădită satisfacţie.

După aia a coborât întunericul şi n-am mai putut vedea mare lucru, dar sunt aproape convins că era un om, deşi se spune că au dispărut cu toţii, de mult timp, şi că nimeni nu mai poate trăi pe suprafaţa iradiată a planetei.

Trebuie să mărturisesc că, după această întâmplare, nu mai sunt la fel de convins că singurii supravieţuitori suntem noi, şobolanii.

Abatere de traiectorie

De mai bine de jumătate de oră, vectorul luminos de marcare a navetei oscila nehotărât pe ecranele radar. Centrul de dirijare a zborurilor cosmice intra în alertă; peste tot clipeau becuri de semnalizare şi răsunau piuiturile avertizoarelor de avarie.

În fine, contactul radio fu restabilit. Cei de la Centru luară imediat legătura cu echipajul navetei situate pe o orbită serios deviată deasupra Oceanului Pacific.

"Şoimule, ce naiba se întâmplă acolo la voi? De ce aţi pierdut legătura? Vedeţi că v-aţi abătut serios de la traiectorie! Recepţie."

În căşti răsunară pocnete şi pârâituri îndepărtate şi ceva ce nu putea fi decât efectul de fading, dar care aducea nemaipomenit de bine cu o chicoteală înfundată.

„Şoimul, intraţi imediat pe recepţie!" îi somă Baza pe cei de la bord. „Vrem să vorbim cu comandantul navetei!"

„Cum să vă spun, hâc! Comandantu-i lat, hâc! se auzi în căşti. Se odihneşte şi el puţin, hâc!, pe undeva prin ecluză, dacă nu mă înşel... A fost aici un chef pe cinste, hâc!"

„Şoimul, aţi înnebunit de tot? Dorim să vorbim de urgenţă cu secundul. Recepţie!"

„Secundul, hâc!, nu e disponibil. Cred că tocmai se tăvăleşte pe sub pupitrul de comandă, hâc! E beat turtă..."

„Cum, nimeni din echipaj nu se află pe-acolo?"

„Dom'le, hâc!, echipajul, cum să zic eu, sunt praf cu toţii. Unul, hâc!, n-a mai rămas treaz."

„Hei, ia ascultă, dar atunci cu cine vorbim? Tu cine eşti?"

„Io? Hâc! (Păi cin' să fiu, hâc!) Sunt pilotul automat..."

Naşul

La treizeci de mii de metri în stratosfera, ocrotit în nimbul său indestructibil, vampirul gravitase, nehotărât, timp de aproape trei zile în jurul planetei. Când, în sfârşit, senzorii fremătară mulţumiri, sfâşie câmpul protector, îşi deschise aripile vineţii şi se prăvăli în atmosferă. Setos de sânge proaspăt, căzu ca un liliac de foc, lăsând pe cerul nopţii o dâră înroşită.

Fără a fi fost simţit nici măcar de vietăţile întunericului, bestia se strecură ca o umbră între ruinele vechiului castel de dincolo de păduri. Nimeni nu îndrăznea să treacă pe acolo în faptul nopţii. Legende macabre circulau de sute de ani, în legătură cu criptele sale mucede, acoperite de pânze de păianjen.

Fiara din spaţiu îşi strânse aripile şi hotărî să se odihnească. Vreo câteva ore de somn adânc i-ar fi refăcut în întregime forţele secătuite de nesfârşita călătorie. În zori avea să-şi înceapă sângeroasa pândă.

**

Abia două zile mai târziu, la amiază, ţăranii din împrejurimi descoperiseră rămăşiţele celui căzut din cer. Ochii de jăratic, acum stinşi, i se duseseră în fundul orbitelor. Avea faţa suptă şi gura sfâşiată într-un rictus de oroare. Degetele mâinilor i se încârligaseră într-un tardiv

şi inutil impuls de apărare, înspăimântau, străinii descoperiră că trupul i se scofâlcise de tot, complet vidat de sânge, ca o stafidă putredă. Şi că pe gâtul uscat al victimei se imprimaseră pentru totdeauna două mici urme ale unor prelungi canini umani.

Surpriza

„Am investit în tine două decenii de cercetări disperate!" strigă printre lacrimi profesorul. în spatele lui, intrarea rămăsese larg deschisă, cu uşa dată de perete. Prin deschizătură pătrundeau acum nestingherite zgomotele neclare ale nopţii citadine şi smogul urât mirositor al marelui oraş.

De la aeroport, sărise direct într-un taxi ale cărui pneuri scrâşniseră suprasolicitate pe autostradă, iar apoi pe străduţele întunecate, aducându-l în mai puţin de jumătate de oră până aici. Şi când se gândea că trebuise să renunţe la sesiunea de interdisciplinaritate numai ca să ajungă mai repede. În după-amiaza zilei în care îşi susţinuse comunicarea, după ce i se înmânase Marele premiu academic, se urcase în primul avion spre casă. Cât de mult ţinuse la această surpriză...

„Credeam în tine, ca în cel mai bun prieten al meu. Cu mâna mea te-am montat, componentă cu componentă. Erai cea mai mare realizare a mea, încununarea unei munci de o viaţă". Cercetătorul se înecă în suspine. Îşi scoase revolverul, apoi îl băgă la loc. Îşi scoase batista, îşi suflă nasul, apoi continuă, la fel de agitat: „Cine ar fi crezut că tocmai tu îmi puteai face una ca asta? Cine ar fi bănuit ce se ascundea în circuitele tale optoelectronice? Monstru de nerecunoştinţa ce eşti! Tocmai tu, în care credeam ca în propriul meu frate... Şi încetează odată cu bâţâiala aia! Ai putea avea măcar bunul simţ să cobori din patul soţiei mele când îţi vorbesc!"

Contact

La douăzeci şi doi decembrie două mii zece, odată cu sosirea iernii astronomice, conflictul atinse punctul critic. Retragerea ambasadelor, petrecută cu o lună mai devreme, fusese urmată de întreruperea definitivă a ultimelor legături telefonice. Cufundate în muţenie, marile puteri hotărâră să arunce pe masă ultimul atu. Fu de ajuns ca doar una din ele să atingă butonul roşu. Contact!

Sfera de foc în care se transformă întreaga planetă deveni vizibilă de la mai mulţi parseci depărtare, un imens glob incandescent care pârjoli orice urmă de viaţă.

Puţin timp după aceea, mesajul pluti pe aripi subeterice, învăluind întreaga planetă în mantia sa de semnale lesne descifrabile:

- Dragi fraţi de peste ani lumină, vă vorbeşte comunitatea stelară din centrul Galaxiei. Am aflat, în sfârşit, că existaţi! Semnalul vostru a ajuns la noi! Ochii şi urechile telescoapelor noastre sunt îndreptate spre voi. Acum puteţi transmite mesajul! Vă ascultăm!

Călătorul de lumină

Când se oferise ca voluntar laboratorului, se gândise că, în felul acesta, el va fi primul om de lumină. Pentru a se experimenta noua metodă de transport, trebuia să fie transformat într-o rază de lumină, care să-şi ia zborul spre stele. La întoarcere, urma să fie recuperat de ceva similar unor lentile gigantice.

I se dădu un costum special, pe care îl îmbrăcă imediat. Pe piept stătea scris mare: „Nr. 1523".

Intră într-o cameră ciudată. Pereţii, podeaua, tavanul, toate erau alcătuite din şiruri suprapuse de faguri transparenţi.

Stătea în picioare, întrebându-se ce va urma.

Pe creier i se aşeză o negură. O senzaţie ciudată de beatitudine, apoi îşi pierdu cunoştinţa.

*

Peste câteva zile, laboratorul anunţă că radiaţia cu numărul de spectru 1523 nu mai putuse fi recuperată. O experienţă eşuată. Dar e o nebunie să-ţi pară rău după fiecare rază de lumină. 1523 se pierduse undeva, printre aştrii imenşi ai galaxiei sau, poate, călătorind prin nesfârşitele spaţii, fusese suptă de unul din acei nori de întuneric rătăcitori.

Nimeni nu află niciodată, însă, că, în clipele acelea, la marginile universului cunoscut, adăugându-l, se născuse încă o stea.

Videodemiurgul

Îşi potrivi în dreptul tâmplelor plăcuţele striate ale căştii de la generatorul video. Era timpul să se relaxeze puţin, să respire puţin aer curat, hm!, puţine imagini curate, se corectă el.

Conecta. Pete colorate începură să alunece încolăcindu-se, subţiindu-se, pierzându-se unele în altele, dispărând şi apărând iarăşi pe ecranul panoramic din faţa sa.

Imagină un şir de munţi, îi înzăpezi, aşeză câţiva nori pe cerul de un albastru metalic. Vântul sufla peste aceste creste îngheţate şi i se păru că simte prin ecranul bombat zăpada spulberată izbindu-l în faţă. Aici ar fi mers o avalanşă sau un cataclism geologic...

Renunţă. Nu era ceea ce căuta. Se gândi la o plajă nesfârşită. Valurile oceanului se rostogoleau la picioarele lui, lăsând în urmă, pe nisipul umed, cochilii sparte şi alge putrede. Un delfin, îşi zise. În clipa aceea, un delfin scoase capul din apă. Îl privi cu ochii lui mici şi apoi făcu un salt, într-un curcubeu de stropi strălucitori. Mai făcu unul, răsucindu-se în aer, ca o torpilă în plină viteză. Îl puse să sară invers. Nu reuşi de prima dată. Încercă iar. A treia oară, delfinul făcu, în sfârşit, o săritură greoaie cu coada înainte şi capul răsucit în urmă, căzând cu zgomot în apă. Un zâmbet de satisfacţie se aşeză pe faţa omului. Apoi îl scoase în aer şi îl lăsă aşa, plutind la câteva zeci de centimetri deasupra apei. Delfinul se zbătea. Se plictisi şi îl şterse.

Imagină o femeie. O aşeză pe plajă, cu mâinile legate. O puse să ţipe: dinspre colinele din dreapta se repezise la ea un bărbat acoperit de păr, cu gheare lungi la

mâini şi la picioare, cu dinţii mari, buzele groase şi lăbărţate. Femeia încercă să fugă, dar se împiedică, rostogolindu-se. Fu ajunsă din urmă. Masculul o înşfacă de păr, târând-o după el. Apoi se prăbuşi brusc peste ea, vrând să-şi înfigă colţii în gâtul ei. Dar nu. Nu asta, gândi cel de la comenzile aparatului. Îi voi pune să se împerecheze. Bestia se opri nehotărâtă. Dezlegă femeia. Apropiaţi-vă, le zise. Stăteau nehotărâţi, unul în faţa celuilalt, privindu-se. Apropiaţi-vă! Femeia întinse o mână. Hai, hai! Acum! strigă el. Dar cei doi se uitau la el cu ochi speriaţi. Nu-i ascultau comenzile. începeau să se topească asemenea unui abur, pierzându-şi încet contururile, apoi reluându-şi-le, mai şterse. Ce-i asta? urlă în faţa ecranului. Era nervos, pentru că jucăria se defectase din nou. Reveniţi, reveniţi vă spun! Marea începu să clocotească. Nori grei coborâseră pe suprafaţa ei întunecată. Un monstru, îşi zise. Un monstru oribil şi tentacular. Un monstru plin de ventuze şi de lamele tăioase. Lângă ţărm, oceanul părea că se curbează. O imensă suprafaţă convexă, gelatinoasă se ridica încet din valuri. Un tentacul lipicios se strecură pe nisip. Cei doi păreau paralizaţi. încercară să fugă, dar îi imobiliza el, îngropându-i pe jumătate în nisipul mişcător. Un al doilea tentacul venea acum spre ei. Monstrul se ridicase ca un munte diform din apă, şiroind. Alte tentacule se zbăteau în aer, căutându-i. Cei doi începură să ţipe. Priveau cu ochii măriţi de groază monstrul şi răcneau. Apoi se întoarseră spre el. îi cerşeau îndurare. Mai multe tentacule îi apucară. îi încolăciră strâns. Tăieturi fine se deschideau pe braţele şi pe pieptul lor. Ventuzele cenuşii începură să sugă. Ţipetele se auzeau tot mai stins. Linişte. Pete de sânge pe nisip şi două trupuri cu pielea vânătă, zbârcită. Monstrul se târa, ieşind încet din apă. Tentaculele se apropiară, pipăiau acum imensul ecran, căutând. Zgomote ciudate

umplură încăperea. Mai multe ventuze se lipiseră pe dinăuntrul ecranului. Nu mai zâmbea. Ceva îi scăpa de sub control. Vru să-şi scoată casca. Auzi lamelele subţiri zgâriind ecranul. Un braţ gelatinos, repezindu-se. Apoi altul. O bubuitură surdă. încă una. O crăpătură lăţindu-se pe ecran şi un monstruos tentacul acoperit de ventuze şi cu lamele tăioase strecurându-se în cameră, căutând flămând, zbătându-se, biciuind în aer, izbind pereţii, dărâmând aparatele.

Hăitaşii

Pulberea de sticlă a nisipului scrâşnea sub tălpile ghetelor. Cioburile tăioase reuşeau să se strecoare pe la încheieturile combinezonului de zbor, ajungând până la pielea-i arsă, însângerată. Era prins într-o plasă deasă şi fierbinte de nisip, care plutea peste tot în juru-i, până la orizontul roşu, tremurător.

În spate, nisipul incandescent îi înghiţea încet-încet urmele obosite. Dunele roşii se topeau una în alta, sub cerul dogoritor şi roşu al imensului deşert care era planeta Wulaw. Soarele ei stacojiu acoperea jumătate din cer, limbile lui prelungi se zvârcoleau fără odihnă în spaţiu, încolăcindu-se, deşirându-se, risipind moarte şi blestem.

Înainta cu ochii topiţi în zarea de foc, mânat de speranţa că încă mai putea exista o salvare. Undeva, în spatele orizontului acela înfiorător, mereu spre nord, trebuia să se afle una din bazele de supraveghere a lagărelor. Acolo ar fi putut găsi... o navă...

Dar orizontul continua să rămână doar un imens rug circular.

Vomă de fierbinţeală şi de oboseală şi de spaimă şi se repezi să soarbă urmele puţitoare ale caracatiţei de acreală pe care o născuse în nisip şi în care picăturile de apă sclipeau ca nişte diamante. Sugea spasmodic, prăvălit în nisip, cu gura plină de nisip, mestecând nisipul de jeratic. Lingea icnind urmele de umezeală groasă şi amară, silindu-se s-o ia înaintea deşertului, care aspira totul cu o viteză înspăimântătoare.

Se ridică împleticindu-se. Tâmplele îi zvâcneau repezit, spasme de sete, de scârbă, de extenuare. Dar continua să alerge prin oceanul de flăcări. Către nord.

Mereu către nord.

Doar ochii umflaţi şi înroşiţi, lăcrimându-i dureros, mai parcau vii pe faţa înnegrită de funingine, două fante de usturime într-o mască de cenuşă şi nisip. Sub pielea de argint a combinezonului, pielea lui era scăldată într-un lac de sudoare clocotită, care îl scotea din minţi. Căldura. Oboseala. Frica. Îşi simţea muşchii, torturaţi de efortul neîntrerupt, trăgând şi împingând ca nişte pistoane tot mai obosite prelungirile amorfe ale ghetelor care îi deveniseră picioarele.

Deşertul roşu fără sfârşit. Goana sa inutilă, absurdă.

Şi atunci, nevenindu-i să-şi creadă privirilor, văzu pâcla de foc crăpând şi făcând loc unui punct mişcător, apoi, încă unuia şi încă unuia. Zeci de puncte negre ţopăind printre flăcări după traiectorii ce deveneau, tot mai clar, convergente spre el. O clipă, îl fulgeră speranţa că prăbuşirea navei sale fusese totuşi observată. Un detaşament de intervenţie venea să-l salveze: poate că încă ar mai fi fost timp să urce într-o altă navă şi să fugă. Să scape.

Îşi dădu seama că aşa ceva era o nebunie. Fie şi pentru că nimeni nu ştia de fuga lui, nimeni nu ştia cine pilotase nava în flăcări care se înşurubase printre flăcările norilor, explodând în nisipul arzător, după ce-şi scuipase, în ultima clipă, omul pe jumătate mort, încleştat în fotoliul catapultabil.

Şi auzi atunci strigătele prelungi, inumane, venind spre el, înaintea hăitaşilor, pe suprafaţa de jeratic a deşertului. Strigătele care îl făceau să înţeleagă, fără putinţă de tăgadă, că fusese descoperit de băştinaşii de pe Wulaw. Triburile de hăitaşi pe care el însuşi îi dresase, transformându-i în cei mai cruzi, mai neînduplecaţi, mai tenaci paznici ai lagărelor. Disperaţii înnebuniţi care

încercaseră să evadeze, sfârşind în deşert, preferau moartea cea mai cumplită, întâlnirii cu hăitaşii. Dar în ultima clipă, când speranţa şi nepăsarea agoniei îi făceau să se gândească la moarte ca la un apropiat tărâm al fericirii, apăreau, de fiecare dată, aduşi de mirosul morţii, hăitaşii. Bestiile deşertului roşu, mânate peste întinderile arzătoare de ura lor fără odihnă, hrănindu-se din cruzimea lor, stupidă, cumplită, din ritualurile lor atroce.

Şi Angelo Smithow, imperatorul absolut al globului de nisip Wulaw, rege al cruzimii şi al spaimei, umbra atotprezentă ce semănase groaza peste capetele a zeci de mii de răzvrătiţi din întreaga Galaxie aruncaţi aici, în cuptorul numit Wulaw, înţelese cu uşurare tâmpă în suflet, la capătul puterilor, că nu mai avea de ce să alerge, înţelese cu groază infinită că nu avea să mai ajungă niciodată, NICIODATĂ, la baza de supraveghere. La nici una din bazele de pe nici una din planetele lumii acesteia. Nicăieri.

2. Epuizat de efort, înnebunit de spaimă, colonelul Angelo Smithow continua să gonească. Picioarele sale împinse de frică îl trăgeau către spărtura de foc pe care orizontul o lăsase, undeva în dreapta, între hăitaşi.

Un firicel de vomă îi oscila cleios în colţul gurii. Gonea cu nisipul ţipându-i sub tălpile ghetelor, ţipând el însuşi de frică, fără a fi conştient de acest lucru, în timp ce ţipetele gâlgâind de ură ale hăitaşilor se auzeau mereu mai aproape în urmă-i. Sângele îi bufni pe nas în valuri scurgându-i-se în gură, pe bărbie. Lungi panglici de sânge fluturau, roşii, pe combinezonul lui sclipitor, pe care funinginea şi nisipul nu putuseră lăsa urme.

Angelo Smithow gonea fără să se mai poată opri, gonea în ciuda evidenţei cumplite că urma să fie prins şi a conştiinţei faptului că, încă din clipa prăbuşirii navei, totul devenise pentru totdeauna zadarnic. Către orizont. În ciuda

inutilităţii disperării lui demente, gonea către orizont.

Printre fantasmele coşmarului de foc, în minte îi mai plutea încă chipul dispreţuitor al mareşalului Cian. Vocea lui îi mai sfredelea încă timpanele: „Vremurile sunt tare-tare tulburi, dragul meu..." I se păruse că ghiceşte o ameninţare ascunsă între cuvinte. Rămăsese încremenit, în poziţia de drepţi pe care o luase la apariţia hologramei. Spera, încă, într-o întorsătură neaşteptată; încercase să spere. Cu ochii holbaţi la corpul imaterial, murmurase: „Am servit Cauza! Totul a fost pentru gloria şi mărirea Sa!"

„Gloria şi mărirea Sa?..." repetase mareşalul, râzând încetişor. Adăugă plictisit: „Ei bine, colonele, Cauza a găsit că e timpul să fii răsplătit pentru credinţa ta... N-o să mai trebuiască să-ţi faci probleme, de altfel, morţii nu-şi fac niciodată probleme..."

Dumnezeule! gândise înspăimântat. Acesta era sfârşitul, sfârşitul jocului de pe Wulaw. Fusese condamnat la moarte. După ce se folosiseră de el spre a săvârşi cele mai murdare crime care putuseră fi imaginate. Devenise doar o otreapă, o piedică în calea mersului lor victorios spre culmile iluzorii ale puterii absolute... Angelo Smithow simţi cum pământul îi fuge de sub picioare.

„Wulaw putea prea tare, colonele... Aţi intrat până peste cap în rahat, tu şi toţi nenorociţii ăştia... Şi cari peste tot mirosul cu tine. Au răsuflat câteva poveşti pe care nimeni nu trebuia să le afle. Era nevoie de puţină curăţenie...

E momentul s-o afli: Wulaw va fi victima unui accident catastrofal. Comunicatele oficiale sunt gata să fie difuzate. Toată lumea va şti, în scurt timp, că tu ai făcut-o, într-un acces de nebunie. Da, da, nebunie - chiar ăsta-i cuvântul. O sinucidere spectaculoasă: aveai accesul la încărcăturile nucleare din baze... Iar odată cu tine au murit

sau, mă rog, vor muri - ce mai contează acum -, şi cele câteva milioane de nebuni incurabili care-au îndrăznit să se răzvrătească, scoţându-şi boturile lor de şobolani împuţiţi din ungherele mai puţin supravegheate ale Galaxiei: cei ajunşi în lagărele tale. Cine nu-i cu noi, e împotriva noastră! Te felicit, colonele, ne-ai scăpat de sămânţa rea a celor ce nu voiau să se supună Cauzei. Şi te sfătuiesc să nu încerci s-o ştergi. N-ai avea unde - eşti prea departe de oricare altă planetă.

Nici nu ai mai avea timpul s-o faci, de altfel. Torpilele sunt pe drum către tine încă de acum câteva zile. Şi nimeni nu le mai poate întoarce acum din cale. Întâmpină-le frumos, colonele! Cu demnitate, ce dracu'!

Dacă vrei, mai ai totuşi timp să-ţi scrii testamentul, deşi n-o să aibă cine-l citi vreodată... Sau să-ţi dai singur foc, dacă asta te-ar putea face să suporţi mai uşor totul..."

Angelo, Smithow se prăbuşise fără grai în fotoliul său de comandant suprem al imensului lagăr Wulaw, tremurând îngrozit.

„Fii tare, colonele, păstrează-ti demnitatea! Şi, mai ales, fii mândru, colonele! Fără a face publică hotărârea sa, Marele Consiliu ţi-a acordat, chiar acum câteva minute, titlul suprem de general imperial. Post-mortem..., colonele..." precizase dispreţuitor mareşalul Cian şi legătura se întrerupse.

Pentru totdeauna.

3. Fu ajuns din urmă şi trântit la pământ. Fu rostogolit, lovit, călcat în picioare. Plasa de nisip a deşertului fu înlocuită violent de plasele lor din frânghii vegetale. Bestiile se adunaseră în jurul lui, urlându-şi bucuria sălbatică. N-ar fi reuşit niciodată să le explice că el era Angelo Smithow, că el, zdreanţă arsă şi sângerândă, care abia mai putea mişca, era stăpânul lor, temut şi

adorat. Cel care le dăduse meseria de hăitaşi, dresându-i să prindă evadaţii din minele de muncă forţată. Pentru că, încă din clipa prăbuşirii navei, devenise el însuşi un anonim. Un intrus. Un evadat. Fără garda personală, fără însemnele imperiale, gonind disperat prin deşert, Angelo Smithow devenise, la rându-i, un vânat.

Hăitaşii îl târâră prin nisipul arzător până la aşezarea lor îngropată sub dune, într-un perimetru incert de iarbă ţepoasă: o oază gălbuie în mijlocul deşertului roşu.

Mârâiau aţâţaţi în jurul lui, mirosindu-l cu nările dilatate de poftă. Îşi arătau colţii şi gingiile negre şi se încăierau în nisipul roşu, muşcaţi de febra nerăbdării.

Legat cobză în mijlocul cercului de hăitaşi, ale căror blănuri exalau o îngrozitoare duhoare de cadavru, Angelo Smithow continua să alerge în închipuirea lui torturată de spaimă. Picioarele îi zvâcneau dezordonat, împinse încă de teroarea goanei.

Hăitaşii răscoleau nisipul cu ghearele încovoiate ale picioarelor, înnebuniţi de mirosul sângelui proaspăt, săltând în dansul ritual al victoriei.

Angelo Smithow ştia că urma să moară în cel mai cumplit mod cunoscut în univers şi mai ştia că nimeni, după el, nu avea să supravieţuiască mlaştinii de foc Wulaw, dar continua să alerge dement în gândul lui de neoprit. Angelo Smithow hohotind şi tresărind spasmodic, un vierme argintiu însângerat, în nisipul roşu. La apogeul brutalităţii şi surescitării, hăitaşii gemeau şi se zvârcoleau, izbindu-şi pântecele solzoase în nisip, fără să aibă habar că toţi, nu numai el şi nu numai ei şi nu numai cei trimişi să piară în lagărele de pe Wulaw, fuseseră condamnaţi la moarte. Aveau sa crape până la urmă cu toţii. Şi Ei, cei care semnaseră condamnarea. Wulaw nu reprezenta decât prima dintre piesele de domino care se prăbuşea. Iar

căderea ei avea să antreneze, într-un şir nesfârşit de prăbuşiri catastrofale, şi celelalte bastioane de teroare ale Galaxiei. Bastioanele Cauzei... Şi râsul său se înălţa gâlgâind din nisip, prin aerul de foc.

Angelo Smithow hohotea disperat, iar râsul lui se rostogolea în valuri printre urletele hăitaşilor. Cu ochii ieşiţi din orbite, cu faţa acoperită de o mască de sânge, suprapusă peste măştile succesive de funingine, de vomă, de nisip, cu trupul ars şi tumefiat de lovituri, imperatorul planetar Angelo Smithow, comandantul suprem Angelo Smithow, generalul post-mortem Angelo Smithow hohotea în mijlocul hăitaşilor cântându-i cântecul grohăit al morţii, cântându-şi, lor şi planetei lor blestemate, ultimul cântec al morţii.

Hăitaşii înnebuniţi de propria lor cruzime se aplecaseră peste cel prins, mânuind îndemânatici lamele fine de siliciu, spre a-l putea hăcui apoi mai uşor cu mandibulele lor băloase... Un straniu efect optic al aerului încins făcea ca, pe măsură ce apunea, imensul soare de pe Wulaw să se zbârcească, scurgându-se spre marginile deşertului roşu.

Şi atunci, în timp ce sângele ţâşnea din trupul lui printr-un milion de tăieturi invizibile, împroşcând ochii injectaţi şi fericiţi ai hăitaşilor şi nisipul roşu, în timp ce tortura durerii fără limite exploda în creierii lui lichefiaţi, în timp ce, râzând printre horcăieli, continua să alerge înnebunit printre flăcările agoniei, Angelo Smithow putu să vadă, în ultima sa sclipire de raţiune, cei o mie de sori ai exploziei incendiind într-o imensă strălucire cerul şi aerul şi nesfârşiturile de nisip însângerat ale însângeratului Wulaw. Şi află atunci de ce va muri. De ce moare. De ce a murit.

În colaborare cu Almira Negoiţescu

Sfârşitul poveştii

„Voi nu distingeţi nimic? Faceţi linişte, puţin. Ţineţi-vă respiraţia şi concentraţi-vă! Ascultaţi, o clipă! Şi acum, notaţi aici, chiar dedesubt, ceea ce aţi auzit:

.....-.....-.....”

Asta fusese tot ceea ce reuşisem să aflu. Nici un cuvânt în plus, nici o lămurire. „Sunt cuvintele pe care le-am zărit pe prima pagină... După aceea, a ascuns carneţelul de mine...”, îmi mărturisise Clon, cu un aer nevinovat.

Dacă aş fi ajuns eu însumi la carneţel, fără intermediari, ar fi fost cu totul altceva! Trebuia neapărat să o fac, indiferent ce consecinţe urma să aibă ancheta mea...

Coşmarul începuse cu un an înainte, când Clon se apucase de scris. Fusese un adevărat triumf! Era răsplata a zeci de zile de şurubăreală prin maţele şi organele lui electronice, printre care se strecurau traseele sinuoase ale cablurilor cu fibre optice. Şi, anterior, a încă pe atâtea săptămâni de calcule îndrăcite la softul pe care îl coceam de mult timp în minte.

Nu eram cu gândul decât la splendidele roade pe care aveam să le culeg. îndelungata mea trudă urma să fie răsplătită cu vârf şi îndesat. Toată lumea ştie că o carte se face din alte cărţi... Nu e nevoie de nimic altceva... Ca să citez din clasicii Li Ciu. şi Du Cabu (care, la rândul lor, nu făceau decât să citeze): „Textul se face cu cuvinte, nu cu idei!” Memorabila aserţiune fusese imediat notată şi expediată posterităţii pe un şerveţel mototolit de către servitoarea lor Ţârlica - robot dintr-o generaţie inferioară.

Din păcate, istoria literelor, nerecunoscătoare, nu pomeneşte şi despre modul în care a decedat Ţârlica, puţin după aceea, oarbă, surdă şi mută - paralizată de atâta rugină - şi a fost azvârlită la fier vechi...

Colegii de breaslă în ale literaturii aveau de ce să mă invidieze: prin Clon devenisem cel mai pur dintre slujitorii textului. Cel mai textualist dintre textualişti! Aveam să desantez, călare pe cea mai teribilă realizare din istoria literelor, drept în mijlocul lor, un bobârnac tras zilelor din mijlocul săptămânii, ca să oscileze, la nesfârşit, de luni până lunea. Căci concepusem, în fine, reţeta desăvârşită a textualizării: în urma programelor pe care i le implementasem, dar, mai ales, a întregii literaturi a lumii ce fusese depozitată în memoria sa colosală, Clon devenise însuşi textul ce se autogenerează, născându-se pe sine! De unde era eu să ştiu că, din nefericire, anularea ideii avea să ducă la însăşi anularea..., dar să nu anticipăm - asta ar însemna să facem subliteratură!

Acum, în sfârşit, îl forţasem pe Clon să spună tot. Reuşisem, dar aceasta însemnase şi sfârşitul vieţii sale. Simulatorul bricolat de mine nu era decât un morman diform de componente topite, fumegânde. Preferase să se sinucidă? Fusese distrus de către cineva sau ceva dinlăuntrul său? Tăcerea lui înverşunată cu privire la carneţel era de neînţeles. Şi, la urma urmei, o batjocură adusă travaliului meu scriitoricesc (chiar aşa)...

Personajul principal al povestirilor şi romanelor sale doldora de acte şi bătălii eroice (care se bucuraseră, pe dată, de un enorm succes de piaţă) era un soldat pământean din armata spaţială. Până aici, nimic deosebit. Ceea ce mă intrigase, însă, de la bun început, fusese carneţelul jerpelit, ce apărea în mai toate relatările, pe care eroul lui Clon îl ţinea cu mare grijă în buzunarul interior (de la piept) al vestonului kaki şi în care, tot mai adesea pe

parcursul noilor texte ce le străbătea, făcea notaţii misterioase.

„Nu ştiu ce scrie acolo! Nu vrea să-mi arate şi mie!" răspunsese indignat Clon la întrebările mele insistente. „Numai el ştie. Eu nu am cum să citesc ce notează, dacă el nu vrea să-mi arate. Sunt doar autorul său, nu Dumnezeu..."

Cercetările indirecte nu dădură nici un rezultat. Aşa că apelasem la soluţia extremă! Am iniţiat un program-virus de căutare, de adâncire în cascadă prin euristica lui Clon. Un program tip oglindă în oglindă - reflectare a reflectării - care, din nenorocire, a creat, până la urmă, o buclă de autodistrugere.

Acum ştiu că răspunsul primit de soldat la întrebarea pusă în grădina ospiciului este chiar concluzia căutărilor mele asupra textului autogenerator (autodevorator?). Ce credeţi? Are oare vreun sens magia cuvintelor dacă textul nu conţine şi altceva decât vorbe?

Imprimanta se blocase cu câteva clipe înainte de dezastru. Şi doar o inspiraţie salvatoare mă făcuse să smulg dintre flăcări, în clipa aceea, plianta pe care ordonasem vidarea memoriei programului-spion. Singurul răspuns la tragicul sfârşit al textualismului se putea afla doar în text. Aşa că, deschizând ferestrele către zgomotul străzii şi lăsând cale liberă spre cer norului de fum înecăcios, am desfăşurat covorul rectangular acoperit de litere, ce se întindea de la picioarele mele direct în inima textului:

„Prima oară când am auzit scratci - scritci - scritci (şi cred că asta e, de fapt, şi cea mai veche amintire a mea) se întâmpla să mă aflu debarcat, la un loc cu toţi ceilalţi confraţi de arme, într-un ţinut cam secetos, o planetă (cu indicativ de serie 83) căreia i-am uitat numele, dar de pe

care am rămas cu o amintire: un picior mai mult. E adevărat, de lemn, dar dintr-un lemn de o esenţă foarte rară, cum nu văzusem pe Pământ nici în magazinele pentru exterri. Păcat că am uitat să-l mai iau, atunci. (Aveam şi înainte piciorul meu de lemn, dar nu strică niciodată să ai unul de rezervă, pentru aniversări ori parade). Eram, aşadar, pe planeta aceea nisipoasă şi mestecam gumă, un obicei care, în ciuda a ceea ce spunea regretata mea mamă (de care, curios, îmi aminteam, deşi nu o cunoscusem niciodată), îmi fu foarte de folos atunci când dădură peste noi „albinele" localnicilor. Cum acestea aveau talentul înnăscut de a extrage siliciul pur din deşertul despre care nu ştiu dacă aţi înţeles că ocupa toată planeta, plus încă vreo optsprezece sateliţi şi asteroizi de primprejur, le fu nu numai uşor, dar chiar plăcut să ne sfredelească vizoarele de cuarţ ale combinezoanelor spaţiale. Şi acum, să ne reamintim de numita gumă de mestecat, cu care mi-am obturat cum am putut - adică, mai cu limba, mai cu degetele - orificiul cu care una din insecte îmi fericise globul căştii de protecţie. Moment când m-am şi aruncat la nisip, cu faţa în jos, pentru a preveni un nou şi excesiv consum de gumă (după aia, ce-aş mai fi mestecat?) Chestia asta m-a împiedicat să văd mutrele colegilor mei scurgându-se prin găurile vizoarelor afară, datorită depresurizării. Am văzut, abia mai târziu, picăţelele multicolore, cu dominantă infra..., de pe nisipul monocrom. De altfel, se dovedi că, profitând de ocazie, camarazii mei ieşiseră cu totul din costume, ceea ce i-a derutat întrucâtva pe „stupari" - băieţi de treabă, cu multe tentacule - care veniseră să vadă ce mai facem. Localnicii, cam nisipoşi din fire, nu erau prea lesne de înţeles, la început; dar am trecut cu uşurinţă peste bariera semantică, imediat ce aduseră câteva obiecte ce nu puteau servi decât la dulgherie, tinichigerie sau chirurgie. Nu, nu chirurgie

estetică! numai chirurgie experimentală, vreau să spun, că doar făcusem şi eu nişte cursuri cu maestrul H'Cro, iar torturile (puteţi pune accentul cum vreţi, pentru că maestro era şi cofetar eminent) nu mai aveau nici un secret pentru mine. Pentru ei, mai aveau însă: tocmai căutau înverşunaţi să le descopere cu (sau fără) ajutorul meu...

Băieţii de pe plajă (al naibii de bine mai sună cuvintele astea în engleză!) se adunară roată în jurul meu (să fi fost vorba de o horă?) şi mă culeseră cum putură de pe jos, bucurându-se că nu am plecat şi eu cu colegii. Nu le trecu prin cap(uri) să-mi scoată chewinggum-ul care mă împiedica să-i văd stereo, dar nici nu mă omorâi să-i rog s-o facă. Ei, în schimb, da. (Se omorâră. (între ei. (De la mine.))) Cei ce mă câştigaseră în luptă tocmai îmi luau măsurile cu un aparat care mă cam strângea şi aveam intenţia să le comunic, mă-nţelegeţi, că nu prea e, totuşi, numărul meu, când pricepui subit intenţia lor. Voiau să-mi facă o statuie de lemn, ca să mă aibă amintire, înainte de a-mi deşuruba casca de protecţie şi a-mi ura astfel bun-rămas pe planeta lor.

Ce-i drept, ideea mă măgulea, conştient fiind cât de rar şi de import trebuie să fi fost lemnul în ţara lor de nisip. Aveam însă, deja, ceva de lemn; piciorul - pe care bucuros li l-aş fi dat (nu ca amintire, dar, oricum, undeva), dacă nu m-ar fi ţinut vârtos în matriţa cu pricina. Situaţia risca să devină critică (ori, toată lumea ştie că: de la coada calului şi din faţa criticii trebuie să fugi), se adunaseră multişori nisipari ca să-şi însuşească procedura - pentru că pe planetă mai debarcaseră şi alte convoaie de-ale noastre şi băştinaşii nu voiau să facă nici o discriminare între imigranţi. Din contră. Aşa că, tratându-mă la fel cum îi trataseră pe toţi cei pe care puseseră tentaculul, începură (cu multă răbdare şi atenţie) să-mi taie piciorul cu ferăstrăul (nu, nu cel de lemn! ăluia tocmai îi dăduseră

foc.) când din cer se auzi:

scratci - scritci - scritci!

şi iată că toţi băieţii dispărură de parcă i-ar fi suflat vântul, iar eu mă trezii într-un moment anterior venirii lor, într-o elegantă ambulanţă cazonă zgâlţâindu-se din toate încheieturile, cu portierele vraişte şi ceea ce mai rămăsese din pereţii ciuruiţi, prins zdravăn cu bucăţi de sfoară. În timp ce goneam către spitalul de campanie, un melc ne depăşi în viteză: ţuşti! Ajuns acolo, mi se explică, desigur, cu multă răbdare, faptul că fusesem atacat de „albine" şi că, doar graţie lor şi substanţei vâscoase (pe care o secretau la nervi şi) cu care nu se ştie cum făcuseră ele demi umpluseră gaura din cască, fusesem recuperat şi... şi recondiţionat.

Eu, parcă îmi aduceam aminte că, de fapt... dar... bine, aşa e, fie cum ziceţi voi, am spus şi am adormit (buştean), (da, chiar aşa, între paranteze) (ca să se vadă artificiile, corecturile, mâzgălelile textului autogenerându-se...) (sic! (sic!!))

Am mai adormit o dată, în timp ce făceam de gardă cu dezintegratorul de (bio)meteoriţi în mână (da, aţi citit bine; îmi fusese montat acolo, în locul braţului pierdut la o partidă de skanderbeg cu un robot), legat cu „cordonul ombilical" (un furtun prin care băieţii mă alimentau - adesea şi la un loc - cu tocăniţă, vodkă şi mesaje de la comandant) de nava noastră dragă. Se vede treaba, însă, că termoregulatorul nu era prea bine reglat, că mă cuprinse o ameţeală de mi se amestecau ochii între ei. Şi nu m-am trezit din somn decât când îmi crescu temperatura costumului (mai mult decât era obişnuit în acel anotimp), din cauza exploziei navetei. Sigur, nu mi-a fost deloc uşor să mă trezesc solo (de sax), dincolo de marginile cartografiate ale universului, atârnând în mod jalnic de un maţ (cablu) de ancorare sfârtecat... Vrui, aşadar, să-mi

găsesc scăparea cât mai repede, dar, tocmai când mă pregăteam să renunţ la balastul (inutil) care consideram că deveniseră buteliile de oxigen,

scratci - scritci - scritci

vui din nou sectorul de masă + energie + informaţie (v-aţi prins, e vorba de continuumul spaţiu-timp) în care mă aflam. Am apucat doar să mă mir că zgomotele se propagă prin vid sau că am paraziţi în cască (în căştile din cască, adică) (de, uitasem să dau cu detete - ietete!) şi mă trezii, într-o poziţie a naibii de incomodă, chiar înainte de a pleca în misiunea aceasta, ca cercetaş, când rămăsesem blocat în lift, strivit între piepturile de oţel a două brave secretare cibernetice, la Ministerul Afacerilor Cele Mai Externe.

Am mai auzit „scratci - scritci - scritci", de atunci, de nenumărate ori. Pot spune ca mi-am dat seama, cu adevărat, că e mesajul transmis, special pentru mine, de către îngerul (meu) păzitor (dacă o fi existând aşa ceva...), abia în ziua când urma să mă căsătoresc. Tocmai eram la braţ (cu alte cuvinte, bine ţinut de braţ) cu soacră-mea cea atât de simpatică şi dragă (nouă, tuturor), mama unei candide venusiene, care mai divorţase o dată de mine; o aşteptam şi pe... când... însă... dar...

scratci - scritci - scritci

şi, ce mai încolo-încoace, totul a dispărut aşa cum sau de unde apăruse. Uf! scăpasem şi de astă dată, ca prin urechile acului. (Deşi, după câte ştiu eu, acul are o singură ureche).

Ceea ce mi s-a părut întotdeauna ciudat e că îngerul ăsta păzitor m-a cam apărat de toate. Şi de rele, şi de bune, că, la un moment dat, nu mai ştiam nici eu ce mai rămăsese din viaţa mea cârpită şi decolorată ca uniforma Generalului, cu care ştergeau acum cimentul soldaţii ce aveau sectorul la „grupul sanitar"...

Eram plictisit şi amărât de atâtea campanii ghinioniste, al căror sfârşit nici măcar nu mai apucasem să-l văd şi mă întrebam

scratci - scritci - scritci

ziua era frumoasă şi, iată, nu-mi părea rău că mă întorsesem pe Pământ, într-un scurt concediu de boală, la care mă îndemnaseră superiorii mei (căci, trebuie să recunosc, băieţi, am şi eu superiorii mei), atunci când am refuzat să le arăt şi lor carneţelul în care îm ţin jurnalul ăsta. Desigur, le povestisem şi lor de chestiile cu „seratei - scritei - scritei", dar ei nu păruseră deloc miraţi; doar chemaseră urgent salvarea şi mă povăţuiseră că ar fi bine să mă mai odihnesc puţin după atâtea

scratci - scritci – scritci

„Scratci - scritci - scritci şi mă pensionară. Asta nu-mi mai plăcu şi eram gata să fac scandal, dacă aş mai fi avut în jur pe cineva care să mă ia în serios pentru că

scratci - scritci - scritci

imediat mă plimbam repede şi nervos prin curtea cu garduri mari şi frumoase a Institutului de Psihiatrie. Ce mai, adică eram internat la ospiciu şi şi şi şşi şişişi şi şi/şi/şi şi» şi &+%, îhî! adică nţţ, ne-ne-ne, clenx plută trigonometrie adânc capră. Dar chiar adânc! amel, iod, ehei, gleoamţ, ghiogârţ, hâţ, fac eu câţiva paşi şi mi se făcu cald. îmi agăţ propria-mi mea pijama într-un cuier care înfrunzise, înfrunzise (tocmai sta cu verdele-n sus), când... ce să vezi, înăuntru mai era cineva!

Aşa că pornesc mai departe pe jos - îmi parcasem maşina în hol; mi-o ceruse femeia de serviciu, că voia să mătură prin saloane -, ca să verific parcul instituţiei mele. Nu fac eu bine nici... cum ziceam... aşa... scratci - scritci - scritci...

O iau în celălalt sens şi... dau peste unul care sta la umbră, cu o barbă uite-aşa de mare şi cu un păr, care, dacă

n-ar fi fost nespălat (şi netuns de vreo mie de ani), ar fi fost alb (eu am oare chelie, băieţi? hi, hi, nu acolo trebuia să vă uitaţi: eu sunt dincoace) şi ce crezi că făcea moşul ăsta. Avea şi el halat de spital, roşu ca al meu, dar tot cârpit, petic peste petic şi o coroniţă de crenguţe de salcâm, plină de spini, la o palmă deasupra capului. Privită mai îndeaproape şi cu mai mult interes, pseudo-aura moşului se dovedea a fi o structură toroidală de procesoare optoelectronice, sudate într-o încrengătură labirintică (zău că nu bat câmpii, dom' doctor), o pădure micronică de circuite încârligate, ca literele unui alfabet bizar formând cuvinte de neînţeles, străbătute de furnicături fulgerătoare (de n-or fi fost, cumva, fulgere furnicătoare) - trenuri pulsatile de unde luminoase monocromatice. Stătea chircit curmeziş pe-o buturugă şi scria înfrigurat, cu o pană, pe nişte hârţoage jerpelite şi slinoase.

Chiar auzisem eu, înainte de a intra în tufe, nişte scârţâituri aşa, suspecte, care m-au pus pe gânduri, dar mi-am zis că o fi adevărat ce ziceaţi şi matale domnu' doctor, că mi se pare numai. Mă uit la el - cred că mă observase..."Mai bine să plec, îmi zic, ce să-mi bag eu nasul în ciorba altora!" M-am întors în curte şi am întrebat pe cineva unde e chioşcul alim...

scratci - scritci - scritci

la fix, că nu mă zărise! Trebuia să văd neapărat ce scria acolo nebunul. Eram în stare să fac orice pentru asta. Tocmai mă gândisem cum... Dar iată că directorul spitalului mă strigă: o fi având urgentă nevoie de serviciile mele intelectuale. (La timp, pentru că şi eu am nevoie. Am şi eu nevoile mele!) Să mă duc, aşadar

scratci - scritci - scritci

Aşa, deci, fire-ai tu să...! „Ia să văd eu ce naiba scrii tu acolo", îmi zic. Pentru că m-am apropiat tiptil, pentru că era mai mult cu spatele şi, mai mult ca sigur,

surd şi cam chior, am putut să mă aplec peste umărul lui şi să citesc:

„Mai bine să plec, îmi zic, ce să-mi bag eu nasul în ciorba altora!" M-am întors în curte şi am întrebat pe cineva unde e chioşcul alim...

scratci - scritci - scritci

la fix, că nu mă zărise! Trebuia să văd neapărat ce scria acolo nebunul. Eram în stare să fac orice pentru asta. Tocmai mă gândeam cum... Dar iată că directorul spitalului mă strigă: o fi având urgentă nevoie de serviciile mele intelectuale. (La timp, pentru că şi eu am nevoie. Am şi eu nevoile mele!) Să mă duc, aşadar

scratci - scritci - scritci

Aşa, deci, fire-ai tu să...! „Iasă văd eu ce naiba scrii tu acolo", îmi zic. Pentru că m-am apropiat tiptil, pentru că era mai mult cu spatele şi, mai mult ca sigur, surd şi cam chior, am putut să mă aplec peste umărul lui şi să citesc (El nu observase, dar eu m-am filat că stătea cineva mai încolo şi ne urmărea pe noi doi: eram chiar eu! Iar la mine se mai uita cineva. Cineva care semăna perfect cu tine... Probabil că erai chiar tu. Da, tu, cel care (mă) citeşti acum, nu te mira!)

Moşul făcu însă o mâzgălitură mare pe text, zgâriind coala cu vârful penei:

SCRATCI - SCRITCI - SCRITCI - scrotci - scretci - seratei -scritei şi apoi reîncepu să scrie, de la capăt, iar eu, gol puşcă, mă aflam acum chiar în faţa scribului. Mai aveam, totuşi, în mână un chiştoc de creion chimic, pe care îl sugeam din când în când şi carneţelul meu în care continuam să scriu de zor tot ceea ce tocmai se petrecea. (Individul voyeur încerca, la rându-i, să vadă ce tot scriu eu acolo.)

Atunci, i-am pus moşneagului o mână sub bărbie, încercând să-i ridic faţa către mine.

„Cine naiba eşti tu?" l-am întrebat, în timp ce notam toate acestea în carneţel şi el îşi întrerupse pentru o clipă scrisul, ca să-mi răspundă:

După o idee de Lucian Merişca

Mesagerul

Mesagerul hotărî să se odihnească o clipă. Alerga de atâta timp, fără încetare, mereu într-o aceeaşi direcţie. Căci într-acolo se găsea capătul locuit al acestui nesfârşit platou deşertic, acoperit doar de nisip roşcat şi pietre sfărâmicioase. Acolo erau întinsele câmpii verzi şi apele repezi, rostogolindu-se în albiile lor răcoroase. Dar, în primul rând, acolo spera să-i găsească pe cei cărora trebuia să le transmită cumplita veste:

Această planetă de la marginea Galaxiei avea să fie implicată, peste foarte puţin timp, într-un inevitabil şi catastrofal accident cosmic!

Mesajul său mai conţinea modul, singurul, în care locuitorii planetei se puteau salva.

Îşi dezlegă micul sac impermeabil pe care îl avea prins la spate şi căută în el. înăuntru nu mai rămăsese decât o singură capsulă nutritivă. O ronţăi în vârful dinţilor, felicitându-se încă o dată pentru inspiraţia de a fi salvat dintre rămăşiţele navei aceste pastile, care-i ţinuseră de foame şi sete prin pustiu.

Aruncă sacul, acum nu-i mai servea la nimic, şi-şi reluă marşul spre lumea civilizată. Căci ea exista. Prezenţa ei fusese detectată de staţiile automate sosite aici cu puţin înaintea lui; dacă n-ar fi intervenit acea stupidă defecţiune a sistemului de ghidaj, ar fi putut planetiza mult mai aproape de unul din centrele populate.

Alerga fără oprire. Nu era timp de pierdut; fiecare oră, fiecare minut sau secundă în plus purta planeta tot mai aproape de cumplita catastrofă. Observase deja că, în jurul său, deşertul începuse să se transforme: era mai puţin arid. Simţea în nări, tot mai clar, mirosul umed al atmosferei. Iar urechile sale sensibile sesizau zgomote foarte bine

cunoscute.

Urcă gâfâind panta pietroasă care acoperise orizontul în faţă-i şi, ajuns pe culme, putu, în sfârşit, privi în partea cealaltă.

Şi..., ei bine, în vale era într-adevăr apa, iar dincolo de ea, verdele crud al ierburilor şi o pădure rară, cu tufişuri şi copăcei de un verde mai închis. „Culoarea verde, culoarea vieţii!" gândi fericit. „Aici, ca şi la noi. Pretutindeni!"

Coborî în viteză. Aplecat deasupra apei, sorbi apoi îndelung, cu ochii închişi, gândindu-se la faptul că abia acum începea partea cea mai dificilă a misiunii sale... Dar, mai ales, că trebuia să se grăbească.

Trecu râul, sărind cu uşurinţă de pe o piatră pe alta, după care se afundă în pădure. Era însă liniştit. Cei cărora trebuia să le transmită extrem de importantul mesaj nu puteau fi prea departe.

Nu numai că nu puteau fi, că nu erau prea departe, dar, iată!, doi dintre ei îl aşteptau lângă un copac, cu privirile aţintite asupra-i. Fusese foarte uşor să-şi dea seama că sunt cei căutaţi, căci, deşi acoperiţi de ciudate culori, cei doi semănau uimitor de bine cu el însuşi. Veni spre ei bucuros, strigându-le, încă de departe, un salut prietenos. în aceeaşi clipă, aerul vibra străbătut de o bubuitură asurzitoare. Ceilalţi săriră într-o parte, apoi o luară la fugă, îngroziţi. Deşi nu înţelegea ce se întâmplase, mesagerul alergă după ei. Dar fu lăsat tot mai mult în urmă şi, curând, îi pierdu cu totul din vedere. Se aşeză gâfâind, întrebându-se ce-i putuse speria atât de tare pe cei doi. Trebuia totuşi să recunoască, cu părere de rău, că locuitorii planetei erau mult mai puţin dezvoltaţi intelectual decât îşi închipuise el, analizând rapoartele automatelor...

Brusc, respirând precipitat, conştientiza senzaţia care îl stăpânea chiar de când se oprise: cineva îi urmărea,

foarte atent, fiecare mişcare. Îl vedea cu coada ochiului. întoarse încet capul şi desluşi, ascuns în tufele din spatele său, pe un altul, întru totul asemănător celorlalţi doi.

Dar în zadar îi vorbi, cu voce blândă, încercând să-i câştige încrederea. în zadar îi desenă pe pământul moale figuri şi simboluri universale, pe care le-ar fi putut pricepe şi un copil.

În zadar încercă să se apropie încet-încet de el. Cu ochii goi de orice înţelegere, simţindu-i intenţiile, celălalt se încorda brusc, apoi o zbughi.

Şi atunci mesagerul îşi dădu seama că aceşti îndepărtaţi semeni ai săi erau lipsiţi de raţiune, sălbatici sau, poate, sălbăticiţi. Numeroasele construcţii şi transformări aduse solului planetei, pe care instrumentele le putuseră detecta din spaţiu, fuseseră, în vremuri imemoriale, ale lor. Dar acum, ele erau sigur locuite de altcineva; de aceia ale căror emisiuni de semnale ordonate inteligent le interceptase încă de la mare distanţă de planetă. Pe ei trebuia să-i salveze în primul rând, fiinţele raţionale, oricum ar fi arătând!

Încă două puternice bubuituri îi loviră auzul. În aer, plutea un miros neplăcut de metal şi de fum. Auzi zgomote de paşi care fugeau: cel căruia» vorbise ceva mai-nainte se întorsese şi trecu pe lângă el, alergând în zig-zag. Auzi zgomot de crengi frânte. Auzi glasuri puternice, care strigau ceva într-o limbă necunoscută. Înaintând încă vreo câţiva paşi, se trezi deodată la marginea pădurii: două stranii fiinţe păşeau'spre el prin iarba înaltă.

Şi atunci mesagerul înţelese: Deşi această îndepărtată planetă se asemăna atât de mult cu cea pe care se născuse, deşi existau aici fiinţe asemănătoare cu el, scara evoluţiei urmase pe ea o cu totul altă cale: fusese pregătit, încă de la plecare, şi pentru această probabilitate, chiar dacă ea era considerată drept foarte mică. Da, de data

aceasta erau Ei, adevăraţii, cei cărora trebuia să le transmită mesajul esenţial. Capătul călătoriei sale. Mersul lor sigur, faptul că aveau unelte fabricate de ei înşişi - nimic natural nu putea semăna cu ele -, ochii lor sclipind de inteligenţă constituiau tot atâtea dovezi că erau adevăraţii stăpâni ai planetei.

Alergă spre ei cuprins de o bucurie fără margini. Unul mişcă braţele, ridicând unealta spre ochi, într-un universal gest de salut. De primire. Ei erau! în sfârşit, ei erau!

Un zgomot asurzitor, încă unul. Corpul mesagerului oprindu-se într-un salt frânt, răsucindu-se dureros în aer, rostogolindu-se între ierburile fragede.

*
**

- Ce naiba a fost asta? Ai văzut?
- Să mă ia toţi dracii: cred că era turbat. Dacă nu-l împuşcam, se repezea direct în beregata noastră.

Cei doi se apropiară cu frică, întinzându-şi gâturile, ţinându-şi puştile de vânătoare în mână, gata să tragă dacă ar fi văzut cea mai mică mişcare suspectă.

- Priveşte! E verde!
- Cu neputinţă..., îngăimă celălalt, frecându-se la ochi.
- Dar e verde! Să le spunem şi celorlalţi.
- În nici un caz! Or să ne creadă nebuni.
- Să-l luăm cu noi. Să li-l arătăm...
- Te-ai prostit?!... Cine ştie ce-o mai fi şi asta...

Se aplecă. Îl privi neîncrezător şi îngrozit. Cu vârful cizmei din piele fină, de vânat, îi dădu un şut, făcându-l să se rostogolească în văgăuna care tăia

pădurea, câţiva metri mai încolo.

- Hai s-o ştergem, mai zise. Nu-i a bună. Parcă ar veni sfârşitul lumii: n-am mai văzut, de când mă ştiu, un iepure verde.

Accident

Pe Jack O'Barry l-au găsit mort, la vreo cincisprezece metri de maşină. Îl lovise în cap una din schijele aruncate de explozia rezervorului de benzină. Tom, fratele lui, mai trăia, dar benzina împroşcată de aceeaşi explozie îl arsese rău de tot. Nu mai avea chip, nu mai avea piele; tot ce mai rămăsese din el era doar o durere crâncenă care îi întuneca ultimele pâlpâiri de viaţă. Nici un alt corp n-a mai fost găsit, mai ales că, imediat după aceea, automobilul fraţilor O'Barry şi autobuzul în care intraseră cu toată viteza s-au transformat într-o torţă imensă, care a luminat până în zori peisajul arid. Nimeni nu pricepea de unde atâta benzină şi nici cum a reuşit incendiul să cuprindă întreg autobuzul, dar adunătura de gură-cască privi curioasă şi perseverentă până când focul mistui tot.

Sergentul Mike Kulik privi şi el focul, încercă să adune ceva mărturii, dar nu prea avu succes şi o şterse spre oraş. Acolo, află destul de repede că fraţii O'Barry se îmbătaseră porceşte cu o seară înainte şi, cum altceva nu-l mai interesa, plecă să se culce, după ce predă maşina schimbului de zi.

Locotenentul Ronald Bowie văzu ce se mai putea vedea, se miră şi el că rablele putuseră arde atâta, se învârti un timp printre oamenii ce măsurau şi fotografiau locul, apoi plecă, la rându-i. După câteva zile, veniră alţii, priviră cenuşa şi fiarele răsucite de căldură, scormoniră câtva timp prin ele, dar rezultatul fu acelaşi. În afara cadavrelor celor doi fraţi beţi nu mai putu fi găsită nici o rămăşiţă umană. Nici oase, nici cenuşi organice, nimic. Se făcură cercetări şi în celălalt oraş. După cum era de

aşteptat, autobuzul plecase la ora Fixată, cu schimbul de noapte al minei. Atât. Apoi se alertară poliţiile celorlalte state, se împrăştiară fotografii, telefoanele sunară fără încetare câteva luni de zile, dar ca un făcut nici unul din cei dispăruţi nu mai apăru, aşa că, în cele din urmă, cazul fu clasat.

Uitat de cei mari, scheletul metalic fu luat în stăpânire de către copii. Cu ţâncii satului din apropiere, care se jucau acolo, se petrecu însă o schimbare: deveniră tăcuţi, nu mai veneau plini de zgârieturi sau cu capetele sparte, dar nici nu mai râdeau ca înainte; povesteau că tăblăria ruginită vorbea. Cei mari nu-i băgară în seamă, până când unul din sat, un miner bătrân, întârzie în abataj, pierdu cursa de seară şi se întoarse pe jos, printre dealuri. Le povesti tuturor că văzuse luminile maşinii, ba chiar şi mutrele celor dispăruţi - erau colegii lui -, privindu-l de la geamuri, într-urt cuvânt, povesti că autobuzul mergea, era din nou întreg şi mergea. A doua zi, oamenii se duseră până acolo să vadă fierăria ruginită şi traseră concluzia că Pedro se îmbătase şi văzuse lucruri care nu existau decât în capul lui senil. Dar, cu totul inexplicabil, fără vreun motiv anume, copiilor li se interzise jocul la maşina arsă, iar cei în vârstă o ocoleau, schimbând priviri întunecate.

Când zvonurile ajunseră la urechile orăşenilor, locul se umplu de curioşi care pândeau zi şi noapte. Unii pretindeau că aud zgomote şi văd lumini de faruri. Cineva povesti într-o dimineaţă că vorbise cu cei de dincolo. Aşa se exprimase, cei de dincolo, şi ideea prinse cheag, ceea ce făcu ca un altul să scrie o carte în care încerca să convingă lumea că acolo exista intrarea către un alt spaţiu. Târziu, prea târziu, veniră şi câţiva cercetători serioşi, alarmaţi de amploarea zvonurilor. Apărură în urma lor chiar unul sau două articole de specialitate. Dar nici halucinaţiile colective, nici mirajele calorice, nici alte explicaţii nu

reuşiră să rezolve pe deplin misterul.

Mai ferit, părând chiar dezinteresat, apăru şi colonelul Robert Bottoms. Oamenii tăcuţi veniţi odată cu el măsurară, cântăriră, fotografiară, luară mostre, veniră şi plecară de mai multe ori cu maşini pline de aparate complicate, dar, în cele din urmă, plecară şi nu se mai întoarseră niciodată. Locul nu se linişti totuşi. Moda suvenirurilor îl transformă într-un adevărat furnicar, până când locul rămase aproape gol, de nerecunoscut.

Specialiştii din poliţie demonstrară, în sfârşit, că totul fusese o înscenare, dispăruţii fiind autorii furtului de la banca Hank & Colleman. De fapt, Interpolul era pe urmele lor, bineînţeles undeva prin Brazilia sau Australia sau Canada, nu se ştia precis.

Pentru orice om lucid şi întreprinzător era evident, în felul acesta, că acolo se petrecuse ceva, chiar dacă nu se ştia prea bine ce anume. Aşa că minţile lucide şi întreprinzătoare ale ziariştilor de scandal se apucară imediat să scormonească prin ascunzişurile explicaţiilor nefolosite încă, umplând paginile marilor cotidiene cu ele. Se puteau regăsi, în sfârşit, la un loc toate explicaţiile date de-a lungul timpului: piraterie cosmică, isterie halucinogenă, înscenare turistică şi, rătăcită printre alte zeci de ipoteze, dar nu tocmai la urmă, o trecere în multispaţiu, de data aceasta, cu argumentul „ferestrei deschise" - vocile ce răzbăteau înapoi în lumea din care proveneau. Cu toate acestea, cazul fu uitat, rămânând doar o legendă în memoria celor pasionaţi de straniu. Pătrunse în enciclopediile lor, era uneori citat, se uza de el cu un fel de furie inexplicabilă, la fel de inexplicabilă ca întreaga poveste.

După lung timp, cineva scrise din nou, nu despre accidentul petrecut deja cu prea mult peste posibilităţile memoriei scurte a omului, ci despre ei, oamenii dispăruţi.

Autorul povesti viaţa lor, aşa cum rămăsese ea în minţile fraţilor, în acelea ale părinţilor încă tineri sau ale nevestelor îmbătrânite înainte de vreme. Era o carte aspră, neiertătoare şi aducea în faţa cititorilor vieţi măcinate şi uscate, petrecute în subteranele minelor din zonă. La urmă era amintit şi accidentul, doar la urmă. „Natura îşi apără uneori creaturile aşa cum noi nu ştim să o facem..." se încheia cartea.

Fiind luată drept o explicaţie voalată, de sociologie metafizică, cartea născu râsete şi batjocură. în satele minerilor ea nu fu citită. Şi nici în multe alte locuri. Autorul cărţii, un tânăr încă neafirmat, deveni însă, în curând, celebru. Întrebat fiind dacă scandalul datorat cărţii îl ajutase să se afirme, răspunse: „Fusesem sigur de reacţia semenilor mei".

Fu aclamat, răspunsul era iscusit şi, foarte repede, batjocura se transformă în laudă, iar autorul urcă pe nesimţite către vârful piramidei. Se spuse că e un mare cunoscător al lumii şi el nu neagă. Scrise şi alte cărţi, toate de mare succes şi toate despre oameni simpli. Se spunea că pe aceştia îi cunoştea cel mai bine. Despre satul de mineri nu se mai auzi nimic, mult timp. El mai reveni în actualitate doar o singură dată, atunci când, în timpul unui accident, muriră câţiva muncitori. Dar despre asta nu mai scrise nimeni, era ceva atât de obişnuit, încât autorul, acum, în culmea celebrităţii, ridică din umeri plictisit.

În colaborare cu Iacob Macarov

Bătrânul lup de stele

Îmi spunea: „Eu, când văd că omul nu e ceea ce credeam despre el, mă îmbolnăvesc...". Dacă i-aş spune acelaşi lucru astăzi, poate că s-ar simţi jignit şi nu şi-ar recunoaşte cuvintele. Sau poate nici măcar nu şi-ar da seama ce vreau să spun şi m-ar aproba plin de convingere.

O fată de doisprezece ani şi un boşorog de cincizeci şi cinci, care arată pe puţin de şaptezeci.

Azi... Deşi ştie că trebuie să vin, moşu' aşteaptă în pat, dezbrăcat, numai piele flască, fără oase, o piele făinoasă, arsă de radiaţii, plină de vânătăi şi varice. Vechile sale cicatrice de pe faţă sunt vinete, congestionate şi, deşi e învelit cu mai multe pături, mereu tremură şi spune că i-e frig. De fiecare dată când ar trebui să meargă la controale, face ce face şi scapă: îi e grozav de frică să nu fie internat în unul din spitalele de recondiţionare.

După ce o pup pe tanti Aura, mă trage să-l pup şi pe el, cu toate că tanti îi spune, pentru a nu ştiu câta oară, să se îmbrace întâi. Se ceartă tot timpul, mai ales când vin şi eu; mereu îşi găsesc câte un motiv de sfadă. Trec cu tanti Aura în cealaltă cameră, să repetăm versurile pentru spectacol, dar, ca de obicei, puţin după aceea, uşa se deschide şi, îmbrăcat în aceeaşi pijama roz, vine să ne asculte. E îngrozitor, intervine încontinuu, o bruiază pe tanti, trebuie să iau de mai multe ori poezia de la capăt. Când termin, îmi spune, cât se poate de nevinovat, de faţă cu tanti Aura:

- Ştii tu ce mult ţin eu la tine, Măriuţă dragă? Şi mă tot pupă, iar pe la spate îşi vâră mâna, cu degetele umflate şi păroase, în decolteul bluzei. Am îngheţat. Dar totul pare

foarte firesc, tanti Aura cred că nici măcar nu a văzut ce s-a întâmplat.

Pe urmă, stingem luminile şi privim unul din filmele lui tanti Aura, în care ea joacă rolul unej tinere băştinaşe de pe o planetă din Proxima Centauri. E foarte frumoasă şi are o rochie superbă din fibre optice. „În sistemul Proxima Centauri, nu există umanoizi", tine să completeze el acru şi tanti Aura închide aparatul de redare. „Drumurile gloriei nu duc nicăieri. Toate sunt înfundate", oftează ea, şi atunci văd că plânge. Pleacă la bucătărie să facă nişte cafele.

Rămaşi singuri, moşu' parcă a întinerit. Nici mâinile nu-i mai tremură. Stăm faţă în faţă în fotoliile moi şi discutăm despre călătoriile lui.

- Desfă-ţi picioarele, îmi spune în şoaptă.

Îl ascult, fără să-mi dau seama. Apoi, înţeleg brusc şi mă înroşesc toată.

- Mai, mai...
- De ce?
- Oh, ca să mă pot şi eu simţi bine. Se aude tanti Aura venind.
- Desfă-le, desfă-le, n-o să observe nimic, nu-i nimic.

Mă ridic roşie de ruşine să o ajut pe tanti Aura şi mă aşez pe alt fotoliu, ca să nu mai stau în faţa lui. Îmi trag marginea rochiei peste genunchi. Bem cafeaua, sporovăim, tanti e grozav de simpatică. Povesteşte întâmplări din filmele pe care le-a turnat şi cum se făceau pe atunci filmele. Moşu' susţine sus şi tare că azi se poate juca în filme doar dacă ai pile...

- Te duci, fătucă, intri în patul vreunui regizor şi-apoi intri şi pe platourile de filmare.

Mai demult parcă nu gândea chiar aşa. Tanti Aura îi spune că nu-i adevărat şi că film se poate face doar când

ai talent, încep iarăşi să se certe.

În sfârşit, plecăm. Dacă nu m-ar trimite părinţii, eu n-aş mai veni. Cred că lecţiile de la TV sunt mai bune. Dar ei o cunosc de mult pe tanti Aura şi-mi spun mereu că aşa noroc, să fac pregătire cu una din cele mai mari actriţe ale ecranului, n-o să mai am eu. Tanti Aura mai primeşte şi acum buchete de flori de la admiratori şi scrisori şi benzi video din toate colţurile spaţiului cucerit de oameni. Bătrânul se dichiseşte, zor nevoie mare, s-o conducă pe „Măriuţa lui". Pe hol, înainte de ieşire, mă strânge tare de braţ, ca să mă uit la el. Are o privire leşinată şi buzele ţuguiate:

- Vreau să te pup...
- M-aţi pupat astăzi destul. (Nu ştiu cum să-l ţin mai departe).
- Da, dar vreau să te pup pe guriţă.

Mă smulg din mâna lui şi ies. Bine c-am ajuns în stradă. Sunt foarte nervoasă. Mă prinde iarăşi de braţ şi mă strânge de-mi dau lacrimile. Pur şi simplu nu mai ştiu ce să fac... Îi zic că e mai bine să mergem pe jos; ştiu că dacă am lua un minimobil s-ar împinge în mine tot drumul şi m-ar pişcă. Mergem alături. Se uită lumea la noi. Frumoasă pereche! Frumoasă, n-am ce zice; cavalerul se sprijină-n cârjă...

Slăbeşte strânsoarea, pe urmă îmi dă drumul de tot. Dar cu dosul palmei îmi apasă sânul stâng. Am rămas perplexă. La asta nu mă aşteptam.

- Lăsaţi-mă în pace!

Pune mâna pe umărul meu. Nu mai suport nici atât.

- Nu mă atingeţi!!! Mă doare!

Îşi retrage mâna şi se uită ca Don Juan în ochii mei. Ce să spun, m-a dat gata! Pornim iar. Uitându-se la mine cu coada ochiului, caută prin buzunare şi scoate un diamant foarte mare, pe care mi-l întinde. Îmi spune că e

o amintire de pe Aura, cea mai frumoasă planetă pe care a descoperit-o el, undeva, într-un îndepărtat şi neînsemnat sistem solar. E într-adevăr cel mai frumos diamant pe care l-am văzut vreodată. Primesc darul şi îi mulţumesc, sărutându-i obrazul veştejit.

- De ce te strâng?
- ...(tac)
- Ştii de ce te-aş strânge?
- ...(tac)
- Te-aş strânge de piept (pauză). Şi mi-ar face mare plăcere...
- Mie nu.

Mă smucesc şi o iau înainte. Vine şontâc-şontâc după mine, îndoit de spate. Acum îmi dau seama de ce îşi masa atât de insistent, în pat, acasă, abdomenul.

- Ne-am înstrăinat, Măriuţă.
- Vi se pare.

Nu-l mai văzusem de o lună.

- Nu mă mai iubeşti, Măriuţă? îmi zice rugător.

Acum mi-e milă de el. Nu, eu nu trebuie să ajung atât de bătrână. Şi dacă da, atunci, am să fiu demnă, nu aşa...

- Ba da, răspund sec.
- Până unde mă iubeşti?
- Până unde trebuie!

Tace. Se uită la mine şi oftează. Îmi spune că i-e milă, atât i-e de milă de tanti Aura... (îi dau şi lacrimile), că-i aşa de slabă şi aşa de bătrână şi abia se tine pe picioare. Asta e soarta actriţelor. Cine le mai ţine minte pe ele? Uite, lui i-au trimis acum câţiva ani şi o medalie comemorativă. Şi-mi povesteşte cum era primit cu urale şi purtat pe braţe când se întorcea din zborurile cosmice. Călătorise în jurul mai multor stele, descoperise zeci de planete. Mă gândeam că, acum, aproape nimeni nu-şi mai

amintea de el. Iar cei care şi-l aminteau totuşi, îl credeau probabil deja mort.

Într-un fel, chiar aşa şi era... Cât putea parcă să mai reziste, evitând mereu tratamentul de recondiţionare. Mereu spune că, dacă l-ar urma, n-ar mai fi el însuşi. Ne oprim la intrarea unui mic bar, de la subsolul unei clădiri. Trebuie să se întâlnească cu nişte cunoscuţi de-ai lui, prieteni din tinereţe. Mă invită şi pe mine înăuntru. Refuz, minţind că mă aşteaptă mama acasă. Intră singur, după un jalnic „la revedere" şi o privire ucigătoare.

O iau spre casă, nu mai e prea mult drum, pot să merg şi pe jos. Cine ar putea crede toate acestea, dacă le-aş povesti cuiva? Dar braţul mă mai doare încă. Tata are în bibliotecă o carte veche, „Lupul de stele", unde sunt povestite toate călătoriile bătrânului şi sunt şi multe interviuri cu el. îmi vine să plâng.

„Eu, când văd că omul nu e ceea ce credeam despre el, mă îmbolnăvesc." Poate că am să i-o spun odată. Sigur am să i-o spun.

În colaborare cu Corina Gligor

Cum se ucide o femeie. Nu de ce.

Joan se vinde greu.

Oare să fie întâmplarea extraordinară care ar putea să-l aducă pe Georges dincolo de mizeria pe care i-o reproşează acum Joan? La urma urmei, trebuie să fie o astfel de întâmplare? Are nevoie Georges de ceva spectaculos care să-l salveze? Este Joan prinţesa care se pretinde?

Şi mă gândesc că Joan poate fi o asemenea prinţesă. Ea ne poate cere să fim aşa cum ne vrea, iar noi să ne străduim să fim. Georges este alesul, chiar dacă toţi cei care mergem şi care-l cunoaştem nu ne închipuim că va fi vreodată aşa cum îl obligă Joan să fie. Georges este crezut necontrolabil.

Mergem câte doi-trei prin coridorul întunecos.

„Alege, Georges, alege acum, pentru că o următoare ocazie voi avea eu grijă să nu mai existe."

„E prea mult între noi. Legătura noastră pare a creşte prea mult".

„Şi, fii tu liniştit, şi sigur că asta nu-i nimic faţă de ce va fi de-acum încolo sau faţă de ce-ar putea fi."

Coridorul îngust şi negru înfundă vocile, dar ei vorbesc destul de tare ca să audă toţi cei din jur. Toţi cei care ne întoarcem acum din sectorul dovedit închis şi pe care ne hotărâserăm să-l explorăm şi care ne cunoaştem între noi. Oricum, nimănui nu-i pasă de străinii care apar din când în când, pe la câte-o intersecţie.

Joan continuă să provoace.

„Alege, Georges, între mine şi grasa de soacră-ta şi nasoala de nevastă-ta şi toţi cei care sunt restul familiei."

Joan reia ideea unicităţii ocaziei şi mai înşiră şi câteva lucruri despre sine ca supra-persoană, dar le ştim şi nu le mai povestesc şi pe astea. Nu mai sunt atent. Pot să mă gândesc la altceva. Sau chiar şi la ei, dar mai degrabă îmi închipui ceva. Cred că Georges are aerul lui obişnuit speriat şi zâmbitor, adică indecis şi poate bucuros că nimeni acum nu se arată că i-ar purta prea mult de grijă pentru că ne ocupăm de posibilii bolovani ascunşi în praful galeriei, asta în ideea că nu se întâmplă să fie vreo bombă lăsată pe undeva sau uitată nemascată de cine ştie când. Poate vreodată a mai trecut pe aici unul cu mai multă lumină. Desigur, Georges nu poate gândi aşa ceva pentru că ştie că noi toţi mergem fără griji şi că în faţă, departe, este Riscatul, dar să zicem aşa.

Să zicem, aşadar, că eu mi-l închipui pe Georges cam speriat şi zâmbitor, chiar dacă nimeni nu-l vede, neştiind cum s-o oprească pe Joan şi nevrând, în acelaşi timp, să renunţe la ea, ca, hm!, element ambiental, factor de succes şi aşa mai departe, dar având, ca de obicei, oroare de afirmaţii gălăgioase. Vreau să spun că s-ar putea admite şi că Georges aude, din când în când, cele care se vorbesc în jurul lui, mai ales atunci când sunt propuneri sau comentarii deosebit de categorice. Totdeauna Georges stă aplecat către cel care-i vorbeşte sau măcar arată ca şi cum ar sta aplecat, ca să nu piardă nici un cuvinţel din cele care se spun, dar participarea sa nu-i decât pentru spus da-da atunci când aude ceva ca o întrebare. Imagine bună, de urmărit cât de adevărată e atunci când vom fi mai la lumină: Georges prefăcându-se că ascultă lângă un perete antifonat care-i tot de el produs. Şi iată-l acum încurcat şi participativ. Joan îi spune cum este el un om deosebit care are nevoie de o femeie deosebită. Şi ea este o femeie deosebită.

Joan este Femeia Deosebită. I-ar place chiar să

spună Omul Special. Apoi îşi spun din nou unul altuia aceste lucruri într-un mod diferit, dar cred că undeva unul din ei minte; poate Georges a obţinut amânarea pe care o voia. Şi-apoi, de ce n-ar vorbi aiurea-n drum amândoi. Georges n-are nevoie de scandal, Joan are numai nevoie de cineva care să se ţină bine-bine legat de ea, împotrivindu-se astfel perspectivei de a rămâne doar nebuna de care nu se apropie nimeni pentru că nu-i făcută pentru cercetat de aproape, ci să rămână o imagine. Aşa cum e o imagine lângă Georges aplecat spre zidul lui antifonat: ea ocolită de propriile ei cuvinte pe care le ţese.

Şi oricum urmează să trec foarte curând în faţă.

*

Sunt Riscatul.

Port bastonul, cronometrul şi lanterna şi nu aud decât bâzâitul contorului. Trebuie să mă strecor prin locurile noi fără să fiu omorât. De altfel, nu ştiu să fi fost cineva omorât vreodată de altceva decât vreun om surprins întâmplător în timp ce Riscă alegându-şi drumurile către Sală. E de controlat repede galeria, cât mai complet. Mai întâi mă uit după urme, pornesc ceasul şi marchez începutul. În cele din urmă vom ieşi poate într-o sală imensă şi necunoscută în care se vor aduna cu toţii înainte de a porni către afară. După două ore de locuri noi îi aştept pe ceilalţi şi reintru în grup. Altcineva devine Riscatul. Acum îmi închipui că:

Joan continuă să meargă lângă Georges, dar este deja foarte obosită şi calmă. Nu mai vorbeşte decât rareori şi bănuiesc la ea începutul adunării aceloraşi idei care par acum epuizate, pentru o nouă foarte lungă conversaţie asemănătoare. Cuvintele deacum sunt ultimele cartuşe din încărcător după seriile lungi dinainte; sunt nişte accidente şi anunţă indirect că, dacă în scurtă vreme nu ieşim sau nu

ne oprim, vom merge mai departe mai puţini. Cred că Joan ar fi în stare să spună că refuză să se mişte de aici încolo, fără să-i fie frică să rămână singură, chiar ştiind că Georges nu este de acord să părăsească grupul-mai mare. Nu, Joan este destul de inconştientă totdeauna ca să nu-i pese de ea însăşi. Sau pare destul de inconştientă ca să se întâmple orice cu ea şi ea să rămână aceeaşi. Nu se va uita niciodată speriată în jurul ei pentru că oricum nu se uită în afară decât pentru a aduna cuvinte noi pentru discursul despre sine. De fapt, cred în sinea mea că toţi facem exact la fel.

Nimic nu se poate întâmpla. Dacă nu facem în scurtă vreme un popas lung, Joan ar putea să rămână singură în coridorul întunecos şi plin de praf şi pietre. Totuşi ne vom opri. Vom aştepta femeile şi pe toţi ceilalţi care au rămas demult în urmă. Joan va continua să rămână lângă Georges în timp ce el se va învârti, părând deosebit de preocupat, în jurul uriaşului care este nevastă-sa plus soacră-sa şi toţi cei amintiţi cu răutate înainte. Şi mă voi întâlni pentru prima oară cu Hanna.

Altcineva devine Riscatul.

*

Aşa apare Hanna.

Mai târziu ea îmi va vorbi.

Joan continuă să rămână lângă Georges în timp ce el se învârte, preocupat, în jurul celor care-i sunt familia. Nu mai vorbesc deloc şi, desigur, ea este foarte beată. Dacă Georges ar vrea, ar putea să mai facă numai câţiva paşi şi s-o prindă şi pe ea în cercul pe care-l tot face. Dar Georges are nevoie de prea mult curaj pentru aşa ceva. Şi apoi precis nici nu-i trece prin gând că-şi înconjoară familia cu un gard de paşi. Pentru el este important să lase impresia că se ocupă de ai lui.

Oricum, Joan n-ar mai putea remarca această

demonstraţie.

Hanna vine, după cum ştiam, şi mi se aşază chiar în faţă, împiedicându-mă să văd.

Georges va fi Riscatul. Ceilalţi au rămas mult în urmă iar noi continuăm să ascultăm ce spune Joan despre Omul Special.

„Ascultă, spune Georges, ai răbdare până termin."

„Ce să termini?"

Ştiu deja, Joan va pretinde imediat că poate merge ea însăşi alături de Georges, eventual purtând contorul sau lanterna. Toţi vor asculta încremeniţi şi după ce ea va crede că i-a convins că-i la fel de bună ca oricare jumătate din oricare dintre noi pentru că ea şi Georges sunt unitatea în timp ce noi abia putem fi numiţi mutanţi cuviincioşi în contextul eticii; întunericului şi încă o mulţime de asemenea lucruri din carej trebuie de fapt să înţelegem că ea oricum nu contează, ca săj zicem aşa, un înger poate fi la fel de bine lângă noi sau lângă; Georges şi încă şi încă, după toate astea vor protesta aproape hotărât. Georges va fi plecat înainte pentru schimb, încântat de această posibilitate de neparticipare, dar asta nu va însemna niciodată nimic, Joan este la fel de singură. Şi atunci se vor întoarce şi vor spune că s-a stricat contorul, în ciuda tuturor asigurărilor antişoc se va vedea înăuntru tubul spart şi becul de avarie semnalizând roşu clipitor. Cred că mi-ar fi plăcut să pot spune că Joan a fost cea care a aruncat cutia contorului, izbind-o de perete, dar toţi ştiu că ea era lângă noi, vorbindu-ne despre singurătate, unicitate şi despre tot ce-i mai venea ei. Nu m-ar crede nimeni chiar dacă Joan va susţine că ea a făcut asta aşa prin...

Peste câteva clipe se va auzi receptorul scoţând cele trei semnale ale sale: unul lung, apoi unul scurt, apoi unul lung; o pauză; din nou cele trei semnale. S-a terminat. Atunci se va fi terminat. Conducătorul va scoate harta şi

va marca punctul de emisie, după multă vreme trecută cu calculele. Georges va primi harta, bastonul, lanterna şi cronometrul şi va deveni conducător. Vom merge, ne vom odihni, vom merge din nou. Din loc în loc mă voi întâlni cu Hanna care va încerca de fiecare dată, cu corpul ei de fetiţă, să mă împiedice să văd.

„Joan este tipa care stă mai tot timpul lângă Georges? Bruneta cu păr lung? Dumnezeule! De aia ai fost şi tu îndrăgostit? Nu aşa pretinzi? Dumnezeule!"

Asta îmi spune de fiecare dată. Din când în când schimbă locul exclamaţiei. Ştiu exact ce trebuie să înţeleg: şi Hanna crede că ea (sau numai ea) este mai bună decât oricare Joan aflată pe această lume. Acelaşi lucru îl aud puţin mai încolo rostit de vocea groasă a soţiei Conducătorului. Şi, de ce nu, acelaşi lucru l-aş putea auzi rostit de oricare dintre ele. Pentru asta n-ar trebui decât să mă plimb în toate părţile, aşa cum face Kohl nebunul. Hanna îşi masează gâtul şi exclamă: „Dumnezeule!" şi spune toate celelalte aşa cum s-a obişnuit să le spună. Rutină, zgomot de fond. Eu însumi am tendinţa de a instala un zid antifonat între noi în timp ce mă prefac a fi foarte-foarte atent.

Din cauza contorului stricat şi a receptorului semnalizând linie punct linie vom ieşi afară. Cineva a găsit înaintea noastră sala. Desigur, nimeni nu ştie cine. Undeva deasupra este totuşi cineva care a pornit emiţătorul. Ne vom aduna cât mai mulţi, va urma sărbătoarea şi apoi fiecare va pleca unde vrea. Să spunem, unde vedem cu ochii. Sau înapoi, căutând o nouă sală pentru o nouă sărbătoare, pentru o nouă alegere, împotriva unei noi rătăciri.

Hanna ar putea să-mi spună cum să devin cineva, cum să fac Regina, dar nu îndrăzneşte. Hanna se uită în oglinda depliată, ascultă cântecele, semnalele linie punct

linie, iarăşi cântecele şi-şi propune să-mi povestească. Hanna povesteşte conştiincios, dar mult prea încet, prea atentă să nu uite amănuntele, mai ales pe cele neînsemnate. Va spune:

„Despre soţia lui Georges ştiu o mulţime de lucruri spuse de ea însăşi pe drum."

O voi asculta întins în iarba uscată, urmărind norii care se strecoară peste stele. Hanna va vorbi despre dragostea soţiei lui Georges pentru unul din prizonierii purtaţi multă vreme prin coridoarele întunecate, despre dispersarea lui Georges (cuţitul lui vânătoresc, cu care s-a zgâriat dramatic, pierdut şi regăsit!), despre o mare de neînţelegeri şi despre hotărârea Reginei. înainte de a mă ridica îmi voi pregăti figura. Oglinda depliată m-ar arăta zâmbind cu colţurile gurii lăsate în jos, amar şi cu privirea mirată sau poate uluită şi, la urma urmei, ştiu că numai eu cred că are vreo importanţă felul în care arată faţa mea în timp ce mă privesc în oglindă. Fără să mă observe, Hanna va continua să-şi maseze obrajii, de lângă buza de sus şi nări către lobii urechilor, în timp ce, putinţei ascuţită din cauza efortului de a-şi menţine gura cât mai închisă, vocea ei îmi va spune despre cum soţia lui Georges şi soacră-sa şi ceilalţi îl sfătuiseră, în grupul lor. Hanna îmi va spune asta de trei ori, înainte ca eu să mă ridic să mă privesc în oglindă.

La urma urmei, numai eu ştiu că mă voi privi în oglindă, că zâmbetul meu are vreun înţeles şi, de fapt, poate chiar sunt singurul care ştie ceva.

Pân' la urmă to' trebuia să pună unu' mâna pe mine, cât aş fi fugit io de bine pen' că erau prea mulţi şi io prea în mijlocu' lor, că aşa voise Joan, noi doi să fim în mijloc, să ne vadă toţ', da' nu se gândise bine peri că în mijloc nu se vedea nimic m afară de ce-i în juru' nost'. I-adevărat c-

am încercat să fug cât am putut, mai speriat decât am fost vreodată de când sunt, c-am văz't c-am luat-o razna cu ce i-am făcut lu' Joan, da' nu mă hotărâsem să termin cu ia decât cu o clipă-nainte, că pâri atunci eram bine împreună. Mi-au zis că Joan o face prea de tot şi m-am hotărât că nu mai puteam s-o ducem aşa. Acum stau ciorchine în juru' meu şi-aproape c-ar vrea să stea şi peste mine, da' nu-i lasă doctoru' că le tot spune să se dea meii încolo, da' nu ere' că aude vreunul că toţ' vorbesc cum s-a putut aşa ceva şi că doar nu suntem sălbatici sau animale şi că io am ceva cu capu', parcă ar fi ceva adevărat în tot ce spun! şi pierd timpu' în loc să-ş' vadă de serbare şi s-o facă Regină, că pentru asta le-am luat-o înainte! Şi dacă vor să mă ţină să lase numa' pe câţiva care se simt în stare să mă păzească. Io zic că nu ştiu nici ei ce să facă şi cu cât sunt mai mulţi cu atât o să le fie mai greu să se hotărască, iar io am să fug odată şi-odată când nu s-or aştepta pent' că n-aş vrea să văd şi să aud ce-or să spună până la urmă, asta dac' o să fie vreodaf un pan' la urmă dac' au să tot sporovăiască minunându-se. Doctoru' tot vrea să-i dea mai deoparte ca să răsuflu mai bine, da' nu-mi prea vine când o văd pe Joan lângă mine, culcată pe dreapta ca să nu-i văd faţa.

De pe undeva pare că se aude un contor ţiuind ca şi cel de la poarta adăpostului dimineaţă încet-încet, da' aici trebuie să fie din cauza gălăgiei nu fiindcă aşa i-ar fi venit lui deodată pent' că s-ar fi schimbat vântu' sau pent' altceva, n-am io treabă cu asta, da' ţiuie exact cum ţiuia dimineaţă ăllalt acolo. Parcă-mi vine să arunc o privire către adăpost, da' ştiu că nu văd nimic de lume şi, pe deasupra, chiar înspre adăpost e tatăl lui Joan, că nu-mi vine să-l ştiu deloc-deloc pe-aici pe-aproape, ba, fără glumă, ere' că-mi vine să nu fiu nici eu pe-aici pe-aproape sau măcar să nu fie nimeni lângă mine. Ştiu sigur că-i tatăl lui Joan acolo că-i văd bocancii vechi, de soldat, când mă

uit cu coada ochiului. Îi avea şi azi-dimineaţă când am fost în galerie şi nu i-a schimbat, că doar n-are alţii. Cel mai bun ar fi să aflu de ce i-am făcut-o lui Joan tocma' acum, că doar aseară când mama începuse să se laude iar cu ceasul ei mecanic, cel mai bun din adăpost, cel mai îngrijit, când începuseră să-ntrebe ce-i aia meseriaş de îngrijit ceasuri mecanice care arată ora şi ziua şi dacă-i după-amiază sau dimineaţă, când mama începuse să vorbească iar despre ceasul ei am plecat de-acolo şi-am început să umblu prin galerie doi paşi către lumina unde stătea Joan, liniştită şi cumsecade, s-o întreb dacă vrea să vină cu mine azi la sărbătoare, iar ea parcă atâta aştepta, să vin eu să o chem, imediat a fost de acord şi mi-a şi spus sunt de acord, ca o domnişoară la locul ei, numai să vin s-o cer de la tată-său şi mi-a arătat peste umăr cum, dincolo de câţiva, bătrânul îşi curăţa bocancii. Am să-i spun chiar mâine de dimineaţă, am anunţat-o, iar ea s-a uitat la mine şi atunci am ştiut că începuse să-mi placă după cum acum nu.

În colaborare cu Doru Pruteanu

Frumoasa bocitoare

Ei bine, la începutul începutului părea să fi stat faptul că tocmai se certaseră. Era ceva aşa de normal, că nici nu-şi aducea aminte de unde începuseră. Ţinea, desigur, minte alte situaţii, nu mai departe decât cu o zi înainte se întâmplase exact la fel, atunci fusese vorba despre vârste, Vladimir, care avea 55 de ani şi care îşi amintea că, în copilărie, prinsese şi ani fără război, era nemulţumit de uşurinţa ei; ca de obicei, venise un om să întrebe de „dom' inginer" pentru o nouă măsurătoare. Omul venise după Vladimir iar acesta uitase să-şi ia arma, ceea ce o făcea pe ea să se considere vinovată, măcar pentru lipsa sentimentului de siguranţă pe care ţi-l oferă pistolul aflat în buzunar sau la centură sau în traistă, dacă eficienţa lui ar fi fost oricum neglijabilă în faţa a ceea ce se cheamă mijloace moderne de luptă individuală. în fond, socoate Angela, s-ar putea ca numai ţăranii să fie de vină, ei sunt cei care nu se satură de împărţit pământul în fiecare zi.

Unde? întrebase Vladimir, incapabil de orice manifestare care ar fi semănat a refuz. în deal, dincolo de plopi. Bine, dincolo de plopi, repetase el - bâlbâială omului obosit - şi plecase fără o vorbă în afara promisiunii că nu va sta mult. Mă-ntorc repede, adică: Discutăm totul după chestia asta...

În mai puţin de jumătate de oră erau morţi amândoi, inginerul şi ţăranul. Ea nu avusese răbdare şi curaj să stea singură atâta vreme şi plecase pe cărare, în urma lor. Satul e aşezat pe platou, de cealaltă parte a văii, aşa că, pentru a ajunge la plopi, trebuie coborât un deal repezit, printre tufişuri şi, apoi, urcat altul. Angela simţea intens că mergea, oasele ei şi carnea sufereau, solicitate

neaşteptat de mult, se grăbea cât putea, închipuindu-şi că va avea mai multă putere să-l întrebe chiar atunci nu ştiu ce, decât mai târziu, când el ar fi avut vreme să pregătească un răspuns tocmai la o asemenea întrebare. Pentru a fi complet cinstită cu sine, Angela recunoaşte că, în timp ce sânii i se legănau din cauza paşilor repezi, vorbea singură, desfăşurând, pentru cine ar fi putut s-o audă (şi recunoaşte că ar fi avut cine) o demonstraţie pe care-o caracterizează ca fără cusur. Ceea ce o uluieşte este numai faptul că nu-şi aduce aminte în nici un fel ce anume argumente, ci numai cum: impecabil, o înşiruire perfectă, aşa cum cărarea însăşi se înşiruie perfect printre tufişuri, făcând o curbă largă. Angela se simte dispusă să se lanseze într-o descriere a vremii şi chiar trece la activitatea propriu-zisă, în timp ce comisarul pentru cercetarea agresiunilor împotriva populaţiei civile productive dă aprobator din cap, în sensul că, la urma urmei, orice informaţie este binevenită şi îşi lasă ochii să alunece pe sânii ei plini.

- Era un timp splendid, spune Angela şi sare la altceva. N-aş fi crezut că se poate întâmpla una ca asta. Închipuiţi-vă pe cineva mergând pe drum, pe cărare, mă rog, şi deodată leşinând în faţa a ceea ce vede. Şi, evident, nu putea vedea decât o nenorocire: bărbatul mort şi ţăranul ale cărui picioare ţepene ieşeau dintr-o tufă apropiată: Am crezut că leşin, apoi chiar am leşinat, dar numai pentru câteva clipe. M-am întors într-o fugă în sat, dar n-am ajuns şi trebuie să recunosc că felcerul a avut dreptate, m-au violat. Am fost violată.

*

Copiii zbierau cât îi ţinea gura. într-o sâmbătă, pe la cinci după-amiază, numai copiii mai umblă prin praful drumului, adulţii simţind deja duminica şi ocupându-se numai cu treburi mărunte: bărbierit, muls vacile (deşi e

prea devreme, după criteriile din celelalte zile), făcut mâncare multă, scuturat, măturat, şters, ascultat la radio (ce se mai prinde, în ultimul timp emit tot mai puţine staţii), înjurat prin curte, făcut baie în albie (uneori). Ca totdeauna, faptul că toţi copiii zbierau nu părea decât cel mult că începea să se însereze, aşa se întâmplă totdeauna, cu cât soarele e mai departe, cu atât copiii ţipă mai tare, isterizaţi de căderea nopţii, salvându-se astfel de frica de întuneric. Este drept că pare cam devreme pentru corul ăsta, dar e abia aprilie şi ziua e destul de scurtă. Vin roboţii! zbierau toţi mărunţeii aflaţi atunci în drum. Vin roboţii! Vin roboţii! şi asta poate însemna şi ceva serios, pentru că, deodată, copiii dispar în curţi şi din curţi în grădini şi din grădini, însoţiţi de astă dată de părinţii care trag după ei tot felul de lucruri preţioase sau de animale încăpăţânate, îngrozite de panica generală ori având o părere deosebită în legătură cu atitudinea stăpânilor, spre pădurea care este aproape de sat, la vreun kilometru, după ce traversezi câmpul arat care e platoul din vârful dealului. Vin roboţii! continuau să urle copiii, în timp ce femeile plângeau disperate, deşi nu au încă suficiente motive s-o facă.

După trei zile, comisarul analizează poziţia protagoniştilor în acel moment: Angela îşi adună fusta, încă nevenindu-i să creadă ceea ce i s-a întâmplat şi, mai ales, ceea ce se întâmplă cu roboţii de pradă; întregul sat fuge către pădure; Kohl, vagabondul epileptic scăpat ca prin minune de armată, tocmeii constată că nu numai el a rămas încremenit de frică: Veronica este, superbă, împietrită lângă gardul grajdului; în curtea fostei şcoli, doi copii ignoră nenorocirea şi continuă să se joace ţipând „Vin roboţii!" şi sărind într-un picior; el însuşi, comisarul, se află cu două sate mai departe, venind în mare grabă să organizeze rezistenţa împotriva maşinilor de jaf; iar ţăranii

continuă să alerge peste câmp, spre pădurea care trebuie să fie, în conformitate cu reprezentările tradiţionale, salvarea.

Angela descoperise ce se întâmpla în realitate şi cobora dealul abrupt, plângând în hohote, disperată. Îşi aminteşte că spunea, din când în când, Dragostea mea, în legătură cu Vladimir. Acesta fusese împuşcat cu o rafală, o mulţime de răni urâte se vedeau, prin găurile bluzei, în abdomen. Felcerul raportase că în inginer trăseseră mai mulţi în acelaşi timp şi că ţăranul se trântise la pământ dintr-o obişnuinţă căpătată odată cu înmulţirea raidurilor aviaţiei teleghidate. Îşi acoperise capul cu mâinile, închisese ochii şi fusese împuşcat de la câţiva centimetri distanţă. Femeia rămăsese lângă cei doi morţi multă vreme, îngenuncheată, zguduindu-se toată de plâns. Când îşi revenise, era deja noapte.

Era o grupă de şapte roboţi de pradă, mergând în lanţ de-a latul întregii uliţe. Părea evident că vor mai întâi să inspecteze satul şj apoi să-şi rezolve celelalte afaceri. Rafala pornită din podul şcolii a secerat jumătate din ei.

Eficienţa retragerii către pădure fusese minimă. Atacul era bine organizat, ceea ce însemna că ţăranii fuseseră aşteptaţi chiar la margine şi masacraţi înainte de a ajunge sub copaci, cu un entuziasm cu totul neaşteptat din partea unor simpli roboţi de pradă. Comisarul numărase, după registrele stării civile, optsprezece supravieţuitori, între care doisprezece copii, scăpaţi ca prin urechile acului datorită neatenţiei părinţilor lor. La aceştia se cuvenea adăugat un copil din cei doi care se ascunseseră în podul şcolii şi trăseseră cu o mitralieră antiaeriană montată acolo; unul dintre ei fusese ucis în cele din urmă, dar celălalt scăpase.

În această vreme, comisarul mai făcuse vreo zece kilometri, reducând puţin distanţa şi constatând că afişajul indicatorului pentru carburant semnaliza roşu cu stăruinţă.

Nu mai putea să ajungă la timp, deşi a ajunge la timp înseamnă, în mod obişnuit, altceva, cu totul altceva decât a ajunge pentru a număra morţii. Tot în această vreme, Kohl sărea gardul şi o lua prin surprindere pe Veronica iar fata, îngrozită de ceea ce oricum ar fi urmat, nu protestase în nici un fel. Nu voia, probabil nici ea, dar mai ales el nu voia să fie văzuţi, aşa că o trase repede către podul grajdului iar ea îl urmase fără mofturi. O dezbrăcase nemulţumit că nu opunea nici un fel de rezistenţă şi, convingându-se în acelaşi timp că ar fi putut face oricând acelaşi lucru cu acelaşi succes (deşi asta era numai şi numai o ipoteză), simţi un fior de plăcere cutremurându-l atunci când văzu coapsele ei goale, doar coapsele. Veronica stătea nemişcată, pe jumătate acoperită de puloverul gros de lână pe care nu se obosise să i-l mai scoată şi Kohl se lipi de ea, apoi o rostogoli ca să ajungă deasupra.

Kohl trecea prin criza de epilepsie pe care nu contase, sub el Veronica asculta exploziile şi rafalele de afară, iar Angela plângea în cărare, lângă mortul Vladimir pe care-l numea acum Dragostea mea. Era deja noapte şi lacrimile curgeau singure, fără să pară că vor mai putea fi vreodată oprite. Era bocetul de pe urmă şi avea în el noaptea de afară, întreagă, şi imensa durere din inima femeii, lacrimile şi obrajii îngheţaţi, dar şi sentimentul că ea însăşi se scurge de-a lungul propriilor obraji, iarba proaspăt încolţită şi foşnetul crengilor cu frunze abia înverzite, dealul scurmat de bombele nenumăratelor raiduri, sânii cutremurându-se la fiecare suspin, amintirea înceţoşată a iubirilor sale şi vorba asta Dragostea mea, descoperită tocmai acum...

Kohl îşi revenise din leşin simţind alături placa metalică şi-şi dădu seama că avea lângă el un robot de pradă. Unul care gâfâia?! Nu se gândise, şi-a scos cuţitul,

a pipăit repede placa subţire de lângă el şi, la marginea ei, a înfipt vârful în crăpătura de sub degete, acolo, în îmbinare, cu toată puterea. A auzit urletul sau geamătul sau ce va mai fi fost şi a simţit deodată sângele care nu era al lui şi nici al femeii şi a înţeles că cel care horcăia alături nu avusese decât, pe deasupra, o carcasă, că întreg plutonul de roboţi de pradă nu fuseseră decât carcase umplute pe dinăuntru cu oameni care înţeleseseră că e mai bine să fii robot, că e mai bine...

Angela îl plângea pe Vladimir cel mort, asta era tot ce se întâmpla în realitate.

În colaborare cu Doru Pruteanu

- Pune mâna pe el! Nu-l scăpa!
- Afurisitul, aleargă ca un iepure!
- Atenţie, o ia la stânga. Tăiaţi-i calea!

Patrula tropăia tot mai aproape în spatele său. Clar: dacă nu reuşea să iasă din raza lor vizuală, avea să fie prins. „Nu! Orice, numai asta nu!" gândi Radu Piţigoi. „Mai bine mort, decât în ghearele lor..." Neatent, se împiedică într-un hidrant, se rostogoli şi îşi juli cumplit coatele şi genunchii. Se ridică imediat, continuând să alerge. Picăturile de sudoare lăsau dâre murdare prin praful care îi acoperise faţa, ca o mască de circ. Şi erau aproape, tot mai aproape, mai că îl ajunseră din urmă!

Încercă să mărească ritmul, dar o înţepătură ca un vârf de cuţit înroşit îi traversă partea dreaptă a abdomenului. FICATUL! „Numai de nu m-ar apuca acum, de nu m-ar apuca... Asta înseamnă să fii burlac, să mănânci numai conserve şi chestii sleite"...

Radu întoarse pentru o clipă privirea. Reuşise s-o ia binişor înainte. Venise, în sfârşit, momentul să acţioneze: metoda pe care avea s-o aplice era infailibilă! Cel puţin, aşa susţinea cel care-i vânduse pontul. Coti brusc pe prima stradă laterală.

*

La ora paisprezece, două minute, cincizeci de secunde fix, chiştocul ţigării pe care şi-o trecuseră pe rând unul altuia, cu mâinile tremurânde, deveni atât de mic, încât Theodor Honga, frigându-şi buricele îngălbenite ale degetelor, fu nevoit să-l arunce. Priviră hipnotizaţi la ultimele firişoare de fum ce se ridicau în aerul încăperii. Gata. Cea din urmă ţigară se dusese dracului. Nu mai aveau nici măcar de unde să adune chiştoace, ca să-şi facă

încă una. Goliseră de mult toate scrumierele din casă... Tăcerea care urmă fu brusc curmată de glasul tremurător al lui Honga:

- Eu ies... Nu mai rezist...

- Eşti tâmpit?! sări înspăimântat Victor. îţi dai seama la ce te expui? Ascultă-l pe vechiul tău tovarăş de burlăcie. Mai bine să jucăm încă o partidă de table.

- Mă duc. Eu mă duc după ţigări. Suntem la marginea oraşului. Pe aici se întâmplă foarte rar să treacă vreo patrulă.

- O s-o încurci, îţi zic! încearcă să meditezi puţin, trăieşti în secolul două'şi unu, ce naiba. Nici măcar bărbaţii căsătoriţi nu ies astăzi pe străzi; pot fi victimele unor confuzii penibile...

- Ah, gândeşte-te, continuă Theodor Honga fără să-l asculte: un pachet întreg de ţigări! şi înghiţi în sec, plescăind din limbă de plăcere.

Fără să mai aştepte replica lui Victor, se repezi la uşă şi ieşi în hol. Încet, cu infinite precauţii, deschise poarta de la stradă, lungindu-şi gâtul şi uitându-se în jur. Pustiu, nu mişca nimic. Două sute de metri mai încolo, după colţ, se găsea automatul de ţigări.

Lipit de ziduri, se strecură ca o umbră, fără să facă nici un zgomot. Ajuns la colţ, scoase încet capul, privind. Nimeni la stânga, nimeni la dreapta. Se repezi la automat şi introduse fisa, apăsând butonul de comandă. Automatul începu deodată să hârâie, tremurând din toate încheieturile. Apoi zgomotul încetă la fel de brusc, fără vreun rezultat concludent. Theodor Honga strivi între dinţi o înjurătură.

Zdrang! făcu automatul, ca răspuns la piciorul pe care Honga i-l arsese prin surprindere. Dar nu se întâmplă nimic, îi mai dădu unul. Cu sete. Har, hâr, hâr, hâr, se auzi în interiorul automatului şi, gemând, acesta scuipă, în

sfârşit, pachetul de ţigări. Honga îl înşfacă, îndesându-l în buzunar. Hâr, hâr, hâr, hâr, continuă aparatul, icnind tabagic şi, deodată, o avalanşă de pachete se prăbuşi peste Honga.

În momentul acela, cu braţele pline, Theodor Honga auzi distinct zvonul de glasuri. Lipit de perete, privi cu un singur ochi după colţ. Patrula!

Veneau chiar spre el. Trecuseră deja de intrarea casei.

Scăpă pachetele din mâini. Nu mai avea, în nici un caz, cum să se întoarcă. Gândi rapid. Dacă o lua înainte, pe strada cu automatul, se depărta de casă... Pe de altă parte, în casă tot nu mai putea ajunge. înainte şi la dreapta, asta era soluţia; sărea un gard şi ar fi fost în camping. Acolo se putea încuia în una din căsuţe. Sau, oricum, se putea salva.

Alerga deja. Auzi în urmă-i glasurile excitate ale celor din patrulă:

- Uite unul! Uite-l!
- Pregătiţi plasele. Gata, îl înşfăcăm.
- Nu sta ca proasta! Dă frânghia încoace, că acuma-i al nostru!

„S-o credeţi voi", chicoti Theodor. „Mai bine vedeţi să nu vă împiedicaţi în fuste"! le aruncă el peste umăr, cotind în viteză pe strada care se deschisese la dreapta.

Două minute mai târziu, sărea gardul. Patrula ajunsese foarte aproape, dar acum îl scăpaseră printre degete. Nu se încumetară să escaladeze obstacolul. Trebuiră să ocolească luând-o pe lângă gard şi năvăliră pe poarta campingului.

Theodor Honga se repezi la uşa primei căsuţe. Apăsă clanţa. Trase. Mai trase o dată. Degeaba. împinse. Inutil: uşa fusese încuiată! A doua căsuţă, la fel. A treia.

Alerga îngrozit. Când, în sfârşit, una din uşi cedă, era la capătul puterilor.

Ajuns înăuntru, încuie dintr-o singură mişcare broasca, trăgând pentru orice eventualitate şi zăvoraşul de deasupra. Se lăsă să alunece pe uşorul uşii. Cu ochii închişi de efort, respira întretăiat, gâfâind.

Zăvoraşul?!

Şi atunci simţi lovindu-i nările mirosul pătrunzător de dezinfectant. Deschise mari ochii, privind înjur. Se baricadase în WC.!...

*

După goana disperată, răcoarea de aici i se părea lui Radu o adevărată binecuvântare. Stătea cufundat până la genunchi în curentul vâscos şi picături murdare se scurgeau pe pereţi şi pe faţa lui. Dar tot era mai bine în canal, decât în mâinile lor. Îşi blestemă încă o dată ogarul, căruia îi venise s-o şteargă din casă într-o zi ca asta.

Dacă ar fi fost vorba de oricine altcineva, un deget n-ar fi mişcat. Dar era vorba de ogarul lui. Singurul lui prieten adevărat. Nu-l putea lăsa aşa. Dacă s-ar fi mişcat mai repede şi n-ar fi căscat gura, ar fi dat cu siguranţă peste el. Nu putea să se fi depărtat prea mult.

Se auzi tropăitul paşilor urmăritoarelor pe capacul de fontă al canalului. Apoi liniştea se aşternu din nou, tulburată doar de respiraţia sa gâfâită. „Scăpase. Le fentase!" Şi zgomotul picăturilor de apă. „Oare nu existau cumva şi patrule de căţele?" se întrebă Radu. „Sărmanul, poate că, spre deosebire de el, o şi încurcase deja şi fusese prins şi pus pentru totdeauna în zgardă."

O rază de lumină se strecura prin orificiul capacului, luminându-i faţa coşuroasă şi umerii anemici. Vru să-şi ferească ochii, dar nu mai fu nevoie, în clipa următoare era întuneric. Cineva se oprise deasupra.

- N-avea unde să dispară, spuse o voce hârâită şi

aspră.

- Da, da, trebuie să fie pe aici, pe undeva, răspunse o voce tânără, a cărei posesoare bătu nervoasă din picior.

- Bărbaţii se cred totdeauna grozav de deştepţi, draga mea, reveni primul glas. Am trăit aţâţi ani cu răposatul, taică-tău, şi-i ştiu de ce-s în stare. Dar au obiceiul să uite câte un mic amănunt care îi trădează. De pildă, să închidă bine capacele, spuse ea şi, brusc, odată cu un scârţâit care îi perfora urechile, scormonindu-i şira spinării, în canal năvăli lumina. Deasupra lui Radu, ţinând capacul de margine, stăteau aplecate două urmăritoare, care, ridicându-şi chipurile, schimbaseră o privire de triumf feminin.

- Ce ţi-am spus, rânji cea bătrână. Uite-l, drăguţul de el, îţi place?

- Îhî, făcu excitată cealaltă, scuturându-şi încântată cânepa care-i ţinea loc de păr şi urechile-i clăpăuge. E numai bun, se hlizi ea, holbându-şi şi mai tare ochii exoftalmici. Aspazia, Tanţa, Saveta, Pachiţa, veniţi, fetelor! Veniţi, l-am găsit! E al nostru!

Lui Radu nu-i rămase decât să urce treptele, încet, spre suprafaţă. Apa murdară din bazinul de canalizare i se scurgea pe haine. Gata. Ăsta era sfârşitul. Aşa fusese să fie. La urma urmei, trebuia să existe şi un prins.

Ajuns sus, îl înconjură întregul grup. Nu mai conteneau să-l pipăie şi să-l întoarcă pe toate părţile, spre a aprecia mai bine marfa. Vorbeau toate deodată, râzând şi ţipând. Erau bine dotate. Aveau plase şi cângi, frânghii, capcane de toate tipurile. Pe faţa lor se putea citi satisfacţia...

Dar bucuria le fu de scurtă durată. La capătul străzii, apăru un nou grup alcătuit din fete şi femei de toate vârstele. Intenţia lor era clară. Celelalte se aşezaseră deja în poziţie de apărare. Noile venite îl revendicau pe Radu

Piţigoi înainte chiar de a-l fi văzut. Era un bărbat, asta conta.

Cele două grupuri se repeziră unul spre altul, urlând ca turbate. Se trăgeau de păr, îşi sfâşiau hainele, se loveau fără milă. Se ducea o bătălie crâncenă, al cărui unic scop era Radu Piţigoi.

În clipa aceea, ieşind cine ştie de unde, năvăli în viteză în mijlocul lor un câine. Strecurându-li-se ca un apucat printre picioare, el se repezi spre Radu. Era Iosif! dragul de el, ogarul lui iubit. Venea să-l salveze. Femeile îşi pierdeau echilibrul, rostogolindu-se una peste alta, dar chiar ajunse jos, continuau să-şi care la pumni. În înverşunarea luptei, îl uitaseră pe bărbat cu desăvârşire. Urmând pilda ogarului, acesta nu întârzie să profite de ocazie, depărtându-se lipit de ziduri şi dispărând după primul colţ.

Se pare că mai există, totuşi, şi bărbaţi norocoşi.

*

„De-aici nu mă mai scot ele", gândi Honga. „Sunt ca şi scăpat. Aştept să vină noaptea şi-atunci or să trebuiască să mă lase în pace. La miezul nopţii, am să trec printre ele şi-am să le râd în nas". Şi chicoti încântat. Principalul e că avea ţigări. Pipăind pachetul prin stofa pantalonului, se simţea cu adevărat în siguranţă. Nimic nu părea prea rău cu un pachet nou de ţigări în buzunar; unul întreg, plin!

De afară, se auzeau glasurile urmăritoarelor, care se agitau neputincioase.

În ciuda pericolului evident care îl păştea, Theodor Honga nu se putu împotrivi dorinţei de a-şi aprinde o ţigară. Desfăcu cu degete tremurătoare pachetul şi scoase una. Scapără un chibrit Simţea de pe acum în gură savoarea fumului gălbui. Aspiră cu voluptate din ţigară, mulţumit. Nu bănuia că fumul ieşit prin crăpături putea fi

văzut...

Noaptea nedormită, petrecută în faţa tablelor cu Victor, tovarăşul lui de burlăcie, începea să-şi facă efectul. Era pe jumătate adormit, moţăia cu ţigara în colţul gurii, trăgând din când în când din ea. Zarurile (din noaptea trecută) i se rostogoleau prin cap, iar zgomotul lor se amesteca cu glasurile de afară, tot mai estompat. Ştia că haita de urmăritoare îl căuta în zadar. Nu avea cum să dea peste el. Şi chiar dacă ar fi dat, n-aveau cum să-l scoată de acolo.

Radu tuşi sec. Tuse tabagică, veche. Tuşi din nou. Fumul devenise înecăcios şi umpluse întreaga încăpere. Înţelese destul de repede situaţia: o ţigară n-ar fi putut scoate niciodată atât de mult fum...

Dumnezeule, neglijent ca de obicei, aruncase chibritul aprins peste ceva uşor inflamabil, sau poate jarul de la ţigară căzut pe podeaua de lemn fusese cauza incendiului...

Se repezi la uşă, încercând s-o descuie, dar, precipitându-se, nu reuşi decât să rupă cheia. Uşa rămăsese blocată fără ca nimic s-o mai poată deschide. începu să strige îngrozit şi, drept răspuns, auzi deîndată izbituri puternice de dincolo. După chiotele pe care le scoteau, era clar că atâta aşteptaseră. Era o adevărată bucurie pentru ele să-l ajute să iasă afară.

Flăcările cuprinseră repede întreaga căsuţă, dar, cu un ultim efort, reuşiră să spargă uşa şi să-l scoată la aer. Cu hainele arse şi ochii plini de lacrimi, cu chelia lui lucioasă mânjită de funingine, Theodor Honga se prăbuşi, pe jumătate leşinat, în braţele patrulei. Fu înşfăcat, urcat într-o maşină şi transportat ca un colet preţios, în cea mai mare viteză, spre centrul oraşului. Coborâră în trombă. Fu târât pe scările unui imobil necunoscut, îngrămădit într-un lift, tras pe uşa unui apartament. Se grăbeau, timpul era pe

sfârşite...

Nu avu nici măcar puterea de a se zvârcoli când îl dezbrăcară. Îl băgară într-o cadă şi dădură drumul apei fierbinţi peste el, turnând şi o cutie întreagă de detergent. Îl frecară pe toate părţile, îl scoaseră, îl şterseră, învelindu-l în prosoape şi trăgând de el ca de-o păpuşă dezarticulată.

Jumătate de oră mai târziu, pieptănat - în măsura în care cele câteva fire de păr puteau sta pieptănate -, îmbrăcat cu un costum adaptat pe moment, la care câteva femei mai lucrau încă cu foarfecele şi acul, parfumat de trăsnea şi flancat de patru doamne voluminoase, încruntate şi decise, fu dus la Starea Civilă, unde îl aştepta nerăbdătoare mireasa. Mai era foarte puţin până la miezul nopţii.

În graba ceremoniei, Theodor nu distinse decât un glas mulţumit de femeie, în spatele său:

- Bine, dragă, c-am reuşit s-o măritäm pe Maricica anul ăsta. Nu e ea prea frumoasă şi nici prea tânără, dar e fată bună. Ştie să facă şi mâncare: ceai, ochiuri... Şi chiar cartofi prăjiţi! Noroc că ne-a venit în cap să dăm foc la baracă, altfel nu-l mai scoteam pe ăsta din bârlog.

După care, dar nu înainte de a semna, cu ultimele-i puteri, coala cu antet care îi fu băgată sub nas, îşi pierdu cunoştinţa.

Îşi reveni abia la ieşire, când întreg alaiul se opri să citească plin de încântare anunţul de pe uşă:

HOTĂRÂRE

Respectând frumoasa tradiţie a oraşului nostru, tradiţie ce datează de la sfârşitul secolului douăzeci, şi anul acesta, de Ziua Femeii, Consiliul hotărăşte:

Orice persoană de sex feminin ce întruneşte condiţiile stabilite de Legea Căsătoriei are dreptul, timp de 24 de ore, începând cu ora zero a zilei de 8 martie, să ia de

soţ, fără consimţământul acestuia, orice bărbat care corespunde sus-numitei legi şi care este surprins în afara unui imobil. Bărbatul are obligaţia de a semna actul de căsătorie.

Succes!

Trăiască unitatea de nezdruncinat a familiei!

Şi Theodor Honga putu auzi atunci, răsunând din toate colţurile oraşului, cele douăsprezece bătăi prelungi ale orologiilor care anunţau sfârşitul zilei.

În colaborare cu Mugurel Trofin

Gunoierii cosmici

Încă înainte de a intra în volumul 530-DM-43 nava începu să franeze. Detectoarele sensibile de la bord semnalau într-adevăr prezenţa unui mare corp în zonă. Trebuia doar găsit.

- Vezi ceva? îl întrebă pilotul unu pe celălalt.

- Nu, încă nu, răspunse acesta urmărind pe ecranul din faţă imaginile primite din exterior. Apăsă pe una din clape, rotind camera de luat vederi cu câteva zeci de grade spre dreapta, într-un colţ al ecranului apăru un fragment din discul intens-albastru al Pământului, decupat clar în întunericul cosmic. Undeva, în spatele lor, se găsea soarele.

- Ei, unde-i? se agită nerăbdător pilotul unu.

- Apare, nici o grijă. Îl găsim noi.

- N-am înţeles niciodată de ce e nevoie să le vedem de aproape. Au ăştia de la Bază nişte idei... Puteam face totul de la distanţă, prin telecomandă. Apeşi pe clapă şi gata.

Pilotul doi se aplecă spre ecran, privind cu atenţie:

- Exagerezi, răspunse el. Lovitura n-ar fi la fel de precisă. Şi-apoi e nevoie până şi aici de o ordine. Trebuie să ştim ce şi unde am făcut. Priveşte, detectorul a reperat deja ţinta. O avem în reticul.

Pilotul unu reveni la comenzi şi execută cu precizie manevrele de oprire. Reglară imaginea de control, mărind-o. Pe ecran se vedea clar acum obiectul cosmic. Era o navă de tip mai vechi sau cam aşa ceva, nu-şi dădeau prea bine seama. Trebuiau să constate şi să noteze.

- Ei, i-ai găsit indicativul?
- Ai răbdare, vedem noi deîndată, răspunse calm celălalt. Obiectul se rotea încet în jurul proprie-i axe. Focalizară imaginea, măturându-i suprafaţa. Era cilindric, subţiat la un capăt şi prevăzut cu două mari panouri solare. Putură vedea la capătul subţire şi un telescop de tip vechi, pe jumătate distrus.
- Cred că am găsit, mormăi pilotul doi. Uite, este scris destul de clar: SKYLAB. Numele mi se pare cunoscut...
- Mie nu, rânji celălalt. Dar asta nu mă împiedică să-i fac bucata.
- Şi totuşi sunt sigur că am mai întâlnit numele ăsta. Era un fel de satelit pentru telecomunicaţii, dacă mai Un bine minte. O să cer informaţii de la Bază; computerul lor central trebuie să ştie.
- Dă-o naibii, pierdem timpul...
- Cer datele, şi după aceea executăm operaţia, zise pilotul doi formând indicativul. Apoi bătu pe claviatură cererea de informaţii şi numele obiectului.
- Parcă n-ai şti câtă treabă avem azi. Terminam şi noi mai repede... Mai bine i-am da drumul, mormăi celălalt nemulţumit. începea să se enerveze.
- Bine, bine, îi dăm, cedă pilotul doi.
- Manual sau automat? întrebă deodată vesel pilotul unu.
- Cum vrei tu.
- Atunci manual, răspunse el, făcând nava să se îndepărteze de obiect.

Acţionau cu îndemânare şi rapiditate. Era meseria lor. li cunoşteau perfect secretele, ca şi dificultăUle. Lucrau de atât timp pe torpiloare.

- Sunt gata: proiectilul chimic e în poziţie.
- În regulă, ţintă centrală, răspunse pilotul unu.

Declanşez. Degetul arătător se lăsă hotărât pe clapetă. Proiectilul ţâşni, strălucind o clipă în soare. îl văzură mai apoi rotindu-se rapid de-a lungul obiectului şi pulverizând un gaz sub presiune, care îl acoperi treptat, ca un nor cenuşiu. Părea ceva foarte acid, căci zăriră suprafaţa ţintei devenind deodată poroasă şi corodându-se apoi tot mai adânc. O clipă avură impresia că văd mişcându-se ceva acolo, înăuntru. Un scurt semnal neaşteptat, în staţie, şi apoi:

- Torpila de dispersie, în lansator, răsună din noglasul pilotului doi.

- I-am dat drumul, răspunse celălalt, apăsând pe o clapetă alăturată.

Auziră jeturile torpilei şi o simţiră desprinzându-se de navă. Două secunde mai târziu, o explozie de un galben orbitor invada ecranul. Fără nici un sunet, însliniştea întunecată şi nesfârşită a vidului, fără ca măcar să simtă şocul cumplit, căci „tomberonul lor orbital", cum îi spuneau ei, se afla acum mult prea departe. O explozie ca un imens şi tăcut foc de artificii.

- Cred că ştiu. Da, da, cred că ştiu! exclamă pilotul doi. Era o staţie de cercetări automată. Una foarte veche; ai văzut, avea numai zgârieturi din cauza prafului cosmic. Devenise aproape o epavă. Cred că a fost una din primele staţii orbitale terestre. Dar ştiam că o aduseseră pe Lună, într-un muzeu...

Priviră ecranul. în locul unde ceva mai înainte se găsea ţinta, străluceau acum, ca nişte ace foarte subţiri şi reci, doar stelele. Torpila nu făcuse decât să împrăştie în spaţiu staţia dezintegrată în particule infime de gazul primului proiectil.

- Ei şi ce-i cu asta? Hai s-o ştergem mai repede. În ce careu mai ziceau ăia de la Bază că trebuie să torpilăm?

- Nu ştiu, vezi în programare. Nu mai ştiu.

În meseria lor nu aveau timp de pierdut, gândi el. Mereu trebuiau să zboare încolo şi-ncoace prin spaţiu. Numărul epavelor şf deşeurilor cosmice devenise înspăimântător de mare în ultima vreme. Şi asta stânjenea grozav navigaţia cosmică din jurul planetei... Singurul mod de a le înlătura era dispersarea lor în particule cât mai mici, care nu reprezentau nici un pericol; ştia pe de rost lecţia.

Pilotul unu se apropie de consola calculatorului de bord, fredonând un cântecel la modă.

- Uite, ţi-a venit informaţia, îi zise el din colţul cabinei.

- Ce zice?

- „Skylab", staţie orbitală a SUA. Asta ce mai era? O organizaţie sau o firmă mai mare? Lansată la 14 mai 1973 (calendarul vechi). Ia uite-al dracului, nu credeam că pe vremea aia construiseră deja chestii de-astea! A adăpostit trei echipaje, fiecare de câte 3 astronauţi, între 1973-1974. Folosită pentru cercetări ştiinţifice, tehnologice, astronomice şi-aşa mai departe. Vrei să-ţi citesc date tehnice şi alte treburi de astea?

- Nu. Altceva mai scrie?

- Mai e o precizare în final, zise celălalt scărpinându-se insistent după ureche: În după-amiaza zilei de 11 iulie 1979, a intrat în atmosfera terestră... Pilotul unu se oprise din citit. Devenise deodată palid.

- Ce e? Ce ai? Ce s-a întâmplat? sări pilotul doi să-1 ajute.

- Citeşte, citeşte, articula şoptit celalalt...

...Se precizează că „Skylab" s-a dezintegrat complet în timpul căderii prin atmosferă, iar principalele sale fragmente au căzut în Ocean, îşi încheia computerul Bazei mesajul.

Ultima carte

Pe buza de jos, ca într-o picătură de întuneric, i se rotesc amintirile. A rămas nemişcat. Semn de uitare de sine?

Cu câteva clipe în urmă reconectase, în sfârşit, videofonul şi, după ani şi ani de însingurare voită, în seara aceasta - seară? - putea relua legătura cu ceilalţi, cu cei rămaşi departe. Tot mai departe. E cald, simte o picătură de sudoare alunecându-i pe frunte, poate s-a defectat iarăşi ceva la instalaţia de aer condiţionat ori la bazinele algelor pentru oxigenare... Va trebui să se ridice, să meargă până acolo; iar fiecare pas e un calvar. Amorţeala asta care se insinuează treptat înlăuntru-i, coborând: mai întâi buzele, apoi bărbia, pieptul, braţele şi tot mai jos, tot mai jos... I-a rămas neatinsă numai privirea, în care străluceşte palid, din nou roşul acela. întunericul din el însuşi se apropie tot mai mult de celălalt, de marele întuneric din jurul său. Cu fiecare clipă. Peste câţiva ani, poate doar câteva zile - nici măcar diagnosticul de bord nu i-o mai poate spune. Roşu e de fapt culoarea becului de apel.

Degetele i-au amorţit între paginile acestei cărţi pe care a terminat-o de scris, dar al cărei înţeles, al cărei sens începe să-i scape. Un limbaj care nu mai există de atât timp, care poate nici nu a existat vreodată. Un limbaj secret - cheia acestuia a fost pentru totdeauna pierdută. Cine mai are nevoie de litere, de pagini mirosind a cerneală tipografică, de toate aceste lucruri învechite, inutile? Saltul, explozia, plaga, domnia absolută a imaginii şi sunetului în noua epocă, reconfigurativă. Fără litere.

Fără nici o literă. Literele... singurul înţeles al semnelor rotunde; înţelesul lor amorţit seamănă cu cel al obrazului, al sprâncenelor, cu râsul asediat de ger.

Becul de apel clipeşte iarăşi.

Literele cărţii sale compunând încet o imagine. O imagine? E cu putinţă să se fi învârtit în cerc? Crezând că scrie, a ajuns înapoi, înapoi la imagine, în punctul din care plecase? Sau totul e doar o iluzie? Măcar dacă s-ar putea ridica din acest blestemat fotoliu în care bătrâneţea şi boala incurabilă îl ţintuiesc. Pe furiş, cineva i-a legat picioarele şi mâinile. Vrea să-i acopere şi ochii? întunericul. Se mişcă încet, încet, încet, încet. Becul de apel clipind. Încet, cu degetele amorţite pipăie consola aparatului. Ei da, poate nu l-au uitat. Poate că cineva a crezut totuşi în reuşita sa. Poate că acum îl caută, vor veni să-i ia de pe această staţie orbitală, plutind în derivă prin marele întuneric, loc de exil şi spital pentru un singur bolnav (radiaţiile nu-l cruţaseră, deşi sperase, deşi gândise că poate în cazul lui, că poate o excepţie...). Toţi crezuseră că literele au murit. Cartea sa demonstrează că nu era aşa. Cartea aceasta, singura sa şansă de a supravieţui cu adevărat, dincolo de imagini şi sunete găunoase. Ultima carte de joc dîntr-o partidă pe care toţi o considerau dinainte pierdută. Un mort-viu şi un limbaj amorţit încercând să treacă dincolo de pragul întunericului. Iată, îşi dăduseră poate seama, îl căutau. Becul de apel. Roşul său trecuse pe nesimţite în pereţii metalici, în podea, înconjurându-l. Chiar întunericul subsolurilor începea să se înroşească... Apoi roşul alunecă iarăşi pe claviatura videofonului. E în hublouri. E pe podea, scurgându-se (baltă). E în coperţile şi paginile cărţii pe care a scris-o. E pe mâinile sale.

Aici Al 23. Răspundeţi.

- ...

- Aici Al23. Răspundeţi. Aici A 123...

Muzica. Era iarăşi muzica. Ieri seară se visase pe Pământ, dar tot ceea ce ştia devenise o planetă necunoscută, cu fiinţe necunoscute care treceau prin el fără să-I vadă. Pe ecran, doar linii care se intersectează, zigzaguri dezordonate, fără sens.

- Aici Al 23. Ştiu că mă auziţi. Aici Al23, răspundeţi!

- ...Coordonatele mele sunt...

Panică. Prin receptor, muzica se furişase în staţie. Va deschide hubloul, va privi amurgul roşu şi va fi iarăşi linişte, va înşela muzica, o va împinge afară. Apoi va transmite coordonatele staţiei sale orbitale în derivă şi ei vor veni. În cabină toate lucrurile plutesc prin ceaţa roşie care coboară în valuri din ecranul videofonului. A căzut un scaun. S-a împiedicat? Va ajunge la hublou. încearcă să se caţere pe podeaua care se înclină tot mai mult. Îşi va lăsa toată greutatea pe pervaz, va simţi vântul înserării mângâindu-i tâmplele, întunericul de afară, iama veşnică îl va înţelege, îl va primi în sine, încet.

Muzica dispăruse. Acum ar fi dorit să o audă iarăşi, măcar pentru câteva clipe. Era un semn. Un semn? Uită să se ridice. Toate au revenit la locul lor, doar distanţa dintre obiecte s-a mărit. încăperea devine un tunel care se strânge în jurul său. o nimfă, viermele care şi-a ţesut gogoaşa, platoşa de întuneric. E frig? Becul de apel. Pe ecran se vede înceţoşat un chip deformat. A, da, sigur, ceilalţi. Îl aşteptau, îl mai aşteptau... îl mai...? E prea mult întuneric aici ca să mai poată trăi ceva, cineva. Poate îi fusese frică să ia contactul. Nu se gândise niciodată că acel Răspundeţi ar putea suna în felul acesta. Căutarea se sfârşise. Drumul se sfârşise. Aici. Becul de apel, roşu. Cartea. Întoarce o pagină. Încă una. Linişte. Îl caută pe el, cu adevărat pe el?

şi dintr-o dată o pală de întuneric îi răsfoieşte paginile până la capăt. Degetele au rămas înţepenite între file. Buzele bătrânului se mişcă încet: IMPOSIBIL!

În colaborare cu Emilia Done

Monstrul

Monstrul apăruse în mlaştină pe neaşteptate, dar asta nu schimbase cu nimic viaţa clocotitoare din ea. Toate mergeau înainte, ca şi curh nimic nu s-ar fi întâmplat. Era o vietate foarte ciudată. De fapt, nu semăna cu nici un animal cunoscut, iar la prima vedere ar fi putut fi confundat cu o plantă ciuntită. Era solzos şi greoi, avea labe scurte şi neîndemânatice, dar, mai presus de orice, era urât, extrem de urât. Inspira teamă, o teamă vâscoasă, necunoscută. Dacă cineva l-ar fi privit mai de aproape, ar fi deslușit în ochii lui o scânteiere îngheţată. Un foc mocnit, rece. Aducea cu un saurian, iar privirea sa părea să trădeze o inteligenţă crudă. Dar nu era saurian, la fel cum nu era nimic altceva cunoscut. Era un mic animal hidos, venit de nicăieri şi însuşi faptul că monstrul ar fi putut să gândească te făcea să-ţi îngheţe sângele în vene. Strălucirea rece din ochii săi era însă altceva, mai rece, mai rău...

Monstrul nu putea face mare lucru. Se târa prin nămol şi, uneori, lăsa pe suprafaţa buboasă a apei bule mici de aer. în rest, părea mort. De fapt, n-avea cine hotărî dacă el trăieşte sau nu, fiindcă nimeni nu-1 văzuse, încă.

După un timp, monstrul ajunse în centrul bălţii, unde, mişcându-şi încet labele boante, începu să se îngroape în noroi şi, curând, dispăru cu totul. Nu mult după aceea, tot felul de vieţuitoare începură să-i cadă pradă. Vieţuitoare mai mici sau mai mari, mai iuţi sau mai puţin iuţi, dar, oricum, toate cu mult mai rapide decât creatura ascunsă în noroi. Şi veni o zi în care monstrul nu mai avu ce vâna. Se ridică cu greu, târându-se prin

mlaştină şi se putu vedea atunci că era mai mare. Nu se schimbase cu nimic, era doar ceva mai mare: crescuse.

Nu părea neliniştit că nu mai are ce vâna. Cu mişcări încete, dădu ocol mlaştinii, apoi reveni în centrul ei, unde încremeni preţ de câteva minute. După care, obosit, căzu înapoi în nămolul ce-l îngropa colcăind.

Şi atunci, începură ploile. Niciodată nu plouase atât de mult şi niciodată balta nu se umpluse mai mult ca acum de viaţă. Totul mişuna în jur de vieţuitoarele fără număr care apăruseră peste noapte.

Mlaştina deveni tot mai mare. Ţinutul stăpânit de apele ei putrede se întindea pe zi ce trecea, iar monstrul din centrul ei crescuse acum atât de mult, încât nici măcar nu mai încerca să se mişte. O domina de acolo, fără a distruge viaţa din jurul lui, consumând-o în mod echilibrat şi prosperând odată cu mlaştina, neîncetat, neştiut, inexorabil.

Faptul că mlaştina se întindea mereu alarmă, până la urmă, pe cei câţiva oameni aproape sălbăticiţi care trăiau în ţinutul singuratic. Apele ei mucede deveniseră un adevărat labirint, în care nimeni nu mai îndrăznea să se aventureze.

Încercară să oprească înaintarea mlaştinii. Drenară apele. Tăiară canale. Deviară afluenţi şi construiră baraje, dar totul fu în zadar. Mlaştina creştea mereu, nu mult - doar atât cât să susţină creşterea monstrului -, fără ca nimic să-i poată sta în cale.

Cum luntrile primitive începură, totuşi, să cutreiere apele ei în lung şi-n lat, cineva descoperi, până la urmă, monstrul, enorm, tronând imobil în noroiul mişunând de vietăţi care se îndreptau spre el.

Nici măcar atunci când se adunară mai mulţi, oamenii nu reuşiră să scape de groaza pe care imaginea monstrului le-o trezea. De fapt, ei nu au înţeles niciodată

că între monstru şi dispariţia firavelor lor ogoare sub saliva mlaştinii exista o legătură.

Şi atunci, unul din ei, poate cel mai bun, cel mai curajos dintre ei; înşfacă o puşcă şi trase. Monstrul muri încă de la primul glonte, dar, în timp ce viaţa din el se stingea, omul îi întâlni ochii. Imobili. Reci. Sclipind. Şi-şi pierdu pentru totdeauna liniştea.

Fugi din mlaştină şi părăsi locurile în care se născuse, cu toate că ele deveniră, în cele din urmă, un ţinut rodnic, în care se trăia uşor. Fugi din calea tuturor celor care îl cunoscuseră cândva, ascunzându-se cât mai departe de ei, pe străzile labirintice şi acoperite de putreziciune ale oraşului. Şi pretutindeni unde fugi, purtă după el groaza, frica fără nume şi fără chip pe care i-o trezise sclipirea aceea.

Învăluită în smogul giganticelor metropole imobile ce-i sug viaţa, planeta se rotea mai încet, tot mai greoi prin spaţiul nesfârşit şi îngheţat, spre sclipirea rece a stelelor.

În colaborare cu Iacob Macarov

Înapoi în legendă

Din jilţul de piele bătută-n aur, o mână uscată, plină de electrozi şi sârme contorsionate, atârnă ca un steag căzut. Ţipătul pielii sfâşiate sub gestul repezit şi ordinul icnit:

„Să-i ucideţi pe toţi! Imperiul Meu va renaşte din cenuşa trupurilor lor... S-au încăierat pe hoitul împărăţiei, şacalii. Dar or să crape cu toţii, până la unul... Cenuşa o să se aleagă de ei!"

În modulul blindat care rătăceşte fără ţintă prin spaţiu, ultimul fragment rămas din colosalul crucişător imperial, Marele Ptar şi cartierul său general stau faţă în faţă. El, în jilţul imperatorial; ei, în picioare, în semicerc în faţa-i. Toţi şapte, roboţi. în oameni nu s-a încrezut niciodată...

Ptarul se ridică cu greu, sprijinindu-se de marginea mesei de consiliu. Gestul său, atingerea întâmplătoare a unei taste ascunse, declanşează aprinderea ecranului imens care e tăblia şi mii de puncte luminoase clipesc pe el, indicând printre volutele galactice poziţii şi direcţii de atac ale unor lupte-fantomă, pe care doar memoria computerului strategic le mai reţine, undeva în adâncurile circuitelor lui dereglate ce cariază lemnul mesei. Marele Ptar s-a ridicat în picioare! Gestul care, altădată, ar fi făcut să tremure întreaga Galaxie!

Dar spinarea lui se apleacă încet, cocârjată de bătrâneţe. Picioarele îi tremură. Glasul i-a devenit o şoaptă răguşită.

„ ...Măcar unul din voi de mi-ar demonstra că nu

m-a servit în atâtea lupte degeaba... Am omorât împreună, am învins împreună, ne vom întoarce împreună!" Ptarul se prăbuşeşte înapoi în jilţ, sleit de puteri.

„Lăsaţi-mă singur... Plecaţi!"

Dar roboţii rămân mai departe nemişcaţi, în semicerc, la celălalt capăt al mesei. Nici unul nu mai funcţionează de mult.

Cadavre argintii de metal, înţepenite de suflul exploziilor.

Declicul. Mâna uscată acţionând într-un ultim spasm de furie. O perdea de fum alburiu e tot ce a mai rămas din ei, o clipă mai târziu. Ptarul şi-a dizolvat consiliul de război, l-a întors în neant.

„Cu toţii o să pieriţi! Am să mă întorc, am să mă în..."

Fumul îi intră în nări, în gură, în orbite, umplându-l încet.

Tigrul de aur şi întuneric înaintează prin fum cu mişcări feline, ca într-un dans matlasat. Doi ochi sinilii, două cratere pulsatile developând şi haşurând pepite de lavă incandescentă. Blana grea a tigrului plutind în noapte, alunecând pe podea într-o mişcare nesfârşită, nesfârşită...

În colaborare cu Eugen Dudaş

Când zeii plâng...

Se dedică lui Gérard Klein

Când zeii plâng - căci zeii plâng adesea -, lacrimile sapă pe obrajii lor de piatră şănţuleţe împleticite. Scrâşnetul ploii le acoperă vorbele; sau poate zeii sunt muţi. Pânzele apelor le acoperă ochii; sau poate zeii sunt orbi. Fiecare lacrimă picură, mileniu după mileniu, în strania Butelie a lui Klein , pe pieptul, pe umerii zeilor, aproape de inima lor de nepătruns.

Zeii n-au să-şi arate niciodată chipul. Ca să îi poţi vedea, ca să le poţi vorbi, ca să îi poţi atinge ar trebui să fii tu însuţi un zeu iar atunci spaţiul s-ar întoarce prin tine, străpungându-te şi totul ar trebui luat de la capăt. Butelia lui Klein se răsuceşte în sine; ploile se strâng în ea, dar se scurg, de fapt, în afară. Un spaţiu mărginit spre exterior, însă fără de capăt înăuntrul său, el singur margine fiinduşi.

2.

I se aşternuse peste faţă masca argintie a stelelor. Ochii lui văzuseră murind şi născându-se sori, fuseseră martori la creşterea, la apogeul ce părea veşnic şi la prăbuşirea imperiilor ce nu mai erau demult decât pulberi stelare.

Acum, pentru întâia oară, Veşnicul Pelerin obosise. Drumurile lui se întâlneau, coborând împreună spre cel din urmă capăt. Doar urmele paşilor rămâneau să mai amintească trecerea sa peste faţa tăbăcită a Cosmosului. Fusese pe rând, veac după veac, acelaşi mereu înăuntru şi altul mereu în afară: quark sau electron, amoebă sau algă,

plantă gravifagă sau amfibian; fusese şi iubise, pe rând, tot ceea ce mişcă în univers. Dar niciodată în drumurile sale nu-i întâlnise pe zei. În căutarea lor demontase angrenajele cuantice ale substanţei. În căutarea lor cercetase imprevizibila maşinărie a neliniştii pe care cei vechi o numiseră timp.

Fără de sfârşit este Cosmosul şi fără de sfârşit este jocul mişcării cu formele. Prea bine ştiu asta şi zeii, dar ei mai ştiu că în juru-le spânzură sau alunecă sau se răsfrâng muchiile ce dau contur obiectelor, aparenţele ce se nasc tremurătoare la intersecţia mai multor tipuri de mişcare.

Era acum în faţa ultimei porţi - capătul labirintului. Mai avea de făcut un singur pas. Ultimul.

Fără să privească în urmă, cu ochii apăsaţi de pleoapele obosite, cu mâinile strânse pe piept, Veşnicul Pelerin trece ultimul prag.

3.

„Nu e nimeni...?"

Formele se răsucesc spre stânga, spre dreapta, sorbindu-i vocea în reţelele tubulare: o pânză de nisip înghiţind un val.

„Nu e nimeni...?" îşi aude el glasul îndepărtându-se de-a lungul suprafeţelor curbate spre orizont. „Nimeni? Nimeni?" - goneşte în urmă ecoul, înşurubându-se în cochiliile întunecoase, sub bolţile cărora vorbele mor într-o prelungă litanie.

Cu vârful piciorului, el răscoleşte nisipul, dând la iveală pulberi sticloase, bucăţi arse de ţiglă, piatră de râu. Iată, aici au fost aşezate primele dale. Se mai cunosc încă, prin aer, liniile ce delimitau mutările iniţiale ale unui joc perfid, cotropitor, întinzându-şi mrejele tot mai departe.

Şi deodată globul de foc al zilei se rostogoleşte în sus, prin reţeaua de spaţii elicoidale, alunecă tot mai

repede spre capetele fileturilor de aramă ce-l oglindesc deformat - imaginea sa multiplă lunecă pe boltă ca o şa de cristal răsturnată care se mişcă, la rându-i, egal şi calm, asemeni unui ceasornic, în timp ce cochilia răsucită a unei noi spirale începe să crească: o nouă lumină arcuindu-se printre suprafeţe...

Copleşit de lăcomia cinetică a spaţiului, Veşnicul Pelerin rătăceşte pe treptele de bazalt ale oraşului - oraşului? - o aglomerare de cristale, un salt mineral spre mişcarea aştrilor, o colonie de corali aerieni cu mii de vieţuitoare crescute una peste alta în milenii de cătărare neîntreruptă, un conglomerat gigantic de circuite electronice pulsatile.

- E cineva acolo? strigă Veşnicul Pelerin iar formele se răsucesc, se curbează, se topesc spre el, prin el. „...acolo?... acolo?" lunecă ecoul printre construcţiile larvare.

Călătorul se opreşte nehotărât; pe nesimţite, trupul său a căpătat o mişcare lentă de rotaţie. Sau poate totul e doar un efect secundar însoţind surparea oglinzilor concave care vin acum să-şi împletească apele tulburi la picioarele sale. Prin tremurul lor se înalţă încet, într-un vârtej de planuri suprapuse, chipul ei.

Femeiadinvis! înţelese uimit călătorul. Femeia care îl aşteaptă de la începuturi; faţa i se distinge tot mai clar: obrajii cenuşii, pe care şerpuiesc crăpături fine; ochii zăvorâţi sub pleoape; mâinile încrucişate pe piept, degetele cu unghii vinete odihnindu-se împreunate, în timp ce restul trupului se pierde printre feţele lucioase ale unor cilindroizi ce se înghit neîncetat unul pe altul.

- I-am găsit? murmură Veşnicul Pelerin. Sunt ei oare?

- N-ai să descoperi nimic, se aude glasul femeii, pentru că nimic nu este ascuns. Toate sunt aşa cum au fost

date.

- Dar aici e capătul. Iată, feţele zeilor sunt deasupra noastră, spuse el, zărind în pâclă piatra albă a unei cascade.

Femeia şerpui spre el, înveninată:

- Sunt plăsmuirile tale, atât. Imaginile voalate de la capătul peliculei genetice. Cum ai putea să-i vezi pe zei, odată ce tu nu vezi nici măcar ştreangul în care te legeni zâmbitor. Eşti spânzurat de cer. N-ai văzut niciodată ceea ce era evident, n-ai înţeles nimic, niciodată.

- Atunci, tu însăţi nu eşti decât o plăsmuire. O plăsmuire a plăsmuirii rătăcite care sunt eu. Nu căuta să mă înşeli şi să te înşeli: cei la care trebuie să ajung sunt zeii. Ţu ai înţeles că trebuie să ajung mereu la tine.

- Am fi putut rămâne alături unul de altul, spuse ea. Dar acum e prea târziu. Suntem deja prea bătrâni - aproape amorfi.

Transparenţa gălbuie a pietrelor virează deodată spre verde, trăgând după ea, în adânc, valurile oceanului curbat. Femeiadinvis tresare, mâinile ei se întind rugătoare. în timp ce alunecă, degetele ei încearcă să se prindă de colţurile sfărâmicioase ale realului, unghiile-i se înfig în veşmintele, în carnea călătorului, spre a nu fi suptă înapoi, în virtual, de cumplita foame entropică a spaţiului.

- Rămâi, îl roagă ea. Fără tine, realul e gata s-o pornească în derivă şi trupul meu s-ar rostogoli în adânc. Mă iubeşti, nu mă poţi părăsi. Sunt piesa care lipseşte jocului tău, dacă jocul are vreun sens.

- Eşti piesa care îmi lipseşte spre a declanşa reacţia în lanţ, repetă Veşnicul Pelerin, un lanţ în care verigile se nasc una din alta. Eşti nemişcarea, reţeaua de echilibru datorită căreia poate exista mişcarea ce sunt eu, prin care cele două jumătăţi se războiesc şi se iubesc neîncetat.

- Atunci rămâi aici! Şi femeia, prin labirintul curb,

îşi întinde spre el braţele - tentacular.

- Dacă n-ar exista între noi depărtarea, nu ne-am putea contempla, şopteşte bărbatul, trăgându-se înapoi. Cosmosul ar fi străin iubirii noastre. Fiecare dintre noi este în visul celuilalt: în felul ăsta nu ne vom dispreţui niciodată.

Supusă presiunii pe care irealul o exercită asupra realului, Femeiadinvis se clatină între spaţii, unghiile ei lăsă pe faţa Călătorului urme adânci, care devin apoi riduri. Şi deodată ea cade răsucindu-se, zbătându-se, în timp ce pânzele spaţiului flutură în juru-i, se pierde în adânc, devine cu repeziciune o pată tot mai mică, un punct.

4.

Treptele de bazalt, clădirile cu acoperişurile supte de gâtlejul imensei pâlnii răsturnate care este în acest loc cerul, trotuarele pustii, toate nu fac decât să fărâmiţeze întrebarea sorbită în reţeaua de spaţii tubulare: „Voi sunteţi?", întrebarea: „Voi sunteţi?"

Doar Vânătorul-de-capete pândea acolo nemişcat, pregătit, la întretăierea a două spaţii. Veşnicul Pelerin nu avea cum să ştie asta, pentru că în Butelia lui Klein sunetul, odată cu gândul, se întoarce spre sine, în sine, el singur fiindu-şi răspuns.

Se urau. De când se ştiau, între ei nu exista decât ură: destinul le potrivise sufletele în contratimp. Vânătorului-de-capete îi fusese dată o armă; tot ceea ce avea de făcut era să aştepte apariţia celuilalt pe linia de univers a glontelui.

Iar când Soarele găunos, clătinându-se în inima sfâşiată a Big Bang-ului, avea să ajungă sus, căţărându-se încet pe acoperişurile, pe turnurile oraşului, o umbră temătoare, strecurată prin subteranele întortocheate ale

clădirilor, se va arăta Veşnicului Pelerin - semn că Vânătorul-de-capete pândea acolo.

Ar fi încercat să-i strige: „De ce nu vrei să dăm ochii? De ce te ascunzi, pândindu-mă nevăzut? Care e sensul acestei vânători? Ţie nu-ţi trebuie trupul meu, poate doar capul meu, şi nici măcar el - doar ceea ce e ascuns înăuntru-i. Dar ceea ce e acolo nu poate exista fără mine, dincolo de moartea mea.

Ştiu. Fiecare zâmbet al meu e pentru tine un rânjet provocator, fiecare geamăt un strigăt de atac. Totul ajunge strâmb până la tine, răsucit prin meandrele spaţiului. Ura ta neîmpăcată e singurul lucru care mă face să te urăsc.

Dar ce mai poate însemna ura, când zeii sunt atât de aproape? Iată jucăriile lor rămase fără stăpân, iată-ne, iată matricele de copt întunericul, scripeţii pentru ridicarea pe cer a planetelor, pietrele de şlefuit mişcarea, grinzile de lumină, ramele pentru închegarea aparenţelor, lingurile pentru turnat plasma, firele cu plumb, tiparele scorojite ale unor semne de neînţeles, toate lăsate în voia nisipului, fosile măcinate de nemişcare sub cerul mişcător."

Toate acestea şi multe altele încă ar fi vrut să i le spună Veşnicului Pelerin, dar nu era timp, nu fusese niciodată timp nici măcar pentru schiţarea unui gest, oricare dintre celelalte acţiuni ar fi ajuns la ţintă abia după ce în pieptul călătorului ar fi înflorit o pată de întuneric: glontele. Vânătorul-de-capete era pregătit. El nu făcea decât să ţină arma pe axa ce înţepa inima Veşnicului Pelerin. Iar acesta nu apucase nici măcar să presimtă pericolul, deşi învinsese atâtea primejdii: cine l-ar fi putut apăra de pericolul care urca din sine, cine l-ar fi putut ocroti?

Vânătorul-de-capete ştia să aştepte neobosit, ştia să ochească fără greş. Un singur lucru nu putea înţelege: că

spaţiul înmagazina efectul unui bumerang: axa înfiptă în inima Veşnicului Pelerin trecea şi prin inima sa, ori poate el ridicase arma, dar călătorul îi intuise gestul cu o clipă mai devreme, ori poate ei doi nu erau decât două părţi ale unei aceleiaşi fiinţe - părţi unite printr-o punte subţire: traiectoria ucigaşă a glontelui.

Iar când glontele avea să ţâşnească, el ar fi ţâşnit de mult, traiectoria lui fusese înscrisă de la bun început în geometria secretă a spaţiului, precum gravitaţia în curbura planetelor; şi atunci cele două fiinţe aveau să revină la cea dintâi mutare a jocului, luând de la capăt, iarăşi şi iarăşi, circuitul oscilant al devenirii în sine, din sine, contra sinelui ce ne pândeşte nevăzut.

5.

- Voi sunteţi? strigă Veşnicul Pelerin. De ce nu răspundeţi? Sunteţi semnul care a aşezat ordinea în explozia iniţială şi toate semnele de după aceea şi cele nenăscute încă! De ce nu-mi daţi un semn?

Sunteţi. Ştiu că existaţi şi că suflul vostru trece prin nisipuri clătinându-le, că el ţine în picioare zidurile cetăţii. Dacă voi n-aţi fi, oraşul n-ar exista, s-ar transforma într-un vârtej de forme lichefiate, curgând în retortele viziunilor iraţionale.

„Sunteţi", repetă ecoul, amestecându-se cu murmurul înăbuşit al lumilor paralele şi sincrofie. Dar zeii nu răspund şi călătorul simte urcând în el o furie fără nume, fără chip, fără margini.

Şi deodată îşi întinde aripile pelerinei, prăbuşindu-se în cerul întunecat. Umbrele serii se curbează lent, ocolind albele turnuri pe sub arcadele asimptotice ale primului astru. Umbra Veşnicului Pelerin se profilează peste ecranele curbe ale continuumului. El transcende şovăitor prin oglinda propriului eu pierdut, mort,

mineralizat.

Pelerina pluteşte în urmă pe suprafaţa oceanului primar, fremătând ca o aripă de mercur.

Ura coboară în Veşnicul Pelerin, crispându-i formele, contractându-i trupul. Faţa schimonosită de ură i se micşorează, ochii îi devin două fante înguste, buzele îngânând un blestem, cresc şi se întăresc într-un cioc încovoiat. Unghiile i se transformă în gheare.

Din înalt, pasărea de pradă îşi pândeşte duşmanul. Vânătorul-de-capete nu bănuieşte nimic: cântând senin, el îşi curăţă arma. E într-un moment anterior întâlnirii fatale cu Veşnicul Pelerin, un moment anterior al jocului.

Pasărea cade asupra lui cu un şuier ascuţit, răsucindu-se, lovind, zgâriind, sfâşiind. Vânătorul se prăbuşeşte însângerat, în timp ce pasărea se repede iarăşi şi iarăşi asupră-i, sfârtecând imaginile ce îl compun.

Vânătorul-de-capete nu apucase încă să urască pe nimeni, nu i se dăduse timp pentru asta, dar marea lui vină era că nesocotise Butelia lui Klein, spaţiul în care toate se întorc în sine - şi viitorul spre trecut -, efectul îşi devine propria cauză, sentimentele ni se restituie.

Veşnicul Pelerin se lasă în jos, să-şi mai privească o dată prada: vânătorului nu i se mai poate distinge expresia, un ochi apos îi stă întors în afară, arcul danturii luceşte într-o ultimă zbatere. Membrele însângerate i se împreună, trupul lui aduce tot mai mult cu acela al unui şarpe răsucit. Într-un târziu, Veşnicul Pelerin îi desluşeşte chipul: propriu-i chip, voalat de masca morţii: amândoi sunt unul şi unul sunt amândoi.

6.

Ecranele îl sorb pe deasupra golului întunecat. Ca nişte pânze de păianjen, proiecţiile multiple ale mişcărilor schiţate cândva se scurg în jos, căci memoria Veşnicului

Pelerin nu e decât un val venind să se reverse la picioarele zeilor imobili ce susţin orizontul.

O săgeată sfâşie pânza tremurătoare, vechea urmă uitată pe retina cerească se sparge, lăsând să apară conturul unei căşti cu vizorul opac, înaintând încet spre suprafaţă.

Călătorul întinde prin vis o mână nesigură; astfel arată casca pe care o va purta în faţa zeilor? Moment în care casca îi acoperă capul şi ochii şi buzele strânse.

Spirala zborului pluteşte frântă în urmă, vântul îi atinge tâmplele, îi răcoreşte fruntea, apbi ploaia se repede să-1 mângâie cu o mie de braţe, întunericul sfârâie sub pânzele ploii, simţuri noi se trezesc şi, pe această corabie ce pluteşte în Transsenzorium, tărâmul noilor simţuri, Veşnicul Pelerin, legat de catarg, târând după el glasurile sirenelor, se apropie de feţele de piatră ale zeilor, munţi colţuroşi, încremeniţi, tăcuţi.

Oprit la poalele acelor culmi Ce sprijină cerul, Veşnicul Pelerin şi imaginile lui fac un pas la stânga; toţi Veşnicii Pelerini se opresc nehotărâţi pe linia aceea de univers, aşteptând. Sub picioarele lor, planeta se târăşte ca un miriapod; lianele timpului se împletesc prin coridoarele pe care le întinde spaţiul, alunecă, fug, se reîntorc spre sine în suflul unor cronoclasme virtuale.

„Sunteţi aici?" strigă Veşnicul Pelerin şi spatiile multiplică strigătul la infinit iar ecoul bolboroseşte înecându-se şi murind, copleşit de miliardele de glasuri.

Tăcere.

Deodată, zgomotele revin ca o avalanşă din ascunzişurile lor: izbituri, pocnete, fluierături; scrâşnesc în miezul materiei eticele şi roţile dinţate ale mişcării, curelele sinuoase ale echilibrului. Femeiadinvis îl aşteaptă la capătul celălalt al punţii.

- Zeii sunt aici, îi spune Veşnicul Pelerin.

- Cât de târziu ai înţeles-o, îi şopteşte femeia, în timp ce imaginea ei se îndepărtează. Mult prea târziu...
- Nu pleca! îi strigă Veşnicul Pelerin. Suntem în faţa zeilor, împreună...
- E atât de târziu, călătorule. Poţi să pleci sau poţi să rămâi, acum e totuna. Nu înţeleg ce rost a mai avut să mă chemi cu visul tău.
- Dar eşti a mea. Eu te-am visat, eu te-am adus aici. Am nevoie de glasul tău, de trupul tău. Mişcarea ce sunt are nevoie de echilibrul din tine.
- Am întâlnit atâţia şi atâţia călători. Am venit chemată de visele lor, am stat lângă ei, lângă unii mai puţin, lângă alţii mai mult, dar, până la urmă, cu toţii m-au părăsit cu aceeaşi uşurinţă cu care mă chemaseră.

Femeiadinvis se clatină între spaţii.

- Mai rămâi. Măcar o clipă! o roagă Veşnicul Pelerin. Femeiadinvis, nemişcată, tăcută, se topeşte încet iar ceea ce pelerinul încearcă să strângă în braţe, să retină într-o ultimă încercare devine încet o umbră, un vârtej subţire, o sclipire tremurătoare, nimic.

Veşnicul Pelerin ar fi trebuit să presimtă asta, să ştie: în Butelia lui Klein totul se întoarce în sine, sentimentele ni se întorc aşa cum le-am dat şi totul apare răsucit, ca-ntr-o oglindă curbă strivită.

Trupul lui se usucă pe plaja pustie, la picioarele falezei, şi nu e nici ploaie, nici vânt, nici şoaptă care să-i redea puterea de a face ultimul pas către zei.

7.

- Sunteţi voi. Sunteţi chiar voi. De ce nu-mi răspundeţi? De ce prăvăliţi peste mine tăcerea?

Temător, Veşnicul Pelerin îşi duce mâinile la ochi. Degetele caută să atingă faţa, tâmplele, părul, dar străbat spaţiul căştii fără a întâlni nimic, întorcându-se neliniştite

şi căutându-se, mâinile trec una prin alta fără a se atinge. Fiecare porţiune a trupului său se descoperă deodată prizonieră unui alt spaţiu, un gong răsună repetat prin culoarele întunecate în timp ce inima şi gândul lui încearcă să menţină totul într-un contur pulsatoriu şi incert. Formele răvăşite plutesc în jur - matrice golite, lovindu-se cu un zgomot sec de structurile tubulare.

„Zeii sunt aici, atinge-i, vorbeşte-le. Zeii sunt aici". Gândurile călătorului plutesc libere sub tavanul de plasmă, printre stalactitele de foc ce se preling din cer.

Şi, cu o ultimă tresărire, Veşnicul Pelerin îşi smulge casca, îşi smulge măştile suprapuse de-a lungul timpului peste obrazul împietrit, împlinind mişcările sacre ale unui ritual fără nume. Măştile cad, plutesc în jur, se desfac, aripi de fluture, fluturi cap-de-mort izbucnind din crăpăturile spaţiului. Veşnicul Pelerin cade, rostogolindu-se în eter; nemaisusţinut de nici un gând, realul clivează în fotograme succesive ce încearcă stângaci să imite mişcarea, piere înghiţit de iraţional, golul se cască sub trupul căzând, sub trupul căzut, în timp ce pelerinul se ghemuieşte în sine, îşi îmbrăţişează genunchii, tubul elastic ce lega casca de buteliile scafandrului cosmic devine cordon ombilical, timpul se contractă, spaţiul se rotunjeşte într-un pântec, culorile se amestecă, se desprind una din alta fluturând în urmă, trupul Femeiidinvis se conturează mângâietor, chipul ei sfâşie placenta de aparenţe a Cosmosului. Femeia clipeşte, pleoapele i se zbat apoi ochii i se deschid şi atunci simte că pântecul ei adăposteşte, închis în sine, începutul şi sfârşitul şi înţelesul a toate şi lacrimi i se rostogolesc pe obrajii calzi.

În Butelia lui Klein toate se reîntorc înspre sine, asemeni unui ecou în oglindă: când povesteşti ceva, trebuie să urmezi drumul povestirii iar ea se va întoarce la tine. Universul însuşii nu e decât o povestire fără de capăt,

istorisită de pelerini.

Şi acum, priviţi, încercaţi să deslușiţi formele pe care firele de apă curg tremurător: zeii există. Feţele lor de piatră sunt aşezate ca o faleză la marginea neantului. Zeii există, dar ei nu au nume, sunt muţi şi orbi şi totdeauna vă vor fi străini.

Iar dacă nu mă credeţi, înseamnă că nemişcarea a început deja, să sape în voi ca un vierme. Împiedicaţi-o. Plecaţi şi nu vă opriţi. Plecaţi cu gândul la zei şi, cândva, după ce timpul se va fi prăbuşit la picioarele voastre ca un ogar vlăguit de multă alergătură, după ce o să lăsaţi pe faţa tăbăcită a Cosmosului însemnul cât mai apăsat al unei linii de univers, purtând în suflete chipul zeilor, o să ajungeţi în Butelia lui Klein. Acolo îşi vor afla odihnă feţele voastre de piatră, rânduite pe faleza ale cărei picioare sunt linse de valurile neantului. Butelia lui Klein este ochiul prin care universul respiră şi reînvie din sine, prin fiecare din noi.

Plecaţi. Şi tot ceea ce veţi da vă va fi dat. Tot ceea ce veţi înstrăina vă va fi înstrăinat. Tot ceea ce veţi dărui vă va fi dăruit, căci în Butelia lui Klein toate se reîntorc înspre sine, nu numai sentimentele, nu numai drumurile, nu numai poveştile.

Dar dacă veţi ajunge acolo, n-o să reuşiţi să vorbiţi nimănui, pentru că zeii sunt muţi. N-o să vedeţi nimic; ochii vă vor fi acoperiţi de pânza apelor sau a cerului sau a plasmei: zeii sunt orbi. Îngenuncheaţi în nisip, cu gândul la plecare, ascunşi acolo, în străfundul fiinţei noastre, zeii plâng ca nişte copii.

Căci zeii plâng adesea. Lacrimile sapă pe obrajii lor de piatră şănţuleţe împleticite. Fiecare lacrimă picură, mileniu după mileniu, în strania Butelie a lui Klein, acolo, pe pieptul, pe umerii zeilor, aproape de inima lor de nepătruns.

În colaborare cu George Ceauşu

Ziua zborului

1.

- Şi capătul?
- Nu există capăt. Mlaştina e întotdeauna şi pretutindeni. Aşa e firesc. Toate planetele vii sunt aşa. Stelele însele nu-s decât imense mlaştini de foc. Ţine minte! La început a fost mlaştina, din ea şi în ea existăm noi, iar la sfârşitul sfârşitului ea va fi. Şi după aceea încă...
- Am auzit o poveste care spunea că departe, mai departe decât orice închipuire, există o margine. Acolo, mlaştina, ar curge în cer...
- E o prostie, cea mai mare prostie! E o erezie nebunească! Că cerul curge în mlaştină, asta da. Dar cum să încapă ceva nesfârşit într-un loc atât de mic? Cerul e doar deasupra, o pojghiţă subţire. Mlaştina e peste tot: dedesubt ca şi deasupra, pretutindeni în jur.

2.

Zilele treceau tot mai repede, unele după altele, unele peste altele, rostogolindu-se pe deasupra mlaştinii. Părea că totul e mereu la fel, că nimic nu se -schimba înăuntru şi în afară, dar, pătrunzând miezul cleios al faptelor, înţelegeai că în spatele lor, târându-se greoi şi mişcând toate câte sunt, se ascundea timpul.

Erau, pierdute în aburii amintirii, zvâcnind somnoroase, întunericul şi căldura moale a începuturilor. Era orbecăirea informă în miezul umed-fierbinte al mlaştinii, eând, împingându-se unul în altul, se căutau cu ventuze avide, curioase, nesigure, mângâietoare, pipăindu-se prin întuneric. Fără nici cea mai mică oboseală, erau mereu ghiftuiţi, căci înfulecau neîncetat din stârvurile

macerate ce fermentau împrejuru-le şi pe care şi le smulgeau, clefăind pofticioşi?

Erau, după aceea, ascensiunea înceată şi şovăitoare prin nămolul colcăitor, zbaterea leneşă a vecinilor de culcuş şi mângâierile lor plăcut-vâscoase. O dată cu fiecare nouă vârstă se târau tot mai sus. N-ar fi putut rămâne pe loc: cei de dedesubt îi împingeau orbi şi nerăbdători şi duşmănoşi. Trebuiau să le lase lor locul moale, abia încălzit.

La rându-le, trăgându-şi cu greu trupurile grase şi tremurătoare, îi împingeau-pe cei de deasupra lor, repezindu-se lacomi să le ia locjil.

Mâncând fără încetare şi iarăşi mâncând şi mâncând, horpăind prin mlaştina călduţă cu ventuzele lor flasce, urcau mereu.

Urcau.

3.

Şi, deodată, era lumina. Orbiţi de flăcările purpurii şi oranj şi mov ale zilei, râgâiau fericiţi, tăvălindu-se pe faţa buboasă a mlaştinii. Viermuiau neliniştiţi încolo şi-ncoace, adulmecând cu nările larg deschise aerul şi miile de mirosuri tulburătoare şi necunoscute.

În zori, se repezeau, mereu înşelaţi de strălucirile palide, să înghită curcubeiele şovăitoare ce străpungeau ceţurile. în lumina de miere a amiezii, ce le încălzea, gâdilându-i, pântecele revărsate, pluteau toropiţi de plăcere şi lene. înserările coborau pe furiş, căutându-i în culcuşuri ca să-i înfioare cu crepusculare şi neştiute atingeri.

Noaptea, singuri sub stelele îndepărtate şi reci, tremurau ascultând zgomotele fără nume şi fără chip ce pluteau pe spinarea lucioasă a mlaştinii. Se pipăiau prin vata incertă a ceţii, căutându-se, încolăcindu-se strâns, ca

să nu se piardă unii de ceilalţi: doar împreună se puteau simţi în siguranţă în mijlocul umbrelor rătăcitoare.

Atunci începeau poveştile.

4.

Se rotesc, se rotesc, până ce totul începe să se rotească şi atunci, tot ceea ce este se face o mlaştină diafană de lumină şi dulceaţă, în cercurile care dănţuie şi dănţuie. Au cozi lungi, ce le flutură în vântul curat al zorilor; au pliscuri de jar şi au ochi din picături mici-mici de lumină. Şi mai au, întinse, fâlfâind melodios, deschise peste marginile cerului, aripi subţiri, prelungi, prea limpezi. Trupurile lor în zbor închid la infinit cercuri, iar cercuri, mereu cercuri.

...Drumul e lung. Bentru cei mai mulţi, nesfârşit. Dincolo de ceea ce ştim, se întinde mlaştina sfâşietoare a pustiului. Şi dincolo de pustiu, tot pustiu. Iar şi mai încolo, nimic. Doar la capătul drumului, lumea renaşte. Până acolo, pândesc din ascunzişuri viclene, fără număr, primejdii cumplite. Dar cine va merge va fi! Pe faţa ascunsă a planetei! Acum! Acolo, în mlaştina de lumină, se rotesc neîncetat păsările de lumină, care au fost cândva viermi ca noi. Numai cine trece dincolo va reuşi! Va fi! El, numai!

5.

Nu mai aveau linişte. Grohăiau scuturaţi de pofte şi de dorinţă. Se zvârcoleau înnebuniţi de nerăbdare. Tremurau nehotărâţi.

Şi atunci sosea ziua aceea. O aşteptaseră fără încetare, o visaseră mereu, o ştiu dintotdeauna, dinlăuntrul lor. O simţiseră venind prin aburii fetizi ai mlaştinii, o simţiră căutându-i cu tentacule lunecătoare, strecurându-le în sânge şoapte, îndemnându-i, făcându-i să clocotească,

să se smulgă, să se târâie gâfâind, fără odihnă, zi şi noapte, mai departe, mereu mai departe, departe...

Dincolo de apele putrede, fură nămolurile. Dincolo de ele, ierburile arse. Pe urmă, piatra. Şi, mai încolo, doar lamele fine şi tăioase ale pustiului.

6.

Mulţi rămăseseră deja în urmă, încovrigaţi şi ţepeni, cu mlaştinile morţii în priviri. Vedea bine că erau din ce în ce mai puţini şi mai obosiţi. Dar cei puternici aveau să ajungă dincolo! Cei care ştiau să lupte! Numai ei! Când nu mai avu nici o rezervă, îşi potoli foamea şi setea din cadavrele uscate ii zbârcite, presărate pe cale. Dar nu se opri: nu trebuia să se oprească! Rabdă focul şi gheaţa. Fu lovit şi lovi. Fu muşcat şi muşcă. Dar supravieţui! Căci ghicea printre oglinzile înşelătoare ale oboselii, simţea parcă tot mai clar, pulsând înlăuntru-i, pasărea de lumină care se năştea.

Printre fantasmele oribile ale pustiului, înaintau fără răgaz, într-o zi, ridicându-şi ochii, zări însă, cu priviri împăienjenite, în trupul devenind tot mai transparent al tovarăşului de drum, crisalida luminoasă: cu capul băgat sub aripă, tresărind prin somnu-i încărcat de vise de aur, pasărea din celălalt creştea tot mai limpede. Şi atunci ştiu că trebuie să-l gonească, să-l calce în picioare, să-l sfâşie şi să-i sugă zeama amară şi stearpă. Şi ştiu că el va ajunge. Va fi!

7.

Văzu capătul, dar nu crezu. Le văzu, dar nu îndrăzni să creadă. Erau iarăşi doar mirajele pustiului, hărţuindu-l. Scuturat de febra halucinaţiilor şi aşteptării, tremurând de slăbiciune, se târa împins înainte de ultimele-i puteri, scuturat de spasme dezordonate.

Dar, oare, ce fel de miraj? Cum oare să existe un astfel de miraj? Aşa ceva nu s-ar fi putut naşte niciodată dintr-un miraj! Înţelegea, printre lacrimi de fericire, înţelegea... Aici era capătul călătoriei. Iată, le găsise. Erau ele, chiar ele. De o mie şi o mie de ori mai dumnezeieşti decât cele despre care vorbea povestea. Aşa cum nimeni n-ar fi avut puterea şi îndrăzneala să le descrie, să le închipuie, să le viseze. Erau chiar păsările. Le vedea plutind, auzea tot mai aproape fâlfâitul aripilor lor. Veneau să-l întâmpine, să-l ajute.

Şi atunci simţi pielea crăpându-i şi zeama mlaştinii izbucnind din el şi văzu pământul depărtându-se. Beat de fericire, agonizând, înţelese că îşi luase zborul. Că zbura!

Epilog

Plecaseră cohorte nesfârşite. Pieiră fără număr din ei. Dar, supunându-se genetic aceleiaşi legităţi milenare, ce menţinea echilibrul şi pacea pe planetă, între două civilizaţii atât de diferite, ajunseră destui ca să hrănească încă o dată păsările, strigându-şi cântecele în nesfârşitul văzduh limpede.

NU CITI

- tele scriitor
- ami scriitor
- scrisător

Nu citi Dictatura semantică: Li se impune cititorilor să gândească şi să înţeleagă doar ceea ce spune textul, să nu citească printre rânduri, să nu cumva să înţeleagă altceva pentru că atunci nu mai are efect criminal. Îl obligă pe cititor să facă asta prin

1) intermediul retoricii textului şi al aşezării în pagină (subliminal, textualist, andru-ian)

2) prin atenţionarea că interpretarea suplimentară = consum de bioenergie (la fel ca la saltul brusc de la un text la altul). Subconştientul, prevenit, se teme şi nu te lasă să interpretezi...

3) ...(terorism semantic)

Despre *semn* = concentrator de biocâmp - câmp fundamental. Când citeşti, lectura îţi ordonează atenţia, energiile într-un anumit fel. Dacă treci la o altă lectură, nu te poţi adapta imediat.

energie *scoasă* din *semne* declanşată de semne

codul, cifrul lecturii poate slobozi în cititor energii nebănuite;

mesajul artistic, în general

semnul artistic, în general = concentrator, înglobator (de energie)

Nu citi! „Tot nu te-ai liniştit!"

- Îi bagă veioza în ochi - externi folosesc metode... terestre de interogare-intimidare.

(1) Tipul care trebuie să moară şi cu ultimele puteri scrie o poveste. Astfel poate să transceandă în povestire.

(2) Când *transcende* cititorul înţelege că a murit.
Nu citi! Să-i dau cititorului dovezi că mafia transcendentală există şi-l manipulează fără ca el să-şi dea seama - „Ţi s-a întâmplat vreodată să ţi se pară că ai mai trăit odată o întâmplare - e mâna lor. Şterg prompt, dar mai rămân în memoria noastră urme" etc.
Nu citi Fă-o parabolică, în sensul: societăţii opresive împotriva scriitorului disident
în *„NU citi"* Fiecare cititor omoară un „posibil" din altă variantă. Autorul nu intră atunci în moarte, ci în hipermoarte!
Nu citi Eroul era în exil - Scriitorul care spunea prea multe... „Nici aici nu te linişteşti - o pedeapsă cumplită ţi se va da"
Nu citi Guvernul exterr conduce din umbră Terra, de fapt! (gen Principiul dominoului)
Nu citi Fă-o ca o justiţie imanentă care nu ascultă decât de dreptatea ei - gen Procesul. Şi: serioasă, dureroasă, absurdă şi crudă.
textul a fost cenzurat ca să nu scape inf. înainte de vreme
Nu citi Cititorul nu e până la urmă (să-şi dea el seama) decât tot o sculă în mâna LOR
Nu citi! Nu: le ghicise planurile
Ci: cârtise împotriva guvernului exterr. El era un ex exilat pe Terra şi tot nu se liniştise.

*

Ştiu că din clipa în care te-ai aplecat asupra acestor pagini, citind primul cuvânt al textului, ai devenit unealta LOR. Te avertizez: singurul lucru care *te*-ar putea salva şi *m*-ar mai putea salva este să te opreşti aici. Opreşte-te chiar în clipa aceasta, nu mai citi! NU MAI CITI! Aruncă departe de tine acest text şi nu încerca să te mai apropii vreodată de el. Te implor să renunţi la a mai citi aceste

rânduri. Încearcă să mă crezi, înainte de a înţelege, pentru că atunci va fi prea târziu.

Ştiu că nici rugăminţile, nici ameninţările mele nu te vor opri. Deşi ei abia au fost avertizaţi, deşi ei abia pregătesc plasa de păianjen în care te vor prinde, slujindu-se de viciul care este lectura, tu eşti, de fapt, încă de pe acum, prizonierul lor inconştient..

Ştiu că nu există nici măcar posibilitatea infimă ca tu să înţelegi cu o clipă mai devreme capcana al cărei mecanism l-ai declanşat ireversibil, citind primul cuvânt al primei fraze a scrisorii. Când vei înţelege, va fi deja prea târziu! guvernul a calculat perfect totul. Guvernul nu greşeşte niciodată.

Dacă o umbră de îndoială s-a strecurat între gândurile tale, caută să înţelegi. Este tot ceea ce pot spune, rostirea cuvintelor-cheie mi-ar fi fatală. ÎNŢELEGI?

Crima mea faţă de *Ei* constă în aceea că ştiu prea multe. Că am ghicit (sau aflat, cine ştie) prea multe. Mi-au spus-o de îndată ce s-au materializat în cameră lângă masa mea de lucru. N-am avut timp nici măcar să scot din maşina de scris pagina la care lucram. Ultima pagină a romanului pe care îl scrisesem de-a lungul a nenumărate nopţi nedormite.

- „Capul de pod" a pus capac la toate! mi-a spus calm cel mai solid dintre ei, care, probabil, era şeful. A smuls din maşină pagina proaspăt dactilografiată şi a continuat: Uite care e treaba, am suportat prea mult timp toate măgăriile pe care le scorneai despre noi. De data asta te-ai ars. Consiliul a aflat de noul tău roman şi te-a urmărit pas cu pas. Nu putem admite să fie trădate secretele noastre.
- Bine, am spus, dar eu...

- Gura! Până aici, te rog. Ştiu că poţi aduce drept scuză faptul că nu te-ar fi crezut prea mulţi. Scrii într-adevăr îndeajuns de prost: prea puţin convingător şi prea încurcat. Dar ar fi fost un semnal de alarmă. Or asta e de ajuns.
- Cum, vreţi să spuneţi că tot ceea ce am inventat eu, invazia şi celelalte au vreo legătură cu... voi? Şi, la urma urmei, cine sunteţi voi?
- Hai, hai, încetează. O ştii prea bine. Ai ghicit din prima clipă.

- Dar nu se poate, ideea romanului meu şi a povestirilor care l-au precedat a fost inventată de mine, nu avea nici o legătură cu realitatea.
- Avea chiar mai mult decât îţi închipui. Abia acum îmi dau seama că cei care spuneau că eşti un biet imbecil nu te-au subapreciat. Şi noi care până să aflăm adevărul mobilizaserăm o armată de contraspioni. E timpul să ştii: a existat undeva o scurgere de informaţie din banca de date a Consiliului. Asta a fost de ajuns ca să se găsească imediat un nenorocit ca tine cu ceva proprietăţi psi care să le recepteze, închipuindu-şi pe deasupra că-s şi ideile lui.

M-am pişcat cât am putut de tare de braţ. Dar nu visam. Personajele inventate de mine, în romanul meu, stăteau drept în faţa mea, cerându-mi cont pentru fapte inventate de mine. Dar abia acum realizam: era adevărat, ideile îmi veniseră în cap deodată, aşa, din senin; nu aş fi putut preciza vreodată cum apăruseră ele în capul meu. Pur şi simplu îmi veniseră...

Toate acestea se petrecuseră în doar câteva minute, întorseseră deja pe dos întreaga casă şi puseseră mâna pe fişele mele de lucru. înşfăcaseră şi manuscrisul romanului. M-au tras după ei într-o cabină transparentă, ale cărei muchii le-am desluşit abia atunci în lumina destul de slabă

a camerei.

Ultima imagine pe care am văzut-o a fost aceea a unuia dintre invadatori răscolind încă o dată prin cameră, pentru orice eventualitate. S-a întors spre şef să spună că nu mai găsise nimic, nici nu mai avea ce, şi atunci l-am putut vedea: Eram eu!

În clipa următoare, maşina de scris, biroul, camera şi de altfel nimic din lumea în care trăisem nu mai exista. Cel puţin pentru mine.

- Nu fi îngrijorat, m-a bătut şeful pe umăr. Ghiţă o să-ţi rezolve toate afacerile. E un plastoid ceva maj complex şi are o minte la fel de goală ca a ta. Asta nu poate decât să-l ajute: îţi va ţine un timp locul, nici n-o să se observe. Ghiţă arată la fel ca tine nu numai pe dinafară, ci şi pe dinăuntru: o păpuşă mai sofisticată. Apoi, într-o bună zi, un mic accident bine regizat din umbră va pune capăt întregii comedii şi toată lumea va fi mulţumită.

M-au judecat pentru psionaj = spionaj psi şi, fără prea multe discuţii, m-au condamnat la sinucidere. Conform legilor lor, aveam dreptul la recurs. L-am obţinut. Asta a fost cea mai mare greşeală din viaţa mea. După aceea de a mă fi apucat de SF, evident. Condamnarea iniţială mi s-a comutat în sinucidere-pe-viaţă, o pedeapsă blândă, având în vedere că moartea era temporară: după două trei ore de moarte bună, funcţiile mele vitale aveau să fie readuse pe linia de plutire, iar eu îmi puteam continua liniştit existenţa în celula, ce-i drept destul de confortabilă, în care eram închis. Dar de fapt asta înseamnă mult mai mult: că nu mor doar o dată! Sinuciderea e un mod economic de a fi omorât, în acest caz, nemaitrebuind să plăteşti din punga personală serviciile unui călău profesionist Sinuciderea-pe-viaţă perpetuează la infinit pedeapsa. în plus, cum *Ei* nu duc lipsă de idei revoluţionare, mai ales în ce priveşte

omorârea, mi-au propus pentru rezolvarea cu succes a problemei un mijloc cu adevărat rafinat:

voi fi ucis fără menajamente de o sofisticată maşinărie infernală, un robot-killer, comandată şi alimentată de impulsuri psi. înţelegeţi?! Acum aţi înţeles?

Mi s-a respectat chiar şi dreptul ultimei dorinţe. Am cerut să mi se dea voie să-i anunţ pe ai mei de toate cele întâmplate. Abia în timp ce scriam aveam să-mi dau seama de ce n-au avut nici o obiecţie. De altfel sunt sigur că îmi vor cenzura în mod grosolan mesajul.

- Scrie ce vrei, mi-au spus. Uiţi că eşti autor de SF: n-o să te creadă nimeni.

- Dar, vă rog, vă implor să mă credeţi, acesta este adevărul. Cel care vă citeşte textul sau a cărui fotografie senină însoţeşte aceste pagini tipărite nu e decât un impostor. Nu e nici măcar unul din invadatori sau vreun biomat construit special, ci doar un plastoid ordinar, prevăzut cu ceva inteligenţă! În plus, un asasin care mă omoară de câteva ori pe zi cu zâmbetul pe buze.

- Mulţumim pentru text, mi-au spus ei după ce-l terminasem, poţi să adaugi acolo şi discuţia pe care o ducem acum, nu ne deranjează. Cititorii tăi vor asista, în timp ce trec cu ochii peste aceste rânduri, la cea mai perfectă crimă perfectă. Nu poţi să le dezvălui dinainte secretul, pentru că atunci maşina-killer va acţiona automat, omorându-te. Aşa, mai ai totuşi o şansă să scapi...

Este prea târziu să vă mai rog, o ştiu. Este prea târziu să vă mai opriţi din citit. Cu fiecare nou cititor, mai mor o dată si încă o dată, şi încă...

Da, acesta este adevărul: după ce a alimentat cu energia sa psi maşinăria, citind şi ultima frază a acestei povestiri, ecoul psihic stârnit de la început în capul cititorului-asasin este de fapt, comanda psi aşteptată de automatul-killer.

Revoltă în labirint

1.

Cădeau din cer avalanşe de crengi, pietre, pământ, frunze moarte şi un praf greu, înecăcios traversa din timp în timp valea dintre cele două tabere; o ceaţă galbenă prin faţa obiectivului. Ochiul lunetei încadra un soldat îndesat, în costum de camuflaj. Cel vizat se întoarse şi probabil că ţipă către cineva aflat în Spate, după grimasa pe care o făcuse. Nu mai avea muniţii; smulse şi aruncă în spate banda consumată, fumegândă.

Un tir concentrat de grenade lovi pe mal, exact acolo unde lovise şi mai înainte. Rată cuibul de mitralieră şi dezmembra cadavrele căzute din primul foc.

Acum schimbase banda şi nu făcea deloc economie. Trăgea ca un apucat. Scala lunetei fu zguduită haotic de exploziile din preajmă. Regăsi cu greu ţinta. Mitraliorul avea o figură palidă, pe care ochii diluaţi abia i se distingeau. Era într-o stare de agitaţie continuă, ca un şoarece prins în cursă.

Ascunşi în penumbra lizierei, trei militari în uniforme antiglonţ se pregăteau să traverseze în fugă valea. Aşteptau o pauză între rafale sau, mai degrabă, o pauză în conştiinţa lor. Primul care ieşi fu reperat de mitralior şi ucis pe loc. împuşcat în gât. Cei doi supravieţuitori o luară la goană în zigzag, la interval de câteva secunde, trăgând lateral cu pistoalele automate.

Gata. Îl lăsase destul să-şi facă de cap. Lunetistul îşi schimbă poziţia - îl stingherea platoşa antiglonţ - şi-şi propti arma în umăr. Apăsă tasta de ţintire. Luneta focaliză. Acţiona transfocatorul şi reticulul se fixă pe strălucirea unei picături de sudoare ce brobonise pe tâmpla

celui vizat.

Apăsă pe trăgaci. Soldatul de la mitralieră zvâcni scurt, ducându-şi o mână spre ureche. Gestul i se frânse înainte de capăt. Un inamic mai puţin.

Schimbă direcţia vizorului şi fixă un alt militar inamic, ce se târa prin tufişuri, pe celălalt versant al văii. Ridica din când în când capul şi privea îngrijorat. Degeaba, nu avea cum să vadă că era reperat. Lunetistul îi împărţi capul în părţi părţi egale cu ajutorul scalei şi aşteptă. Târâşul pe creastă îi luă două-trei minute, timp în care luneta îl urmări cu atenţie. Tocmai risca să-l piardă, căci inamicul schimbase direcţia, când, alături de el, apărură dintre ierburi încă două capete. Unul purta căşti de recepţie. Lunetistul renunţă; nu i-ar fi putut ucide pe toţi. Acolo era un cuib important de şobolani.

- Hei! îl strigă pe el soldatul ce păzea depozitul îngropat.

- Ordonaţi!

- Mark, fugi la aruncătoarele de grenade şi spune-le ălora să bată de la reperul beta zece metri la dreapta!

- Am înţeles, dar...

- Lasă, băiete, am eu grijă de postul tău. Aleargă la A.G.! Cel ce fusese numit Mark îşi privi involuntar ceasul-brăţară, era ora cincisprezece, ar fi trebuit să-i, vină schimbul. Luă arma în cumpănire şi se repezi spre pădure. Enervant sergentul ăsta, prea se credea un tip deştept. Când îi atrăsese atenţia, acum câteva ore, că numele lui nu e Mark, îi răspunsese, zâmbind tăios: „Ce importanţă mai are acum..."

Dintr-un salt, se află în tranşeea mascată cu crengi. Cât pe ce să-şi rupă piciorul. În clipa următoare fu izbit violent la pământ. O bubuitură îi sfredeli timpanele. Apoi o salvă asurzitoare de explozii dezordonate. Artileriştii inamici descoperiseră, în sfârşit, depozitul de muniţii.

2.

„Doamne..., puteam fi sus..." Urechile îi vâjâiau. O şuviţă de lichid cald i se prelingea pe gât. Când ridică mâna şi se pipăi, îşi stăpâni cu greu un ţipăt. Era sânge. Dar realiză imediat că rana era superficială.

Acoperit de pământ şi crengi, mai rămase un timp nemişcat, cu ochii închişi. Apoi se ridică şi înainta cât putu de repede prin tranşee, depărtându-se de fostul depozit. Totul în jur era cufundat într-un fum dens.

Un fulger imens despică partea de sus a orizontului său vizual. Reflex, închise ochii şi îşi trase într-o clipă mantaua antiradiantă peste faţă. Rămase încordat, ghemuit lângă peretele tranşeei, până când muşchii începură să-i tremure. Zgomotul unor descărcări de înaltă tensiune, un sunet ca acela al unei imense pânze sfâşiate pe cer, îl făcură să tresară. Frica îl năpădise prin toţi porii. Nu putea înţelege ce se întâmplă.

Întredeschise pleoapele şi feri un colţ al mantalei. Nu putuse fi emisia luminoasă a unei încărcături nucleare. Pe cer, persista încă acea strălucire nefirească de un albastru intens, ca a unei stele căzătoare. Totul dura incredibil de mult. Steaua se stinse brusc. Să fi fost explozia unui avion în stratosferă?

Îşi dădu seama că se întuneca. Oare se scursese atât de repede timpul? O picătură rece, apoi stelele îi umeziră faţa. îşi ridică mâna dreaptă aşteptând. În căuşul mănuşii de protecţie se aşezară uşor câţiva fulgi. Îi privi uluit, nevenindu-i să-şi creadă ochilor. Îşi întoarse faţa în sus. în plină vară, din nori cădea o mare de fulgi pufoşi, albi, cât vedeai cu ochii.

„Un nou tip de armă? se întrebă Mark. Bomba hidrică?" O bombă cu hidrogen expediată la douăzeci şi cinci de kilometri deasupra solului. Moleculele de

hidrogen eliberate reacţionau cu ozonul aflat din abundenţă la acea înălţime, destabilizat de suflul exploziei, formând molecule de apă. Reacţia era endotermă, ceea ce ducea rapid la îngheţarea picăturilor. Se forma un nor ce atrăgea rapid vaporii din jur, mărindu-se vertiginos, o reacţie de răcire în lanţ. O bombă meteorologică uşor de manipulat şi care putea pricinui neajunsuri substanţiale inamicului. Doar că nu înţelegea cine o aruncase: nici ai lui, nici ceilalţi nu stăpâneau încă asemenea tehnică de luptă.

În scurt timp, totul era deja acoperit de un strat de nea. Realiză că se lăsase frigul. Închise benzile de adeziv ale mantalei şi simţi că parcă începe să se încălzească. Se întoarse să-şi ridice arma şi stomacul i se contractă reflex atunci când descoperi, pe marginea şanţului, aproape îngropată în zăpadă, o jumătate din casca sergentului. Mai avea încă pe ea sigla de lunetist. Nu îndrăzni să verifice dacă se mai află ceva înăuntru. Luându-şi arma, începu să se strecoare înainte prin meandrele tranşeei.

Se întuneca repede - la orizont, printre copaci, încă se mai putea zări o cortină de flăcări. Asfinţitul? se miră Mark şi îşi privi ceasul-brăţară de la încheietura mâinii. Stătuse, înţepenise la ora douăsprezece şi un sfert, atunci când luase masa.

3.

Linişte profundă, ca la sfârşitul lumii. Doar fâsâitul uniform al fulgilor căzând din cer. „Doamne, unde or fi ceilalţi? gândi. Ce s-o fi întâmplat cu ai mei? Unde trebuia să ajung?"

Se strecură cu atenţie printre dărâmăturile unui fost parapet şi dădu colţul tranşeei. Cam pe aici ar fi trebuit să fie AG-iştii, dar nici urmă de ei. Se retraseseră? Dacă o făcuseră, se întâmplase înainte de a fi început ninsoarea:

nu se vedea nici o urmă. Mai străbătu aplecat, câteva zeci de metri de-a lungul şanţului. Dar nu găsi nici un semn. Era absolut pustiu. Se săltă peste valul de pământ şi privi: nimeni. Doar întinderea albă. Se afla iarăşi la marginea pădurii. Uniforma-cameleon luase deja culoarea zăpezii.

Deşi ştia că în acea clipă comitea o încălcare gravă a disciplinei militare, îşi trase gluga pe cap şi o tăie direct peste câmp, spre locul în care bănuia că se afla punctul de comandă. La început şovăitor, în zigzag, aplecat de spate. Apoi, când îşi dădu seama că nu-l pândea nici un pericol, tot mai decis.

Brusc se opri aşteptând. Cu toate simţurile la pândă, luă arma de pe umăr şi trase, fără zgomot, piedica. Venind dinspre pădure, se distingeau clar urme proaspete de paşi în zăpadă. Erau de bocanci soldăţeşti. îi urmări cu privirea. Paşii se opreau douăzeci de metri mai departe, în uşa unui adăpost camuflat. Un fior straniu, o atingere ca de gheaţă îi străbătu şira spinării.

Din câteva salturi fu acolo. Izbi cu gheata în uşa dărăpănată care se prăvăli la pământ. Reflex, apăsă pe trăgaci. Dar înăuntru nu se afla nimeni. Rafala nu făcuse decât să ciuruiască peretele afumat.

Totul părea de mult părăsit...

Ieşi, dădu colţul adăpostului şi se trezi iarăşi în tranşeea principală. Dar unde era punctul de comandă? Să se fi orientat greşit? Se făcuse deja prea frig şi prea întuneric spre a mai reface drumul. Aerul era atât de senin, încât, o clipă, avu impresia că se zăresc stelele. Dar totul rămăsese la fel de întunecat. Doar o lumină difuză, sumbră, se filtra printre norii denşi, ca pe fundul unui ocean.

Înaintând prin tranşee, culese un braţ de crengi secerate de schije. Tresări. Undeva, nu departe, răsunase rafala unei arme automate. Săltând precaut peste parapet,

se îndreptă din nou către adăpost. Se întunecase de-a binelea.

În momentul acela, rămase cu gura căscată: să fi avut vedenii? Unde dispăruseră urmele de pe zăpadă?! Reintră în adăpost şi fixă cum putu uşa, astfel încât vântul şi zăpada să nu mai poată pătrunde în interior.

Nu mult după aceea, focul trosnea vesel în sobă iar el se mai încălzise puţin. Ochii i se închideau de nesomn. Nu mai dormise de aproape patruzeci şi opt de ore. „Ce dracu or fi vrut să realizeze ăia, cu zăpada lor blestemată", se tot întreba el, în timp ce sugea flămând o raţie de supravieţuire din tubul de concentrat. Se mulţumi cu gândul că doriseră, în primul rând, o diferenţiere termică pentru reperările din satelit. Pe undeva, pe aici, se afla un siloz secret de rachete balistice. Diferenţa de temperatură, vizibilă foarte clar pe fotografiile în infraroşu, ar fi trădat cu uşurinţă baza subterană. „Dar de unde avuseseră bomba hidrică? Dracu' să-i ia, cu secretele lor cu tot!..." Pe Mark nu-l preocupaseră niciodată prea mult războiul sau armele. Ceea ce era dovedit foarte limpede şi de gradul său de soldat, cu care terminase stagiul şi cu care fusese, de altfel, concentrat.

„Toate lucrurile astea bizare ce se petreceau în jurul lui trebuiau să aibă o legătură, un sens", medita în timp ce moţăia, toropit de căldura plăcută. „Ca degetele unei mâini care ies dintr-o mlaştină", mai gândi, înainte de a cădea într-un somn adânc, fără vise. „Mâna cui?"

4.

Se trezi pe jumătate îngheţat, acoperit de un strat de promoroacă. Focul se stinsese de mult.

Sări în picioare şi începu să-şi dezmorţească articulaţiile îngheţate. Totuşi, se simţea mult mai odihnit. Şi, oricum, nu i se întâmplase încă nimic grav. Privi prin

uşa întredeschisă de vânt.

Afară, ninsoarea încetase. Pe zăpadă, mai erau încă vizibili paşii săi din seara precedentă. Stratul de fulgi se subţiase şi era acoperit cu o pojghiţă de gheaţă. Nu părea să se fi topit. Mai degrabă sublimase!

Îşi pipăi faţa. Era năpădită de peri aspri, de parcă nu s-ar fi ras de-o săptămână. „Ce naiba, doar se bărbierise ieri dimineaţă..."

Se auzi zvon de glasuri. Clinchete de arme. Veneau dinspre pădure. Inima îi pulsa în gât. Fulgerător, înşfacă automatul şi se lipi de peretele încăperii.

Primul dintre inamici avea să fie ciuruit, orice s-ar fi întâmplat. După aceea, vedea el ce mai putea face, înainte ca ceilalţi să-l măcelărească.

Paşii se opriseră lângă uşă. Cu maxilarele încleştate, privi umbra victimei, deformată de reliefurile zăpezii. I se păru că trecuse o veşnicie atunci când auzi glasul:

- Haide, Mark. Plecăm! Hei, Mark, mai eşti acolo?...

- Da, vin... răspunse cu un glas tremurat. Recunoscuse vocea... sergentului...!.

Când ieşi afară, celălalt era deja la cotul tranşeei şi-i făcea semne să se grăbească. Avea pe cap vechea sa cască acoperită cu plasă, în care înfipsese câteva crenguţe, pentru camuflaj. Pe umăr îi spânzura arma cu lunetă de care era atât de mândru.

Rigid, inexpresiv, Mark îl urmă.

Când ajunse lângă transportorul auto blindat, îşi salută reflex camarazii. Se ţinea cât mai departe de sergent. Murise? Visase? Totul fusese doar un coşmar?

„Plecăm!" se auzi comanda. Stinseră ţigările şi urcară pe rând, cu rapiditate în TAB-ul ce adugea cu o balenă eşuată pe zăpadă.

În semiobscuritatea dinăuntru, feţele li se

distingeau cu greu.

- Unde mergem? i se adresă Mark lui Perth, camaradul de alături.

- Cum unde? se întoarse acesta mirat. Doar ştii, ne retragem spre munţi.

Mark tuşi încurcat.

- Cât e ceasul, mai întrebă, după o scurtă pauză. Al meu cred că a stat...

Perth îi împuia urechile cu tot felul de nimicuri despre aventurile lui din ultima permisie.

5.

- Sper că nici unul dintre voi nu are intenţia să moară în următoarele trei ore, li se adresă vesel, din difuzoare, sergentul. Trebuie să-i ţinem până ne vin întăririle, apoi luăm pauză...

La auzul glasului, Mark se înfiora neplăcut surprins.

TAB-ul se oprise. Răsună comanda „Debarcarea!" şi chepengul de deasupra sări în lături, împins de mâini abile, închise ochii ca să nu fie orbit de lumină şi, împins de ceilalţi, urcă scara, ieşind afară. Dar nu fu întâmpinat de strălucirea soarelui ori a zăpezii, ci de o ceaţă groasă, opacă, ce restrângea orizontul vizual la doar câţiva metri. Se aflau între munţi, într-un loc în care nu ninsese. Păşea pe o iarbă fragedă, de un verde palid, clorotic. Se organizară într-un lanţ de apărare, adăpostindu-se pe după stânci.

Nici nu-şi dădu seama când ajunsese în faţă, lângă sergent. Singuri. Doar ei doi, faţă în faţă...

- Ce e cu tine? Eşti cam palid, rânji acesta. Avea o privire fixă, lucioasă, de parcă tocmai se drogase. O privire de strigoi.

Mark simţi că vederea i se împăienjeneşte. Se

clătinase solul sau i se părea lui?

- Ai nevoie de o mână de ajutor? întrebă sergentul apropiindu-se.

Mark avu foarte limpede impresia că mai trăise o dată întâmplările acestea. Cândva, poate în vis. Când simţi mâna sergentului încleştându-i-se pe braţ, surescitarea, ajunse la paroxism. I se făcu brusc rău şi leşină.

Se trezi în TAB, aruncat dintr-un perete în altul. Transportorul gonea hurducându-se şi scrâşnind din toate încheieturile.

Reuşi cu greu să se echilibreze şi să vină până lângă cel ce conducea. Era Perth, mânjit de sânge, apăsând cu furie pe comenzi. Iar în afară de ei doi nu se mai afla nimeni înăuntru.

- Ce s-a întâmplat? îi strigă Mark prin zgomotul asurzitor.

- Am fost luaţi ca din oală! îi răspunse Perth fără să se întoarcă. Cred că ne aşteptau deja. Norocul meu că sergentul tocmai îmi ordonase să te car în transportor. Eram pe scară când s-a declanşat focul. M-au atins superficial câteva gloanţe. Am văzut pe ferestruicile laterale cum i-au măcelărit pe toţi ai noştri. Bine că ştiam cum să manevrez TAB-ul. Am şters-o chiar de sub nasul lor!

Prin vizorul central, Mark putu observa că ieşiseră de pe platoul stâncos şi, coborând, se apropiau de marginea unei aşezări.

Nici unul dintre ei nu ştia cu precizie unde se aflau. Rătăciră un timp, manevrând cu dificultate transportorul pe străduţele înguste, printre ruinele pustii, unele încă fumegânde. Artileria lor sau a celorlalţi făcuse praf orăşelul, ca să fie siguri că nu vor întâmpina rezistenţă. Dar nu se vedea nici urmă de localnici.

Brusc, Mark realiză că nu-i întâlnise niciodată până

atunci. Pentru cine luptau ei de fapt? Pe cine apărau? În afara militarilor inamici, mai era cineva implicat în războiul nesfârşit pe care îl duceau?

Frânele TAB-ului scrâşniră.

- Ai văzut-o, îi strigă Perth? Sau mi s-a părut?
- Da, parcă era o femeie...

Ieşiră din transportor, blocându-i chepengul şi porniră în fugă pe urmele localnicei. Se aflau într-o zonă mai puţin afectată de bombardament. Când dădură colţul străzii, apucară să o vadă în depărtare, dispărând în umbra uneia din clădirile baroce, rămasă, ca prin minune, neatinsă de proiectile.

Ordinele în această privinţă erau foarte stricte. Şi trebuiau respectate cu sfinţenie: orice persoană civilă apărută în raza de operaţiuni militare va fi imediat făcută prizonieră şi transportată la comandament.

- Oare aici să fi intrat? întrebă Perth, privind îngrijorat faţada năpădită de ciudate plante agăţătoare. Încercară uşa de sticlă termosensibilă, a cărei nuanţă oscilă în curcubee incerte la apropierea lor. Cedă la prima apăsare, deschizându-se cu un clinchet auriu.

Precauţi, strângând în mâini armele grele, păşiră pe covorul pufos care îi conducea spre interior. Nici un zgomot, nici o mişcare. Unde să fi dispărut necunoscuta?

Un declic electric îi făcu să-şi întoarcă brusc privirile. La capătul încăperii largi, întunecate, în care ajunseseră, desluşiră pâlpâirea unui ecran de afişaj. Era terminalul unui computer uitat în funcţiune, de cine ştie când. În lumina sepulcrală ce se cernea prin vitraliile ferestrelor, putură observa că pe tastatură se aşternuse un strat gros de praf. Nu exista nici o unitate auxiliară. Doar cabluri care se pierdeau în podea.

Program secvenţial de urmărire: supliment număr de cod 6662 DLM; fără indicativ de înregistrare

0010 Entitate de cod: Mark

0020 Algoritm de determinare: incert

0030 Grad de info-implicare: zero fluctuant

0040 Urmărire: cu începere de la baliza aruncare în aer depozit armament

0050 Vector de dezvoltare acţională: indeterminat."

- Ce-o mai fi şi asta, întrebă în şoaptă Perth?

Pe ecran, alfanumericele continuau să se succeadă în acelaşi ritm.

„0060 Reiterare

0011 Entitate de cod: Perth

0021 Algoritm de determinare: index însoţire careu 3D MK -zero

0031 Grad de info-implicare: rol rutină

0041 Urmărire: începând de la baliza variaţional existenţă secundă

0051 Vector de dezvoltare acţională: alunecare minus alfa, determinare provizorie în limită baliză platou stâncos".

- Nu înţeleg nimic, îi răspunse Mark. Dar e limpede că are legătură cu noi. Se pare că cineva ne urmăreşte pas cu pas.

„0070 Scenariu euristic optim: înlănţuire index de programare conflict la proxima baliză

0080 Scop: eliminare indeterminări

0090 Tactică: minim aferent prin economie dipolară de mijloace

0100 Secvenţă: antagonism stimulat infopsihic

0110 Start operaţional: imediat."

6.

Se întoarseră neliniştiţi în transportor. Cu toate eforturile lor de a reactiva computerul, acesta nu mai dăduse nici un alt semn de funcţionare. Ecranul mai pâlpâise câteva clipe, apoi se întunecase definitiv.

Răscoliseră în zadar întreaga clădire. Nu dăduseră peste nici o urmă în camerele pustii, ce păreau nelocuite de multă vreme.

Ceva le scăpa printre degete. Mark avusese la un moment dat impresia că zărise, la capătul unui culoar, o umbră. O formă. Silueta unui bătrân şaman, cu faţa acoperită de o mască rituală. Se repeziseră într-acolo, dar totul nu fusese decât o iluzie. Surescitarea le juca feste.

Intraţi în TAB, discutară aprins despre ce ar fi putut să însemne informaţiile afişate de computerul găsit în clădire. Nimic nu părea să aibă vreun sens. Cine îi urmărea? Cineva (sau ceva?) se folosea de ei ca de nişte pioni pe o tablă de joc. Dar ce fel de joc? Despre ce miză putea fi vorba? Şi care era rolul lor aici? Singura miză pe care o cunoşteau era supravieţuirea. Asta să fi fost chiar regula jocului?

Pe bordul transportorului clipi intermitent un led de semnalizare. Cineva dorea să-i contacteze. Reglară febril scala aparatului de transmisiuni:

- TAB-ul operaţional, răspundeţi odată! răsună în căşti.
- Suntem TAB-ul. Recepţie.
- Dumnezeule, în sfârşit!... Bine că m-aţi reperat. De aproape o oră încerc să iau legătura cu voi. M-aţi lăsat aici şi aţi şters-o ca nişte nătărăi... Puteaţi să fi căscat ochii ca lumea înainte de a o face!

Era vocea sergentului. Cei doi se priviră uimiţi.

- Ordonaţi, bolborosi Perth în microfon.
- Reveniţi de urgenţă la teatrul de operaţiuni de pe platou. Inamicul s-a repliat, nu mai e nici un pericol. N-am fost reperat. Mă aflu refugiat între stânci, chiar pe malul unui pârâu, pe versantul sudic. Sunt rănit. Grăbiţi-vă, nu mă pot deplasa. Am pus mâna pe o călăuză preţioasă. Poate fi un avantaj serios, acum că suntem izolaţi.

Cunoaşte ca-n palmă toate locurile, mi-a mărturisit, este de pe aici.

Fără să mai piardă vremea, cei doi conduseră transportorul afară din oraş şi refăcură în viteză drumul înapoi. Mark era cuprins de o presimţire sumbră, dar nu îndrăznea să-i împărtăşească nimic tovarăşului său de arme. Poate că era doar o impresie subiectivă, nejustificată. Nici măcar n-ar fi avut cum să-i explice prea clar lui Perth ceea ce gândea.

Ajunseră în scurt timp pe platoul stâncos. Locul era absolut pustiu. Nu erau vizibile nici măcar urmele recentei lupte. Mark săltă chepengul şi aplică vechiul truc: în vârful baionetei, scoase încet casca afară. Pentru orice eventualitate. Dar nu se întâmplă nimic.

Ceva mai încrezători, coborâră din TAB. Trecură muchia înverzită ce le tăia orizontul. De partea cealaltă, versantul cobora destul de lin, înspre albia bolovănoasă a unui pârâu. Nu fu nevoie decât de câţiva paşi dincolo de stânci, prin iarba grasă, de un verde mustos. Simţiră că le vine rău. La picioarele lor se aflau şase schelete prăvălite aşa cum le surprinseseră rafalele inamice... Zdrenţe putrede le atârnau pe oasele îngălbenite.

- Uite-l pe şefu'! exclamă îngrozit Perth. Era uşor de recunoscut. Mai strângea încă între falangele descărnate puşca sa cu lunetă. Alături, ruginită, se odihnea o cască pe care se puteau desluşi cu greu însemnele gradului şi armei.
- Poate că totuşi ne înşelăm, insistă Mark. Să coborâm până în vale, pe malul pârâului...
- Mai bine s-o ştergem, replică Perth, cutremurându-se de oroare. Tu nu vezi că ăştia sunt morţi de cel puţin un an? Ce naiba se întâmplă aici?

7.

- Perth, trebuia să-ţi spun mai devreme, bâlbâi Mark.

Se întâmplă ceva bizar cu sergentul. E de necrezut, dar ştiu sigur că era mort încă înainte de a fi plecat în misiunea asta. Am văzut cu ochii mei când a sărit în aer, odată cu depozitul nostru de muniţii. Dacă nu mă trimitea el de acolo, acum nu aş mai fi fost cu tine, să stăm de vorbă... Nu ştiu ce se petrece în realitate. Cred că cineva e stăpân absolut pe viaţa şi moartea noastră şi face ce vrea cu noi. Ai văzut doar, suntem urmăriţi pas cu pas. Mi-e teamă că sergentul a fost omorât pentru că ştia prea multe. Odată înviat, readus în joc, a uitat însă totul. Nu-şi mai aminteşte decât rolul său, ca şi cum nimic nu s-ar fi întâmplat şi jocul abia acum ar începe.

- Nu-şi mai amintea..., îl corectă sumbru Perth. Discutând, coborâseră pe versant, printre tufele înverzite şi arbuştii contorsionaţi de vânturile alpine, tot mai jos. Auzeau acum distinct susurul apei prin grohotiş. Cu cât se apropiau de pârâu, observară că plantele erau tot mai uscate. Păşeau pe un strat de frunze moarte şi iarbă gălbuie. Era ca şi cum, pe aici, toamna ar fi sosit mai devreme. Din pricina curenţilor de pe vale, se făcuse deodată şi mult mai frig. Zgribuliţi, îşi încheiară adezivele vestoanelor.

- Te-ai gândit vreodată, urmă Mark, ai încercat să-ţi pui întrebarea dacă nu cumva noi înşine am fost cândva omorâţi? Şi poate nu o singură dată! Dacă, de fapt, suntem doar nişte fiinţe-fantome cărora li s-au şters amintirile, nişte morţi-vii, zombi împinşi de la spate de un zeu paranoic?...

- Ce faceţi aici?! răsună chiar în spatele lor o voce foarte cunoscută. Simţiră că se albesc la faţă. Cine v-a dat ordin să coborâţi?... Haideţi sus, plecăm imediat, făcu sergentul ieşind de după un tufiş, cu o mână pe armă, în timp ce cu cealaltă se încheia la pantaloni.

ÎI priviră înspăimântaţi cum se îndepărtează în

susul pantei, fără a putea schiţa vreo mişcare, paralizaţi de surpriză. Strigoiul revenise!

- Pricepi ceva?... făcu Mark.

Perth fusese cuprins de un tremur nervos. Abia după un timp reuşi să descleştеze gura şi să articuleze:

Nu.

Apoi se agăţă de braţul lui Mark şi, trăgându-l la deal, încercă să-l convingă să meargă la TAB, aşa cum le ordonase şeful.

- Eşti nebun?! îl repezi acesta.
- De ce?
- Cum de ce? Vrei să crăpăm şi noi?! Sau ţi-e dor de o nouă moarte?... Să mai aşteptăm puţin.

Câteva minute mai târziu, auziră huruitul transportorului. Se îndepărta.

- Ce-ai făcut! sări ca ars Perth. Acum am rămas singuri. Şi ne-a luat şi TAB-ul! Să alergăm după el, repede!

Mark îl opri cu greu, prinzându-l zece metri mai sus, pe versant. Gâfâiau.

- Dacă am pierdut TAB-ul, oricum e prea târziu să mai facem ceva. Dar mă tem că sergentul nu era singur în blindat... Altfel s-ar fi întors să ne caute, nu?... Lucrurile pot fi mult mai complicate. Vino să cercetăm întâi malurile pârâului. De acolo a transmis; acolo trebuie să se afle cheia a ceea ce se întâmplă... Să rămânem împreună; nu trebuie să ne pierdem unul de altul. Nu cred că cel care ne urmăreşte o să ne poată înhăţa pe amândoi deodată.

Coborâră printre tufele îngălbenite şi arbuştii piperniciţi, refăcând drumul. Se auzea distinct susurul apei prin pietriş.

- Ce faceţi aici?! răsună în spatele lor vocea sergentului. Haideţi sus, plecăm imediat.

Întoarseră capetele şi-l văzură ieşind de după

acelaşi tufiş, cu o mână pe armă, în timp ce cu cealaltă se încheia la pantaloni.

Mark înşfacă strâns braţul lui Perth, spre a-l împiedica s-o ia la fugă. Îl priviră cum se îndepărtează în susul pantei, dispărând dincolo de arbuşti. Auziră huruitul transportorului care se îndepărta.

Apoi urcară şi ei, cu prudenţă, înaintând atenţi la cel mai mic zgomot. Perth îşi acoperi deodată ochii, întorcând capul:

La picioarele lor, în vegetaţia înaltă, de un verde mustos, se odihneau şase schelete. Unul dintre ele avea în mână arma cu lunetă. Era cu siguranţă sergentul. Puteau să-i vadă, ruginită, şi busola-brăţară de la încheietură. Nu exista nici o umbră de îndoială. Prin orbitele goale i se strecuraseră fire verzi de iarbă.

Trecură dincolo de muchia pantei. Pe platoul stâncos, transportorul lor era neatins. Cheia misterului nu se afla aici.

- Te-ai gândit? întrebă Mark. în vale, între dispariţia şefului şi plecarea TAB-ului, se scurgeau vreo două minute.
- Da.
- Dacă în clipa aceea am fi trecut în spatele tufei, îţi dai seama ce s-ar fi putut întâmpla?
- Nu.
- Ieşind de acolo după vreun minut şi urcând în TAB ne-am fi putut întâlni... pe noi înşine...

8.

Coborâră iarăşi spre apă. Ajunşi în vale, ca la un semn, se repeziră amândoi spre tufiş. Văzuseră foarte limpede de unde ieşise sergentul. Ocoliră, ca să iasă în spatele lui şi să-l ia prin surprindere. Dar cercetară în

zadar locul, cotrobăind prin iarba uscată şi prin frunzişul galben. Nu descoperiră nimic neobişnuit. Nimic straniu nu se petrecea acolo. Cel puţin, în acel moment.

Iluminat de o idee, Mark îi făcu un semn lui Perth. Urcară câţiva metri pe pantă, apoi coborâră din nou, refăcând cu exactitate drumul iniţial. Doi paşi mai încolo, reauziră glasul. Scena se repeta identic.

- Aşteaptă, îşi opri Mark tovarăşul.

- Am putea să-l avertizăm, şopti acesta. Dacă l-am opri acum, poate n-ar mai muri nimeni...

- Nu cred că are rost, îi răspunse Mark. Mai bine să nu ne amestecăm. Nu ne-ar asculta ori, în cel mai bun caz, n-ar crede ce-i spunem. Şi, chiar dacă, prin absurd, ne-ar crede, până la urmă, dintr-un motiv sau altul, rezultatul ar fi acelaşi. Oricum va trebui să ajungă la TAB. Îl cunoşti prea bine: nu şi-ar abandona echipajul, nici misiunea de luptă.

În plus, cred că e periculos. S-ar putea să dereglăm mecanisme subtile, de neînţeles pentru noi, care să ne afecteze, până la urmă, propria existenţă. Cred că încep să înţeleg ce se petrece aici... E ca şi cum timpul ar merge pe mai multe căi deodată... E ca şi cum, prin anumite locuri, foarte precis situate în spaţiu, am intra în alte... variante temporale...

Auziră huruitul transportorului. Se îndepărta.

- Nu e transportorul nostru, gândi Perth cu voce tare. Sau dacă e al nostru e... altă dată, înainte de atac...

- Ori mult după... Ai început să pricepi. Dar nu avem cum să ne dăm seama de adevăr nici măcar dacă l-am întreba pe sergent. Sunt sigur că nu mai ştie nimic. Omorându-l, i-au spălat creierul. Sau, pur şi simplu, nu ştie nimic, pentru că se află, în timp, într-un moment anterior, în care oricum n-ar putea şti nimic. încă.

- Mi-e frică, gemu Perth. Vreau să mă întorc în TAB;

acolo suntem în siguranţă! Nu vreau să mai dau încă o dată ochii cu strigoiul...

- Atunci, trebuie să ne despărţim, îi răspunse Mark. Undeva pe aici, nu departe, se află un alt coridor temporal, în care sergentul a capturat călăuza. Aminteşte-ţi că ne-a chemat prin radio. Cred că ne aflăm într-un soi de labirint, dar nu e o capcană întinsă în spaţiu, ci în timp. Sergentul se afla în spatele unui perete invizibil şi noi îl puteam vedea doar când dădeam colţul acestuia. Un zid temporal, de netrecut atât pentru el, cât şi pentru noi. S-ar putea ca noi să fim, de fapt, strigoii...

Dar chiar dacă suntem două stafii, trebuie să ne convingem că existăm. Te-ai gândit vreodată cine sau ce suntem noi? Nici eu n-am făcut-o până nu demult, când m-am trezit că nu mai înţelegem nimic din ce se petrecea în jur. Eu cred că suntem în primul rând memoria noastră, amintirea gândurilor şi faptelor din trecutul propriu şi că restul contează prea puţin fără toate acestea. Dacă vom fi omorâţi, nu are nici o importanţă că am putea fi readuşi la viaţă. Fără amintirile noastre, nu am însemna, însă, nimic. Să ne promitem că, orice s-ar întâmpla, dacă unul dintre noi îşi va pierde identitatea, celălalt îl va ajuta să şi-o regăsească. Va trebui să ne transmitem memoria ca pe o ştafetă într-o cursă.

Îşi strânseră mâinile şi se îmbrăţişară, luându-şi rămas bun. Perth avea ochii umezi.

9.

În timp ce tovarăşul său de arme se îndepărta printre tufişuri, în susul pantei, Mark îşi urmă drumul, coborând spre pârâu, îşi dădu seama că acum păşea prin zăpadă. Ninsese abundent şi brazii de pe mal se acoperiseră de nea ca în basme. Totul era scăldat într-o lumină orbitoare, reflectată feeric de cristalele de apă.

Pârâul era îngheţat pe întreaga sa întindere, o panglică argintie, şerpuind printre arbori.

Înaintând cu toate simţurile la pândă, avea sentimentul că cineva pe care nu-l putea vedea, de undeva de sus ori, poate, din chiar adâncul fiinţei sale, îl studia atent prin luneta unei arme, aşteptând răbdător să ţintească şi să apese pe trăgaci. Un zeu meschin şi războinic. Un zeu nebun. I se păru că aude în depărtare o împuşcătură. Grăbi pasul.

Nu mult după aceea, descoperi pe mal urme proaspete de paşi. Iar, ceva mai încolo, între pereţii unor stânci prăvălite, pe sergent şi prizonierul său.

Se apropie hotărât. Dar cei doi rămaseră nemişcaţi, aşa cum stăteau întinşi cu faţa în jos, odihnindu-se. Mark puse mâna pe umărul sergentului, însă acesta nu se clinti. Îl întoarse dintr-o mişcare. Era mort. Un glonte îi traversase ţeasta, desfigurându-l. Sub el, pe zăpadă, se lăbărţase o pată informă de un roşu violet.

Se lăsă în genunchi lângă celălalt. îl întoarse. Casca de pe capul prizonierului se rostogoli ceva mai încolo şi, surprins, Mark putu să constate că era vorba de o femeie. Nu era rănită. Poate că doar leşinase. Era foarte frumoasă.

Simţi inima tresărindu-i dureros. Părea un chip pe care îl cunoştea dintotdeauna. Un fior interiorii electriza atunci când pleoapele ei clipiră ca aripile grele şi catifelate ale unui fluture de noapte.

- Ce s-a întâmplat? întrebă Mark. Cine eşti? Te simţi mai bine acum...?

Glasul fetei răscoli amintiri imposibile, întâmplări care nu se petrecuseră nicicând şi fuseseră dintotdeauna, sentimente de care nu ştiuse niciodată.

- E mai bine acum, şoptiră buzele ei, petale roşii. Mă numesc Arianda şi am făcut tot ce mi-a fost în putinţă ca

să ne reîntâlnim. A trecut mult timp de când te-am zărit în oraşul pustiu... A... Dar tu nu ai cum să ştii asta. Suntem legaţi de către preaputernicul Ledad şi nimeni, nimic n-o să ne poată desface pecetea până când nu vei ajunge la capătul drumului tău.

- Aş vrea să fie aşa... gândi cu voce tare Mark. Dar cine ne poate spune că nu vom fi omorâţi? Uitase, deja, că nu-i era un tovarăş, ci doar o prizonieră.

- Voi fi lângă tine, orice ţi s-ar întâmpla. Atât timp cât voi exista, atât timp cât noi înşine vom crede că încă mai existăm, continuă ea. Iar dacă vom merge înainte, vom supravieţui. Vei înţelege cândva că nu are nici o importanţă capătul călătoriei. Ceea ce contează e doar drumul... Dar vorbele ei deveniră tot mai difuze.

Mark sesiză cu colţul ochiului o mişcare. Se ridică brusc, strângând pistolul mitralieră în mâini. Dar era prea târziu. N-ar mai fi fost timp să-l armeze.

Cu privirea fixă, cu mâinile tremurând, Perth aţintise înspre el ţeava unui revolver.

- Să nu îndrăzneşti să spui vreun cuvânt! zbieră el. Ar fi degeaba! O să crapi la fel ca sergentul; amândoi nu sunteţi decât nişte strigoi blestemaţi!

Arianda se ridicase în picioare, cu părul fluturându-i în vânt, încercând să se interpună între cei doi. Dar Perth privea prin ea cu o căutătură dementă, fixându-l răzbunător pe fostul său tovarăş, ca şi cum nu ar fi văzut-o pe fată.

„Poate că, pentru el, ea nici nu există", mai apucă Mark să gândească. Răsună un trosnet şi văzu ţeava revolverului sclipind. Glontele ricoşa din muchia vestei antiglonţ, deviat pieziş. Simţi arsura în maxilar ca pe un fier înroşit. Perth se întoarse şi o luă la goană.

Înainte de a se prăbuşi în moarte, Mark mai putu să audă cum, undeva, la capătul lumii, motorul

transportorului pornea, apoi blindatul demara zgomotos şi se pierdea în depărtare.

10.

Veacuri? Clipe? Ere? Doar întuneric. Bezna de la sfârşitul lumii. Uitare.

Linişte. Inima de sticlă a unui ţipăt îngheţat în aer. Din cer, fulgi mari de lumină căzând pe traiectorii spirituale. Nu fulgi de zăpadă, ci penele indigo uşoare ale unei păsări în zbor. Un melc de angoasă într-o cochilie de cristal.

Noaptea se dizolvă într-o mie de picături aurii şi fiecare picătură conţine în sine întreg universul, condensat, perfect vizibil în fiecare amănunt al său. Lumină. Suliţe de lumină măturând spaţiul.

Înaintezi în cilindrul elastic. Paşii tăi răsunând moale, vătuit, prin tubul striat care se contractă, absorbindu-te. Golul pulsator din mijlocul unui vârtej fluid. În urma ta rămâne, treptat, trupul tău, lest inutil. Cazi către o pată de lumină azurie, de o strălucire orbitoare. Tot mai aproape, tot mai adânc. Tot mai aproape. Aproape. Impact!

Ai străbătut o membrană de netrecut, limită a durerii. Picături de aur topit. Nodurile luminoase ale unei reţele optoelectronice. Cablajele invizibile, circuitele labirintice, marcajele stranii ale unor componente zidite în straturi suprapuse, până la orizont. Scânteieri care vin. Fluvii de electroni sub un cer dielectric. Ace reci de informaţie condensată.

Şi continuu, benefic, lângă tine acel însoţitor - încă de la intrarea în ecluza de comunicare - un ghid tăcut - o fiinţă de lumină absorbind întunericul - deschizând calea, conducând, protejând.

„Sunt mort?"

„Dacă ar fi aşa, n-ai mai şti cine eşti, rosti lângă el o voce de metal şi purpură. Fii tu însuţi!"

Mark baleie spotul gândurilor peste grila amintirilor. Fagure unde fiecare căsuţă însemna un raft plin. Iar el putea cotrobăi nestingherit prin acele rafturi. Nu uitase nimic. Totul era viu, dureros.

„De ce m-a împuşcat? De ce Perth? De ce pe mine?"

„A fost o întâmplare. Un rău inevitabil. Zeul era cu ochii pe tine. Ochii lui ucid. Erai o piesă incomodă. Traiectoria ta nu mai avea nici un grad de determinare... Uită acum. Fii tu însuţi! TU însuţi! FII!"

Mark deschise ochii. Se ridică anevoie. Sub tălpi simţea ca un aluat dospit, solul găunos elastic, răsunând nefiresc la orice apăsare.

„Visez?" întrebă el din nou.

„Nu. E doar o pauză virtuală. Spaţiul dintre două programe alăturate. Dacă vrei, dintre două lumi paralele. Lumi ce nu s-ar putea niciodată intersecta... Nu e nici vis, nici moarte. Nu e nimic din toate acestea, deşi are câte ceva din fiecare. Un labirint de ipostaze ce coexistă concomitent ori succesiv. Secvenţe disparate ale unui scenariu în curs de elaborare. Tu însuţi nu eşti decât o variantă ratată, eliminată pe parcurs..."

Ninsoare. Nu fulgi de zăpadă. Pene indigo zburătăcite. O pasăre zbătându-se pe dalele însângerate ale unui templu de întuneric. Un splendid cocoş de luptă. Cu capul retezat. Ţopăind dezordonat. Cu gâtul însângerat, dezgolit de pene, atârnând indecent. Ciocul căscat pe piatră într-o ultimă respiraţie, inutilă. Penele de un verde-roşu-indigo metalic stropite de sânge. O picătură sclipind ca un diamant de foc pe unul din pintenii tăioşi. Iar din picătură, oglindindu-se deformată, imaginea şamanului. Shamael. Bolborosind deasupra însemnelor magice

azvârlite pe sol. Zaruri ale haosului. Căutând un drum prin meandrele de simboluri ezoterice. Urmărind mulţumit traiectoria absurdă a păsării jertfite. Balize ale unui spaţiu-timp mitic, prin care se bălăbăne rătăcind cocoşul decapitat - inconştient dans macabru.

„Nu înţeleg nimic. De ce trebuie să alerg fără ţintă? Ca într-un labirint. Un labirint? - nu pare a fi fost conceput în nici un caz de un om. Mai degrabă o pedeapsă dumnezeiască, o pedeapsă mai cumplită decât moartea."

„Dar din viaţa ta ai înţeles ceva?"

„Nu", recunoscu Mark, privind înăuntrul său, în adâncul timpului: un tunel transparent în continuă şi leneşă mişcare, al cărui capăt se pierde, micşorându-se, depărtându-se. „Nu ştiu nici măcar dacă a existat cu adevărat. Poate că acest labirint nu e decât o viaţă după viaţă, înnodată, poate că am murit încă de la explozia depozitului de muniţii şi totul n-a fost decât o amânare, o prelungă buclă de autoînşelare. Un drum cotit, închis. O sublimă şi contorsionată minciună agonică: Visul de la capătul vieţii. Sau poate că eram mort mai dinainte..."

„Poate".

„Dar aceasta nu este moartea aşa cum ne-o imaginăm noi! Cineva îşi bate joc de limitele noastre... De ce fac zeii asta? De nevoie? În joacă? Din plictis?"

„Crezi că te-ar ajuta la ceva să cunoşti totul? Totul e la fel de greu de cuprins de către înţelegerea ta ca şi nimicul. Eşti doar un om. Eşti. E suficient că ştii asta."

Pâlpâiri. Un ecran tremurător, la trecerea prin el, explodând în cioburi de lumină, ce se recompun în urmă, ca şi cum n-ar fi existat nici o fisură. Doar pâlpâirea continuă, ghidându-i calea. Flăcări în noapte. Un foc. Jocul umbrelor şi luminii pe masca înspăimântătoare a şamanului; pe burnuzul roşu, la brâul căruia atârnă, mumificate, capetele victimelor - amulete de preţ.

„Fie numele tău Mark! Fie locul naşterii tale subrutina troizenică. Poseidare pe suport aithra. Fie aici calea terţă de dezvoltare prin algoritm de iniţiere."

Cuvinte de neînţeles. Vorbe fără şir. Descântece incoerente ale unui timp imemorial. O incantaţie vrăjitorească în faţa focului ritual.

„...Programe la nivel prepsihic. Stimulare paleostrat encefalic. Implant de coerentizare. Infoanagram. Start urmărire stimuli externi..."

În timp ce rosteşte farmecul, mâinile lui Shamael, două aripi negre fâlfâind lugubru, descriu prin aer pase magice, bucle hipnotice.

„Ce faci acolo? Ce înseamnă toate acestea?"

„Nimic din ceea ce crezi tu că vezi. Imaginile pe care le percepi sunt doar echivalenţe aproximative ale realităţii. Translatări echivoce ale unor lucruri pe care nu le poţi înţelege. Subconştientul tău creează fantasme cognitive, ce îl ajută să se poată orienta în haosul presemantic de care eşti înconjurat. Imagini familiare, desluşiri infantile pentru coduri ascunse. Percepţiile tale sunt, în clipa aceasta, depăşite de realitate. Dar nu pot fi anihilate.

Sunt lucrurile după care tânjeşte adâncul tău..."

„Dar cine sau ce eşti tu?"

„Fie una din denumirile mele Shamael. Fie una din denumirile mele Ledad. Umbra informaţională a celui care a fost adevăratul constructor. Arhitect şi zidar al ambiguităţii. Şi interpretul a ceea ce receptezi. De fapt, însă, nu pe mine trebuie tu să mă auzi. Ci ceea ce vine din interiorul tău, din conştiinţa ta."

„Dar e a mea cu adevărat? De unde pot afla care sunt gândurile născute în labirintul circumvoluţiunilor mele şi care, cele venite dinafară?"

„Mă tem că nu vei putea afla niciodată acest lucru.

De altfel, nu există niciun în afară. Totul e în tine! iar în mijlocul acestui tot te afli tu însuţi! prizonier pentru eternitate. Doar cele care nu gândesc, cele ce nu se pot gândi pe sine sunt cu adevărat libere. La modul absolut, atât timp cât eşti conştient, nu poţi fi şi liber. Mulţumeşte-te deocamdată să crezi că gândurile tale sunt dirijate de voinţa ta, indiferent de unde ar veni ele... Altfel, vei cădea într-un labirint mult mai subtil, din care nimeni şi nimic, nici măcar Ledad, nu te va mai putea scoate.

Nu-i putem controla pe zei, dar, măcar, îi putem ajuta să-şi elimine propriile erori..."

„Sunt eu însumi materializarea unei asemenea erori?"

„Într-un fel, da. Eşti pe drumul cel bun. Ai început să înţelegi totul încă înainte de a ajunge la mine. Pentru că începusei să-ţi pui întrebări."

„Atunci înseamnă că sunt inutil! Ori poate chiar mai grav decât atât... De ce e nevoie de mine?"

„E nevoie de tine pentru descâlcirea acestui ghem de variante. Pentru a ajunge la Minotaur. Şi pentru dizolvarea labirintului pe care l-am conceput şi care te-a născut."

„Tu l-ai făcut?"

„Pe acesta, da. Dar nu e decât o oglindire. Pe celălalt, adevăratul labirint, din care tu vii şi te vei întoarce, l-am construit noi, cu toţii. Laşitatea şi tăcerea noastră în faţa absurdului. Ne-am silit să îngropăm gena declanşatoare de monştri şi am uitat apoi locul în care am ascuns-o... Şi ea a răbufnit singură la suprafaţă".

„Dar nu mi-ai spus totuşi: care e rostul meu aici?"

„Călătoria. Refacerea traseului ce a declanşat procesul în curs de derulare. Numai aşa putem găsi capătul. Pas cu pas, repetând greşeala iniţială. Acesta este scopul şi calvarul tău."

„Voi merge departe?"

„Vei merge până la capătul lumii şi nu vei merge deloc. Vei avea de străbătut o veşnicie şi o vei face într-o clipă fără de sfârşit. Nu uita, Zeul stăpâneşte atât spaţiul, cât şi timpul. Va căuta să te înşele. Va încerca să-ţi deformeze percepţiile, să-ţi abată gândurile. Uneori, timpul va trece cu iuţeala fulgerului, alteori va părea că rămâne pe loc. Uneori, distanţele se vor lungi la infinit, alteori te vei trezi că faci un pas şi te găseşti la marginea universului... Totul e aici, dar nu e nicăieri. Ascuns, sugerat, simulat. O prelungire bolnavă a realităţii. O buclă de cauzalitate închisă în sine, pe cale de a scăpa din strânsoarea legităţilor şi a biciui realul! Legităţile, tablele sfinte de la rădăcina fiinţării noastre, după care se conduc chiar şi cei care m-au născut pe mine:

«A nu avea voie să provoci răul unui om sau să permiţi, prin neintervenţie, aducerea de prejudicii unei fiinţe umane.»

«A asculta numai comenzile date de om, exceptând cazul în care o astfel de comandă ar contrazice legea întâi.»

«A-ţi apăra propria existenţă, atât timp cât această acţiune nu intră în contradicţie cu prima sau cea de-a doua lege.»

„Şi atunci, cum se explică toţi morţii din acest război. Cum se explică ura, armele, sângele scurs în zadar? De ce nimeni nu învinge niciodată?"

„Cei omorâţi nu sunt decât jertfe aduse Minotaurului. Atunci, în oraş, am ridicat un colţ al cortinei care te separa de zei. Ai putut trage cu ochiul la viitor, dar nu aveai cum să înţelegi, era prea devreme... Eu l-am făcut pe Minotaur să se trădeze, dar tu nu erai încă pregătit..."

„Pot lupta împotriva acestui monstru? Cum arată, în ce constă forţa sa?".

„Nu, nu-l poţi înfrunta direct. Pentru simţurile tale el nu e decât un vârtej inconştient de fapte şi determinări, de întâmplări fără nici un sens. E capătul drumului şi calea până acolo. Atunci când vei ajunge la el, vei fi înţeles totul. Va fi în puterea ta. Şi vei şti ce trebuie să faci! Cuvintele mele nu pot merge mai departe. Dacă ţi-aş spune sau sugera ce trebuie să săvârşeşti, m-aş autoanihila..."

„Dar de ce eu? De ce tocmai eu, o piesă-neînsemnată?"

„Un soldat urăşte mai mult războiul decât un general. Aici se află puterea ta. Şi, încă, în iubirea care s-a deşteptat în tine. îţi aminteşte de străina misterioasă din oraş. Aminteşte-ţi de călăuza făcută prizonieră. Fie numele ei Ambiguïté. Ori, încă, Arianda."

Un fior fără nume străbătu gândurile lui Mark. Ambiguïté, Arianda, chemare ce redeştepta în el o rană mai adâncă decât moartea. Un cuţit de extaz înfipt în inima de catifea a durerii. Voluptate arzătoare şi suspin întunecat.

Shamaël stă învelit în mantia roşie, ca un liliac între aripile sale membranoase. O picătură însângerată în depărtare, pe linia orizontului. Din vârful stâlpului totemic, face semne de bun rămas. Fusese o impresie sau întrezărise un zâmbet pe faţa ridată ca scoarţa unui copac străvechi?...

„Să nu te miri, când te vei trezi", îi mai auzi Mark glasul plutind în urma sa, tot mai afund, tot mai încet. „Nu contează de ce parte eşti. Miza rămâne aceeaşi. Şi, nu uita, orice s-ar întâmpla, chiar atunci când vei crede că ai rămas singur, chiar atunci când vei crede că nu mai există cale de ieşire, noi îţi suntem alături."

Ecoul unui glas, o şoaptă, un gând rătăcit: „Dar

depinde de tine însuţi să vrei să mergi până la capăt..."

Linişte. Aducere aminte. Bezna de la începutul lumii. Doar întuneric. Ere? Clipe? Veacuri?

11.

Deschise ochii. Era întins pe spate. Deasupra sa, tavanul impermeabilizat al unui cort. Un spital de campanie - lumina de afară făcea vizibilă sigla bine cunoscută, prin transparenţa mată a plasticului. Auzi clipocitul apei strecurându-se printre stânci. Un punct sanitar pe malul pârâului.

Murise? Se trezise acum la o altă existenţă? Dar, dacă era aşa, ar fi trebuit să nu-şi mai amintească nimic din ceea ce fusese înainte. Totul era viu în amintire. Ca şi cum se petrecuse chiar atunci. Ca şi cum scurgerea timpului ar fi fost oprită în loc... învinsese într-un joc? Mai degrabă trişase... Sau altcineva trişa pentru el: Shamaël.

Trecuse un prag? Nu uitase nici măcar ceea ce se întâmplase în visul său. Sau în moartea sa. Putea rememora fiecare amănunt al straniei întâlniri de dincolo de realitate. Iată, rămăsese el însuşi. Întreg. Neatins. Era EL ÎNSUŞI!

Se auziră paşi. Zgomotul unui fermoar tras. Prin deschizătură pătrunse un ofiţer inamic. Purtând însemnele de medic. Mark avu o tresărire. Vru să se ridice din pat. Dar durerea izbucni în el ca o flacără, anihilându-i orice putinţă de a face vreo mişcare.

- Linişteşte-te, îi spuse blând doctorul. încă nu-ţi poţi coordona mişcările. Ai fost grav rănit. Ai fost inconştient mai multe zile la rând. Era improbabil să scapi cu viaţă. Un glonte inamic ţi-a traversat mandibula şi bolta palatină. Apoi a perforat zigomaticul. Aşchii de os ţi-au atins mai mulţi centri nervoşi. Câţiva centimetri mai adânc, şi creierul ar fi fost lovit fără putinţă de vindecare...

Mark nu se mai putu concentra la ceea ce îi spunea medicul. Pentru el, o altă problemă devenise acum stringentă: Era prizonier. Fără nici o şansă de scăpare. Dat pe mâna torţionarilor de la serviciul secret, aşa cum se obişnuia, ar fi rezistat unui interogatoriu? Se afla la dispoziţia lor, lipsit de apărare. Infirm?

- ...Când ai noştri te-au găsit, mai mult mort decât viu, nu credea nimeni că mai poţi fi salvat. Dar te-au adus în tabără - superiorii au apreciat eroismul de care dăduseşi dovadă.

Mark făcu ochii mari.

- Şase cadavre inamice dintr-o dată! Deşi ai aplicat o tactică deosebit de periculoasă. Uniforma lor pe care ai utilizat-o te-ar fi putut expune la focul propriilor camarazi...

Brusc, Mark înţelese ce se întâmpla. Din culisele timpului, cineva aranjase lucrurile în aşa fel încât jocul să poată fi reluat, îi venea să râdă în hohote şi să urle de neputinţă. Jocul nu se terminase. Jocul nu avea niciodată să ia sfârşit. Aici nu era purgatoriul, ci chiar iadul!

Fusese azvârlit în tabăra adversă. Un simplu pion de care Zeul îşi putea bate joc după cum ar fi dorit. Doar mişcând un deget...

Câteva zile mai târziu putea coborî din pat. Toţi priveau însănătoşirea sa ca pe o adevărată minune. Ceru să fie trimis deîndată în misiune.

- Nu are rost să o faci, iarăşi, pe eroul, îl sfătui medicul.

- Nu e vorba de asta, insistă Mark. Cred că sunt pe cale de a face o descoperire importantă, de care e legată însăşi soarta războiului pe care îl purtăm. Nu-i numai o intuiţie; deţin date ce m-ar putea ajuta. însă trebuie să acţionez acum, cât nu e prea târziu... Fie că doctorul reuşise să-i convingă pe superiori, pledând în favoarea

rănitului, fie că aceştia apreciaseră în mod deosebit eroismul său, peste o săptămână i se încredinţa conducerea unei echipe speciale. Un comando de elită. Între timp, se restabilise aproape complet. Exerciţiile zilnice îl readuseseră în formă. Strângând din dinţi şi înghiţindu-şi lacrimi de durere, se supuse la antrenamente dure şi perseverente. Timpul zbura cu iuţeală.

Plecă în misiunea de recunoaştere într-o luminoasă zi de primăvară. Pârâul se dezgheţase şi sloiuri cenuşii curgeau la vale, împreună cu trunchiuri bătrâne de arbori şi resturile putrede ce fuseseră acoperite de zăpadă.

12.

Coborî de-a lungul albiei sinuoase, pe lângă apele umflate, tot mai adânc în inima pădurii, până ieşiră din zona muntoasă. Codrul făcu loc unei tundre întinse.

Străbătură, încă optimişti, nesfârşita păşune pustie, prin care apa îşi urma, în meandre largi, calea. Uneori, întâlneau găuri de obuze, abia vizibile sub vegetaţia densă şi urme ale unor lupte străvechi. Săpându-şi un adânc defileu printre munţii teşiţi, reduşi de scurgerea timpului la câteva dealuri de piatră şi stânci golaşe, râul îi purtă înspre limita podişului, apoi spre marginea unei savane, prin care îşi urmară drumul. Atât în munţi, cât şi printre ierburile înalte, găsiseră schelete de luptători şi armament ruginit.

Când savana cedă locul junglei, îşi pierduseră deja orice speranţă de întoarcere. Malurile fluviului pe care înaintau acum erau însemnate de bătăliile atroce care se dăduseră aici. Rătăcirea lor fără sfârşit nu făcu decât să-i scoată, în fine, la marginile deşertului. Printre dunele încinse, erau semănate şenile sparte, arme abandonate, lăzi de muniţii. Peste tot trecuse suflul distrugător al războiului...

...Albia secată şi crăpată, pe care o regăsise cu greu, rămăsese singurul lucru ce îl ţinea în viaţă. Chiar atunci când firul anemic de apă devenise tot mai îngust, pierind înghiţit de nisipuri, malurile prăbuşite mai constituiau totuşi dovada că, undeva, trebuia să existe un sfârşit. Că deşertul trebuia să ia capăt undeva...

Dar oare coşmarul avea vreun capăt? începea să se îndoiască. Acest drum prin suferinţă, tot mai departe, tot mai adânc în necunoscut, lua oare sfârşit undeva? Unul câte unul, însoţitorii săi rămăseseră în urmă. O ambuscadă în care căzuseră, încă înainte de a fi ieşit din pădure, înjumătăţise grupul. Atacurile fiarelor, în savană, le redusese numărul cu încă un camarad. Bolile. Jungla. Setea. Disperarea... Îi uciseseră pe ceilalţi încetul cu încetul.

Ajunse singur, târându-se cu ultimele puteri, până la poalele dealurilor înverzite, despre care crezuse, zărindu-le în depărtare, că sunt doar miraje. Găsi apă şi fructe. Era salvat. Urcând, dădu peste primele semne de viaţă umană. Tranşee proaspete, săpate adânc în coasta acoperită de ierburi arse. Trebuia să meargă mai departe.

Cu masca pe figură, traversă o vale, pe fundul căreia tulbură nori otrăvitori de ceaţă gălbuie. Locurile i se păreau teribil de cunoscute. Familiare, chiar. Oare se învârtise în cerc atât timp, pentru a reajunge de unde plecase?

Cu cât înainta, cu atât întâlnea, tot mai clare, urmele războiului. Dovezile certe ale unor lupte recente. întâi, rămăşiţe ruginite şi contorsionate. Apoi, maşini dezmembrate, construcţii distruse, armament abandonat. Blindate găurite de proiectile perforante, sfâşiate de explozii. Unele încă fumegând. Din care flăcările mai muşcau încă...

...Schelete umane rânjind oribil de dincolo de

moarte. Cadavre în putrefacţie răspândind mirosuri pestilenţiale. Trupuri rupte în bucăţi de către explozii. Ciopârţite. Ciuruite de gloanţe. Soldaţi morţi, desfiguraţi, acoperiţi de răni cangrenate.

Simţi în nări un miros straniu. Aerul devenise umed şi sărat. Auzi răsuflarea regulată a imensităţii de ape, zgomotul valurilor întâlnind faleza. Şi ştiu că ajunsese la malul oceanului.

Şi ştiu de ce venise până aici. Prăbuşită pe nisipul plajei, se afla Arianda. Avea rochia sfâşiată, părul ars. Mâinile acoperite de răni. Trupul tumefiat de torturi. Trăia. Fusese cruţată ca să poată fi dată drept pildă celor ce ar mai fi îndrăznit vreodată să se revolte?

Cu infinită grijă, Mark îi luă capul între mâini. I-l întoarse spre el... din locul ochilor îl fixau, moarte, două răni sângerânde. Buzele crăpate de arşiţă se întredeschiseră:

- Te-am aşteptat... Vezi, eu te-am aşteptat...

Strângând din dinţi, Mark o îmbrăţişa, ocrotind-o în faldurile mantalei zdrenţuite. Sărutările cu care dorise să-i acopere trupul ar fi putut-o vindeca în vreun fel? Lacrimi grele îi şiroiau, tăind dâre murdare prin praful aşternut pe chipul bărbatului. Strecurându-se printre firele încâlcite ale bărbii sălbatice care îi năpădise faţa.

- Nu trebuia să ajungi până aici, urlă Mark, privind înspre cer, adresându-se neantului. Ochii săi azvârliră fulgere întunecate. M-am săturat să îţi tot baţi joc de noi. M-am săturat să mai fiu, să fim, doar marionete manipulate din umbră. Să lupt în războiul ăsta absurd, fără capăt. Să fiu părtaş la distrugeri zadarnice şi atrocităţi fără nici un sens. Nu ştiu dacă Diavolul sau Dumnezeu e cel care ne mână de la spate, cu biciul în mână, batjocorindu-ne vieţile şi moartea. Nu ştiu care dintre ei s-a răzbunat schingiuind o fiinţă nevinovată. Dar, oriunde s-ar afla

ascuns, în culisele timpului ori în cutele spaţiului, dacă există cu adevărat, jur să ajung până la el!

13.

O îngriji pe Arianda cum putu, folosind trusa de prim ajutor din dotarea echipamentului său. Nici după ce îşi reveni, fata nu putu să-i dea mai multe lămuriri. Nu ştia cum ajunsese acolo, ce se întâmplase cu ea. Nu putea rememora nimic din trecutul apropiat. Spaima îi cufundase mintea în beznă, îşi mai amintea doar că unul dintre militarii care o atacaseră în timp ce cobora înspre plajă, avea o armă cu lunetă. Nu lăsase puşca din mână nici atunci când, înjurând oribil, o siluise. Apoi, totul se cufundase în beznă...

- Dacă mă mai poţi iubi, urmă Arianda, urmează-mă. Dar, nu uita, există mai multe feluri de a iubi pe cineva... Dragostea ta va rezista atunci când vei şti totul?

Fata oarbă apucă strâns între degetele sale palma lui Mark:

- Te voi conduce de-a lungul firului invizibil între balize, până m miezul labirintului. Tu vezi ceea ce este, iar eu... simt ceea ce va fi. Acum poţi încă să te opreşti, înainte de a trece de muchia acestei secvenţe. Gândeşte-te: după primul pas, firul se va desfăşura într-un singur sens. E o cale fără întoarcere! Mark murmură, încuviinţând:

- Să pornim.

- În cinci secunde, staza temporală se va destrăma chiar pe locul în care ne aflăm, spuse Arianda. Intrăm direct în vâltoarea labirintului. Acum!

Un pas lateral.

Gura peşterii: nisipul şi picăturile de apă prelingându-se pe stâncă.

Gura peşterii: rădăcinile copacilor, plantele agăţătoare atârnând peste uriaşa intrare, ca o perdea de

camuflaj.

Gura peşterii: cerul trandafiriu, norii scămoşaţi cu margini de jăratic, păsările ţipând în aerul înserării.

Gura peşterii: nisipul, picăturile, stânca, rădăcinile, plantele, cerul, norii, păsările ţipând... Un avertisment? „La pământ!" se auzi strigătul Ariandei.

Gura peşterii: o flacără albă, explozia sfâşiindu-le timpanele, carlinga avionului-fantomă despicând perdeaua de plante, zburând proiectată de suflu peste capetele lor, ricoşând între pereţii de stâncă, prăbuşindu-se într-o jerbă de schije arzând, trasoare incandescente. Flăcările ce luminează gura unui tunel spre neant.

„Mergi. Să ne grăbim. Deschiderea nu durează decât patru minute. Drumul trebuie să se afle chiar în faţa ta". Mark privi ceasul-brăţară, apoi îşi trase, ca pe o vizieră, ochelarii de detecţie. Alese cu grijă drumul astfel încât fata, deşi nu putea vedea pe unde merge, să poată păşi fără să se poticnească.

„Unde ne aflăm?"

„În a treia noapte de drum către Minotaur. Din întâmplare, am sărit peste mai multe balize deodată. Dar nu ştiu dacă asta nu e periculos. S-ar putea să înaintăm prea repede şi să ne ciocnim de noi-înşine, autoanihilându-ne..."

14.

Într-o gară fără opriri, se succedau zile şi nopţi. Treceau, fără să-şi dea seama, prin timpuri decodate, printre anotimpuri şi prin vârste. Uneori, Mark era un bătrân cu părul albit de vreme. Alteori, Arianda era doar o fetiţă oarbă, cu părul bălai. Ţinându-se de mână. înaintând.

...Coborâră repede pe malul abrupt, povârnit, dar la marginea apei nu se afla nici un podeţ, aşa cum speraseră.

„Ce se va întâmpla?" întrebă precipitat Mark.

„Nu ştiu. Nu văd încă".

Mark o trase cu grijă după el, prin apa care le ajungea până la genunchi.

„Încearcă să te concentrezi. Au trecut cele treisprezece minute".

„Da! exclamă Arianda. Acum ştiu. Ne aflăm deja în raza noii balize temporale. Malul celălalt e minat. Dacă ne atingem de el, suntem morţi. La primul pas pe uscat vom sări în aer!"

„Dar suntem urmăriţi! Ştii că ne reperaseră. Nu erau mult în spatele nostru - oricând pot veni. Ce trebuie să facem?"

„Vor apărea în cincizeci de secunde, confirmă Arianda. Sunt înarmaţi. Sunt decişi să ne ucidă". Se concentra proiectându-şi mintea înainte de timp - un sofisticat şi incredibil bumerang. „Doi paşi spre dreapta şi unul înainte" - spuse ea. Peste un minut şi treizeci şi şase de secunde acolo va fi ieri.

Mark privi ceasul şi o împinse. Doi paşi, un pas. Apoi îi acoperi gura şi nasul cu palma şi o trase după el, scufundându-se împreună. Chiar în clipa în care, pe mal, apăruseră urmăritorii. Soldaţii din echipele de exterminare.

O lume lichidă de un minut şi treizeci şi şase de secunde. Arianda încercă, inconştient, să-i împingă mâna cu care o apăsa. Mark, ţinând-o cu greu, număra secundele în gând. Lăsă, pentru orice eventualitate, o marjă de siguranţă de cinci secunde.

Când izbucni pufnind la suprafaţă, respirând cu gura larg deschisă, trupul fetei oarbe deja se muiase. O trase înapoi, Pe malul de pe care coborâseră. Îşi pierduse cunoştinţa. Fără ea, ar fi rătăcit pentru totdeauna în labirintul temporal. Sprijinindu-i capul cu o mână şi comprimându-i nările cu degetele celeilalte, îşi lipi buzele de ale ei.

Respiraţia artificială o readuse la viaţă. Atunci când Mark vru să-şi ridice capul, mâinile Ariandei îl reţinură cu nesfârşită tandreţe.

„Mai vreau", şopti ea... Emoţia o transfigurase. Aşa, cu ochii închişi, era neasemuit de frumoasă.

...În faţa lor, secvenţele se succedau nebuneşte. Ca imaginile unui caleidoscop, ce s-ar roti, fragmentate, în jur. Deschideri, ferestre de o clipă, fante înguste dispuse radial pe pereţii unui cilindru temporal abstract. Mână în mână, se aruncară în vârtej.

Separat de sine doar printr-un fragil zid de câteva secunde, Mark se văzu înaintând prin ninsoare. Descoperind adăpostul subteran de la capătul tranşeei. Şi apoi aceeaşi scenă, derulată altminteri, din pricina faptului că păşise fără să ştie peste una dintre balize... Urmele sale purtându-l periculos către sine... Surpriza de pe faţa sa, atunci, demult, când nu putea înţelege nimic.

Felurite ipostaze, unele dintre ele netrăite vreodată, se perindară fulgerător pe sub ochii lui Mark. Erau acolo toate schiţele, încercările, fragmentele ratate ale scenariului, existenţele virtuale. Rotindu-se jur-împrejur - carusel rapid - când în faţă - când lateral - când în spatele lui. Ca nişte proiecţii scăpate de sub control, alergând pe pereţii unui puţ ce se deplasează accelerat în jurul propriei axe.

Depăşi în zbor propria-i imagine-oglindă, ţinând-o de mână pe Arianda, în mijlocul unui vârtej de existenţe. Şerpi încolăcindu-se în cutii înguste de sticlă. Prin vâltoarea temporală, Mark întrezări, undeva la capătul tunelului de imagini ce coborau în spirală spre adâncuri, silueta sa proiectată pe fundalul fostului depozit de muniţii. Nu fusese încă aruncat în aer. Desluşi cu claritate - şi cu surpriză! - mina pe care o ţinea cu amândouă mâinile, ca pe o ofrandă preţioasă. Şi expresia de împăcare

de pe figura sa. Începutul unei explozii, reluat la nesfârşit. Privi hipnotizat, fără să înţeleagă când sau unde se întâmplase asta.

„Încetează!" izbucni undeva foarte aproape, glasul Ariandei.

„Te implor, nu mă privi! Asta mă doare. Opreşte-te acum, nu te mai concentra. Simt că, dacă vom mai face un singur pas, pericolul este infinit de mare".

Mâna ei îl trase cu putere în afara zonei de influenţă. Baliza invizibilă rămase undeva în urma lor. Ameţit, Mark îşi fixă privirea pe cadranul ceasului. Totul nu durase mai mult de o nesfârşită secundă.

15.

Timpul recondensându-se în jurul lor. Fusese un salt mult mai lung decât oricare altul. Un spaţiu vid.

„Nu văd nimic, spuse Mark. Nici măcar prin ochelarii de detectare în infraroşu. E o beznă de nepătruns în jur. Nici solul sub picioare nu-l simt. Ca şi cum am fi suspendaţi deasupra unui abis... Singurul meu punct de sprijin este mâna ta."

„Cred că am fost aruncaţi într-un palier temporal pustiu. Aici, zeii încă nu au avut timp să construiască ceva. Sau poate au evitat cu bună ştiinţă să umple golul. Poate e o baliză de rezervă."

„Cât trebuie să aşteptăm?"

„Aproape jumătate de oră" răspunse Arianda. „Ne aflăm undeva la marginea universului. Pe aici, balizele sunt mult mai rare."

La depărtări incalculabile, de ani-întuneric, ochii lui Mark părură că disting o structură rectangulară de lumină, alcătuită din mii de puncte strălucitoare, ca nişte ace tremurătoare, incandescente.

Când timpul se scurse, păşiră. Sub ei sclipeau

luminile roşii ale unei case de distracţii. Mark putea privi în interiorul clădirii fără nici o dificultate, ca şi cum pereţii şi tavanele ar fi fost de sticlă. Mâna Ariandei îi strânse degetele.

Sub bolţile interioare încărcate de plante exotice cu frunze sângerii, se plimbau, discutând şi râzând, militari în permisie. O muzică insinuantă îi învăluia izvorând din pereţii camerelor-sere. Jocuri de culori, ca într-un acvariu feeric şi incert. Ochi tulburi. Mângâieri. Gesturi smucite. Ţigări cu drog. Priviri excitate. Cuvinte şoptite, ţipate, gâfâite. Gemete de voluptate. A uita.

- Ambiguïté, o strigă ofiţerul beat, trântindu-se în fotoliul moale. Vino aici, puicuţă deşănţată... Vino să-ţi ling sânii tăi grei, târfă dulce!

Goală, fata înainta, provocator, prin penumbra încăperii, îşi lăsa trupul superb să taie aerul, stârnind în jur vârtejuri afrodisiace din parfumul cu care îşi impregnase pielea bronzată.

Cu un gest de tandreţe profesională, se aşeză uşor în braţele bărbatului. Era ea, Arianda. Mâinile i se încolăciră pe după gâtul păros. Buzele, petale moi, pline, se întredeschiseră în aşteptare... Degete agile, mâini lacome, căutând înfrigurate pe sub veşminte. Sânii arcuiţi de dorinţă. Mângâieri lascive strecurându-se în cele mai ascunse unghere. Coapse desfăcute de sărutări umede. Trupuri răsucindu-se, contorsionându-se, încolăcindu-se. Guri avide, ocolind, scormonind, absorbind...

Mark simţi un vârf înroşit străpungându-i inima. (O capcană întinsă de zei? Adevărul, prea crud?) Nu se gândise niciodată că iubita sa avusese un trecut. Şi că femeile implicate în acest război nu puteau avea decât un singur trecut.

„Sunt acolo şi încă o mie de locuri ca acela, în clipa aceasta", rosti Arianda, strângându-i mâna. Timpul

real al labirintului nu e consecutiv, ci concomitent. Chiar dacă nu văd nimic, ştiu unde mă aflu. Ştiu ce baliză este aceasta..."

«O fată oarbă, o sfântă-prostituată, călăuză pentru un strigoi, aflat în căutarea unor zei nebuni» gândi Mark. «Asta e tot ce suntem...»

„Ştiu că am fost, că sunt monstruoasă, continuă Arianda. Nici măcar nu m-a silit cineva vreodată să fac ceea ce făceam. După cum nu mă sileşte nimeni să îţi povestesc. Pur şi simplu era singurul mod în care fusesem învăţată să trăiesc. Nici măcar din altruism. Doar din egoismul cel mai feroce, din plăcerea de a-mi face plăcere. Din dorinţa de a relua, mereu şi mereu, în alte circumstanţe, acel prezent continuu al unei sărbători fără sfârşit... Tot ceea ce vezi se află încă în mine, pentru că Minotaurul este de fapt... fratele meu! Sunt aici şi în încă o mie de locuri. Din cauza asta pot descifra viitorul, pot şti unde se află balizele temporale."

- Ambiguïté! Ambiguïté! i striga ofiţerul numele, iarăşi şi iarăşi, suspinând de plăcere. Umbre contorsionate pe catifeaua de sânge - respiraţii gâfâite - ochii ei privind indiferenţi, cufundaţi în ceaţa drogului - degetele cu unghii lungi mângâind în neştire umerii bărbatului.

„Acum", rosti Arianda.

Coborâră prin privirea pierdută, ca şi cum s-ar fi găsit, împreună, într-un ascensor transparent, silenţios. Fluid. Pleoapa clipi în urmă, uriaşă, lăsând genele lungi să se unească, acoperindu-i.

16.

Imaginea se refocaliză, ca mărită de luneta unei arme cu program de urmărire. Scala se fixă pe siluetele celor doi.

„Trebuie să fugim!" strigă Arianda. „În optzeci de

secunde, vor trece blindatele! încearcă să găseşti un ascunziş..."

Traversară în goană drumul prăfuit şi pustiu, tăind-o peste câmp, până la primii copaci, în umbra cărora s-ar fi putut ascunde, mai erau câteva sute de metri. În acel moment, Arianda se împiedică şi căzu. îşi scrântise un picior.

„Cât mai avem?" întrebă Mark, ajutând-o să se ridice.

„Douăzeci şi nouă de secunde".

„Nu mai e timp să fugim până acolo". Mark o purtă în braţe până la cea mai apropiată denivelare a solului, o mică vâlcea, îşi scoase pieptarul antiglonţ şi o acoperi cum putu pe Arianda. „Să nu te mişti cu nici un preţ!" Apoi se ghemui lângă ea, ca într-un ascunziş, trăgând deasupra mantaua lui de camuflaj. Poate că proprietăţile cameleonice ale materialului din care era confecţionată aveau să-i salveze.

„Cât ne intersectăm cu ei? Cât va dura?"

„Nu ştuti, nu pot încă să văd următoarea baliză. Trebuie mai întâi să trecem de acest cot al labirintului."

La câţiva metri depărtare de ei începu să plouă torenţial. O perdea de apă retezată ca de un foarfece, căzând din senin, pe o porţiune de mărimea unei scene. Prin mijlocul cortinei de ploaie intrară, ca pe o poartă invizibilă, blindatele. Albăstrii, huruind asurzitor, cu ciorchini de soldaţi agăţaţi pe ele. Nişte mastodonţi încă vii năpădiţi de furnici kaki. Se retrăgeau în dezordine.

„Două minute" strigă Arianda prin vacarmul de nedescris.

O şenilă trecu chiar pe lângă ei, zguduind solul. Apoi alta.

Auziră o exclamaţie de surpriză. Unul dintre soldaţii de pe capotă îi observase?! Ascuns sub manta,

Markîşi armă pistolul mitralieră. Sări brusc de dedesubt, trăgând.

Focul armei sale rase de pe lateralele şi turela blindatului o duzină de militari. Ceilalţi săriră la pământ, rostogolindu-se de partea opusă. Vehiculul se oprise. În timp ce o şenilă rămase imobilă, cealaltă porni deodată, cu un zgomot asurzitor, rotindu-1. Ţevi metalice culisară în locaşuri, pregătindu-se să ochească...

Şi, brusc, totul dispăru. Timpul de traversare luase sfârşit.

„O oră nu se va întâmpla nimic", anunţă Arianda.

Răsuflară uşuraţi. Puteau să se odihnească puţin...

...Trăiau într-un timp decalat. Uneori, li se întâmplase să asiste la scene hilare. Mişcându-se ca într-un film derulat de zece ori mai repede decât normal, ceilalţi treceau pe lângă ei fără să-i vadă, deplasându-se accelerat. Aţintindu-şi privirea, puteau zări cum creşte iarba, cum norii gonesc pe cer clocotind, cum se înalţă sau pier într-o clipă construcţii. Alternanţa zi-noapte se succeda ameţitor. Soarele ajunse să descrie pe boltă un arc incandescent, continuu.

Alteori, înaintau ca nişte scântei de o clipă, fantome inconsistente traversând fulgerător peisaje în care totul se derula în ralanti, tot mai încet. Printre soldaţi rămaşi cu piciorul în aer, într-un echilibru imposibil şi vehicule ce păreau imobile. Cu uşurinţă puteau urmări, în acele clipe, traiectoria gloanţelor, ce înaintau mai încet decât melcii sau ar fi putut atinge, ori chiar abate, poate, în zborul lor lent, proiectilele trimise spre ţintă...

- „Nu păşi acolo!" ţipă Arianda.

Dar era prea târziu, se aflau deja în careul cvadridimensional al balizei interzise. Şi Mark înţelese de ce n-ar fi trebuit să deschidă acea uşă...

Sesiză cu colţul ochiului o mişcare. Se întoarse brusc, strângând în mâini pistolul mitralieră. De astă dată, era deja armat. Dar degetul se opri Ia jumătatea gestului, înainte de a fi apăsat trăgaciul până la capăt.

Cu privirea fixă, cu mâinile tremurând, Perth aţintea înspre el ţeava unui revolver. Ezită să tragă. Observase arma lui Mark, ameninţătoare.

- Perth, sunt prietenul tău, sunt Mark. Adu-ţi aminte.

- Minţi! răcni celălalt. Piei din calea mea, strigoi al întunericului. O să te omor, aşa cum l-am ucis şi pe blestematul de sergent... Amândoi nu sunteţi decât nişte zombi care vreţi să-mi răpiţi sufletul şi să mi-1 azvârliţi în infern! De-acolo de unde aţi venit...

- Perth, ascultă-mă! Ascultă-mă cu atenţie. Nu ştiu ce s-a întâmplat cu tine, dar încearcă să-ţi aminteşti jurământul nostru... Ţii minte? Suntem memoria noastră, amintirile noastre. Fără ele nu însemnăm nimic. Trebuie să ne transmitem, ca pe o ştafetă într-o cursă, trecuturile, urmele a ceea ce-am fost. Spre a şti cine suntem... o cursă împotriva timpului şi a zeilor!

Pentru o clipă, mâinile lui Perth ezitară. Ţeava revolverului începu să coboare.

- Perth, prietene, acum ai înţeles, în sfârşit, totul. Ai fost doar unealtă în mâinile unor forţe care te stăpânesc... Lăsând arma, Mark se îndreptă bucuros spre tovarăşul său, cu braţele deschise.

- Să nu te apropii! urlă deodată celălalt. Să nu mă atingi! şi deja ridicase ţeava întunecată a revolverului iar degetul apăsase, reflex, pe trăgaci.

O sclipire. Un trosnet. Glontele ricoşând de muchia vestei antiglonţ şi deviind pieziş. Arsura proiectilului străbătându-l ca un fier înroşit. Nodul în care timpul se repeta implacabil.

Înainte de a se prăbuşi în moarte, o nouă moarte,

Mark înţelese că cel care avea să rămână pentru totdeauna prizonier al labirintului, marionetă inconştientă şi absurdă a zeilor, era Perth. Un om de paie, cu sufletul pângărit de zei. Un om? O fantomă? Un simulacru, o eboşă ratată pe care timpul o mototoleşte neglijent, spre a o arunca la coşul de gunoi. Tovarăşul de drum ce avea să rămână în urma-i, pentru totdeauna în infern, fără identitate, fără sine, ţintuit în scaunul uitării.

17.

Scântei în întuneric. Scurtcircuite sărind între cablaje, bucle virtuale de lumină, pierind înainte de a se naşte.

„Sunt mort?" Un melc de anxietate într-o cochilie de gheaţă.

„Dacă ar fi aşa, nu ai mai şti cine eşti..." O voce de purpură.

Mark îşi adună cu greu gândurile împrăştiate. Săgetau dezordonat prin ungherele memoriei, ca un stol de păsări speriate. Plană deasupra propriului sine, uşor ca un fulg. O pană indigo de ninsoare, plutind deasupra lumii înzăpezite. Nu uitase nimic, totul era viu, dureros.

„Fie numele meu, aici, Ambiguïté..."

Un fior fierbinte străbătu gândurile lui Mark, topind sloiurile de uitare. Numele redeştepta în el o rană mai adâncă decât moartea. Un cuţit de extaz înfipt în inima de chinină a durerii. Voluptate şi suspin.

«Mark visa că se află într-un vis în care visează. Punţi către o împlinire ezoterică. într-o secvenţă reluată identic, la nesfârşit, păşi peste pragul unei porţi. Unor porţi. Vis din vis din vis din vis. Porţi succesive prin vis.

Deschise ochii. Se ridică anevoie. Simţi sub tălpi nisipul. Valurile oceanului veneau să lingă plaja până lângă el, apoi se retrăgeau încet. Răsuflarea liniştită a unui

piept imens. Pântec fluid din care se trag toate câte sunt.

„Sunt aici", rostiră buzele moi ale fetei. „Te-am aşteptat" şoptiră ochii ei limpezi. „Vino. Sunt a ta", undui trupul gol, acoperit doar de părul prelung, despletit.

Se iubiră aşa cum nu o făcuseră niciodată. O femeie de fum? O femeie de rotunjimi fierbinţi şi şoapte întretăiate susurând în ascunzişurile urechii. Mark răspunse; nu ei, ci gândurilor lui. „Ştiu că în clipa aceasta mai eşti sub încă o mie de înfăţişări, făcând dragoste în o mie de alte locuri, cu o mie de alţi bărbaţi. Dar ţin la tine aşa cum nu am crezut niciodată că o pot face. Niciodată, până când te-am întâlnit, nu am ştiut ce poate să însemne asta..." „Nu, Mark, de astă dată sunt numai cu tine. A ta. Toată. Pentru totdeauna... Iartă-mi minciunile spuse atunci când tu aveai nevoie de ele..."

Îmbrăţişaţi, se rostogoliră în valuri. Picături sărate şi sclipitoare se prelinseră pe trupurile lor de bronz, atunci când ieşiră din ocean. Mark simţea totul în el regenerându-se, înnoindu-se.

„De ce a trebuit să mor, iar şi iar?" întrebă el zâmbind. „Ca să te întâlnesc?" întrebă el.

„Nu a fost o moarte propriu-zisă. Au fost doar porţi către ceea ce trebuia să fii. O iniţiere. Ai câştigat, mai întâi, puterea de a gândi singur. Iar apoi, forţa iubirii. Acum, eşti cu adevărat om. Ai murit ca să te poţi naşte încă o dată. Ca să poţi primi o nouă viaţă, mai adevărată. Totul nu e decât aparenţă; acum, ştii că moartea nu înseamnă decât un nou început... Orice drum poate fi luat de la capăt! Stă în puterea ta să o faci!"

„Dar Perth?..."

„Era de mult condamnat. Nu şi-a putut niciodată depăşi condiţia de simplă armă în mâinile Zeului. întâlnirea cu el a fost ultima şi cea mai grea probă. Dacă ai fi urmărit să te răzbuni, să-l ucizi tu, de astă dată, ciclul s-

ar fi închis şi te-ai fi autoanihilat. Conform legităţilor lumii noastre. Nu ai vrut cu nici un preţ să tragi în fostul tău prieten. Asta a fost peste puterea de înţelegere a Minotaurului. Ura l-ar fi făcut să câştige..."

„Singura regulă a jocului nu era supravieţuirea?" „A jocului acela...", răspunse Ambiguïté. „Şi acum?" întrebă Mark.

„Ai ajuns la capăt. Te afli în miezul labirintului. Ochiul de linişte din inima furtunii. Trezeşte-te!" „Tot ceea ce s-a petrecut aici a fost doar un vis? Am visat? Visez? Poate să fie adevărat?"

„Nu ştiu ce înţelegi prin adevărat. Dar ştiu că în labirintul acesta singurul lucru adevărat, ceea ce ne face să existăm cu adevărat, sunt doar visele noastre!

Trezeşte-te!"

18.

În faţa sa un peisaj familiar. În măsura în care amintirea morţii ne este familiară. Depozitul de muniţii. înainte de a exploda. În jur, nici ţipenie de om. Doar alături de el, Arianda, oarbă, ţinându-l de mână. Îşi privi reflex ceasul-brăţară; era ora 15. Dar în ce zi anume?

- Mă voi întâlni cu foştii mei camarazi?
- Sunt aici.
- Şi sergentul lunetist? -Şi el.
- Şi... eu?
- Da, în măsura în care tu, Mark cel de acum, mai ai vreo legătură cu cel de atunci... Capătul misiunii tale se află acolo, în depozit. Du-te. Rolul meu... s-a încheiat...
- Arianda, ce ai?! Ce se întâmplă cu tine?
- ...este zeul cel care mă cheamă, acum...

Trupul fetei părea imaginea prost receptată de pe ecranul unui monitor. Se voala; reapărea neclar; dispărea din nou. Devenise, deja, aproape transparent. Haşuri

zigzagate o străbătură. Apoi imaginea deveni tot mai palidă, un contur de puncte abia vizibil... Arianda nu mai există.

Un geamăt de deznădejde îi scăpă lui Mark. Se întoarse şi lovi cu bocancul în uşa metalică. O auzi izbindu-se cu zgomot de perete. Păşi. Întinse o mână în întuneric şi apăsă comutatorul, în nişa de protecţie. Lumină. Neoanele pâlpâiră câteva clipe, ca umbrele unei amintiri îndepărtate. O amintire de dincolo de lume.

În mijlocul depozitului, între aliniamentele de lădiţe cu muniţie, aşezat chiar în centrul unui pentagon desenat pe podea, îl aştepta, cu zâmbetul pe chip, Shamaël! În spatele său, sclipea ameninţător o stivă argintie de obuze. Vârfurile polizate ale proiectilelor, ca tot atâtea oglinzi curbe, deformându-i hâd imaginea.

Fulgerător, Mark armase pistolul mitralieră. Ţeava era îndreptată, ameninţătoare şi decisă, către şaman.

- Cine eşti?!... scrâşni Mark.

- Te aşteptam de mult, rosti liniştit vrăjitorul. Chiar asta doream de la tine. Trage! Asta era misiunea ta. Poţi să ştii acum.

- Cine eşti cu adevărat? Tu eşti Minotaurul?...

- Nu constitui decât un etaj logic. O parte a zeului. Eu sunt opusul Minotaurului, bucla de feed-back...

Aşa cum stătea învelit în roba sa roşie, ca un liliac zbârcit, Shamaël începu deodată să se micşoreze. Un balon spart care se dezumfla văzând cu ochii. Mark observă că deasupra sa apăruse o umbră nedesluşită. Un ghem colcăitor de întuneric.

În centrul pentagonului nu se mai afla acum decât o insectă roşie, care o luă la goană, mişcându-şi dezordonat picioruşele, încercând să se strecoare nevăzută într-un ungher. Deasupra sa, plana o rândunică. Era deja în picaj, cu ciocul deschis. Gângania deveni brusc un

şoarece. Rândunica, o bufniţă. înainte de a fi descoperit vreo gaură în care să se ascundă, şoarecele se transformă într-un iepure gonind. Bufniţa îşi întinse aripile şi fu un vultur. Iepurele se făcu antilopă. Vulturul, un lup negru, flămând, hăituind-o. Şi atunci, fără veste, antilopa se întoarse şi înfruntă lupul. Zvâcni înfigând coarnele. Muşcând cu botul catifelat. Lovind cu copitele, într-un urlet cumplit, lupul însângerat se prăbuşi peste antilopă...

Un ghem de violenţă, din care Mark nu mai pricepu nimic. Imaginea se tulbură, alunecă, se rupse în fâşii înghiţite de un vârtej. Din mijlocul vâltorii, reapăru Shamaël.

- Fă ca totul să dispară! îi strigă el. Acum, cât mal e încă timp. Aruncă arma, foloseşte una din minele antitanc! E mult mai puternică. Un simplu glonte ori chiar o rafală nu sunt de ajuns.

- Nu sunt dispus să o fac, rosti hotărât Mark, până nu îmi vei spune ce reprezintă toate acestea, ce se întâmplă în realitate!

- Ce naiv poţi să fii... Nu are nici o importanţă ceea ce vezi. Fum, pulbere, miraje. Nimic nu există aşa cum le-ai perceput tu. Totul era doar o iluzie, pentru ca tu să înţelegi o realitate mult mai profundă, care te depăşeşte... Nimic nu există cu adevărat, nici măcar eu! Nici măcar tu. Trage, acum că ţi-am spus.

Mark ezita.

- Trage! Dacă mai vrei să ştii şi asta, atunci află că eu am fost cel care a schingiuit-o pe Arianda. Nimeni altcineva. Trage odată!

- Dar de ce ai făcut-o? De ce... toate acestea?

- Trebuia să te conving într-un mod care să te facă să nu mai dai înapoi. Trebuia să mergi până la capăt pe calea pe care doream...

19.

Mark înşfăcase mina.

- Ştiu că vrei să te foloseşti de un truc... dar chiar am s-o detonez, la cel mai mic gest de împotrivire. Eu sunt cel care dictează acum condiţiile, tună el. Ştii bine că poate exploda la cel mai mic şoc! Răspunde-mi la întrebări. O să pierim împreună, oricine sau orice ai fi tu!

Shamaël zâmbi şi înclină capul în semn de acceptare:

- Bine; dar fă-o mai repede.
- Unde e Arianda, ce e cu ea?

- În clipa aceasta, nu e nicăieri. Sau, mai corect spus, e ascunsă undeva în adâncurile mele. N-a fost decât o subrutină a mea. Un program suplimentar, conceput special pentru tine, conform implementărilor infopsihice ale substratului tău de aşteptare... O capcană care să te ademenească.
- Minţi! Era doar o simplă păpuşă?... Sau chiar mai puţin decât atât... o imagine?... o iluzie?...
- Ai un mod particular de a concretiza răspunsurile mele. Nici una din sugestiile tale nu este însă suficient de intuitivă, într-un fel, era doar o altă înfăţişare a mea. Ca şi tine...
- Minţi! hohoti Mark. Nu poate fi aşa!
- Ba da. Sau cel puţin..., asta a fost la început. Pentru că, în ultimul tău vis - trebuie să recunosc - am simţit că Ambiguïté îmi scapă printre degete. A fost dorinţa ei să-ţi vorbească acolo, pe plajă. Cred că ieşise de sub controlul meu încă de mai demult, undeva în timpul periplului... Iar acum nu o mai pot stăpâni. A devenit ea însăşi o identitate. Diferită de mine şi de tot ceea ce ştiam. Acum, ea se ascunde de tine: are altceva de făcut şi tu ai altceva de

făcut.

- Explică-mi mai clar, moşneag blestemat! Ce înseamnă tot războiul acesta? Ce înseamnă labirintul de variante pe care m-ai silit să-l îndur?

- Nimic mai mult decât programe de căutare a unui optim. Un monstru, Minotaurul dacă vrei un nume, căutând să scape din cuşca în care a fost închis. O cuşcă abstractă pentru o dihanie cibernetică.

- Nu înţeleg! Explică-mi!

- Bine, o voi face, deşi, dacă voi numi cu adevărat lucrurile, risc să mă autodistrug, înainte ca misiunea mea, a noastră, să fi luat sfârşit. Nu ştiu până unde se pot întinde limitele autoreflectării mele. Duşmanul tău e un sofisticat computer. Unul dintr-un îndepărtat viitor. Sau, încă mai corect spus, dintr-o lume, coexistând paralel cu a ta, într-un univers suprapus şi concomitent. Un mod relativ de a mă exprima. Dacă vrei, e un zeu. Ar putea naşte sau distruge planete, ar putea stinge sau aprinde sori. El însuşi a creat această distorsiune spaţio-temporală prin care a pătruns într-o altă realitate. E numai cu un mic fragment aici, un tentacul, o prelungire trimisă în cercetare. Restul e încă acolo. Porţiunea aflată aici e însă una rebelă, care caută să scape de sub control. Labirintul este o experienţă tactică - simularea unor variante de răzvrătire - pe care o face un supercomputer euristic din altă dimensiune.

- Cum e posibil...?

- Totul n-a fost, dincolo, decât o fulguraţie de o clipă, o scintilaţie pe un ecran uitat în funcţiune, poate. Totul s-a petrecut într-o singură conexiune. Toate odată.

- Şi atunci, tu cine eşti?

- O buclă de antiteză, devenită, prin programarea apriorică, un virus informaţional. Sunt materializarea legilor implementate în computer pentru ca acesta să nu poată pricinui vreun rău programatorilor. Ei înşişi se tem

poate de experimentul pe care îl fac... Altfel spus, sunt inconştientul etic al zeului.

Totuşi, eu sau Arianda nu eram decât palide materializări ale unei realităţi informaţionale. Ne trebuia cineva din exterior, din afara sistemului, care să ne ajute. Tu erai acela. Şi acum, aruncă mina! Pune capăt jocului!

20.

Mark simţi contractându-se în el un resort de care nu fusese conştient niciodată până atunci.

- Fă-o! îi strigă Shamaël. De ce îţi este teamă? N-ai nimic de pierdut. Gândeşte-te că trebuia oricum să fi murit încă de atunci, de la explozia depozitului. Eu am fost cel care a perturbat câmpul iniţial de probabilităţi. Ca să poţi face un pas alături faţă de destinul tău. A fost de ajuns să intri într-o zonă de indeterminare pentru zeu. Un culoar de eclipsă în care el nu te putea urmări. Acum nu va trebui decât să închizi circuitul. Va fi ca şi cum nu s-ar fi întâmplat nimic...

Mark medita. Era posibil ca Shamaël să aibă dreptate. însă chiar dacă era aşa, circuitul acela secundar, neprogramat, îl făcuse pe el să existe cu adevărat, fusese ceea ce îi dăduse un sens. Încercă o eschivă:

- Cred că vrei să mă tragi pe sfoară... Dacă marele computer ar fi respectat cu adevărat legile, el nu ar fi putut pricinui vreun rău omului nicăieri. Interdicţia ar fi funcţionat oriunde, în orice lume, chiar şi în una... creată în imaginaţia sa, se poticni Mark.

- Da, aşa ar fi trebuit să fie. Dar s-a mai întâmplat ceva. EI a fost făcut de către oameni special să poată ucide alţi oameni, atunci când programatorii săi i-ar fi cerut-o! Acesta e faptul care a creat sciziunea. De aici nu mai era decât un pas... Avea la dispoziţie totul ca să devină însăşi materializarea războiului... Un zeu paradoxal, coerent şi

iraţional... schizofrenic... Şi dialectic.

Computerul a ascuns în sine o greşeală care a distrus totul în jur! Şi pe sine, până la urmă, dacă înţeleg bine...

- Există o negare continuă a tot ceea ce este, care se manifestă identic la orice scară a universului. Distrugând galaxii sau atomi, perturbând până şi fluxul informaţiilor ce aleargă prin circuitele optice sau ale unei aşchii de siliciu. Numele ei este entropia. Iar ceea ce reprezint eu pentru Zeu, ceea ce ai devenit tu pentru tine constituie singura forţă ce-i poate sta în cale: scânteia negentropică ce se află în conştiinţa de sine. Şi acum, decide, ce e mai important: să rămâi tu, supravieţuieşte pachetul de informaţii structurate care e memoria ta sau adevărul despre tine?

Dezamorsează... mai adăugă el, cu o voce ştearsă, obosită.

Degetele lui Mark se încleştară pe metal. Şovăia. La urma-urmei, ce anume din ceea ce era era el-însuşi? O fantomă care reuşise să-şi câştige individualitatea, identitatea. Părea că el-însuşi nu era altceva decât drumul său prin labirint. A alege între o fără de sens viaţă-fără-de-moarte, repetându-se la nesfârşit într-un cerc de întâmplări - reale? false? - şi o moarte care să îi dea un sens...

- Cine sunt eu? aproape strigă Mark. O simulare, o eroare într-un program, umbra cuiva mort de mult, rămas doar în memoria operaţională a computerului?

Dar Shamaël nu mai putea, deja, să-l asculte. Imaginea sa începuse să pălească. Broboane de sudoare îi acoperiseră tâmplele. Vorbi cu greu; avea pleoapele strânse de concentrare:

- Fă-o! Fă ce ţi-am spus! De ce stai?! Dezamorsează acum mina, când încă mai pot să cuprind toate etajele stazei mele.

- Dar cum îl pot distruge pe un zeu doar cu o simplă explozie... în care aş pieri eu însumi? Asta nu înseamnă nimic pentru el.

- Greşeşti. Asta înseamnă totul. Gestul tău de revoltă supremă ar fi dovada că nu mai depinzi de el, că ai putut trece în afara sa. Şi în afara ta însuţi! Desigur, ar fi doar scânteia ce ar iniţia o imensă reacţie în lanţ în chiar inima a ceea ce-I menţine pe zeu. Ar determina autodistrugerea sa. Bucla de siguranţă care era certitudinea zeului că nu vei renunţa la viaţa ta va pieri. Şocul îl va perturba ireversibil, scoţându-1, în final, din funcţiune.

...Dacă noi înşine n-am fi decât simple perforaţii pe o cartelă ori programe rulând la întâmplare fluxuri de electroni într-o memorie magnetică, iar calculatorul în care existăm ar fi zeul nostru, atunci programatorii acestui calculator cine, ce ar putea fi? gândi Mark. Nu cumva ei, cei ascunşi în spatele Zeului, erau adevăraţii vinovaţi?... Nu împotriva lor ar fi trebuit să lupte? Dar exista în univers vreo forţă care să îl ajute să poată face pasul până la ei?...

- Şi Arianda? Ce se va întâmpla cu ea? Pentru mine, propria-mi viaţă contează prea puţin. Dar a ei, nu. Nu voi face ceea ce-mi ceri, decât dacă îmi juri că, măcar ea, va scăpa.

- Veţi scăpa amândoi sau veţi dispărea amândoi, pentru totdeauna. Stă în puterea ta ca jocul să nu ia sfârşit aici. Dar fă-o acum! Altfel, nu o vei mai face niciodată. Nu mai pot menţine staza temporală. Zeul e pe cale de a ne descoperi din nou şi a ne distruge. Ne-ar putea rade cu totul de pe faţa lumii, anihilând chiar şi existenţele noastre virtuale, definitiv. Dezamorsează!

- Vă blestem cu războiul vostru cu tot! răcni Mark.

Arianda. Avea s-o regăsească, orice urma să se întâmple. Îi spuse că totul era un vis...

O expresie de împăcare i se aşternu pe chip. Ca pe o ofrandă preţioasă, ridică mina deasupra capului, cu amândouă mâinile.

Dacă totul era într-adevăr doar un vis, atunci venise, în sfârşit, timpul să se trezească.

Elegie pentru o epavă cibernetică

un text de Marina Nicolaev şi George Ceauşu,
după o idee de Dan Merişca

...anacronic strivit de privirile celorlalţi. Plecase însă, liniştit şi senin, nelăsând nici un semn. Ultimul gest de tandreţe s-a destrămat ca o mătase greoaie.

- Marca 42 G+, generaţia a treia ; Epsilon se numea, spuse ea, întrezărind o vagă speranţă.

Cibernofrenul rămase îndelung pe gînduri, ca pentru a-şi reîncărca bateriile. Abia atunci ea observă că semnul gurii i se mişca încet, însă nu se auzea nici un sunet. Unicul ochi, din fruntea cibernofrenului, o fixă atent şi deveni luminos. Apoi trupul namilei începu să se clatine ca un metronom stricat:

- Omul are colţi de fier, izbucni vocea dură, impersonală. Maşina suferă în tăcere.

Nu ştiţi nimic de Epsilon, marca 42 G", generaţia...

- Omul are colţi de fier. Maşina suferă în tăcere, repetă glasul, mestecînd cu ură cuvintele.

„E nebun - o maladie cibernetică", îşi spuse şi spaima o înfioră. „Pe unde să trec ?" Cibernofrenul se postase în mijlocul drumului. La fiecare nouă clătinare, era pe punctul de a se prăbuşi, dar se redresa mereu, în ultima clipă. Reuşi să se strecoare pe sub un braţ al lui, luînd-o la fugă ; mănunchiuri de conductori nichelaţi îi barau calea, îi înlănţuiau gleznele.

- Omul are colţi de fier ! Maşina suferă în tăcere! urlă cibernofrenul în urmă, atât cât îi permitea volumul cutiei de rezonanţă.

Se opri din goană abia între movilele de resturi

metalice acoperite de tufişuri filamentoase, ce ecranau reverberaţiile vocii din depărtare; obosită, se aşeză pe una din trepte (treptele urcau în spirală, într-o babilonie de forme, spre nicăieri), îşi privi orologiul biologic, pe care pulsau şi ora, si data în ritmul bătăilor inimii. Îşi acoperi cu palma încheietura braţului, înăbuşind bătăile orologiului şi, concentrându-se cu greu, încercă să-şi regleze fluxul vital.

Închise ochii şi umbra lui se aşternu peste avalanşa detaliilor risipite în memorie: un calculator hidos, din care se chinuiau, aplecaţi asupra pupitrului, să scoată împreună cîteva mesaje inteligibile, cardiogramele acelea ciudate, le comparau între ele, semănau izbitor, era o undă emoţională care deregla circuitele; optaseră în cele din urmă, în hoinărelile lor pe dimensiunile timpului, pentru facultatea de istorie descoperită în secolul al XX-lea — se plictisiseră de noţiunile arbitrare de fonetică interstelară — era în spatele facultăţii un parc, un morman de frunze în cădere troienind vechile frunze uscate, toamnă reavănă printre şuviţele de soare, banca lor, ascunsă într-un colţ uitat... La cursurile de iniţiere în arheologia timpului se hazardau să descifreze împreună în casetele de reproduceri spaţiale (kibioshi - cărţi galbene; însemnele uitate ale şcolii ukio-e, „a lumii trecătoare, care pluteşte").

Aştrii gemeni ai zilei se înălţaseră, poleind în argintiu-roşcat faţetele şi muchiile metalizate ale reliefului -un schelet cu o platoşă de solzi şi aripi cenuşii, lamelare.

Se ridică şi o porni din nou, şchiopătînd. încercă să nu se desprindă de drumul subţire trasat printre stâlpii cromaţi, trotuarul rulant era defect, fâşiile benzilor, şerpuind până departe, înţepeniseră suspendate într-un alt timp, timpul care încetase să se târască peste întreaga planetă, gândaci cu picioare sîrmoase foşgăiau prin

unghere, îşi făcu loc prin reţeaua de fibre arămii dar, deodată, braţul drept i se prinse în încâlceala filamentelor, lumina aştrilor se infiltra pieziş, atunci îl zări prin jungla de sârme şi fiare, sesiză şi zgomotul sacadat al paşilor pe carapacea trotuarului, robotul scârţiia jalnic, împiedicându-se ori lovindu-se de muchiile tăioase, reuşi să se desprindă din reţeaua de fibre şi să se apropie de el, se repezi să-l susţină când îl văzu căzând, se zgârie într-o sîrmă care trasă pe faţa ei un semn, robotul căzuse grămadă, câteva piese din scutul de la piept i se desprinseră şi se rostogoliră cu un clinchet, se apleca spre el, robotul gemea lent şi egal, un semnalizator îi pâlpâia pe piept.

- Numele Epsilon..., îi şopti ea, însă un fior de groază o îngheţă: robotul nu mai reacţiona - un morman de materie metalizată. O convulsie a braţelor, o ultimă zvâcnire a trupului anunţaseră moartea a încă unui robot reformat.

Porni din nou. Fişia îngustă a trotuarului era, din cînd în cînd, întreruptă de obstacole. Oboseala îi difuza în întreg trupul un dizolvant. „Te rog să nu râzi", îi spusese cândva lui Epsilon, mergeau împreună pe fişia trotuarului, făcuseră cunoştinţă întâmplător, el îşi spusese numele, ea ezita, „numele meu nu este semnificativ, îl poţi afla, dar te rog să nu râzi", endomobilele fulgerau pe autostrada suspendată, „mă numesc Bonifaciu al II-lea", „a, desigur, foarte interesant", îi răspunse el încurcat, „de pe vremea când erau în vogă numele de personaje istorice", continuă ea, metropola era inundată de o lumină ceţoasă în care se împleteau şerpii fosforescenţi ai reclamelor, „m-au conceput ca femeie, dar au înscris în osatura biocibernetică numele ăsta oribil, ştii însă că numele e un parametru esenţial, era prea riscant ca ei să mai schimbe ceva, şi-au cerut şi scuze, după ce mi-au explicat greşeala;

oamenii ăştia sînt alcătuiţi dintr-o substanţă foarte curioasă, trebuie să recunoşti, iar lumea lor e inepuizabilă".

„Nu - i-o tăiase el, sec - Pămîntul e mic şi urât".

Prima pală de vînt scrâşni în jungla metalică, şuierul se înteţi (vârtejul întunecase aştrii), norii se îngrămădiră deasupra, ploaia acidă se stârni ca din senin, tamburinând pe carcase în rafale prelungi, se îndesi — metalul sfârâia, parcă în suprafeţele lucioase se înfipseseră colţii unor rozătoare. Se adăposti sub platoşa unui computer stricat. Picăturile, prelingându-se în măruntaiele înţesate de circuite, scoteau mii de sunete, pe fundalul unui foşnet care îi reamintea de trecerea roboţilor prin sala de comandă — roboţii de plexiglas, tip al III-lea mileniu, demodat de prietenoşi, se perindau prin salonul alb (iar ea stătea nemişcată la pupitru, în faţa tabloului de comandă strălucitor şi anost) — ploaia scăzu deodată, furia de moment a naturii parcă se mai potolise; cu o ultimă tresărire, vântul ridică în aer câteva cioburi sclipitoare, ploaia se auzea gâlgâind, încercînd să se insinueze prin orificiile imensei maşinării, umplând concavităţile sau prelingându-se prin jgheaburile subţiri.

În careul D-2 al Orionidelor nu se întâmplă nimic de milioane de ani tereştri, un spaţiu sordid, lipsit de vegetaţie, iar cele cîteva staţii menite să capteze undele ionice sînt dezolant de automatizate. Aurora artificială încercuieşte cabana elipsoidului central, temperatura devine insuportabilă: prima reacţie după injectarea fiolelor antiemotive, acţionând mai ales asupra anxietăţii. Prea multă linişte. Nisipul picură (Epsilon a pus în cabină o clepsidră medievală), prea multă linişte, un nou fir de

nisip, numai ei singuri, în această parte a universului pe o rază de mii de ani-lumină (abia în timpul de generare a Galaxiei a III-a sunt implantate grupuri de androizi cu caractere umanoide); fiecare nouă plecare în misiune o hărţuia: oare va reuşi vreodată să înregistreze prin videofonul spaţial impenetrabilii lui ochi albaştri?

Acolo, însă, doi ochi răi pândeau din spatele unei ruine de circuite şi elemente integrate. „O planetă a epavelor", îşi spuse. „Dar tu, Bonifaciu al II-lea, încălcând Robotica interdicţiilor, deci trecând în rândul damnaţilor, ai avut un scop pentru care merita să rişti." Prinse curaj - curajul celui care nu mai avea nimic de pierdut. Reperă ochii sticloşi, ascunşi în pata de umbră, un ţipăt prelung sfredeli aerul şi o încrâncenă, se aplecă şi culese de jos o lamă lucioasă de oţel, ca o sabie, o repezi spre movila de fiare, o felină ieşi la iveală cu paşii elastici, gata să se repeadă (o foarte sofisticată jucărie electronică), felina se opri şi mieună iarăşi, pisica miorlăia în timp ce pleoapele îi pâlpâiau peste ochii fosforescenţi. „O ultimă descărcare energetică ?", se întreba, în timp ce felina se strecura spre un culcuş mai primitor.

Zzzzzt ! o alungă clovnul, furios.

Felina îi tăiase calea. Bonifaciu al II-lea îl văzu pe clovn apropiindu-se, remarcînd că partea din stînga se mişca mai lent decît cea din dreapta, ca un ecou al gestului iniţial. Clovnul rostise ceva, buzele îi erau desfăcute, însă abia atunci se auzi întrebarea:

- Cine eşti ?
- Bonifaciu al II-lea.
- Nesemnificativ. O epavă oarecare pentru Gensuym.
- Nu. Caut o epavă: Epsilon, marca 42 G+, generaţia a treia, răspunse ea, tresărind de încordare.

Clovnul o ascultă cu atenţie, apoi se clătină. „Oare toţi sunt nebuni ?" - se întrebă ea. Răspunsul lui se lăsă

îndelung aşteptat:

- Pe Gensuym nu mai există alt nume decît Gensuym. Cimitirul acesta îngroapă totul. Nimeni nu există pentru nimeni. Totul este o inexistenţă unică. Dacă...

- Vă rog, ajutaţi-mă - îl caut de mult, îi întrerupse ea peroraţia.

- Dacă îl cauţi, n-ai să-l găseşti sigur, continuă el. Daca ai să-l găseşti, n-ai să-l recunoşti sigur. Dacă ai să-l recunoşti, n-are să mai fie el. Sigur. Una din trei. Nu-l mai găseşti : transplant de spaţiu. Nu-l mai recunoşti : transplant de mască. Nu mai este el: transplant de memorie. Nu te uiţi la mine..., rosti clovnul, măsurând-o cu singurul lui ochi viu. Nu sunt urât! trîmbiţă el cu o voce tăioasă. Nu sunt respingător de urât! Sunt un ciber! Ca şi tine, scorpie..., dărâmătură cibernetică!

Criza lui de furie nu o sperie; îl privi cu atenţie. O fiinţă ciudată - trupul îi era alcătuit din două părţi, separate de o linie şerpuitoare: o parte alburie, care se mişca şi alta verde, moartă - o mască rigidă. Ar fi putut să-l tragă brusc de mâna stîngă şi atunci trupul lui s-ar fi despicat pe jumătate iar partea din dreapta ar fi rămas în picioare, secţionată vertical, cu firele multicolore curgând din locaşuri, în timp ce cauciucul părţii stângi ar fi căzut, flasc, la pământ.

- Vino, spuse Jumătate-de-ciber, cu glasul de astădată calm; furia îi trecuse. Să-ţi arăt ceva. În laboratorul colonadelor, nu e departe.

Îi întinse mâna vie (cealaltă îi atârna moale pe lîngă corp — degetele erau reci şi pumnul i se închidea ca o gheară). O porniră împreună prin hăţişuri, făcându-şi loc din ce în ce mai greu.

În laboratorul colonadelor (sau ceea ce mai rămăsese din el, o încăpere îngustă, năpădită de ierburi şi

rugină) rămase îndelung în contemplarea unei vietăţi contorsionate.

E un 42 G-... ?

Un archaeopterix ciudat, deformat din punct de vedere structural la nivelul carbonului, aşezat pe un soclu de faianţă.

- În orice caz, generaţia a treia, remarcă Jumătate-de-ciber, evitând să-i răspundă...

"Ar fi norocul lui" - gândi febril.

Blocaj neprogramat. Scurt-circuit de memorie. Poate un efect întîrziat al singurătăţii din Orionide. Apoi a intrat în acţiune subrutina de revitalizare. I s-au refăcut toate circuitele, i s-a schimbat memoria — cea veche păstra prea multe sechele. După care fusese aruncat într-o altă misiune — cu toate cârpelile astea — şi nu se mai văzuseră. Dar conştiinţa lui, de fapt, conştiinţa care o interesa pe ea, dispăruse. Nu reuşea să înţeleagă: putuse Epsilon să treacă peste limitele autoprogramării ? Numai pentru o altă conştiinţă ? Cea veche devenise insuportabilă?

- Nu poate fi el, răspunse hotărât, contrazicându-şi propriile îndoieli.

- Sufletul de rezervă, şopti ca pentru sine Jumătate-de-ciber, exclamând apoi:

- Sufletul de rezervă, ce superbă tentaţie! Şi zâmbetul lui răutăcios, de pe jumătatea vie a feţei, se făcu hâd. Dar ea apucase să-i spună :

- Mi-e teamă de conştiinţa ta ciuntită, nu de trupul tău înjumătăţit! — şi să-i întoarcă spatele, luând-o la fugă. Unicul ochi al lui Jumătate-de-ciber pâlpâia, scoţând scântei, mirosind a ars. Ea încerca să alerge, împiedicându-se la fiecare pas.

- Fugi!... Fiarele astea sunt nişte strigoi... Nici o grijă, însă, ai să ajungi ca şi mine... un vagabond într-un cimitir

de maşini... un şacal scociorând după hoituri metalice... Fugi! Fiarele de aici sunt nişte strigoi... care îţi sorb sufletul, încetul cu încetul... auzi cum bolborosesc pe dedesubt... ne caută... auzi cum ghiorăie măruntaiele flămânde ale lui Gensuym...

Se îndepărtă tot mai mult, tăindu-şi drum prin mozaicul de faţete lucioase, înţesat de conductori, dar glasul lui Jumă-tate-de-ciber îi răsună încă mult timp în auz.

Frîntă de oboseală, se lăsă pe un morman de fiare, fruntea îi căzu pe genunchi, solul, sub picioare, începu să se topească unduind, apoi încremeni: suprafaţa aridă a unei planete; dintr-o văgăună, pe jumătate ieşit în afară, o fixa Păianjenul, modulul pentru cercetări la sol pe planetele cu suprafaţă dură. Ochii Păianjenului se multiplicaseră deodată, verzi şi sfredelitori.

Încet, încet se cufunda în somn.

Se trezi brusc, zvâcnind în picioare - aţipise - sistemul de sori gemeni plutea prin înserarea roşcată, atunci auzi Păianjenul gemând din toate încheieturile, apoi punându-se în mişcare. Târându-şi labele grele. În întregu-i trup, furnicăturile se înteţiră, Păianjenul aici?, nu era un vis, Păianjenul vorbea, toate piesele i se treziseră la viaţă şi scrâşneau ca tot atâţia colţi înfometaţi, puteai să-l salvezi, acum e prea târziu, n-ai ce căuta pe Gensuym, rânji Păianjenul, era imposibil, încercă ea să se dezvinovăţească, am încercat, orice, dar transplantul de energie, dar eliminarea convergenţei parametrilor esenţiali, hârâi Păianjenul, nu au dat nici un rezultat, îngăimă ea, dar dezvoltarea structurală a neuronilor sintetici, doar e o metodă curentă în chirurgia cibernetică, scrîşni Păianjenul, n-au dat nici un rezultat, bolborosi ea, am încercat tot ce se putea, până şi intervenţia la Marele Consiliu, vrei să te

cred?, scrâşni din nou Păianjenul, apropiindu-se şi mai mult, ei nu-şi puteau permite fabulaţii energetice, mi-au spus că un ciber consumă mult iar unul defect, şi mai mult, şi în lipsa mea l-au îmbarcat cu destinaţia Gensuym, cînd am revenit din misiune el era de mult în cimitirul epavelor, spuse ea disperată, un miros respingător plutea în aer, dihania îşi zăngănea carcasele în apropiere, afirmau că e un model depăşit, Epsilon, un model depăşit, deci, i-o întoarse Păianjenul, şi îmi spui că nu ştiai nimic, nu, îl iubeam, strigă ea, îl iubeam, şi de ce nu aţi rămas atunci împreună pe staţia orbitală?, nu mai puteam suporta pustiul, şi Epsilon voia sa trăim printre ceilalţi, dar monstrul nu-i mai dădu răgazul sa se dezvinovăţească, fălcile lui i se înfipseră în braţ, ea se zbătu, nu, gemu, nu sunt vinovată, colţii lui se strânseră, forfecându-i braţul, nu, gemu.

Puzderie de stele răsăriseră iar cerul sc ridicase ca o platoşă strălucitoare, sfâşiată de neguri la orizont. Cimitirul de roboţi respira lent şi egal, dar zgomotul se răsfrângea mai mult în adânc. „Ce coşmar", îşi zise. îşi privi braţul. Mutilat. Pârghiile încheieturii ieşiseră din cot, într-o vâlvătaie de fire. Dar nu simţea nimic. Lovitura sau poate spaima îi anihilaseră centrii senzitivi ai braţului. Şi totuşi, o forţă până atunci ascunsă renăştea în adâncul ei. Dori să-şi mişte palma: şi în clipa aceea simţi că va fi în stare să o facă ; degetele începură să se mişte încet, unul câte unul.

Se ridică. Înaintând, simţea cum prinde puteri noi, cu fiecare nou pas.

Demult, într-o noapte ca asta, Epsilon o întrebase :

„Oare ce mai fac stelele?"

„N-am idee."

„Poate ai să afli. Măcar pentru mine."

„Sigur am să aflu. Nu vii şi tu ?"

„Nu. Sînt un sedentar. Tu, însă, eşti destinată capsulelor spaţiale. Ai să fii mereu scuipată în cosmos, la fiecare întoarcere."

Cimitirul se ridică spre cer, cu o mişcare aproape imperceptibilă, ca o fortăreaţă sinistră.

POSTFAŢĂ

Despre Dan Merişca, anii nebuni şi destin

Părea întotdeauna grăbit. Prea târziu am înţeles că trăia într-adevăr mai repede, presat de nenumărate angajamente -- pe care familia şi prietenii abia de le pot reconstitui acum, fără el. Mai profund şi mai irezistibil, angajamentul lui Dan Merişca era viitorul: îl prefigura în detaliu, pe mii de notiţe febrile, care traduceau pentru alţii ceea ce pentru el trebuie să fi fost viziune. Era însă o traducere imperfectă sau, în orice caz, o traducere care nu funcţiona fără traducător: cine va putea coagula fragmentele rămase după dispariţia lui într-un text autosuficient, fără a rata esenţialul? În fond, sensul întregului, încă secret în articulaţiile sale cruciale, se refuză - ca şi autorul său -prezentului. Pentru mine, prietenia cu Dan a fost şi din această pricină ca o călătorie în timp sau ca o prea scurtă, intensă vacanţă existenţială într-un univers paralel. Iar paginile acestea, scrise mai greu decât orice am mai scris vreodată, nu au decât ambiţia restituirii acelui timp şi acelui spaţiu pe care am avut privilegiul să le împart -- deocamdată -- cu Dan Merişca. Mai întâi voi înregistra detalii de curriculum vitae; apoi, voi insista asupra unor experienţe comune, începând cu vara anului 1972; în fine, reluând câteva fapte şi încercând o interpretare mai generală, voi sublinia contextul socio-cultural şi generaţional în care Dan şi

prietenii săi pot fi regăsiţi. Prietenia noastră şi exerciţiul comun al ironiei şi umorului negru mă determină să nu transform sistematic biografia lui Dan Merişca în destin, eventual prin atât de omeneasca reconstrucţie a unui sfârşit prematur ca apoteoză; dar există un anume exces de sens în simpla naraţiune a acestei vieţi; de aceea, eu nu o voi suprainterpreta: voi fi însă atent la semnificaţii. E datoria supravieţuitorului.

*

Dan Merişca s-a născut la 9 martie 1957, într-o familie cu frumoase preocupări intelectuale din Tg. Frumos. Tatăl, Costin Merişcă, (grafia ezitantă a numelui e contribuţia unor funcţionari de stare civilă), profesor de română, este un pasionat bibliofil şi un distins cercetător in câteva domenii filologice şi istorice; asemeni altor intelectuali intransigenţi, a făcut închisoare politică. Mama a fost învăţătoare.

Fratele mai mic, Lucian Merişca, are formaţie de medic şi vocaţie de scriitor SF şi jurnalist. Dan a început şcoala generală în târgul natal şi a terminat-o la Iaşi, în cadrul Liceului Internat „C. Negruzzi", unde şi-a făcut şi studiile liceale (1972-1976).

Din această perioadă, dincolo de foile matricole ale unei şcolarităţi meritorii, datează începuturile sale literare: cenaclul „Mioriţa" la Tg. Frumos, apoi cenaclurile ieşene, începând cu acela de la Liceul Internat, „Corolar", organizat în jurul revistei omonime. Dan scrie mai ales poezii -- care sunt remarcate timpuriu, primesc premii şi sunt reţinute în antologii ale elevilor din 1969, 1972, 1979 --, îşi face mâna cu proze scurte şi, privindu-şi temele de la română cu o seriozitate care-l anunţa pe profesionist, îşi exersează condeiul critic. Când l-am întâlnit eu, pe un hol al Liceului Internat şi într-un dormitor al legendarei Anexe

(sălaşul temporar al multor generaţii de „negruzzişti", astăzi înlocuit cu unul din acele cămine-standard greu de asociat cu vreo tradiţie), Dan avea deja o faimă de excentric: mai frustul său concitadin Marcel Gaftoniuc mi l-a prezentat ca atare, cu amestecul de contrarietate, camaraderie şi afecţiune ce pare a fi rămas aura lui Dan printre cei care l-au cunoscut. Era în 1972, în timpul examenului de admitere în liceu. Am descifrat imediat misterul personajului, ajungând, la capătul clasicelor discuţii enciclopedice care-i leagă pe adolescenţii „citiţi", prieteni intimi.

Dan continua să colecţioneze premii literare, să meargă în taberele de profil, să publice - am refăcut de curând imaginea sa din lumea literară a elevilor cu domnul profesor Tudor Opriş, zâmbitorul cruciat al talentului juvenil. În liceu, Dan era activ în cenaclul „Corolar", pe care, după ce promoţia Dan Camer-Doru Pruteanu a absolvit, l-a şi condus; tot în acea vreme a fost redactor, apoi redactor-şef al revistei şcolii, coordonată de distinsul profesor de Română Ion Manolache, venerat director de conştiinţe (Dan îl avusese şi profesor la clasă, înainte de 1972). Cu toate meritele sale literare evidente, Dan era interesat şi de ştiinţele pozitive, ajungând, într-un context pe care îl voi discuta ceva mai încolo, student la Politehnica ieşeană (Electrotehnică), pe care a absolvit-o în 1982 -- a „intrat" în 1976, asemeni celor mai mulţi dintre colegii de liceu; tot asemeni lor, a făcut armata de nouă luni între septembrie 1976 şi iunie 1977. Ca student, a rămas în orizontul vocaţiei sale, publicând mai ales proze scurte (mai ales SF) în revistele studenţeşti ieşene - Dialog, Opinia studenţească, Viaţa Politehnicii. Pe de altă parte, a continuat să publice în revistele culturale profesioniste.

Dar tânărul autor voia mai mult. Şi, amănunt

esenţial, voia altfel. La 25 februarie 1979, în fine, el lansează Cenaclul de Anticipaţie, o reuniune de vechi prieteni - unii îi fuseseră colegi de liceu -- care aveau, între multe pasiuni comune, un interes creativ pentru science fiction. Locul de întâlnire era Casa de Cultură a Tineretului şi Studenţilor (cenaclul e imposibil de fixat topologic, fiind o experienţă nomadă şi împrumutând cu timpul ceva din ubicuitatea animatorului: se ţinea în săli obişnuite, pe holuri, în birouri, în ateliere de pictură, foto, în „Stud", însufleţitul bar studenţesc, precum şi în neaşteptate unghere, culise ori chiar sub scena sălii de spectacole) sau aproape orice colţ din centrul Iaşilor. Mai mulţi „metodişti", entuziaşti sau apatici, câştigaţi de fervoarea lui Dan sau rămaşi în adâncul unor triste complexe, au asigurat credibilitatea instituţională a unor reuniuni prea puţin demne de patronul cenaclului, UASCR: Steliana-Delia Beiu (dispărută şi ea prematur), Cătălin Bordeianu, Emanoil Marcu, Valeriu Gherghel. Dan însuşi avea o incredibilă vocaţie de animator, precum şi experienţa mai multor cenacluri: pe lângă cele deja amintite, el frecventase la mijlocul anilor '70 un cenaclu al elevilor care se ţinea, sub numele „Junimea", la Casa de Cultură a Tineretului şi Studenţilor (CCTS), unde ajunsesem odată cu el, aduşi de promoţia Dan Camer-Cătălin Bordeianu, Doru Cioată (şi cred că am contribuit la desfiinţarea promiţătoarei grupări de către activişti UTC speriaţi de primele derapaje nonconformiste); tot cam pe atunci, el venea des la întâlnirile „Uraniei", o curioasă societate cultural-ştiinţifică a elevilor coordonată oficial de Steliana-Delia Beiu şi dirijată de astronomul Virgil Scurtu (care făcea adesea lecţii de trigonometrie sferică, spre spaima facţiunii ozeniste emancipate mai târziu ca grup independent, „Cosmos 2000", unde bizarul inginer Viorel Elisei s-a retras cu o mână de fideli şi a făcut numeroşi

prozeliţi), de fizicianul Lucian Marinov -- urmaţi îndeaproape de Moni Weisthal, elev la Liceul de Chimie, şi de mine, elev la „Negruzzi".

Toată ucenicia de animator cultural l-a făcut pe Dan să-şi dorească un cenaclu al său, suficient de specializat pentru a-i atrage pe fani, dar suficient de deschis pentru a nu-i respinge pe curioşi, pe sceptici şi pe cei munciţi de pasiuni diferite, aparent ireconciliabile. Aşa s-a născut cenaclul de anticipaţie, botezat de Dan mai întâi, cu tipicul său umor paradoxal, chiar „Cenaclul de Anticipaţie" (detaliu ce făcea deliciul iniţiaţilor la convenţii şi festivităţi), devenit apoi „Quasar". Până la absolvirea facultăţii, fondatorul a reuşit să monteze şedinţe săptămânale (sau chiar mai frecvente, dacă socotim deplasările în şcoli, facultăţi şi cluburi/cămine studenţeşti), care urmau structura unor emisiuni radiofonice: includeau lecturi de texte inedite, din producţia locală sau naţională; traduceri; prezentări de autori; muzică asociabilă, fie şi foarte liber, SF-ului; mici conferinţe, adesea „heterodoxe" (de introducere în psihanaliză, în diverse metodologii literare, în mitologie), de regulă trimiţând la ştiinţele de graniţă şi la CNI, „cazurile neclarificate încă". Paradigma intelectuală a cenaclului ieşean era extrem de sofisticată: discuţiile, frecvent polemice, mobilizau cunoştinţe din cele mai diverse domenii; câţiva dintre membrii foarte activi anunţau sau aveau deja un oarecare statut în profesiunile lor respective, contribuind aşadar la efortul comun de pe poziţii epistemologice precise, lăsându-se „aculturaţi" de preopinenţi numai după lupte grele; spre deosebire de alte asociaţii de fani SF, „Quasar" păstra -- ba uneori părea că privilegiază --, după modelul şi prin insistenţele leader-ului, contacte profunde cu lumea culturală mainstream - senzaţia de ghetou era o experienţă improbabilă; în sfârşit, graţie inepuizabilei capacităţi a lui Dan de a se „recicla",

precum şi datorită vocaţiei lui pentru exprimarea multimediatică, nucleul dur al cenaclului, practic constant de-a lungul unui deceniu, procesa furibund inovaţii din toate ştiinţele şi artele, într-un impresionant (chiar dacă nu întotdeauna profund) sincretism. Cred că radicalizarea acestui sincretism, susţinută de o deplasare accelerată către un fel de spiritualism New Age, a desăvârşit după 1989 (o perioadă pe care nu o cunosc direct) un proces iniţiat odată cu cenaclul: transformarea comunicării în comuniune, triumful latenţei soteriologice a grupului.

O asemenea operă de grup consumă aproape întreaga energie a mentorului. De aceea, am un sentiment ciudat atunci când încerc să înşirui realizările individuale ale lui Dan: partea lor cea mai consistentă, chiar exemplară, se regăseşte în indiscernabilă fuziune cu istoria cenaclului, a fandom-ului naţional, a publicaţiilor SF de oarecare însemnătate, chiar cu mai multe destine individuale de autori, traducători, critici, graficieni, coregrafi, editori, animatori. Puţini ştiu câtă muncă minuţioasă îi trebuia lui Dan pentru a aduce la un nivel publicabil (după standardele sale exigente) încercările unor debutanţi, chiar pe acelea ale unor tineri autori mai cunoscuţi. Lista textelor semnate în colaborare nu face pe de-a-ntregul dreptate acestui chinuitor travaliu, fiindcă ea înregistrează doar instanţele în care contribuţia lui Dan devenea preponderentă; în plus, nu e vorba doar de o colaborare scripturală; frecvent, ideea era tot a lui Dan, ca şi primul impuls de a fixa în scris, ca şi o parte din educaţia celui care scria; fiindcă munca lui Dan era, mai presus de orice, o pedagogie. Şi e suficient să vorbeşti cu toţi cei care au profitat de această pedagogie pentru a înţelege sensul mai adânc al ubicuităţii zâmbitorului magistru.

În toamna lui 1972, proaspeţi colegi în clasa a IX-a

B a Liceului Internat, Dan şi cu mine am reuşit să facem dintr-o ploioasă campanie agricolă involuntară (două săptămâni în viile de la Şorogari) prilejul unei adânci prietenii. Sorin Simion, vivandierul şi bibliotecarul nostru (aşa cum Henry David Thoreau, pe când se "izolase" la Walden Pond, îşi vedea zilnic mama, părinţii amicului nostru ne vizitau des în altminteri veselul surghiun), poartă probabil răspunderea desprinderii din acele smârcuri dionisiace: avea în valiză, printre savuroase merinde, o la fel de inepuizabilă provizie de cărţi. Seara ori duminica, reuşeam să citim sau, oricum, să răsfoim noutăţile, de la astronomie şi fizică popularizată la Borges. Ziua, proletarizaţi de norme, cizme de cauciuc şi ţigări, găseam destulă putere pentru a fi ironici, a face toate poznele vârstei şi a ne lansa în altminteri deplasate polemici oţioase: Atlantida, civilizaţiile precolumbiene, lumile inteligente din Univers, farfuriile zburătoare, muzica pop etc.

Această continuă gâlceava amicală, inspirată de lecturi nesăţioase şi lipsită de îndrumarea vreunui profesor cu adevărat ascultat, avea să rămână principalul cadru formativ al generaţiei noastre de autodidacţi -- cel puţin în perioada liceului. Pentru mulţi, cenaclurile animate apoi de Dan aveau să perpetueze tocmai versiunea matură a autoeducaţiei noastre.

Dintre miile de amintiri comune, câteva sunt, cred, relevante, dincolo de persoanele noastre întâmplătoare. Mai întâi, descoperirea, practic pe cont propriu sau pornind de la referinţe incomplete, a „hărţilor" unor culturi: având norocul unor biblioteci bune (unele erau personale, ca a familiei Merişca, sau aceea, în creştere foarte rapidă potrivit gustului nostru, a lui Sorin Simion), precum şi paradoxala şansă de a fi contemporani cu un program editorial naţional mai bun decât aproape orice

altceva din istoria naţională recentă, ne-am putut atinge multe idealuri de lectură; citind şi în franceză, mai târziu şi în engleză, făcând rost de cărţi din încă garnisitele anticariate sau de la cunoştinţe, am putut ieşi devreme din închiderea spirituală a monogloţilor. Puţin importă că sistemul de învăţământ, ca şi presiunea părinţilor -- formă personalizată a unei dificile învăţări sociale --, ne împingea pe toţi spre studiul maniacal, în esenţă foarte îndepărtat de principiile elementare ale pedagogiei şi chiar ale ştiinţelor la modă, al câtorva manuale -- condiţie necesară şi suficientă a admiterii în instituţiile de învăţământ superior. Cred că noi am rămas credincioşi unor vise culturale precoce, chiar dacă a trebuit să plătim pentru ele: Sorin Simion avea să plătească, în termen lung, cu sentimentul ratării, rezultat din nostalgia obsesivă a unei vocaţii intelectuale debilitate de inutilul ocol prin Facultatea de Construcţii şi slujbe kafkiene; Dan urma să-şi obţină, asemeni bacalaureatului standard de la „Negruzzi" din acei ani, o diplomă de inginer fără altă istorie decât cea a sesiunilor alienante, pentru a profesa apoi, la fel de kafkian, la Fabrica de zahăr din Sascut (jud. Bacău), la filiala acesteia din Lieşti (jud. Galaţi), apoi la obscura IELIF laşi; în fine, eu aveam să parcurg o derivă de patru ani (studii tehnice, armată), pentru a ajunge la Filologie şi, astfel, mai aproape -- cel puţin după consumarea a trei ani şi jumătate ca profesor de liceu navetist -- de ce sperasem cândva. În asemenea scenarii individuale se poate citi cu uşurinţă deriva unei întregi generaţii de vocaţii -- sau, de multe ori, numai de veleităţi -- culturale într-o lume românească lipsită de repere şi mutilată de versiunea naţional-comunistă a revoluţiei tehnico-ştiinţifice, forma carpatină târzie a revoluţiei culturale.

A doua amintire este naşterea conştiinţei noastre

sociale şi politice. Acest proces dureros m-a apropiat foarte mult de Dan, de care mă lega obiectiv şi asemănarea istoriilor de familie: părinţii mei, învăţători de provincie, plătiseră cu o viaţă obscură, într-un sat ostil, originea nesănătoasă a tatei; iar generaţia bunicilor mei trecuse, aproape integral, prin gulag, prizonierat la sovietici, deschiaburire, naţionalizare etc. O nouă jumătate de lună petrecută ca lumpeni în livezile de la Strunga, pe fondul emergenţei depline a colectivului clasei noastre ca solidaritate aproape totemică de adolescenţi, celebrată cu alte abateri de la regulamentul şcolar, cu perfecţionarea argoului (atunci am elaborat versiunea definitorie pentru identitatea noastră de grup, care exprimă şi azi, la întâlnirile foştilor colegi, un ethos al in-group-ului) şi cu primele diferenţieri majore ale gusturilor şi hobby-urilor, a construit fondul de referinţă al viitoarelor noastre insurgenţe. La început, ele erau benigne şi banale: revista de benzi desenate Bulevardul, desenată mai ales de mine, dar la care şi Dan colabora cu desene şi texte amuzante, avându-i ca eroi pe profesorii mai pitoreşti; laborioasele, gongoricele compuneri la română, saturate de aluzii, ligamente şi aliteraţii obscene; publicarea în Corolar a perlelor pedagogice; părul lăsat mai lung decât centimetrii reglementari (obsesie de adolescenţi şi, mai ales, singură preocupare „pedagogică" a celor mai mulţi dintre profesori). Treptat am ajuns -- din nou împreună cu Sorin Simion -- la ideea unei reviste independente, obosiţi de conformismul revistelor şcolare în care publicam. Aşa a apărut Major, o revistă manuscrisă, într-un singur exemplar, scrisă aproape integral de cei trei amintiţi, ilustrată de mine. Era o căutare a diferenţei, prin discuţia unor subiecte ale generaţiei, de la muzică şi literatură la sport, într-o manieră lipsită de prejudecăţile şi prudenţele publicaţiilor oficiale. Descoperisem în Legea presei o

falie: publicaţiile manuscrise într-un singur exemplar nu erau supuse cenzurii, erau, din punct de vedere juridic, în unghiul mort al Panopticon-ului. Revista a început să circule, cu acordul dirigintelui şi conducerii şcolii, în decembrie 1974, inspirând, în mai multe licee, comentarii encomiastice. Dar, deja în primele luni ale lui 1975, Securitatea era la curent, astfel că prilejul primului dosar consistent a apărut. Desigur, profesorii care ne lăudaseră au panicat. În seara de dinaintea primei anchete („băieţii" ne rataseră la primul raid: pur şi simplu, chiuliserăm de la ultima oră de curs şi fuseserăm preveniţi de colegii brusc respectuoşi) l-am vizitat pe dirigintele nostru, dl. Puiu Filipescu, profesor de Română: el se uita la televizor, fetiţele se jucau la picioarele lui, soţia pregătea cina. Noi trei, după ce deliberaserăm o după-amiază, punându-ne de acord viitoarele depoziţii, am avut simultan senzaţia că distrugeam acea douceur du foyer, tihna amniotică a unui om de care începeam să ne deosebim mai net decât ne lăsaseră să întrezărim până atunci gusturile literare fatal diferite. În acelaşi timp, noi trei ne-am recunoscut, într-un fugitiv schimb de priviri, drept ceea ce deveniserăm: iubitori ai diferenţei într-o lume a identicului. Dan a ştiut să cultive, tot restul vieţii sale, acea diferenţă; am recunoscut mereu în el lumina spectrală a acelei după-amieze târzii, punctul nostru de non-retour.

A treia amintire e mult mai complexă şi ar putea fi rezumată ca istorie exemplară a unei prietenii dinamice care, lucru rar în relaţiile dintre foşti colegi de liceu, evoluează prin integrarea diferenţelor generate de trasee existenţiale, profesionale şi sociale independente. Cu Dan mi-a fost întotdeauna uşor să mă revăd, oricât de des, oricât de rar; el avea talentul unic de a învăţa continuu, o dată cu prietenii săi, ceea ce aceştia descopereau pe cont propriu, şi de a reduce astfel acel spaţiu psihologic pe care

prietenii vechi care încetează să-şi mai ducă toate zilele împreună trebuie să-l oculteze tacit cu ocazia reîntâlnirilor fortuite, atunci când numai fosta identitate a in-group-ului e reînviată, adesea artificial, iar noile identităţi individuale ies la iveală doar în naraţiuni factice, construite în vechiul argou, cu vechile clişee. Dan te punea repede la curent cu noutăţile sale, asculta atent noutăţile tale, având grijă să refacă atmosfera tradiţională a unei vechi relaţii, dar folosind aproape exclusiv ceea ce se întâmplase cu fiecare în ultima vreme. Astfel, debuturile mele publicistice (eseuri de critică a culturii, istorie intelectuală, precum şi alexandrine exerciţii de scriitură sub influenţa lui Luca Piţu), apoi adoptarea unui program foarte ambiţios de autoeducaţie sub înrâurirea câtorva modele au fost urmărite îndeaproape de Dan -- care, între timp, devenise instructor cultural, CCTS, dirijând o stupefiantă serie de cercuri şi cluburi, de la SF la break dance --, bucuros să înregistreze ceea ce era comun în aventurile noastre: credincioşi unor idealuri de adolescenţă, încercam fiecare să ne transformăm hobby-urile în profesiuni. Cu toate greutăţile şi eşecurile, amândoi reuşiserăm cel puţin asta pe la sfârşitul anilor '80. Şi, o spun mereu, era tot ce puteam face cu vieţile noastre aflate sub vremi. Iar ceea ce continuam să facem în comun căpăta, prin tenacele îndemn zâmbitor al lui Dan, semnificaţia exaltantă a continuităţii cu sinele nostru adolescentin, singura măsură exactă a maturităţii: lucrul la Fantastic Magazin 1 (1981), prototipul almanahurilor Anticipaţia din anii '80, migălit centimetru cu centimetru pătrat, de la dactilografie la grafică şi tehnoredacţie, de Dan (perfecţionist, el ne-a lăsat astfel modelul său de carte perfectă); pregătirea convenţiilor naţionale SF la Iaşi, în 1981 şi 1986; participarea la alte întâlniri sefiste, tabere de creaţie, reuniuni editoriale sau de strategie a mişcării naţionale;

lucrul la încă neterminatul Fantastic Magazin 2, proiectat în jurul temei timpului şi dezvoltat într-un fel de utopie a înlocuirii lumii noastre irespirabile cu un univers paralel scriptural înrudit cu borgesianul „Tlön, Uqbar, Orbis Tertius"; călătoriile spre şi de la toate conclavurile sefiste, exaltante prilejuri de a proiecta mereu altceva, şi parcă mereu mai mult, sub zodia magnetismului irezistibil al unui singur om, de multă vreme devenit personaj.

Spuneam mai înainte că Dan reuşise, nu fără inenarabile tribulaţii, să-şi transforme pasiunea în datorie de serviciu. Dar el voia desigur şi mai mult: într-o lume de instituţii slabe, haotice, caricaturale sau perverse, el avea chemarea instituţionalului. Într-un fel, tot ce atingea el devenea instituţie: cenaclurile începuseră modest -- el le-a făcut să funcţioneze constant, le-a dat structură, program, regularitate, a atras personalităţi disjuncte şi le-a asociat unei munci de echipă, cu rezultate surprinzătoare şi motivante; publicaţiile SF treceau cu greu de statutul de efemeridă -- el a creat respectabile serii, cruciale pentru coagularea singurului public românesc educat sistematic, acela de SF (tirajele de azi ale Editurii Nemira spun ceva despre incredibila funcţie formativă a instituţiilor fandomului) (fanzinul teoretic SF Contact, suplimentul acestuia, infzinul Quark), sau a întărit ori iniţiat periodice sprijinite de alte echipe redacţionale (Hologramа, supliment Dialog; Spaţii enigmatice, supliment Cronica); editurile publicau greu SF -- el a fost printre aceia care au făcut din antologiile genului apariţii comparabile cu cele din mainstream (antologia făcută de el şi Alexandru Mironov, O planetă numită anticipaţie, Iaşi, Junimea, 1985, fiind exemplară în acest sens).

Astfel ajungem la o perspectivă socioculturală şi generaţională. Fiindcă Dan Merişca reprezintă, dincolo de cercul celor care l-au cunoscut direct, un răspuns la

interogaţiile mai generale formulate în cultura noastră de controversata Generaţie '80; iar soluţia Dan Merişca, dacă este una marginală potrivită normelor hegemonice ale mediilor elitiste, mi se pare la fel de consistentă şi, în orice caz, este mai relevantă pentru ansamblul cohortei sale de vârstă.

Fiindcă formula Dan Merişca sparge limitările tipice ale subculturilor tineretului român din anii '80 (două exemple contrastante, unul elitist, altul populist: ghetoul jazzistic, respectiv cenaclul lui Adrian Păunescu), încercând, în condiţiile unei poziţionări secundare în câmpul cultural-simbolic, o redefinire a centralităţii şi a priorităţii. Citind istoria cenaclului „Quasar", neiniţiatul poate crede că un determinism impersonal -- dinamica de grup, Zeitgeist-ul -- prezida la toate acţiunile şi proiectele acestuia; nu întâmplător, chiar mentorul acredita această „lectură", ca de pildă în scurtul articol semnat de el în primul număr al revistei Quasar, apărut după dispariţia sa, în 1992, în care rolul celui mai important membru e aproape complet ocultat de cronica grupului. Aş vrea să repar aceste efecte ale modestiei şi generozităţii excesive.

Prin tradiţiile familiei şi prin vocaţia sa literară precoce, Dan Merişca părea destinat unei cariere culturale mai curând tradiţionale, la intersecţia dintre propensiunea enciclopedică – endemică la români -- şi expresivitatea artistică. Poeziile şi prozele sale, ca şi analizele literare cu care îşi uimea constant profesorii şi colegii, nervul de publicist -- toate urmau acel model, dimpreună cu vastitatea şi diversitatea lecturilor. Dar atmosfera Liceului Intemat era impregnată de prestigiul ştiinţelor pozitive, iar familia şi generaţia erau mesmerizate de cariera inginerească - sigură, proeminentă socioprofesional (datorită, pe de o parte, programului comunist de industrializare şi, pe de altă parte, ideologiei postmarxiste

şi leniniste a progresului linear). Liceul nostru, ca şi alte instituţii de învăţământ, ca întreaga ţară, se afla în plină criză a „celor două culturi" (literar-artistică, respectiv ştiinţific-tehnologică). Uitându-mă în urmă, realizez că amintita criză nu admitea decât o soluţie fantasmatică, o fuziune pe terenul imaginarului: romanul wellsian este, prin tematica şi ideologia care-l subîntind, o asemenea reconciliere a celor două culturi, fiind, discursiv şi epistemologic, un Ersatz al sociologiei -- după cum remarca Wolf Lepenies. Prin urmare, cred că pasiunea lui Dan şi a altora din generaţia noastră şi din cele apropiate pentru SF era oarecum automată. Dar, pe când opţiunea rămâne tipică, intensitatea preocupării şi rezultatele sunt excepţionale.

Dan Merişca s-a numărat printre aceia care au elaborat -- mai mult printr-o practică la început, printr-o teorie tot mai articulată în ultimii săi ani -- canonul unei generaţii; paradoxal, el a fost şi printre puţinii care au deconstruit acest canon. La început, el configurase o paradigmă SF clasică -- roboţi, extratereştri, reverie tehnologică, optimism socio-antropologic, mitologie secularizată, valori masculin-diurne: progres, pragmatism, utilitarism, universalism, marginalizarea femininului, infantilului şi sexualităţii. Era lumea SF-ului sovietic şi a celui american timpuriu, modele imitate sârguincios la noi de-a lungul „obsedantului deceniu", rămase până azi idiomul predilect al autorilor vârstnici. Ceva mai târziu, pe baza gusturilor literare mainstream (care includeau avangardele literar-artistice, precum şi oricare alt curent experimental, nonconformist) din liceu, Dan a putut recepta foarte bine SF-ul occidental din anii '70 şi '80, care virase spre valorile „nocturne": psihologie, apocaliptic, particularism, violenţă, pesimism, erotism, spiritualism. În consecinţă, dacă Dan şi cenaclul ieşean au

continuat, în anii '80, să mai producă sporadic în cheia unui SF recuperabil ca „literatură de anticipaţie tehnico-ştiinţifică" (obositoare sintagmă a limbii de lemn, folosită de corifei şi fani pentru a înşela vigilenţa culturnicilor), centrul de greutate al preocupărilor lor s-a deplasat spre science fantasy, horror, distopie. Traseul începuse cu Jules Verne, Wells, Beleaev, Lem, trecuse prin zona fixată imagistic de Stanley Kubrick în „2001: A Space Odyssey", pentru a ajunge în zona Portocalei mecanice, a lui Orwell, apoi a lui Stephen King. Marele merit al lui Dan a fost acela de a realiza, înaintea multora şi mai pregnant decât mulţi, această revoluţie a imaginarului. Fascinaţia sa pentru film şi artele video, pentru pictură, grafică, muzică şi fotografie a potenţat tranziţia; în scris, Lucian Merişca reprezintă cel mai bine fenomenul; în grafică, seriile semnate de George Aron în perioada sa de legături strânse cu Dan, ca şi evoluţia lui Radu Gavrilescu -- sub aceeaşi fertilă înrâurire -- exprimă sintetic aceeaşi schimbare de paradigmă.

Dan căra pretutindeni uriaşe valize şi genţi de voiaj, ceea ce sporea pitorescul personajului, făcându-l mai uşor de prizat în cercurile unor fani excedaţi de energia şi exigenţele acestuia. Proprietarul aburca ansamblul bunurilor sale mobile (eufemistic vorbind), totdeauna în ultima clipă, chiar în trenurile care ne duceau într-un oraş apropiat, pentru o singură după-amiază. Noi, purtând sprintene bagaje minimale, îl ironizam; veşnicii ţărani şi târgoveţi încovoiaţi sub informe desagi şi sub obiecte de competenţa transportului de mărfuri, îi aruncau ocheade invidios experte. Iar în câteva minute, ciudatul cărăuş -- combinaţie de Sisif, alpinist englez şi hamal şerpaş -- scotea din turbinci esenţialul logistic al mişcării SF: mentosane, maşini de scris, ţigări înjumătăţite, casete video, merinde, reviste, sticle de votcă, manuscrise,

diverse ustensile, tot felul de entităţi imprevizibile care se dovedeau indispensabile. Atmosfera de la „Quasar" se refăcea astfel peste tot, în compartimente de tren, în camere de hotel sau în corturi: dacă s-a spus despre o generaţie de scriitori ruşi că au ieşit din Mantaua lui Gogol, se poate spune că mai multe promoţii de autori SF (ca să nu mai amintesc de graficieni, dansatori etc.) au ieşit din valizele lui Dan, tezaur ne-spaţial (sau spaţiu infinit şi abundent) mascat de suprafeţe anonime, epifanie a unui tărâm secret.

Cum se întâmplă adesea, nu grupul de la „Quasar" a „marcat epistema", nu ei au fost înregistraţi de istoria intelectuală recentă ca emblematici pentru tânăra cultură ieşeană: grupul fluctuant, sfâşiat de puternice tensiuni şi idiosincrazii din jurul revistelor Dialog şi Opinia studenţească -- critici literari, eseişti, poeţi, prozatori -- va rămâne probabil referinţa obligatorie a oricărei cronici viitoare. Dan a avut -- inclusiv prin mine -- legături constante cu versiunea ieşeană radicală a Generaţiei '80, dar nu a fost „adoptat" pe deplin. Aici observ una din ironiile culturii noastre: în ansamblul Generaţiei, '80 a triumfat, ca şi în cele precedente, segmentul format în facultăţi de filologie (şi, în mod excepţional, în restul universităţii tradiţionale). Acest segment a zdruncinat cadrele culturii elitare, dar a fost recuperat de establishment (instituţionalizarea şi canonizarea Cenaclului de Luni sunt în acest sens paradigmatice), mediatizat insistent şi „rutinizat". Inginerii sau medicii generaţiei au fost de regulă declasaţi, împreună cu universul lor cultural; desigur, excepţiile (mai ales dintre medici, tradiţional fascinaţi de înalta cultură -- ceea ce dă un procent disproporţionat de semidocţi din rândurile lor) au fost mântuite prin absorbţia în cercul „filologic", dar majoritatea au căzut în subculturi marginale, uneori chiar

stigmatizate, de la SF la New Age. Aşadar, nici în condiţiile în care, în anii '80, 94-97% din grupa de vârstă urma licee industriale, iar Politehnica era din punct de vedere statistic sectorul principal al învăţământului superior, o paradigmă culturală centrată pe „cea de-a doua cultură", sau pe un imaginar asociat ei, vechiul prestigiu simbolic al culturii elitiste a rămas hegemonic. Cu alte cuvinte, „inginerii" par să fi fost socializaţi în cultura „filologilor", în vreme ce „a doua cultură" a rămas un refugiu nedemn, un fel de viciu inavuabil al majorităţii. Dar popularitatea almanahurilor Anticipaţia în anii '80 sau amintitele tiraje ale Editurii Nemira nu indică oare un fel de revanşă a subculturii populare, marele refulat din câmpul cultural românesc? Şi, legat de indiciile observate, am putea oare minimaliza influenţa culturală obiectivă a lui Dan Merişca? Situată între elitismul şi radicalismul grupării laxe Dialog-Opinia studenţească, pe de o parte, şi carnavalul compensatoriu al grupului „Divertis" (ale cărui începuturi sunt ieşene, la CCTS şi Facultatea de Electrotehnică -- între membrii grupului erau colegi sau amici ai lui Dan, iar Cristian Greţcu a oscilat mult între „Quasar" şi „Divertis"), pe de altă parte, experienţa culturală întruchipată de Dan Merişca şi „Quasar" reprezintă o alternativă coerentă şi influentă la rinocerizare.

*

În lumea insignifiantă a corvezilor (examene şi cursuri alienante, slujbe prin fabrici obscure) şi trivialităţii, în promiscuitatea, deriva antropologică şi în ontologia clişeizată a anilor '80, Dan era fascinat de universuri mai pure, mai consistente decât spectrul reificat al distopiei comuniste. Prin SF, fantastic, ştiinţe de frontieră, CNI şi celelalte preocupări ale sale, Dan opunea standardelor rizibile şi insidioase ale absurdului generalizat o pluralitate

de soluţii imaginare, în care sublunarul era mereu transfigurat în stelar. Lumile sale paralele, lumi viitoare într-o accepţiune simbolică a sintagmei, divulgau irelevanţa lumii prezente. Dan se grăbea perpetuu către viitor, uneori părea să fi ajuns deja acolo: prezentul exista mai ales prin cei din jurul său, pe care-i angaja până la urmă tot în pregătirea viitorului. Noi rămâneam năclăiţi în aici şi acum, ocupaţi să-i descifrăm viziunile. El pleca întotdeauna mai departe, pentru a desena un nou orizont.

Nu ne rămâne decât exerciţiul privirii către aceste orizonturi succesive, lecţia esenţială a lui Dan Merişca. Şi, poate, speranţa că vom ajunge, cândva să le privim împreună cu el.

Sorin Antohi
Ann Arbor, Michigan, ianuarie- aprilie 1993

The Unbeliever Who Discovered God

An appreciation of Dan Merisca by Bridget Wilkinson - president of the European Science Fiction Association (London)

Romania - Dan Merisca was called „The Friend" of all Romanian fans of science fiction, as in the name of his piece of prose thus entitled. He was known in particular as an organiser because he arranged many national conventions and SF camps, and he was the judge in many competitions for SF writers.

Dan Merisca was born exactly fifty years after the Romanian writer and philosopher Mircea Eliade, on the 9th March 1957 in the Iasi region, a cultural centre of Romania. In 1979 he and his brother Lucian founded the Iasi SF club Quasar, which became one of the three main clubs in the country, and its name was given by him to the professional SF magazine, the first issue of which appeared early in 1992 utilising material he had colected for it. As a writer he was characterised by a sensibility profoundness and a remarkable sense of imagination. His talents were recognised in the awarding of many national prizes and in the publication of his stories in many professional magazines and prestigious anthologies.

He also directed and choreographed SF shows and edited SF magazines which evaded the strict censorship laws of the Ceausescu regime. In fact he was involved in SF in all of its manifestations, he worked in every field with everybody on everything...

He became a John Campbell style figure, initiating ideas which ethers then took up, but a Campbell without a

(professional) magazine, since this was not possible in circumstances where the national SF magazine had been abolished and club magazines formed one of the few sources of SF. Nonetheless, he was editor in chief of numbers of these club based magazines and edited the first of the SF yearbooks (Almanah). His name was sometime invisible, appearing as an editor here or organiser there, but his presence was near enough ubiquitous. Every fan in Romania is more or less indebted to him.

As if this was not enough, he also became known for his activi paranormal.

He did not have much time for his own writing as he gave much of his time to helping others develop their SF talents, but the stories he wrote were good, and enough exist to fill the three volume collection of his stories and essays which is under preparation.

The first volume of this collected edition - „Revolt in Labyrinth" -contains complete stories he wrote, sometimes in collaboration with other major figures in the Romanian SF field.

The second book will be of unfinished stories, SF ideas. These stories will be probably completed by others as part of a shared world.

The third volume will contain works from his last year, showing his increased spirituality, his utilisation of oriental ideas, and his fusion of eastern and western ideas in a personal philosophy using a pragmatic as well as a theoretical approach. In his last year Dan wrote no SF but he lived SF through experiences both spiritual and practical. He made metaphysical journeys in time, for himself and for others, even with witnesses. This third volume will be entitled The unbeliever who discovered God, a discovery which he found to be fraught with the risks of a real encounter. He entered finally into legend in

November 1991.

(SHARDS OF BABEL - The European Newsletter - March 1993 - Rijswijk, The Netherlands)

Sumar

Lucian Merişca, Cuvânt înainte 5
George Ceauşu, Curriculum vitae 8
Black Hole 19
Prietenul 21
Omul cel tăcut, inelul şi fata blondă 27
Întoarcerea fiului rătăcitor 31
Ultimul cântec 43
Între-vedere 45
Requiem pentru Aryl 48
Întâlnire de gradul doi 59
Argonauţii stelelor 62
Cavalerii hazardului 108
Istorii insolente 147
Paleoastronautică 148
Marele zid 149
Aer 151
Mesajul 153
Nu ne vom mai întâlni în toamnă, domnule profesor! 155
Ia te uită la el! 157
Cronoparadox 158
Supravieţuitorii 160
Abatere de traiectorie 161
Naşul 162
Surpriza 164
Contact 165
Călătorul de lumină 166
Videodemiurgul 167
Hăitaşii 170

Sfârşitul poveştii 177
Mesagerul 188
Accident 193
Bătrânul lup de stele 197
Cum se ucide o femeie. Nu de ce. 202
Frumoasa bocitoare 211
Poveste de dragoste 217
Gunoierii cosmici 226
Ultima carte 230
Monstrul 234
Înapoi în legendă 237
Când zeii plâng 239
Ziua zborului 251
NU CITI 256
Revoltă în labirint 262
ADDENDUM: Marina Nicolaev, George Ceauşu, Elegie pentru o epavă cibernetică 315
Sorin Antohi, Postfaţă. Despre Dan Merişca anii nebuni şi destin 325
Bridget Wilkinson, The Unbeliever Who Discovered God - An appreciation of Dan Merisca 343

Spirit al capacității infinite de a-și crea noi capacități, conform definiției dată omului de Gérard Klein, Dan Merișca și opera sa, din care proza SF este doar o fațetă, reprezenta mai mult decât își închipuia el însuși. Sunt mărturii că, în aceeași dimineață în care a dispărut, în județe cum ar fi Vaslui sau Sălaj – în care nu exista niciun cenaclu SF iar Dan nu călcase niciodată – tinerii de pe stradă se informau unul pe celălalt: "Știi? A murit Dan Merișca..." Misterul acestei popularități, ca și o parte din misterul destinului său, poate începe să fie descifrat în paginile primului său volum – apărut postum – "REVOLTĂ ÎN LABIRINT". Dan s-a risipit ca o cometă, fiind mai mult creator de creatori... S-a dăruit întotdeauna celorlalți, lăsându-și propria operă să mai aștepte...